

Δορυφόρος πετσοκόφτης αγνοεί ένα στα πέντε αγροτεμάχια

Περιπλέκει και τις δηλώσεις ΟΣΔΕ 2025, καθυστερεί την προκαταβολή της βασικής ενίσχυσης

σελ. 6, 10



Πρωτοκαθεδρία στα βιολογικά διεκδικεί η Syngenta

Η νέα ταυτότητα «Syngenta Biologicals» που φιλοτέχνησαν οι Γιώργος Ποντίκας και Κώστας Οικονομίδης, σηματοδοτεί μία νέα εποχή στα βιο-φυτοπροστατευτικά. [σελ. 40-43](#)

Πράσινες ενισχύσεις στη νέα ΚΑΠ
Με 250 ευρώ/στρμ. πριμ στα βιολογικά για να βρουν αγορά

Τρία παραδείγματα για το πώς θα κινηθούν οι περιβαλλοντικές επιδοτήσεις δημοσίευσε η Κομισιόν, για την ΚΑΠ μετά το 2027 [σελ. 27](#)



Ξεσκαρτάρισμα στα eco-schemes
υψηλότερα πριμ για το έτος 2025

σελ. 4-5

Έως 5,50 ευρώ το φρέσκο ελαιόλαδο
με 200.000 τόνους οριακά η παραγωγή

σελ. 15, 36

EDITORIAL

Ο Νοέμβριος
θα κρίνει πολλά

Τα πράγματα δεν είναι καλά και γίνονται ακόμα πιο δύσκολα όσο η κυβέρνηση δεν αναγνωρίζει την κρισιμότητα της κατάστασης στον αγροτικό χώρο και επιμένει στην φθηνή, παλαιοκομματική και επικοινωνιακή διαχείριση των θεμάτων.

Έτσι, την ώρα που μια σειρά από εκμεταλλεύσεις λυγίζουν κάτω από το βάρος των ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων, οι κυβερνώντες όχι μόνο δεν προτείνουν ένα ασφαλές σχέδιο ανάκαμψης της αγροτικής οικονομίας, αλλά αντίθετα επιμένουν να στερούν από τους αγρότες πολύτιμους πόρους.

Η υπόθεση του ΟΠΕΚΕΠΕ απειλεί να τινάξει στον αέρα ό,τι έχει απομείνει από τις αγροτικές εκμεταλλεύσεις στην Ελλάδα και μαζί να συμπαρασύρει στη χρεοκοπία ένα ευρύ φάσμα επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται στις εισροές και τη μεταποίηση αγροτικών προϊόντων.

Είναι η πρώτη φορά στη σύγχρονη ιστορία που η πιστοληπτική ικανότητα για τη μεγάλη πλειοψηφία των αγροτικών μονάδων έχει χαθεί και η νέα καλλιεργητική περίοδος ξεκινάει με σημαντικό έλλειμμα εισροών και φροντίδας.

Αν υπάρχει μια απάντηση σε όλο αυτό, αυτή θα πρέπει να αναζητηθεί στην πλήρη αποδιοργάνωση της δημόσιας διοίκησης και όχι μόνο του ΟΠΕΚΕΠΕ και στην παρακμή του πολιτικού συστήματος, όπως αυτή εκφράζεται με την ομφαλοσκόπηση και τη δράση με γνώμονα τις δημοσκοπήσεις.

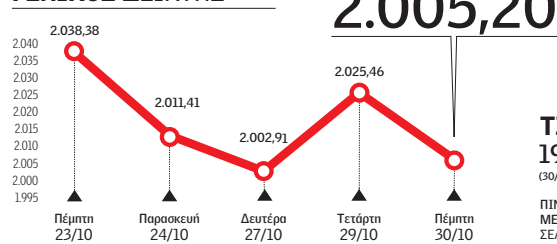
Σε κάθε περίπτωση, ο μήνας που έρχεται αναμένεται να αποδειχθεί καθοριστικός από πολλές απόψεις. Η ταχύτητα με την οποία θα «τρέξουν» οι πληρωμές (κοινοτικές και εθνικές αλλά και αποζημιώσεις ΕΛΓΑ) και η αποκατάσταση της λειτουργίας του ΟΣΔΕ υπό την ΑΑΔΕ, αφήνουν κάποιες ελπίδες εξομάλυνσης της κατάστασης, πριν έρθουν τα χειρότερα και θα αφορούν όλους. Τόσο στην αγορά όσο και στις εξελίξεις στην πολιτική σκακιέρα.

Agrenda

ΝΟΜΙΣΜΑΤΑ

ΔΟΛΑΡΙΟ ΗΠΑ
1,15732ΔΟΛΑΡΙΟ ΚΑΝΑΔΑ
1,61826ΛΙΡΑ ΒΡΕΤΑΝΙΑΣ
0,87931ΓΙΕΝ ΙΑΠΩΝΙΑΣ
178,51930ΦΡΑΓΚΟ ΕΛΒΕΤΙΑΣ
0,92793

ΓΕΝΙΚΟΣ ΔΕΙΚΤΗΣ

ΤΖΙΡΟΣ
192.781.098
(30/10)ΠΙΝΑΚΕΣ
ΜΕΤΟΧΩΝ
ΣΕΛ. 23

ΕΜΠΟΡΕΥΜΑΤΑ

Από 35 έως 45 λεπτά σταθερά οι τιμές παραγωγού την τελευταία τριετία για το ελληνικό καρότο. Όλο και περισσότερο επιβαρύνονται οι αγρότες από τις τιμές των προϊόντων λίπανσης, σύμφωνα με μελέτη της Rabobank. Προς σταθεροποίηση από 4,50 έως 5,50 ευρώ οι τιμές παραγωγού στο έξτρα παρθένο ελαιόλαδο. Οριακές ανοδικές κινήσεις στην αγορά σκληρού σίτου, με τη Φότζα σταθερή στα 292 ευρώ ο τόνος.

Ο ΚΑΙΡΟΣ ΤΩΝ ΑΓΡΟΤΩΝ

Σάββατο 01-11-2025

Στη Μακεδονία και τη Θράκη σχεδόν αίθριος καιρός με αραιές νεφώσεις. Στην υπόλοιπη χώρα νεφώσεις κατά διαστήματα αυξημένες με τοπικές βροχές στα δυτικά και κυρίως στο Ιόνιο, με πιθανότητα μεμονωμένων καταιγίδων. Άνεμοι στα δυτικά νοτιοανατολικοί έως μέτριοι και στα ανατολικά μεταβλητοί ασθενείς. Θερμοκρασία σε μικρή άνοδο ως προς τις μέγιστες τιμές.

Κυριακή 02-11-2025

Στο κεντρικό και το νότιο Ιόνιο, τη δυτική Στερεά και την Πελοπόννησο αυξημένες νεφώσεις με τοπικές βροχές και στα νοτιοδυτικά μεμονωμένες καταιγίδες. Στη Μακεδονία, τη Θράκη και τη Θεσσαλία νεφώσεις πρόσκαιρα αυξημένες. Άνεμοι στα δυτικά ανατολικοί μέτριοι, στα ανατολικά βόρειοι μέτριοι. Θερμοκρασία σε άνοδο.

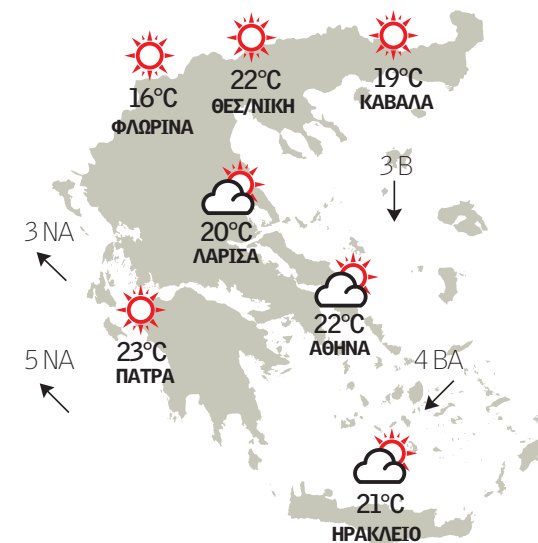
Δευτέρα 03-11-2025
και Τρίτη 04-11-2025

Γενικά αίθριος καιρός με λίγες νεφώσεις στα νότια, κατά διαστήματα αυξημένες. Μικρής διάρκειας βροχές στη δυτική Πελοπόννησο και τη δυτική

Κρήτη. Άνεμοι στα δυτικά ανατολικοί έως μέτριοι και στα ανατολικά βόρειοι μέτριοι. Θερμοκρασία χωρίς μεταβολή.

Τετάρτη 05-11-2025 ως
Παρασκευή 07-11-2025

Γενικά αίθριος καιρός με λίγες νεφώσεις, αυξημένες στα δυτικά και νότια. Τοπικές βροχές στο νότιο Ιόνιο, τη δυτική και νότια Πελοπόννησο και την Κρήτη. Άνεμοι στα δυτικά ανατολικοί έως μέτριοι και στα ανατολικά από βόρειες διευθύνσεις μέτριοι. Θερμοκρασία σε κανονικά για την εποχή επίπεδα.

ΟΔΗΓΙΕΣ
ΓΕΩΠΟΝΩΝ

Βερτισιλλώση ελιάς

Η βερτισιλλώση είναι ασθένεια της ελιάς η οποία προσβάλλει δέντρα μικρής και μέσης ηλικίας και προκαλεί σοβαρές ζημιές κατά κανόνα σε αρδεύμενους ελαιώνες. Εκδηλώνεται με δύο μορφές, αφενός με το σύνδρομο του απότομου μαρμασμού ή αποπληξίας και αφετέρου ως ημιπληγία με σταδιακή αποξήρανση των κλαδίσκων. Ο μύκητας *Verticillium Dabliae* διατηρείται στο έδαφος για πολλά χρόνια και δραστηριοποιείται το χειμώνα όταν οι θερμοκρασίες εδάφους είναι χαμηλότερες από τους 8°C.

Μέτρα αντιμετώπισης

Αποτελεσματικά χημικά μέτρα για τη θεραπεία της ασθένειας δεν υπάρχουν, γι' αυτό συστήνονται καλλιεργητικές πρακτικές που περιορίζουν τη διασπορά του μολύσματος. Οι γεωπόνοι τονίζουν στους καλλιεργητές ότι πρέπει να αποφεύγεται η συγκαλλιέργεια των ελαιώνων με ευπαθείς ξενιστές, να απομακρύνονται τα προσβεβλημένα τμήματα του δέντρου, ενώ σημειώνεται ότι η ηλιοσπολύμανση του εδάφους δημιουργεί αντίξοες συνθήκες για τον μύκητα. Αναγκαία θεωρείται και η εφαρμογή στάγδην άρδευσης με μίγματα ωφέλιμων θερμοφίλων μικροοργανισμών εδάφους ή χαρπίνης μέσα στο χειμώνα.



ΕΠΙΚΑΙΡΟΤΗΤΑ

- Ευρωπαϊκά εργαλεία ζητά ο Κ. Τσιάρας για ενίσχυση των κτηνοτρόφων **σελ. 9**
- Ξεκίνησαν οι αιτήσεις για μικροδάνεια σε Θεσσαλούς έως και 25.000 ευρώ **σελ. 19**



ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ

- Τα Antonio Carraro SRG 7600 Infinity υποψήφιο Τρακτέρ της Χρονιάς **σελ. 20**
- Απογραφή κτηνοτροφικών μονάδων χωρίς παράβολο ως 31 Δεκέμβρη **σελ. 45**



ΕΜΠΟΡΕΥΜΑΤΑ

- Στο χύμα καλαμπόκι η τιμή παραγωγού σταθερά στα 20-22 λεπτά το κιλό **σελ. 35**
- Πάνω από 1,65 ευρώ το κιλό το πρόβειο γάλα στις συμφωνίες στη Θεσσαλία **σελ. 22**



Ο παραγωγός
σήμερα έχει
δυνατότητες
μαγικές.

Τις δυνατότητες που του δίνει η Πειραιώς
για σύγχρονα θερμοκήπια.

Η Πειραιώς προσφέρει στον παραγωγό ολοκληρωμένες
λύσεις χρηματοδότησης και συμβουλών, για σύγχρονα
θερμοκήπια ή αναβάθμιση υφιστάμενων μονάδων.
Για να κάνει τη ζωή του πιο εύκολη, την παραγωγή του
πιο αποδοτική και το αύριο πιο βιώσιμο.

Ελάτε τώρα σε ένα κατάστημα της Πειραιώς και μάθετε
περισσότερα.

/// Piraeus

piraeusbank.gr

Από κόσκινο οι αιτήσεις υψηλότερα πριμ στα eco-schemes



Δράσεις με πάνω από 400 εκατ. ευρώ ζήτηση θα βρεθούν στο στόχαστρο των ελέγχων για το έτος ενίσχυσης 2025 με διασταυρωτικούς ελέγχους στα παραστατικά. Ξεσκαρτάρισμα και στα δασολίβαδα που αξιώνουν 86 εκατ. ευρώ ετησίως

ΤΟΥ ΓΙΩΡΓΟΥ ΚΟΝΤΟΝΗ
kontonis@agronews.gr

Σε δραστική μείωση των αιτούμενων ποσών στα οικολογικά σχήματα 2025, και ως εκ τούτου, στον περιορισμό των περικοπών στα ποσά που θα φτάσουν στις τσέπες των δικαιούχων, αναμένεται να οδηγήσουν οι έλεγχοι σε «κομβικές δράσεις» που συγκεντρώνουν ετησίως ζήτηση άνω των 400 εκατ. ευρώ.

Πρόκειται για τα Βιολογικά (Δράση 9), την Κομποστοποίηση (Δράση 4), τη Μηχανική Ζιζανιοκτονία (Δράση 6) και τις Δακοπαγίδες (Δράση 6) που συνδέονται με τιμολόγια και πιστοποιήσεις. Υπάρχει εδώ ακόμη μία Δράση, αυτή των θερινών κλαδεμάτων όπου οι αιτήσεις ξεπερνάνε τα 100 εκατ. ευρώ και δεν συνδέονται ούτε με ένα τιμολόγιο. Σε αυτή την περίπτωση μοιάζει βέβαιο ότι θα εστιάσει επίσης ο έλεγχος (και των ευρωπαϊκών αρχών) για το πώς πιστώνονται επιδοτήσεις σε 6 εκατ. στρέμματα ετησίως, χωρίς κανένα ουσιαστικό κριτήριο. Εφόσον γίνει ένα καλό ξεσκαρτάρισμα στις παραπάνω 4+1 παρεμβάσεις και σε συνδυασμό με την κατάργηση της Δράσης 1 για τις χειμερινές σπορές (ζήτηση 170 εκατ. ευρώ), τότε όσοι τελικά καταφέρουν να πληρωθούν, θα δουν περισσότε-

ρα χρήματα στο λογαριασμό τους σε σχέση με το 2024. Σημειώνεται εδώ πως η Δράση 5 με αιτούμενο προϋπολογισμό άνω των 85 εκατ. ευρώ που επιδοτεί τα δασολίβαδα, θα επηρεαστεί από την αναμενόμενη ΥΑ για τη νέα κατανομή βοσκοτόπων και ίσως υπάρξουν και εδώ «εκπλήξεις».

Υπενθυμίζεται πως το 10% των ΑΦΜ που λαμβάνουν οικολογικά σχήματα, είχαν δεσμευτεί σε σχετικό έλεγχο για τις επιδοτήσεις του 2024, με ό,τι και να σημαίνει αυτό για τους ελέγχους του 2025.

Αναλυτικά οι εκτιμήσεις ανά Δράση οικολογικού σχήματος

● **Δράση 1:** Η δράση για τις σπορές σιτηρών, ψυχανθών συγκεντρώνει ετησίως ζήτηση περί τα 170 εκατ. ευρώ. Το 2025, καταργήθηκε και στη θέση του μπήκε το πριμ αντικατάστασης (σιτηρά και ψυχανθή δηλώθηκαν στο ΟΣΔΕ σε αγροτεμάχια που είχαν βαμβάκι, μηδική ή καλαμπόκι), όπου η ζήτηση δεν πρόκει-

ται να ξεπεράσει το διαθέσιμο ποσό των 42,3 εκατ. ευρώ.

● **Δράση 2 και Δράση 3:** Πρόκειται για νέες δράσεις αγρανάπαυσης, δάσωσης και φυτοκάλυψης που αν βγήκαν πολύ αργά σε ΚΥΑ για να επιλεχθούν από τους παραγωγούς το έτος ενίσχυσης 2025.

● **Δράση 4:** Η Κομποστοποίηση συγκεντρώνει ζήτηση περί τα 40 εκατ. ευρώ. Εδώ θα γίνει διεξοδικός έλεγχος στα τιμολόγια, καθώς πρόκειται για δράση που πληρώθηκε σε 77.503 ΑΦΜ το 2024, δηλαδή περίπου στο 20% των δικαιούχων των οικολογικών σχημάτων.

● **Δράση 5:** Για τα δασολίβαδα αναμένονται αλλαγές στον αριθμό των ενταγμένων βοσκοτόπων με βάση τη νέα ΥΑ για την κατανομή τους.

● **Δράση 6:** Στο στόχαστρο των ελεγκτικών μηχανισμών έχουν μπει τα παραστατικά για Μηχανική Ζιζανιοκτονία, Δακοπαγίδες και η δράση για Θερινά Κλαδέματα που συγκεντρώνουν συνολικά ζήτηση 150 εκατ. ευρώ.

● **Δράση 9:** Στη Βιολογική Γεωργία ουσιαστικά απεντάχθηκαν πολλοί παραγωγοί καθώς δεν είχαν τελειώσει την περίοδο μετατροπής. Σε όσους έμειναν, θα γίνουν έλεγχοι σε πιστοποιητικά, συνταγολόγιο και τιμολόγια MyData.

Σε έλεγχο

Το 10% των ΑΦΜ που λαμβάνουν οικολογικά σχήματα, είχαν δεσμευτεί σε έλεγχο για τις επιδοτήσεις του 2024

Αύξηση

Εφόσον γίνει ένα καλό ξεσκαρτάρισμα στις 4+1 παρεμβάσεις και σε συνδυασμό με την κατάργηση της Δράσης 1 για τις χειμερινές σπορές (ζήτηση 170 εκατ. ευρώ), τότε όσοι τελικά καταφέρουν να πληρωθούν, θα δουν περισσότερα χρήματα στο λογαριασμό τους σε σχέση με το 2024.

Δράση 5

Η Δράση 5 με αιτούμενο προϋπολογισμό άνω των 85 εκατ. ευρώ που επιδοτεί τα δασολίβαδα, θα επηρεαστεί από την αναμενόμενη ΥΑ για τη νέα κατανομή βοσκοτόπων και ίσως υπάρξουν και εδώ «εκπλήξεις».

Βιολογικά

Στη Βιολογική Γεωργία Δράση 9 ουσιαστικά απεντάχθηκαν πολλοί παραγωγοί καθώς δεν είχαν τελειώσει την περίοδο μετατροπής. Σε όσους έμειναν, θα γίνουν έλεγχοι σε πιστοποιητικά, συνταγολόγιο και τιμολόγια MyData.

Άλλα δύο χρόνια οικολογικά σχήματα, αγωνία για την 3η τροποποίηση του Στρατηγικού Σχεδίου

Ακόμη δύο χρόνια ζωής θα έχει το βραχύβιο σε σχέση με άλλες επιδοτήσεις, καθεστώς των οικολογικών σχημάτων, που φαίνεται να έχει αποτύχει να εφαρμοστεί όπως πρέπει σε πολλά κράτη-μέλη, προφανώς και στην Ελλάδα. Εν τω μεταξύ, στις 11 Νοεμβρίου στην Αλεξανδρούπολη θα δημοσιευτεί η 3η τροποποίηση του Στρατηγικού Σχεδίου της ΚΑΠ, με τις αρμόδιες αρχές προς το παρόν να μην αποκαλύπτουν το περιεχόμενό της και αν θα επηρεάσει καθεστώς των άμεσων ενισχύσεων. Σίγουρο πάντως είναι πως θα φροντίζει για «ουρές» πληρωμών από το περασμένο ΠΑΑ.

Εξετάζεται η επίδραση της φθίνουσας ενίσχυσης και η κατάργηση των δικαιωμάτων στη νέα ΚΑΠ

Οι διαπραγματεύσεις έχουν ξεκινήσει για τα καλά μεταξύ της ΕΕ και των κρατών-μελών για τα κείμενα της νέας Κοινής Αγροτικής Πολιτικής, με τη φθίνουσα εκταρική ενίσχυση που θα αντικαταστήσει τη βασική (ενιαία) ενίσχυση, να βρίσκεται στον πυρήνα των συζητήσεων. Προς το παρόν, η Κομισιόν προσπαθεί να δείξει τον τρόπο με τον οποίο θα λειτουργήσει το όριο στις επιδοτήσεις 24 ευρώ το στρέμμα και να κάμψει τις όποιες φωνές των κρατών-μελών επιδιώκουν στο νέο μοντέλο πληρωμών την πλήρη εξωτερική σύγκλιση.



Κατανομή βοσκοτόπων με τιμολόγια

Για το 2025 ο αριθμός των ζώων βάσει των οποίων θα γίνει η κατανομή θα υπολογιστεί με βάση τα τιμολόγια πώλησης κρέατος και γάλακτος και αγοράς ζωοτροφών

ΤΟΥ ΓΙΩΡΓΟΥ ΚΟΝΤΟΝΗ
kontonis@agronews.gr

Ανακατατάξεις στον τομέα των κτηνοτροφικών επιδοτήσεων, αναμένεται να φέρει η ΥΑ που προγραμματίζεται να εκδοθεί τις επόμενες ημέρες, για τον επαναπροσδιορισμό της επιλεξιμότητας βοσκοτόπων και τα τεκμήρια που θα ελέγχουν την γεωργική δραστηριότητα.

Με βάση αυτά τα τεκμήρια, δηλαδή τιμολόγια γάλακτος ή κρέατος που παρέδωσαν οι κτηνοτρόφοι ή αγοράς ζωοτροφών, ουσιαστικά θα προσδιορίζεται ο αριθμός των ζώων που έχει στην κατοχή του ο δικαιούχος και ύστερα θα εξετάζεται εάν τηρείται η ελάχιστη πυκνότητα βόσκησης που απαιτείται για την ενεργοποίηση ενισχύσεων. Με βάση αυτό τον αριθμό ζώων θα τεκμαίρεται και η κατανομή βοσκοτόπων για το Εθνικό Απόθεμα, η οποία δεν έχει γίνει καν για το έτος ενίσχυσης 2024. Η παραπάνω ΥΑ αναμένεται να έχει εφαρμογή πάντως από το φετινό έτος ενίσχυσης για όλες τις επιδοτήσεις, δηλαδή τσεκ, αναδιανεμητική, οικολογικά σχήματα, εξισωτική αποζημίωση, βιολογικά κ.λπ.

Σημειώνεται πως με βάση το ισχύον θεσμικό πλαίσιο (ΦΕΚ 3071/Β'/2023), βοσκότοπος σε διατήρηση που ενεργ-

γοποιεί ενίσχυση νοείται εκείνος που έχει ελάχιστη βοσκοφόρτωση 0,2 MMZ/εκτάριο (10 στρέμματα). Για τους βοσκότοπους σε παραγωγή νοείται η διατήρηση ζωικού κεφαλαίου τουλάχιστον 0,7 MMZ ανά εκτάριο. Το αν θα αλλάξει κάτι σε αυτά τα νούμερα (π.χ αυξηθεί η ελάχιστη βοσκοφόρτωση για τη διατήρηση) μένει να φανεί. Άλλωστε δεν υπάρχει κάποιος συγκεκριμένος περιορισμός από την ΕΕ στον ορισμό της «γεωργικής δραστηριότητας».

Υπενθυμίζεται πως οι αναλογίες ΜΖΚ με βάση το θεσμικό πλαίσιο έχουν ως εξής:

- **Αιγοπρόβατα (ανεξαρτήτως ηλικίας και φύλου):** 0,15 ΜΖΚ.
- **Αρσενικά και θηλυκά βοοειδή ηλικίας κάτω των 6 μηνών:** 0,20 ΜΖΚ
- **Αρσενικά και θηλυκά βοοειδή ηλικίας από 6 έως 24 μηνών:** 0,60 ΜΖΚ.
- **Αρσενικά και θηλυκά βοοειδή ηλικίας άνω των 24 μηνών:** 1,00 ΜΖΚ.

Συνολικά, ενεργοποιούνται δι-

Ζωικό κεφάλαιο
Για τους βοσκότοπους σε παραγωγή νοείται η διατήρηση ζωικού κεφαλαίου τουλάχιστον 0,7 MMZ ανά εκτάριο



καιώματα 13,9 εκατ. στρέμματα βοσκοτοπικών εκτάσεων, με βάση τα στοιχεία ΟΣΔΕ του 2023. Μένει να φανεί όταν μπει σε εφαρμογή η σχετική ΥΑ, κατά πόσο θα επηρεαστεί ο αριθμός των επιλέξιμων βοσκοτόπων.

Απαραίτητες οι αλλαγές στα βοσκοτόγια για το action plan

Οι αλλαγές στον τρόπο κατανομής των βοσκοτόπων και στην τεκμηρίωση της ύπαρξης και τον αριθμό του ζωικού κεφαλαίου, είναι προαπαιτούμενα ώστε να εγκριθεί στις 4 Νοεμβρίου το action plan για τον ΟΠΕΚΕΠΕ από την ΕΕ. Στις σχετικές παρατηρήσεις σημείωνε η Κομισιόν:

«Οι ελληνικές αρχές δεν περι-

γράφουν καμία δράση που πρόκειται να αναληφθεί με έμφαση σε τομείς στους οποίους ο κίνδυνος σφαλμάτων είναι ο υψηλότερο για το έτος υποβολής αιτήσεων 2025 [...] Ωστόσο, δεν παρέχεται καμία ένδειξη σχετικά με ελέγχους της γεωργικής δραστηριότητας για τους μόνιμους βοσκότοπους.

Ζητείται από τις ελληνικές αρχές να παράσχουν περαιτέρω λεπτομέρειες σχετικά με τον τρόπο με τον οποίο σχεδιάζουν να ελέγχουν τη γεωργική δραστηριότητα / τη διατήρηση της γεωργικής έκτασης σε μόνιμους βοσκότοπους και σε άλλους τύπους γης όπου ο έλεγχος της γεωργικής δραστηριότητας / της διατήρησης δεν μπορεί να διενεργηθεί μέσω του AMS.

ΔΙΑΚΥΜΑΝΣΗ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ

Χωρίς το συν-πλην 25%

Το 2025 είναι η πρώτη χρονιά που για τα δικαιώματα δεν δύναται να υπάρχει διακύμανση της μοναδιαίας αξίας (συν/πλην 25%) σε σχέση με την ενιαία περιφερειακή αξία κάθε δικαιώματος που περιγράφεται στο Στρατηγικό Σχέδιο της ΚΑΠ. Έτσι θα πρέπει οι παραγωγοί να λάβουν κατά μέσο όρο ποσά ύψους 23 ευρώ στις αροτράιες, 28,2 ευρώ στα δέντρα και 16 ευρώ στα βοσκοτόγια, με επιφύλαξη την 3η τροποποίηση του στρατηγικού σχεδίου της ΚΑΠ που αναμένεται. Σημειώνεται πως η διακύμανση αυτή προβλεπόταν από το κανονιστικό πλαίσιο προκειμένου να μην υπάρξει απώλεια πόρων, από ενδεχόμενη υπο-απορρόφηση των οικολογικών σχημάτων κατά τα δυο πρώτα έτη εφαρμογής του Στρατηγικού Σχεδίου αλλά και άλλων παρεμβάσεων (π.χ. συνδεδεμένες ενισχύσεις). Η διακύμανση αυτή ισχύει κανονικά για όλη την προγραμματική περίοδο, αναφορικά με την αναδιανεμητική ενίσχυση και στο συν/πλην 15% για τις συνδεδεμένες. Βέβαια στην αναδιανεμητική ενίσχυση το ποσό για το 2023 και το 2024 παρέμεινε σταθερό, όπως προβλέπει το στρατηγικό σχέδιο της ΚΑΠ, δηλαδή: 14 ευρώ για τις αροτράιες, 12 ευρώ για τις δενδρώδεις και 17 ευρώ για τα βοσκοτόγια.

Δηλώσεις μητρώου σπάνιων φυλών ως 9 Νοέμβρη

Προθεσμία μέχρι την Κυριακή 9 Νοεμβρίου έχουν οι ενταγμένοι δικαιούχοι με ιπποειδή για την επικαιροποίηση των στοιχείων σήμανσης όλων των ενταγμένων ίππων τους, προκειμένου να ολοκληρωθούν οι απαραίτητοι διοικητικοί και δασταυρωτικοί έλεγχοι και να προχωρήσει η πληρωμή της προκαταβολής του έτους 2025 του μέτρου της διατήρησης των σπάνιων αυτόχθονων φυλών. Ειδικότερα, σύμφωνα με την ανακοίνωση της Διεύθυνσης Ζωικών Γενετικών Πόρων

και Κτηνοτροφικών Εγκαταστάσεων του ΥπΑΑΤ, σχετικά με την Παρέμβαση Π3-70-1.5 «Διατήρηση απειλούμενων αυτόχθονων φυλών αγροτικών ζώων», η διαδικασία αφορά τόσο τους ήδη καταχωρημένους ίππους, όσο και τυχόν νέους που προκύπτουν από αναθεώρηση αριθμών σήμανσης. Η καταχώρηση πρέπει να γίνει αποκλειστικά μέσω του Πληροφοριακού Συστήματος υποστήριξης της Παρέμβασης Π3-70-1.5, στον σχετικό ιστότοπο, με χρήση των προσωπικών κωδικών των δικαιούχων.



Όλο δυσκολεύει η προκαταβολή τσεκ, πολλές οι εμπλοκές

Αγωνία του αγροτικού κόσμου για το τι θα βγάλει ο νέος έλεγχος της Οικονομικής Αστυνομίας στη βάση του ΟΣΔΕ για το 2025

ΤΗΣ ΕΛΕΝΗΣ ΔΟΥΣΚΑ
douska@agronews.gr

Κι ενώ για πρώτη φορά στα χρονικά ο Οκτώβριος βγήκε χωρίς να πληρωθεί η προκαταβολή του τσεκ και ο Νοέμβριος μπαίνει με απλήρωτες υποχρεώσεις προς τον αγροτικό κόσμο πάνω των 350 εκατ. ευρώ, αυτά που έρχονται σχετικά με την προκαταβολή του τσεκ μπορεί να είναι και χειρότερα. Καταρχήν, τα προβλήματα ξεκίνησαν με τον ΑΤΑΚ και την παράταση που δόθηκε στις φετινές δηλώσεις, ακολούθησαν οι έλεγχοι του monitoring από τους οποίους υπολογίζεται ότι ένα ποσοστό της τάξης του 15 με 20% των αροτραίων εκτάσεων θα μείνει εκτός της προκαταβολής του τσεκ (βλέπε ρεπορτάζ σελ. 10) και μέσα στην εβδομάδα ήρθε και η έφοδος από την οικονομική αστυνομία στον ΟΠΕΚΕΠΕ προκειμένου να ελεγχθεί η βάση ΟΣΔΕ του έτους 2025.

Πρόκειται για τη δεύτερη φάση των ελέγχων που πραγματοποιήσει κλιμάκιο της Οικονομικής Αστυνομίας και της Διεύθυνσης Εγκληματολογικών Ερευνών στα κεντρικά γραφεία του ΟΠΕΚΕΠΕ στη Δοκομού 5, μέσα στον Οκτώβριο, στο

πλαίσιο της υφιστάμενης από το καλοκαίρι προκαταρκτικής έρευνας. Σύμφωνα με τις πληροφορίες, οι αστυνομικοί προχώρησαν στην κατάσχεση όλου του αρχείου αιτήσεων για επιδοτήσεις του 2025, αφού μόλις αυτές τις ημέρες ολοκληρώθηκε η διαδικασία για το τρέχον έτος. Από αυτή την νέα συλλογή στοιχείων φιλοδοξούν οι Αρχές να εντοπίσουν τυχόν πρόσθετες επιβαρυντικές παράνομες δραστηριότητες από εμπλεκόμενους και ήδη κατηγορούμενους υφιστάμενων υποθέσεων που έχουν ήδη εξιχνιασθεί ή τυχόν πρόσθετα τεκμήρια για τυχόν νέους εμπλεκόμενους και υποθέσεις.

Αυτό, λοιπόν, σημαίνει ότι δεν αποκλείεται αρκετοί παραγωγοί να βρεθούν εκτός πληρωμής είτε για κάποια από τα αγροτεμάχια της εί-

τε σε κάποιες περιπτώσεις ακόμα και για όλα. Σε κάθε περίπτωση, θέμα ανακύπτει και με τους χρόνους, αφού κανείς δεν είναι σε θέση να γνωρίζει πόσο θα διαρκέσει ο έλεγχος των ψηφιακών αρχείων, των σκληρών δίσκων και των φακέλων που ήδη μεταφέρθηκαν στα εγκληματολογικά εργαστήρια και στην Οικονομική Αστυνομία προκειμένου να συνεχιστεί η αναζήτηση στοιχείων μη σύμφωνων με την κοινοτική νομοθεσία στο πλαίσιο των αγροτικών επιδοτήσεων.

Κι ενώ όλα αυτά «τρομάζουν» τον αγροτικό κόσμο που έχει στεγνώσει από άποψη ρευστότητας και περιμένει τουλάχιστον την προκαταβολή της βασικής, οι αρμόδιοι των πληρωμών επιμένουν να ρίχνουν τους τόνους, «τάζοντας» περί τα 900 εκατ. ευρώ μέσα στον Νοέμβριο.

Ο υπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης Κώστας Τσιάρας σε νέο πέρασμά του σε τηλεοπτική εκπομπή της κρατικής τηλεόρασης έκανε λόγο για «αγώνα δρόμου που γίνεται, ώστε μέσα στον Νοέμβριο να καταβληθεί η βασική ενίσχυση, που εκτιμάται στα 500 με 600 εκατ. ευρώ, ενώ αναμένονται και αποζημιώσεις ΕΛΓΑ ύψους 170-180 εκατ. ευρώ μετά την πληρωμή της βασικής ενίσχυσης». Ο ίδιος εξέφρασε την πεποίθηση πως και το Μέτρο 23 ποσού 178 εκατ. ευρώ θα πληρωθεί μέσα στον ίδιο μήνα.

Από την πλευρά του και ο υφυπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης, Χρήστος Κέλλας, κι αυτός από το βήμα της κρατικής τηλεόρασης, εξέφρασε την εκτίμηση ότι είναι εφικτή η καταβολή της προκαταβολής βασικής ενίσχυσης 2025 στους αγρότες έως τις 20 Νοεμβρίου περίπου, ενώ έδωσε και χρονοδιάγραμμα των πληρωμών.

● Την πρώτη εβδομάδα του Νοεμβρίου θα καταβληθεί η επιστροφή του ΕΦΚ στο αγροτικό πετρέλαιο, χωρίς πλαφόν περί τα 35 εκατ. ευρώ.

● Εντός του μήνα θα δοθεί η προκαταβολή της βασικής ενίσχυσης, ύψους 550-600 εκατ. ευρώ.

● Μέχρι το τέλος Νοεμβρίου θα καταβληθούν τα 178 εκατ. ευρώ του Μέτρου 23 για τις ζημιές στην παραγωγή και τα 50 εκατ. ευρώ για την ανασύσταση του φυτικού κεφαλαίου στη Θεσσαλία.

Μέχρι 15/12 δηλώσεις συγκομιδής αμπελουργών

Μέχρι τις 15 Δεκεμβρίου έχουν τη δυνατότητα οι αμπελουργοί προκειμένου να υποβάλλουν τις δηλώσεις συγκομιδής για την αμπελοοινική περίοδο 2025-2026 μέσω της ψηφιακής υπηρεσίας «Δήλωση Συγκομιδής Αμπελουργικών Προϊόντων» στην επίσημη ιστοσελίδα του Υπ.Α.Α.Τ. (www.minagric.gr). Σημειώνεται ότι όλοι οι κάτοχοι αμπελουργικών εκμεταλλεύσεων καταγεγραμμένοι στο Αμπελουργικό Μητρώο με οינוποιήσιμες ποικιλίες και νόμιμο δικαίωμα φύτευσης, υποχρεούνται μετά το πέρας του τρυγητού να υποβάλλουν δήλωση συγκομιδής. Διευκρινίζεται ότι υπόχρεοι υποβολής της δήλωσης συγκομιδής είναι:

- οι οينوποιοί κάτοχοι αμπελουργικών εκμεταλλεύσεων πρέπει να υποβάλλουν δήλωση συγκομιδής και δήλωση παραγωγής. Στο πεδίο «Προορισμός» συμπληρώνεται η ένδειξη «Οινοποίηση από τον δηλούντα».
- οι αμπελουργοί/παραγωγοί οίνου που παραδίδουν τη σταφυλική τους παραγωγή σε οινοποιείο προς οινοποίηση και η παραγωγή αυτή τους επιστρέφεται με τη μορφή τελικού προϊόντος. Αυτοί πρέπει να υποβάλουν δήλωση συγκομιδής και δήλωση παραγωγής.
- οι αμπελουργοί μέλη συνεταιριστικού οινοποιείου ή μέλη οργάνωσης παραγωγών αμπελοοινικού τομέα που παραδίδουν το σύνολο ή μέρος της παραγωγής τους στο εν λόγω συνεταιριστικό οινοποιείο ή στο οινοποιείο στο οποίο παραδίδει η εν λόγω οργάνωση παραγωγών. Συμπληρώνεται στο πεδίο «Προορισμός» η ένδειξη «Ιδιοκατανάλωση-Συνεταιριστικό οινοποιείο».

ΠΛΗΡΩΜΕΣ ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΑΓΡΟΤΙΚΟ ΚΟΣΜΟ ΜΕΣΑ ΣΤΟΝ ΜΗΝΑ ΝΟΕΜΒΡΙΟ (ΕΚΑΤ. ΕΥΡΩ)





syngenta®
Biologicals

Καινοτομία με τη δύναμη της φύσης

Στη Syngenta Biologicals φέρνουμε την επιστημονική καινοτομία μας στη φύση για να προσφέρουμε περισσότερες επιλογές στους καλλιεργητές. Συμπληρώνοντας τις συμβατικές τεχνολογίες μπορούμε να τους βοηθήσουμε να φροντίσουν τις καλλιέργειές τους και το περιβάλλον και να ανταποκριθούν στις απαιτήσεις της κοινωνίας σχετικά με τον τρόπο παραγωγής των τροφίμων μας, όχι μόνο σήμερα αλλά και στο μέλλον.



www.syngenta.gr

Ακολουθήστε μας:   @syngentahellas



Περικοπές 26% στο M23 άγγιξε 245 εκατ. η ζήτηση

Η πληρωμή θα γίνει τέλη Νοεμβρίου με μειώσεις ενισχύσεων έως 26% αν δεν βρεθεί επιπλέον 70 εκατ. ευρώ κρατικό χρήμα



ΤΟΥ ΓΙΑΝΝΗ ΡΟΥΠΑ
roupas@agronews.gr

Μόνο με... έκπληξη της τελευταίας στιγμής δεν θα υπάρξουν οριζόντιες και σημαντικές (24-26%) περικοπές στις στρεμματικές αποζημιώσεις του Μέτρου 23 που αφορούν στο 2024, με την εξέταση των ενστάσεων να έχει ολοκληρωθεί την Παρασκευή 24 Οκτωβρίου και την τελική απόφαση ένταξης να αναμένεται στη Διαύγεια από μέρα σε μέρα.

Σημειωτέον, η εξέταση των ενστάσεων ήταν να ολοκληρωθεί ήδη από τις 17 Οκτωβρίου, ωστόσο η αρμόδια αρχή ζήτησε και πήρε εβδομαδιαία παράταση η όλη διαδικασία. Συγκεκριμένες ΔΑΟΚ είχαν μικροπρο-

βλήματα στα έγγραφά τους και έπρεπε να γίνουν επιπλέον διασταυρώσεις πριν κλείσει το μέτωπο των επανεξετάσεων, οι οποίες ήταν αρκετές. Όπως έχει καταγράψει σε προηγούμενο ρεπορτάζ η Agrenda, η αρχική ζήτηση πριν την εξέταση των ενστάσεων ανερχόταν σε 230 εκατ. ευρώ. Με το πέρασμα της εξέτασής τους, η συνολική ζήτηση προσεγγίζει σύμφωνα με πηγές του υπουργείου τα 245 εκατ. ευρώ.

Υπενθυμίζεται πως τα χρήματα για το Μέτρο 23 προέρχονται από κοινοτικούς και εθνικούς πόρους. Στην περίπτωση του προγράμματος 2024 για την Ελλάδα (178,7 εκατ. ευρώ), η κοινοτική συμμετοχή αγγίζει με τα τελευταία δεδομένα τα 142,7 εκατ. ευρώ (80%) και η εθνική συμμετοχή τα 35 εκατ. ευρώ (20%).

Το θεσμικό πλαίσιο τώρα είναι ξεκάθαρο. Σε περίπτωση υπερβάλλουσας ζήτησης, γίνονται οριζόντιες περικοπές ώστε να «χωρέσουν» όλοι οι δικαιούχοι, χωρίς να πεταχτεί έξω κανένας.

Σε λίγες μέρες αναμένεται η απόφαση ένταξης και από κει και πέρα θα αναλάβει τα νήματα της υπόθεσης ο ΟΠΕΚΕΠΕ προς προγραμματισμό της καταβολής. Μοιάζει δύσκολο η κυβέρνηση να προσθέσει χρήμα μετά την ανακοίνωση της απόφασης ένταξης, καθώς για κάθε ευρώ που προσθέτει στον «κουμπαρά» του M23, η Ελλάδα δίνει αναφορά στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Σε ένα τέτοιο σενάριο, η πληρωμή των χρημάτων θα καθυστερούσε ξανά, την ώρα που η κατάσταση με την ρε-

στότητα της συντριπτικής μερίδας των αγροτικών εκμεταλλεύσεων μοιάζει οριακή. Ήδη το Μέτρο 23 έχει καθυστερήσει, με τις τελευταίες πληροφορίες να τοποθετούν την πληρωμή του στα τέλη Νοεμβρίου.

Όπως και να 'χει, σε ένα σενάριο υπερβάλλουσας ζήτησης 25%, η έκτακτη ενίσχυση για το βαμβάκι θα υποχωρήσει στα 22,5 ευρώ το στρέμμα, για τα αμύγδαλα στα 106,2 ευρώ το στρέμμα, στο καλαμπόκι στα 18,5 ευρώ το στρέμμα, στον ηλιάνθο στα 15 ευρώ το στρέμμα και στο οίνοποιήσιμο αμπέλι στα 76,5 ευρώ το στρέμμα.

Αξίζει να σημειωθεί πως στο τραπέζι υπάρχει η δέσμευση του υπουργού Κώστα Τσιάρα στις αρχές του Οκτωβρίου, πως θα γίνει η πληρωμή του Μέρους 23 χωρίς περικοπή ποσών. Η διαφορά των 245 εκατ. ευρώ ζήτησης και του διαθέσιμου κονδυλίου 178,7 εκατ. ευρώ βγάζει 66,3 εκατ. Υπό την αίρεση πως δεν έχει βρεθεί κάποιος άλλος τρόπος να μην υπάρξουν οριζόντιες περικοπές, μόνο αν συμβάλει ο κρατικός προϋπολογισμός με τα χρήματα που υπολείπονται θα γίνει πράξη η συγκεκριμένη δέσμευση, πράξη.

Οι αρχικές τιμές αναφοράς βάσει θεσμικού πλαισίου είναι οι εξής:

α) Τομέας μελισσοκομίας: 15 ευρώ ανά κυψέλη.

β) Καλλιέργεια βαμβακιού: 30,1 ευρώ ανά στρέμμα.

γ) Καλλιέργεια κάστανου: 146,1 ευρώ ανά στρέμμα.

δ) Καλλιέργεια αχλαδιών: 192,5 ευρώ ανά στρέμμα.

ε) Καλλιέργεια αμυγδάλων: 146,1 ευρώ ανά στρέμμα.

στ) Καλλιέργεια σύκων: 205,7 ευρώ ανά στρέμμα.

ζ) Καλλιέργεια κελυφωτών φιστικιών: 146,1 ευρώ ανά στρέμμα.

η) Καλλιέργεια ηλιάνθου: 20,4 ευρώ ανά στρέμμα.

θ) Καλλιέργεια αμπέλου οίνοποιίας: 101,9 ευρώ ανά στρέμμα.

ι) Καλλιέργεια αμπελιού επιτραπέζιου: 244,7 ευρώ ανά στρέμμα.

ια) Καλλιέργεια αραβόσιτου (καρπός και ενσίρωσης): 24,7 ευρώ ανά στρέμμα.

ιβ) Καλλιέργεια φασολιού (βρώσιμο όσπριο): 140,8 ευρώ ανά στρέμμα.

Οι τελικές τιμές πληρωμής βάσει υπερβάλλουσας ζήτησης είναι οι εξής:

α) Τομέας μελισσοκομίας: 11,1 ευρώ ανά κυψέλη.

β) Καλλιέργεια βαμβακιού: 22,5 ευρώ ανά στρέμμα.

γ) Καλλιέργεια κάστανου: 106,2 ευρώ ανά στρέμμα.

δ) Καλλιέργεια αχλαδιών: 142,5 ευρώ ανά στρέμμα.

ε) Καλλιέργεια αμυγδάλων: 106,2 ευρώ ανά στρέμμα.

στ) Καλλιέργεια σύκων: 152,2 ευρώ ανά στρέμμα.

ζ) Καλλιέργεια κελυφωτών φιστικιών: 106,2 ευρώ ανά στρέμμα.

η) Καλλιέργεια ηλιάνθου: 15 ευρώ ανά στρέμμα.

θ) Καλλιέργεια αμπέλου οίνοποιίας: 75,4 ευρώ ανά στρέμμα.

ι) Καλλιέργεια αμπελιού επιτραπέζιου: 181,1 ευρώ ανά στρέμμα.

ια) Καλλιέργεια αραβόσιτου (καρπός και ενσίρωσης): 18,5 ευρώ ανά στρέμμα.

ιβ) Καλλιέργεια φασολιού (βρώσιμο όσπριο): 104,2 ευρώ ανά στρέμμα.

Μέτρο μικρών μονάδων για τη στήριξη των κτηνοτρόφων έως 50.000 ευρώ

Ευρωπαϊκά εργαλεία ζήτησε ο Κώστας Τσιάρας για την ενίσχυση των κτηνοτρόφων, δύο νέα Μέτρα μέσω ΚΑΠ ενεργοποιεί η Κομισιόν

ΤΟΥ ΓΙΩΡΓΟΥ ΚΟΝΤΟΝΗ
kontonis@agronews.gr

Τη στήριξη των μικρών εκμεταλλεύσεων με εφάπαξ ποσό έως 50.000 ευρώ και την «πληρωμή κρίσης» με συνολικά 146 εκατ. ευρώ για δύο έτη (2025 και 2026), αποτελούν τα δύο νέα εργαλεία που θα έχει σύντομα στη διάθεσή του το ΥΠΑΑΤ, εφόσον πράγματι θέλει να στηρίξει τις κτηνοτροφικές μονάδες που έχουν πληγεί από ζωνόσους. Άλλωστε, αυτό είναι που ζήτησε και ο υπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης, Κώστας Τσιάρας, προσερχόμενος στη συνεδρίαση του Συμβουλίου Υπουργών Γεωργίας και Αλιείας της Ε.Ε., που πραγματοποιήθηκε στο Λουξεμβούργο στις 27 και 28 Οκτωβρίου 2025: Την ενεργοποίηση όλων των ευρωπαϊκών μηχανισμών για την αντιμετώπιση των ζωνόσων και τη στήριξη του κόσμου που εξαρτάται από την κτηνοτροφία.

Μάλιστα το αίτημα για ενεργοποίηση του νέου Μέτρου στήριξης των μικρών μονάδων για τους κτηνοτρόφους, ακούστηκε και από σειρά συνεταιριστών, στην ανοιχτή σύσκεψη που είχε πραγματοποιηθεί πρόσφατα με θέμα τα απλήρωτα των κοινοτικών ενισχύσεων με πρωτοβουλία της ΕΘΕΑΣ.

Τα δεδομένα για το Μέτρο Στήριξης Μικρών Εκμεταλλεύσεων

Το μέτρο στήριξης μικρών μονάδων προβλέπεται στην ενδιάμεση αναθεώρηση της ΚΑΠ που αναμένεται σύντομα να μπει σε εφαρμογή. Πρό-

κειται ουσιαστικά για την επανενεργοποίηση του πρώην Μέτρου «6.3» του γνωστού και ως «14χίλιарο» που είχε ενεργοποιηθεί στην περασμένη προγραμματική περίοδο. Αυτή τη φορά η Κομισιόν το επαναφέρει ειδικά για «να ενθαρρυνθεί η ανάπτυξη μικρών γεωργικών εκμεταλλεύσεων, οι οποίες αντιμετωπίζουν ιδιαίτερες προκλήσεις και είναι δυνητικά οικονομικά βιώσιμες», όπως αναφέρει, στο αιτιολογικό του Omnibus για την τροποποίηση των Καν. ΕΕ 2021/2115 και 2021/2116.

Το μέγιστο ποσό μπορεί να φτάσει τα 50.000 ευρώ ή τα 75.000 ευρώ ανά εκμετάλλευση όπως προτείνει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Προφανώς το κύριο ζήτημα εδώ είναι να βρεθούν τα κονδύλια ώστε να «χωρέσει» το συγκεκριμένο Μέτρο στο τρέχον ΠΑΑ, ενώ και το μέγιστο ποσό ανά εκμετάλλευση δεν πρόκειται να ξεπερνά τα 20-25.000 ευρώ αν ενεργοποιηθεί. Άλλωστε, δεν γίνεται, ρεαλιστικά, να ξεπερνά το πριμ εκείνο των Νέων Αγροτών. Επίσης πρέπει να διερευνηθεί:

Πρώτον αν πράγματι μπορεί να απευθυνθεί το πρόγραμμα μόνο στην κτηνοτροφία, κάτι που όμως δεν διευκρινίζεται από τον Κανονισμό.

Δεύτερον, με ποιους δείκτες θα ορίζονται οι μικρές εκμεταλλεύσεις, δηλαδή αν θα είναι βάσει της Τυπικής Απόδοσης, των τιμολογίων, ακόμη και των επιδοτήσεων.

Τρίτον, πόσους κτηνοτρόφους θα μπορεί να καλύψει ένα τέτοιο μέτρο, χωρίς επαρκή προϋπολογισμό.

Την ενεργοποίηση όλων των ευρωπαϊκών μηχανισμών για στήριξη της κτηνοτροφίας ζήτησε ο Κώστας Τσιάρας προσερχόμενος στη συνεδρίαση του Συμβουλίου Υπουργών Γεωργίας και Αλιείας της Ε.Ε., που πραγματοποιήθηκε στο Λουξεμβούργο στις 27 και 28 Οκτωβρίου 2025.

Το κύριο ζήτημα εδώ είναι να βρεθούν τα κονδύλια ώστε να «χωρέσει» το συγκεκριμένο Μέτρο στο τρέχον ΠΑΑ



ΠΛΗΡΩΜΗ ΚΡΙΣΗΣ

ΜΕΓΙΣΤΑ ΕΥΡΩΠΑΪΚΑ ΚΟΝΔΥΛΙΑ ΓΙΑ ΕΛΛΑΔΑ (ΕΥΡΩ)

2025 73.458.409

2026 73.458.409

ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΙ

ΚΤΗΝΟΤΡΟΦΟΙ ΜΕ ΠΟΣΟΣΤΟ ΑΠΩΛΕΙΩΝ >30%

Πληρωμή κρίσης

Αναφορικά με την πληρωμή κρίσης, πρόκειται για ένα πρόγραμμα στα πρότυπα του «Μέτρου 23» το οποίο μπορεί βάσει του κανονισμού να εστιάσει στους πληγέντες από τις ζωνόσους, με την Ελλάδα να έχει την άδεια να προσφέρει 73.458.409 ευρώ για το έτος 2025 και άλλα τόσα για το 2026. Μέσω του Μέτρου αυτού μπορούν να αποζημιωθεί επιζωοτική έξαρση που έχει προκαλέσει άμεσα ζημία τουλάχιστον του 30% του ζωικού κεφαλαίου ή της μέσης ετήσιας παραγωγής ή της μέσης κερδοφορίας του κτηνοτρόφου κατά την προηγούμενη τριετία ή ενός τριετούς μέσου όρου με βάση την προηγούμενη πενταετία, εξαιρουμένης της υψηλότερης και της χαμηλότερης καταχώρισης. Οι απώλειες υπολογίζονται είτε σε επίπεδο εκμετάλλευσης, είτε στο επίπεδο της δραστηριότητας της εκμετάλλευσης στον σχετικό τομέα, είτε σε σχέση με τη συγκεκριμένη περιοχή ή το συγκεκριμένο ζωικό κεφάλαιο. Η ενεργοποίηση του σχετικού Μέτρου προφανώς εξαρτάται από τις ενισχύσεις de minimis που έχει πληρώσει ή δρομολογεί να πληρώσει η χώρα μας προς τους κτηνοτρόφους για το έτος 2025, και αν, θα θεωρηθεί διπλή χρηματοδότηση ένα τέτοιο πρόγραμμα αποζημίωσης.



Υποσχέσεις για πληρωμές ΟΕΦ με εθνικούς πόρους

Οι Οργανώσεις Ελαιοκομικών Φορέων κατέβαλαν μεγάλη προσπάθεια στα τέλη του 2024 να προλάβουν να υλοποιήσουν μέσα σε 2,5 μήνες (14 Οκτωβρίου – 31 Δεκεμβρίου) όλο το φυσικό και οικονομικό αντικείμενο του πρώτου έτους του προγράμματος, ενώ πλέον έχει καθεί η ενωσιακή χρηματοδότηση. Πλέον, οι συνεταιρισμοί βασίζονται σε προφορικές υποσχέσεις περί συνέχισης του προγράμματος με εθνικούς πόρους.

Με ανοικτή επιστολή τους οι πρόεδροι τεσσάρων ΟΕΦ της Τριφυλίας ζητούν να ληφθούν άμεσα οι αναγκαίες πρωτοβουλίες, ώστε να επιλυθεί το πρόβλημα που δημιουργήθηκε με την εκκαθάριση του 2024 και υπαιτιότητα όπως λένε του υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης, που αγγίζει σχεδόν το 90% των προγραμμάτων ΟΕΦ που υλοποιούνται αυτήν την στιγμή.

Τα επιχειρησιακά προγράμματα του Ελαιολάδου/Επιτραπέζιας ελιάς της περιόδου 2023-27, υποβλήθηκαν την 2 Αυγούστου 2024, σύμφωνα με τις απαιτήσεις της ΥΑ 1506/206003/15.7.24, με έναν χρόνο καθυστέρηση με βάση το Στρατηγικό Σχέδιο (απόλεια 1ου έτους, 2023) και με κίνδυνο να χαθεί



“

Επικράτεια
Συνολικά το πρόγραμμα ΟΕΦ υλοποιείται από 67 Οργανώσεις Παραγωγών Ελαιολάδου σε όλη την Επικράτεια

και το 2ο έτος (2024). Τα εν λόγω προγράμματα αξιολογήθηκαν από τις αρμόδιες επιτροπές του ΥΠΑΑΤ και εγκρίθηκαν στις 14 Οκτωβρίου 2024. Όπως αναφέρουν στην επιστολή «μετά από διαρκή επικοινωνία όλων αυτών τον καιρό μεταξύ ΟΕΦ, ΔΑΟΚ, ΥΠΑΑΤ και ΟΠΕΚΕΠΕ, δεν κατέστη δυνατή η εύρεση λύσης, με αποτέλεσμα να φτάνουμε στην Πέμπτη 16 Οκτωβρίου 2025, όπου σύμφωνα με φήμες, το πρόγραμμα θα πληρωθεί με εθνικούς πόρους για το 1ο έτος, χωρίς βέβαια να διευκρινίζεται τότε θα γίνει η καταβολή των χρημάτων.

Η καθυστέρηση στην εκκαθάριση του αιτήματος πληρωμής και την καταβολή της ενίσχυσης έχει δημιουργήσει σοβαρά ζητήματα βιωσιμότητας σε Οργανώσεις Παραγωγών Ελαιολάδου, καθώς απουσιάζει η ρευστότητα λόγω και της πραγματοποίησης των δαπανών 2ου έτους. Το μεγαλύτερο ζήτημα δημιουργείται σε ΟΕΦ που έλαβαν προκαταβολές που αφορούν την χορήγηση κοινοτικής και εθνικής χρηματοδότησης. Δεν έχει διευκρινιστεί τι γίνεται με αυτές τις περιπτώσεις και αν θα χρειαστεί να επιστρέψουν την προκαταβολή που αφορά την κοινοτική ενίσχυση.

Νέο 10ετές μνημόνιο συνεργασίας CEMA και FAO

Η Ευρωπαϊκή Ένωση Γεωργικών Μηχανημάτων (CEMA) και ο Οργανισμός Τροφίμων και Γεωργίας του ΟΗΕ - FAO ανανέωσαν για μία ακόμη 10ετία το Μνημόνιο Συνεργασίας για την προώθηση της βιώσιμης εκμηχάνισης από τους αγρότες παγκοσμίως. Το μνημόνιο διευρύνει το πεδίο εφαρμογής ώστε να περιλαμβάνει πρωτοποριακές εφαρμογές ψηφιακής και τεχνητής νοημοσύνης στη γεωργία και συνεχίζει να υποστηρίζει πολιτικές που ενθαρρύνουν τη βιώσιμη και προσαρμοσμένη χρήση γεωργικών μηχανημάτων για ανθεκτικά αγροδιατροφικά συστήματα. «Τα γεωργικά μηχανήματα έχουν τη δύναμη να μεταμορφώσουν ζωές και μαζί διασφαλίζουμε ότι αυτοί ο μετασχηματισμός είναι βιώσιμος, χωρίς αποκλεισμούς και ωφέλιμος για τους αγρότες παντού - από την Ευρώπη έως την Αφρική και πέρα από αυτήν», δήλωσε ο Αντιπρόεδρος της CEMA, Carlo Lambro. «Θα προωθήσουμε τη βιώσιμη γεωργική μηχανοποίηση σε επίπεδο μικροκαλλιέργιων», συμπλήρωσε η Αναπληρώτρια Γενική Διευθύντρια του FAO, Beth Bechdol.



Ο αντιπρόεδρος της CEMA και πρόεδρος του brand της New Holland, Carlo Lambro με την αναπληρώτρια Γενική Διευθύντρια του FAO, Beth Bechdol.



«Με τη στήριξη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και την τεχνογνωσία του ΟΟΣΑ, περνάμε σε ένα ενιαίο σύστημα ελέγχων βάσει ανάλυσης κινδύνου», δήλωσε ο γ.γ Σ. Πρωτοψάλτης.

Με στήριξη Κομισιόν και τεχνογνωσία ΟΟΣΑ η μετάβαση Ελλάδας σε ένα ενιαίο σύστημα ελέγχων τροφίμων

Διαλειτουργικότητα και σύγχρονα ψηφιακά εργαλεία που μειώνουν διοικητικά κόστη και ενισχύουν την αποτελεσματικότητα και τη συνέπεια των ελέγχων σε όλη την αλυσίδα τροφίμων, περιλαμβάνει η μετάβαση της χώρας μας σε ένα ενιαίο σύστημα ελέγχων βάσει ανάλυσης κινδύνου με αρωγούς την Κομισιόν και τον ΟΟΣΑ. Στο Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης πραγματοποιήθηκε στις 29 Οκτωβρίου η εναρκτήρια σύσκεψη του έργου Τεχνικής Βοήθειας της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (TSI) «Υποστήριξη της εφαρμογής μεταρρύθμισης του συστήματος επίσημων ελέγχων τροφίμων βάσει ανάλυσης κινδύνου στην Ελλάδα», σε συνεργασία με τον ΟΟΣΑ, παρουσία του Γενικού Γραμματέα Αγροτικής Ανάπτυξης, Σπύρου Πρωτοψάλτη. Το έργο, διάρκειας 18 μηνών, στοχεύει στην επιτάχυνση της μετάβασης σε ένα ενιαίο και σύγχρονο σύστημα επίσημων ελέγχων βάσει ανάλυσης κινδύνου στην ασφάλεια τροφίμων και σε:

- Ενοποιημένη μεθοδολογίας risk-based σε κάθε στάδιο διακυβέρνησης.
- Βελτίωση του συντονισμού αρμόδιων φορέων, ανταλλαγή καλών πρακτικών.
- Ανάπτυξη ψηφιακών λύσεων, διαλειτουργικότητας, ανταλλαγής δεδομένων.

Κατά την σύσκεψη συμφωνήθηκαν: οδικός χάρτης υλοποίησης με σαφή ορόσημα, συγκρότηση ομάδων εργασίας, χρονοδιάγραμμα εκπαιδύσεων στελεχών και σχεδιασμός πιλοτικών δράσεων σε επιλεγμένες Περιφέρειες.

Με την τροπή που πήρε η σεζόν, μοιάζει πραγματικά δύσκολο έως ακατόρθωτο να πιάσει και να κρατήσει το εκκοκκισμένο βαμβάκι πάνω από 71 με 72 σεντς για συνεχόμενες συνεδριάσεις, παρά τις όποιες θετικές εξελίξεις στο μέτωπο των δασμών.



ΤΟΥ ΓΙΑΝΝΗ ΡΟΥΠΑ
roupas@agronews.gr

Πιο κοντά από ότι φαίνεται βρίσκονται τα 70 σεντς για τα συμβόλαια εκκοκκισμένου βάμβακος, τα οποία θα επέτρεπαν στους Έλληνες παραγωγούς να φιξάρουν με 44 ίσως και 45 λεπτά το κιλό τη φετινή παραγωγή, χωρίς να προσμετρώνται μπόνους υγρασίας και λοιπά ποιοτικά πριμ.

Αρκούσε η γενική αίσθηση πως Τραμπ και Σι Τζινπίνγκ θα τα «βρουν» στην εμπορική σκακιέρα για να ψηλώσουν σχεδόν 3 σεντς τα συμβόλαια εκκοκκισμένου. Χρόνος υπάρχει για να πέσουν οι υπογραφές σε μία αμοιβαία επωφελή συμφωνία, η οποία μπορεί να απελευθερώσει κάπως την αγορά βάμβακος και να την βάλει σε τροχιά ανάκτησης των 70 σεντς για πρώτη φορά από τον περασμένο Απρίλιο. Τότε ήταν άλλωστε που ο πρόεδρος των ΗΠΑ τράβηξε το χαλί και έστειλε συνημμένο το σύσπορο βαμβάκι στη ζώνη των 40 λεπτών, βγάζοντας «κόκκινη κάρτα» στις προπωλήσεις της φετινής σεζόν.

Φιξάρε η Θεσσαλία, αργά η Μακεδονία

Στην Ελλάδα, τα φιξαρίσματα έχουν ανεβάσει ρυθμούς, ειδικά στους νομούς της Θεσσαλίας, ενώ σε Βοιωτία και Μακεδονία, οι παραγωγοί κινούνται πιο συντηρητικά, ευελπιστώντας πραγματικά σε κάτι καλύτερο μέσα στο Νοέμβριο. Με κάθε επιφύλαξη, μπορεί κάποιος να ισχυριστεί πως πάνω α-



Πιθανώς έως 45 λεπτά τα φιξαρίσματα στο βαμβάκι

Ονομαστικά 41 λεπτά η αναγωγή στο σύσπορο, ανοιχτή η μισή σοδειά

πό το μισό βαμβάκι παραμένει αφιξάριστο, ακριβώς στα μέσα της εκκοκκιστικής περιόδου. Όσον αφορά το εκκοκκισμένο, εκ του συνόλου φετινής σοδειάς περίπου 250.000 τόνων, οι μεταπράτες φέρονται να έχουν αποδεσμευτεί από περίπου 80.000 τόνους συν το μικρό περσινό απόθεμα. Συνεπώς, τα αποθέματα ανέρχονται σε περίπου 160 με 170.000 τόνους. Οι εκκοκκιστές λοιπόν έχουν κλεισμένο σύσπορο να διαθέσουν στις αγορές.

Ευκαιρία για πωλήσεις ένα μικρό ράλι

Με την τροπή που πήρε η σεζόν, μοιάζει πραγματικά δύσκολο έως ακατόρθωτο να πιάσει (και κρατήσει) το εκκοκκισμένο βαμ-

βάκι πάνω από 71 με 72 σεντς για συνεχόμενες συνεδριάσεις, παρά τις όποιες θετικές εξελίξεις στο μέτωπο των δασμών. Είναι αρκετές οι θέσεις πώλησης (shorts) στα συμβόλαια Δεκεμβρίου. Θα χρειαζόταν μερικές βδομάδες για να ισορροπήσει σε νέα υψηλότερα επίπεδα η αγορά, ενώ μπαίνουμε ήδη στο Νοέμβριο και η εκκοκκιστική περίοδος ολοκληρώνεται Τετάρτη 31 Δεκεμβρίου.

Για να βγει μαθηματικά το 45λεπτο στις τιμές πύλης, θα χρειαζόταν ένας συνδυασμός με 70 σεντς στο ταμπλό για τα συμβόλαια Δεκεμβρίου και 1.15 στην ισοτιμία ευρώ/δολαρίου. Προς το παρόν, η αναγωγή γίνεται με 65,50 σεντς ανά λίμπρα και 1.155 ευρώ/δο-

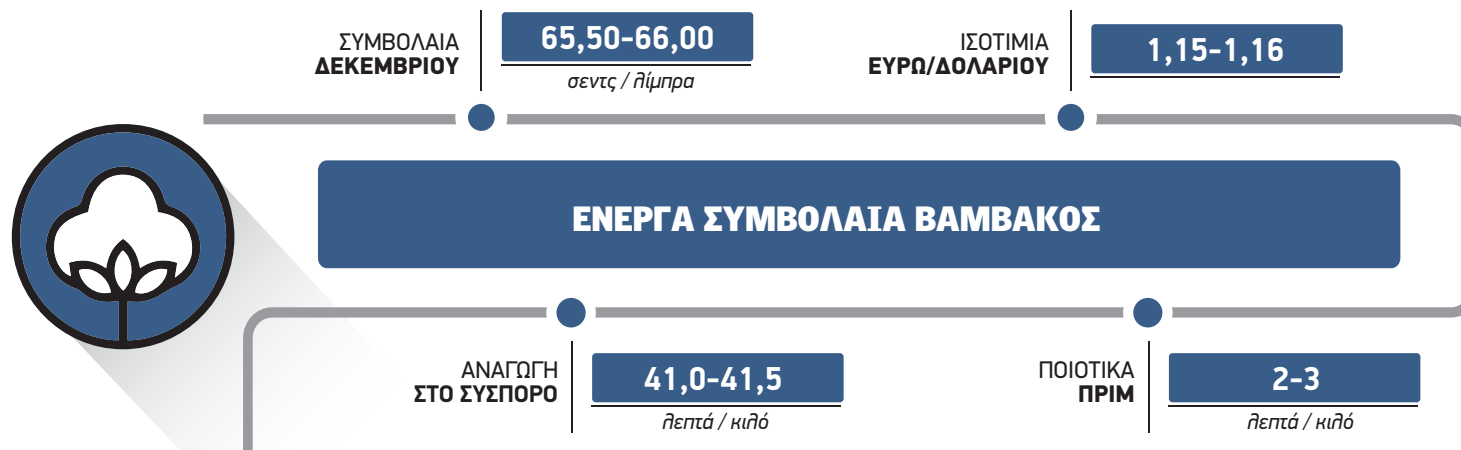
λάριο. Στη παρούσα συγκυρία λοιπόν, οι τιμές πύλης υπολογίζονται μαθηματικά σε 41 με 41,5 λεπτά. Τα ποιοτικά πριμ παίζουν στα 2 με 3 λεπτά το κιλό. Στην ΑΜ-Θ υπάρχουν και κάποια μπόνους υγρασίας έως 2 λεπτά.

Ρυθμιστής το επόμενο δίμηνο η Κίνα

Δύο είναι οι πιθανές πηγές θετικών ειδήσεων για την αγορά βάμβακος μέχρι τέλος του έτους.

■ Πρώτον, να συμπεριληφθεί το βαμβάκι στην επικείμενη συμφωνία ΗΠΑ – Κίνας. Αν και η Κίνα δεν έχει πρακτικά ανάγκη από αμερικανικό βαμβάκι, υπάρχει μια πιθανότητα να συμπεριληφθεί το βαμβάκι σε μια εμπορική συμφωνία. Ο κύριος λόγος για τον οποίο η Κίνα ίσως συμφωνήσει είναι ότι μπορεί να πάρει σεβαστές ποσότητες εκκοκκισμένου σε τιμή λίγο μεγαλύτερη από το μισό του κόστους παραγωγής στην Κίνα.. Ωστόσο, τα τελευταία τέσσερα χρόνια, η Κίνα έχει βρει έναν εξίσου φθηνό εναλλακτικό πωλητή, στο πρόσωπο της Βραζιλίας.

■ Δεύτερον, να... γίνει restart μετά το shutdown στις ΗΠΑ και να δημοσιευτούν οι εκθέσεις του αμερικανικού υπουργείου Γεωργίας για εξαγωγές, αποθέματα και παραγωγές, που εκκρεμούν ήδη ένα μήνα. Μία θετική είδηση από και μαζί με εξομάλυνση του εμπορικού πολέμου -έστω στο βραχυχρόνιο ορίζοντα- μπορεί να οδηγήσει σε ένα πολύτιμο ραλάκι.



Διευκολύνουν
κλεισίματα
με 22 λεπτά
τα υψηλότερα
FOB στο
ελληνικό
σκληρό σιτάρι

Σε μία παρατεταμένη περίοδο οριακών ανοδικών κινήσεων φαίνεται πως εισέρχεται η αγορά στο σκληρό σιτάρι, παίρνοντας μία ώθηση από την αναθέρμανση του αγοραστικού ενδιαφέροντος, αν και τα πολλά κιλά της περασμένης σεζόν συνεχίζουν να δυσκολεύουν το σενάριο κάποιας εντυπωσιακής ανόδου.

Τα κέρδη 2 και 3 ευρώ ο τόνος που αναμένεται να καταγράφουν ανά 15 μέρες οι λίστες τιμών σε κεντρική και νότια Ιταλία το επόμενο δίμηνο σε καμία περίπτωση δεν δικαιολογούν κάποιο πανηγυρικό τόνο. Σε επίπεδο τιμών παραγωγού, τα επίπεδα παραμένουν χαμηλά, στα 20 με 21 λεπτά ο τόνος. Τουλάχιστον όμως, φαίνεται πως όσοι έχασαν την «ευκαιρία» του καλοκαιριού να κλείσουν την πληθωρική κατά κανόνα σοδειά στα 22 λεπτά τέλη Ιουλίου, θα έχουν ίσως μία τελευταία ευκαιρία πριν βγει το ημερολογιακό έτος.

Στην εγχώρια αγορά, η εικόνα που έχουν άνθρωποι με γνώση της κατάστασης, αναφέρει πως περίπου 1 στα 5 σιτάρια παραμένει ανοικτά (κοντά 250.000 τόνοι), την ώρα που οι χειμερινές σπορές ξεκινούν. Οι έμποροι σαφώς θέλουν να μειωθούν οι ανοικτές θέσεις και να επικεντρωθούν όλοι στη νέα χρονιά και τη νέα σοδειά.

Από και πέρα, στη γειτονική Ιταλία, αυτή η βδομάδα ήταν ήρεμη. Η Μπολόνια τσίμπησε 2 ευρώ ο τόνος σε όλες τις ποιότητες, ενώ η λίστα της Φότζια έμεινε σταθερή, με μόνη θετική αναπροσαρμογή τις τιμές στο βιολογικό προϊόν που τσίμπησαν 5 ευρώ ο τόνος. Η πρώτη ποιότητα κοινώς παραμένει σε επίπεδα έως 292 ευρώ ο τόνος.



“
Συρρίκνωση
Η Rabobank προειδοποιεί πως η παγκόσμια αγορά λιπασμάτων εισέρχεται σε μία φάση συρρίκνωσης

“
Ύφεση
Σε αρνητικό έδαφος ο δείκτης προσιτότητας υποδηλώνοντας πως η αγορά εισέρχεται σε μια παρατεταμένη περίοδο μειωμένης κατανάλωσης

“
Βραζιλία
Τα σχέδια της Βραζιλίας για εισαγωγές ρεκόρ ενδέχεται να αντισταθμίσουν εν μέρει τις μειώσεις σε άλλες χώρες



Ακριβαίνει το λίπασμα λόγω δασμών, CBAM και αστάθειας

Όλο και περισσότερο επιβαρύνονται από τις τιμές των προϊόντων λίπανσης/θρέψης κατά τη διάρκεια του τελευταίου 12μηνου οι αγρότες σε παγκόσμιο επίπεδο, όπως ανιχνεύει η κλαδική μελέτη που εκπονεί σταθερά κάθε εξάμηνο (Απρίλιος, Οκτώβριος) η ολλανδική Rabobank.

Οι Ολλανδοί ειδικοί προειδοποιούν πως η παγκόσμια αγορά λιπασμάτων εισέρχεται σε μία φάση συρρίκνωσης, με την αύξηση των τιμών σε βασικούς κωδικούς να επηρεάζει αρνητικά τη ζήτηση. Κάποια πρώτα δυσοίωνα μηνύματα περιέγραφε και η έκθεση Απριλίου της Rabobank, ωστόσο πλέον -ένα εξάμηνο μετά- η μείωσης της ζήτησης αντικατοπτρίζεται καθαρά στη μείωση του δείκτη προσιτότητας.

Γενικά, ο δείκτης επιχειρεί να αποδώσει μία απλή (ίσως απλοϊκή) εικόνα του αν κάποιος αξίζει να αγοράσει τώρα ή αργότερα λίπασμα (βλ. κεντρικό γράφημα) βάσει της εξέλιξης των χρηματιστηριακών τιμών στις πρώτες ύλες.

Συνοπτικά, ο 12μηνος κινητός μέσος όρος του δείκτη προσιτότητας έχει εισέλθει σε καθαρά αρνητικό έδαφος, επιβεβαιώνοντας την έναρξη ενός νέου κύκλου ύφεσης. Αυτή η φάση μοιάζει πολύ με την προηγούμενη συρρίκνωση το 2022, υποδηλώνοντας πως η αγορά εισέρχεται σε μια παρατεταμένη περίοδο μειωμένης κατανάλωσης.

Πιθανή αύξηση και των ευρωπαϊκών τιμών

Σε περιφερειακό επίπεδο, η δυναμική της αγοράς παραμένει ασταθής. Στις ΗΠΑ, οι γεωπολιτικές εντάσεις και οι εμπορικοί δασμοί αναμένεται να διαταράξουν την εξέλιξη της επερχόμενης σεζόν. Οι ευρωπαϊκές τιμές είναι επίσης πολύ πιθανό να αυξηθούν με την ε-

φαρμογή του μηχανισμού προσαρμογής των συνόρων για τις εκπομπές διοξειδίου του άνθρακα (CBAM).

Στη Βραζιλία, οι αγρότες αντιμετωπίζουν στενά περιθώρια κέρδους και περιορισμένη πρόσβαση σε πιστώσεις, αν και οι παραδόσεις λιπασμάτων θα μπορούσαν να φτάσουν σε επίπεδα ρεκόρ το 2026. Η Κίνα δίνει προτεραιότητα στην εγχώρια προσφορά, ενώ η Ινδία συνεχίζει να διαδραματίζει κεντρικό ρόλο στο παγκόσμιο εμπόριο ουρίας, επηρεάζοντας τις τιμές με κάθε νέα παρτίδα που βγάζει προς πώληση.

Οι εξελίξεις στη ζήτηση για άζωτο και κάλιο

Η κατανάλωση ουρίας προβλέπεται να μειωθεί το 2026, μετά από μια απότομη αύξηση των τιμών που έχει ήδη προκαλέσει συρρίκνωση της ζήτησης – ιδίως στη Βραζιλία, όπου οι αγρότες στρέφονται προς το θειικό αμμώνιο. Οι τιμές του φωσφορικού άλατος παραμένουν υψηλές, με αποτέλεσμα να αναμένεται πτώση 4% στην παγκόσμια κατανάλωση το 2025, ενώ περαιτέρω πτώση προβλέπεται για το 2026. Οι εξαγωγές της Κίνας έχουν μειωθεί, ενώ οι αποστολές από το Μαρόκο και τη Σαουδική Αραβία έχουν αυξηθεί. Ωστόσο, ο συνολικός όγκος των εμπορικών συναλλαγών παραμένει υποτονικός.

Η ζήτηση για ποτάσα, η οποία ανέκαμψε το 2024 λόγω των χαμηλότερων τιμών, είναι πιθανό να επιβραδυνθεί εκ νέου το έτος 2025, καθώς οι τιμές αυξάνονται. Τα σχέδια της Βραζιλίας για εισαγωγές ρεκόρ ενδέχεται να αντισταθμίσουν εν μέρει τις μειώσεις σε άλλες χώρες, αλλά εάν οι υψηλές τιμές παραμείνουν, η παγκόσμια ζήτηση αναμένεται να μειωθεί το επόμενο έτος 2026.

ΔΕΛΤΙΟ
ΦΥΤΟΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ: ΕΛΕΝΗ ΔΟΥΣΚΑ

Καρκίνωση στην ελιά

Η καρκίνωση δημιουργείται από την είσοδο του βακτηρίου ψευδομονάδα στις πληγές και σχισμές του φλοιού των κλάδων της ελιάς. Ιδανικές συνθήκες για την είσοδο του βακτηρίου υπάρχουν μετά το κλάδεμα, χαλάζι, παγετό και τη συγκομιδή. Σύμφωνα με τους γεωπόνους του Περιφερειακού Κέντρου Προστασίας Φυτών Καβάλας, το χαρακτηριστικό σύμπτωμα της καρκίνωσης είναι οι όγκοι που δημιουργούνται στους βραχίονες και στους βλαστούς των ελαιόδεντρων. Αντιμετωπίζεται με αφαίρεση και κάψιμο των κλαδίσκων και κλάδων που έχουν τους όγκους. Στους μεγάλους βραχίονες συνιστάται να γίνεται αφαίρεση των όγκων και απολύμανση των πληγών με ένα πυκνό διάλυμα χαλκούχου σκευάσματος. Χρειάζεται απολύμανση των κλαδευτικών εργαλείων και ένας ψεκασμός με ένα χαλκούχο σκεύασμα μετά από χαλάζι, παγετό, κλάδεμα και συλλογή.

Σκευάσματα

BAYER: Serenade ASO, Bimmaq Secure 50WG

BASF: Pasta Caffaro

K&N: Kocide 2000 35WG, Cuproxat 19SC

Ανθράκωση στην καρυδιά

Η ανθράκωσης της καρυδιάς προκαλείται από το μύκητα *Gnomonia leptostyla* και προσβάλλει φύλλα, καρπούς και τους ετήσιους βλαστούς, ενώ σε περιπτώσεις έντονων προσβολών προκαλεί έντονη φυλλόπτωση, η οποία έχει ως αποτέλεσμα την εξασθένηση των δέντρων και τη φτωχή καρποφορία ποσοτικά και ποιοτικά την επόμενη περίοδο. Ο μύκητας διαχειμάζει στα προσβεβλημένα όργανα που πέφτουν στο έδαφος και οι γεωπόνοι του Περιφερειακού Κέντρου Προστασίας Φυτών Βόλου προειδοποιούν για την ανάγκη λήψης μέτρων για τον περιορισμό του πρωτογενούς μολύσματος την επόμενη καλλιεργητική περίοδο, συστήνοντας στους καλλιεργητές: Σωστό κλάδεμα ώστε να εξασφαλίζεται καλός αερισμός των δέντρων, ψεκασμός με κατάλληλο χαλκούχο σκεύασμα σε περίπτωση μεγάλης προσβολής, καθώς και απομάκρυνση / κάψιμο των ξερών, πεσμένων στο έδαφος φύλλων.

Σκευάσματα

ADAMA: Merpan 80 WG

BAYER: Bimmaq Secure 50WG

BASF: Signum, Revyona

K&N: Kocide 2000 35WG, Nordox 75WG

SYNGENTA: Priori Top, Score 25 EC

Ρηχή σπορά στα σιτηρά εν αναμονή βροχοπτώσεων**ΦΡΟΝΤΙΔΕΣ**

Η εποχή σποράς στα χειμερινά σιτηρά ξεκίνησε από τα τέλη Οκτωβρίου και κρατά μέχρι τα μέσα Ιανουαρίου, με τις καιρικές συνθήκες να αποτελούν τον πιο σημαντικό παράγοντα στην επιλογή του χρόνου. Οι πρώιμες σπορές το φθινόπωρο σε συνδυασμό με την έλλειψη βροχών οδηγούν συνήθως σε προβληματικές σπορές, με εξαίρεση το κριθάρι, το οποίο έχει μικρότερες απαιτήσεις σε νερό και σπέρνεται πιο άφοβα.

Αντίθετα, η ύπαρξη επαρκούς υγρασίας στο έδαφος καθορίζει και το βάθος της σποράς. Συνήθως, αν υπάρχει λίγη υγρασία στην επιφάνεια και αναμένονται βροχοπτώσεις, τα σιτηρά σπέρνονται ρηχά στα 2,5 με 4 εκατοστά βάθος. Ταυτόχρονα, σημαντική θεωρείται και η εφαρμογή φωσφόρου στο έδαφος κατά τη σπορά σε περίπτωση έλλειψης του ιχνοστοιχείου αυτού, καθώς έτσι ενισχύεται η ανάπτυξη ισχυρού ριζικού συστήματος. Κλείνοντας, σημαντικό είναι να αφήνονται οι κατάλληλες και ενδεξιγμένες αποστάσεις, σπέρνοντας αυστηρά περίπου 2 εκατοστά φυτό από φυτό εντός της γραμμής και 12 εκατοστά γραμμή από γραμμή αναλόγως με τις δυνατότητες της εκάστοτε σιταρομηχανής.



ΑΓΡΟΤΙΚΕΣ ΕΠΙΚΑΙΡΕΣ ΠΡΟΕΙΔΟΠΟΙΗΣΕΙΣ

**Ψεκασμοί με τις πρώτες βροχές**

Προληπτική επέμβαση με χαλκούχα για κορυφοξήρα στα εσπεριδοειδή

ΤΗΣ ΕΛΕΝΗΣ ΔΟΥΣΚΑ
douska@agronews.gr

Από τα νεαρά κλαδιά ξεκινά να εκδηλώνεται η κορυφοξήρα, μια μυκητολογική ασθένεια του ξύλου, στα εσπεριδοειδή και κυρίως σε λεμονιά, κιτριά και νεραντζιά. Οι νευρώσεις των φύλλων κιτρινίζουν και τα φύλλα συστρέφονται, ξηραίνονται απότομα και πέφτουν, ενώ σε σοβαρές προσβολές η ξήρανση επεκτείνεται από την κορυφή προς τη βάση στους κλάδους και στους βραχίονες. Σύμφωνα με τους γεωπόνους του Περιφερειακού Κέντρου Προστασίας Φυτών Ηρακλείου, τα σημεία εισόδου του παθογόνου μύκητα είναι πληγές που δημιουργούνται από αντίξοα καιρικά φαινόμενα, όπως παγετό, χαλάζι, ισχυρό άνεμο ή

καλλιεργητικά εργαλεία. Τα δέντρα είναι πιο ευπαθή τώρα το φθινόπωρο και το χειμώνα, γι' αυτό οι ειδικοί συστήνουν τα εξής:

- Προληπτικός ψεκασμός με χαλκούχα με την έναρξη των φθινοπωρινών βροχών. Στη διάρκεια της βροχερής περιόδου η επέμβαση αυτή επαναλαμβάνεται αμέσως μετά από χαλάζι, παγετό ή δυνατό άνεμο (24 - 48 ώρες).

- Να αποφεύγονται από το φθινόπωρο μέχρι την άνοι-

ξη οι καλλιεργητικές εργασίες που τραυματίζουν κλάδους, κορμούς και ρίζες, όπως κλάδεμα και όργωμα, ενώ οι πληγές να προστατεύονται με μυκητοκτόνα.

- Κλαδέματα και καθαρισμοί των δέντρων με ξηρό καιρό, να απομακρύνονται οι ξεροί βλαστοί και κλάδοι μαζί με σημαντικό μέρος υγιούς τμήματος (15-20 εκ).

- Εκρίζωση ξερών δέντρων.

- Χρήση υγιούς πολλαπλασιαστικού υλικού και ανεκτικών ή ανθεκτικών ποικιλιών.

Κορμίσωση του λαιμού

Μια άλλη μυκητολογική ασθένεια που επηρεάζει αυτή την περίοδο τα εσπεριδοειδή είναι η κορμίσωση, η οποία οφείλεται σε μύκητες που διατηρούνται στο έδαφος και προσβάλλουν την

περιοχή του λαιμού μέχρι ύψους 60-80 εκ. από το έδαφος και τις επιφανειακές ρίζες. Η μόλυνση εκδηλώνεται με σχηματισμό κόμπος (κόλλας) στο φλοιό που διαχέεται και μέσα στο ξύλο και στο κάμβι, προκαλώντας ξήρανση και καταστροφή συχνά όλου του δέντρου. Οι γεωπόνοι συστήνουν:

- Ο εμβολιασμός να γίνεται σε ύψος 50-70 εκ. ώστε όταν τα δενδρύλλια φυτεύονται στην οριστική τους θέση να διατηρείται η απόσταση των εμβολίων από το έδαφος.

- Εξισορροπημένα πότισματα και καλή αποστράγγιση.

- Η περιοχή του εδάφους γύρω από τη βάση του κορμού να μη βρέχεται στο πότισμα.

- Καταστροφή των ζιζανίων γύρω από τον κορμό για τη μείωση της εδαφικής υγρασίας.

Καπνιά

Η αυξημένη υγρασία ευνοεί την ανάπτυξη μυκήτων καπνιάς πάνω στα μελιτώματα εντόμων

Ζητούμενο οι αλλαγές στο πρόγραμμα

Ίσως κάτω από 200.000 τόνους το ελαιόλαδο, σοβαρό πρόβλημα ο δάκος

Καιρός και προβληματική δακοκτονία χαμήλωσαν τον πήχη των προσδοκιών της παραγωγής σχεδόν στο μισό

ΤΟΥ ΓΙΑΝΝΗ ΡΟΥΠΑ
roupas@agronews.gr

Ποιότητα

Ολόκληρα χωριά σε Μεσσηνία, Λακωνία και Κρήτη υποχρεώθηκαν σε ιδιωτική πρωτοβουλία για δακοκτονία τον Σεπτέμβριο, ώστε να αποφύγουν την ποιοτική υποβάθμιση.

Θωράκιση

Τα δεκάδες εκατομμύρια ευρώ που δίνονται για τα τριετή προγράμματα δακοκτονίας, δυστυχώς δεν έχουν αποτελεσματικότητα και τη θωράκιση που θα έπρεπε στην καλλιέργεια.

Αλλαγές

Πρέπει άμεσα να ληφθούν τολμηρές αποφάσεις ώστε να αναθεωρηθεί πλήρως ο τρόπος των υφιστάμενων διαδικασιών για την υλοποίηση της δακοκτονίας.

Σε πρωτεύον ζήτημα αξιολογείται το πρόγραμμα δολωματικής δακοκτονίας της επόμενης χρονιάς, μετά τα σοβαρά παράπονα ατομικών επιχειρήσεων και συνεταιρισμών για το πώς οργανώθηκαν και εκτελέστηκαν οι ψεκασμοί κατά το περασμένο διάστημα.

Αρχηγοί εκμεταλλεύσεων με πολλές δεκαετίες στο χώρο είχαν από Αύγουστο μήνα κρούσει το κώδωνα του κινδύνου, αφού τα συνεργεία είχαν μπει και ψέκαζαν με ... 40άρια στους ελαιώνες, όταν δηλαδή δεν υπήρχε από καμία άποψη κίνδυνος.

Αποτέλεσμα αυτής της κατάστασης είναι ολόκληρα χωριά σε Μεσσηνία, Λακωνία και Κρήτη να υποχρεώνονται σε ιδιωτική πρωτοβουλία τον Σεπτέμβριο, ώστε να αποφύγουν την ποιοτική υποβάθμιση στην ούτως ή άλλως μικρή φετινή παραγωγή.

Στο μισό των αρχικών εκτιμήσεων η φετινή ελληνική παραγωγή

Να σημειωθεί εδώ πως παρά τις αρχικές τυμπανοκρουσίες περί υπερσοδειάς 4,2 εκατ. τόνων διεθνώς και 350.000 τόνων στην Ελλάδα, η πραγματικότητα της κλιματικής κρίσης και της προβληματικής δακοκτονίας έχουν χαμηλώσει τον πήχη των εγχώριων προσδοκιών σχεδόν στο μισό εν συγκρίσει με τις αρχικές εκτιμήσεις.

Για το θέμα, τοποθετήθηκε μεταξύ άλλων και η Περιφερειακή Σύμβουλος Πελοποννήσου Κων-

σταντίνα Νικολάκου, η οποία ζητά να συζητηθεί στην Ειδική Συνεδρίαση Λογοδοσίας του Περιφερειακού Συμβουλίου.

Αναλυτικότερα, σε σχετικό υπόμνημά της, η Περιφερειακή Σύμβουλος αναφέρει τα εξής:

«Παρότι βρισκόμαστε στα τέλη Οκτωβρίου, οι ελαιοπαραγωγοί κυρίως στις Περιφερειακές Ενότητες Μεσσηνίας και Λακωνίας διαμαρτύρονται έντονα για την καθυστερημένη έναρξη του προγράμματος και σε ό,τι αφορά την παγίδοθεσία και τους ψεκασμούς.

Είναι δεδομένο ότι σε συγκεκριμένες περιοχές υπάρχει αυξημένος πληθυσμός δάκου σε σημείο μάλιστα που αγρότες δηλώνουν ότι κινδυνεύει και ποσοτικά και ποιοτικά η φετινή παραγωγή. [...]

Τα δεκάδες εκατομμύρια ευρώ που δίνονται για τα τριετή προγράμματα δακοκτονίας, δυστυχώς δεν έχουν την αποτελεσματικότητα και τη θωράκιση που θα έπρεπε να έχουν στην καλλιέργεια για την ενίσχυση των παρα-

“

Μεγάλοι οι κίνδυνοι Σε συγκεκριμένες περιοχές υπάρχει αυξημένος πληθυσμός δάκου σε σημείο μάλιστα που αγρότες δηλώνουν ότι κινδυνεύει και ποσοτικά και ποιοτικά η φετινή παραγωγή



γωγών και την ποσοτική και ποιοτική αναβάθμιση του προϊόντος.

Είναι βέβαιο πως θα πρέπει να υπάρξει άμεσα κρατική μέριμνα και να ληφθούν τολμηρές αποφάσεις ώστε να αναθεωρηθεί πλήρως ο τρόπος των υφιστάμενων διαδικασιών για την υλοποίηση του προγράμματος.

Τα ερωτήματα που προκύπτουν είναι συγκεκριμένα:

- Γιατί δεν τοποθετήθηκαν οι απαραίτητες παγίδες, έτσι όπως είχαν προβλεφθεί σύμφωνα με τις ανάγκες από τις αρμόδιες ΔΑΟΚ;
- Με ποιο κριτήριο έγιναν οι ψεκασμοί σε περιοχές όπου δεν τοποθετήθηκαν καθόλου παγίδες;
- Έχουν ολοκληρωθεί οι απαραίτητοι ψεκασμοί σε όλες τις Περιφερειακές Ενότητες, σε χρονικό διάστημα που προβλέπεται σύμφωνα με τις επιστημονικές κατευθύνσεις για να προλάβουμε τις δυσμενείς επιπτώσεις που προκαλεί ο δάκος;
- Ποια είναι η πρόβλεψη των αρμόδιων της Περιφερειακής Αρχής για την φετινή ελαιοκομική περίοδο;
- Ποιος έχει την ευθύνη για

την πραγματοποίηση ψεκασμών ελαιοδέντρων σε ημερομηνίες και ώρες που η πιθανότητα βροχών και καταιγίδων πολλές φορές σύμφωνα με τις προβλέψεις των μετεωρολόγων αγγίζει το 90 έως το 100%;

● Ποιες ήταν οι ενέργειες της Περιφέρειας Πελοποννήσου στην απαράδεκτη καθυστέρηση που παρουσιάστηκε με ευθύνη του αρμόδιου Υπουργείου σχετικά με την πρόσληψη τομεαρχών για την υλοποίηση του προγράμματος δακοκτονίας;

● Ποιος έχει την ευθύνη, για το γεγονός ότι αναγκάστηκαν πολλοί παραγωγοί και συνεταιρισμοί να προβούν σε ψεκασμούς με δικά τους έξοδα, διότι υπήρξε μεγάλη καθυστέρηση του προγράμματος από την Περιφέρεια Πελοποννήσου;

● Έχετε μεριμνήσει για την επάρκεια φυτοπροστατευτικών προϊόντων για το 2026, με δεδομένο ότι όπως γνωρίζετε η επιμονή του Υπουργείου να διενεργεί τους διαγωνισμούς για τα φάρμακα, δημιουργεί μεγάλες καθυστερήσεις που θέτουν σε επισφάλεια την έγκαιρη προμήθεια τους;»

«Τι θα γινόταν αν» δεν υπήρχε η ΚΑΠ στην γεωργία της ΕΕ;

Τα μέτρα πολιτικής μπορούν να επηρεάσουν όγκους παραγωγής, δυναμική τιμών και εθνικά ΑΕΠ λέει η μελέτη πιλότος του JRC

ΤΗΣ ΜΑΡΙΑΣ ΓΙΟΥΡΟΥΚΕΛΗ
giouroukeli@agronews.gr

Το σημαντικό ρόλο της Κοινής Αγροτικής Πολιτικής ως σταθεροποιητικής δύναμης σε όλα τα επίπεδα από την οικονομική ανθεκτικότητα, την κοινωνική συνοχή και την περιβαλλοντική ισορροπία στην ΕΕ υπογραμμίζει μελέτη πιλότος του ευρωπαϊκού κέντρου JRC που έρχεται εν μέσω της πρότασης της Κομισιόν για δομικές αλλαγές με κατάργηση των δύο πυλώνων και περικοπές κονδυλίων.

Μείωση 11% σε αγροτικό εισόδημα

Μάλιστα, στο προσομοιωτικό σενάριο «Χωρίς ΚΑΠ», η έρευνα (μελέτη Scenar 2040) δείχνει ότι το γεωργικό εισόδημα θα μειωνόταν κατά περίπου 11%, με τις μικρότερες και πιο ευάλωτες εκμεταλλεύσεις να αντιμετωπίζουν απώλειες έως και 21%. Η συνολική παραγωγή τροφίμων στην ΕΕ θα μειωνόταν κατά 5%, μειώνοντας την ικανότητα της ΕΕ να καλύψει τόσο την εγχώρια όσο και την παγκόσμια ζήτηση. Οι τιμές καταναλωτή των τροφίμων θα αυξάνονταν, πλήττοντας δυσανάλογα τις δαπάνες τροφίμων στα πιο ευάλωτα νοικοκυριά στην ΕΕ, ενώ η απασχόληση στον αγροδιατροφικό τομέα θα μειωνόταν κατά περίπου 250.000 εργαζόμενους.

Το υποθετικό σενάριο Χωρίς ΚΑΠ, πυροδοτεί βαθιές ετερογενείς οικονομικές, περιβαλλοντικές και κοινωνικές μεταμορφώσεις σε ολόκληρο

τον γεωργικό τομέα και τα εδάφη της ΕΕ. Ενώ η κατάργηση των απαιτήσεων της ΚΑΠ, συμπεριλαμβανομένης της συμμόρφωσης με τα πρότυπα Καλής Γεωργικής και Περιβαλλοντικής Κατάστασης-ΚΓΠΚ, θα επέτρεπε στους αγρότες μεγαλύτερη ευελιξία, αυτό δεν αντισταθμίζει τη σημαντική απώλεια πληρωμών της ΚΑΠ, καθώς οι διαρθρωτικοί περιορισμοί και οι συνθήκες της αγοράς περιορίζουν την ικανότητα των αγροτών να μεγιστοποιήσουν τα οφέλη από αυτή την ευελιξία. Κατά συνέπεια, το σενάριο Χωρίς ΚΑΠ - μια επιλογή ασυμβίβαστη με τις Συνθήκες της ΕΕ - μειώνει σημαντικά το γεωργικό εισόδημα και θα είχε διάφορες αρνητικές συνέπειες σε όλες τις γεωργικές εξειδικεύσεις. Μάλιστα, δεδομένης της διαρροής εκπομπών, η ανάλυση υπογραμμίζει επίσης τον πιθανό κίνδυνο καθαρής αύξησης των παγκόσμιων εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου από τη γεωργία, καθώς η παραγωγή μετατοπίζεται σε περιοχές εκτός ΕΕ με λιγότερη απόδοση άνθρακα.

Η μελέτη Scenar2040, διερευνά τρία σενάρια: παραγωγικότητα και επενδύσεις, περιβάλλον και κλίμα και Χωρίς ΚΑΠ (NoCAP), τα οποία προορίζονται να χρησιμεύσουν ως τροφή για σκέψη, όχι ως σχέδιο πολιτικής. Σκοπός τους - όπως αναφέρει το JRC - είναι να εμπλουτίσουν τον συνεχιζόμενο διάλογο πολιτικής για το μέλλον της ΚΑΠ, παρέ-

χοντας ποσοτικές γνώσεις σχετικά με τις πιθανές επιπτώσεις εναλλακτικών οδών της ΚΑΠ.

Δύο αντίθετα σενάρια

Η έκθεση παρουσιάζει δύο εναλλακτικά σενάρια που βασίζονται σε ξεχωριστές κατανομές χρηματοδότησης της ΚΑΠ:

Παραγωγικότητα και Επενδύσεις: Αυτό το σενάριο διοχετεύει την υποστήριξη της ΚΑΠ κυρίως σε παρεμβάσεις που βελτιώνουν την παραγωγικότητα και την ανταγωνιστικότητα. Σε σύγκριση με το σενάριο αναφοράς το 2040, αυτό έχει ως αποτέλεσμα αύξηση 2,7% της γεωργικής παραγωγής της ΕΕ σε όλους τους τομείς, χαμηλότερες τιμές τροφίμων, ισχυρότερη εμπορική απόδοση, βελτίωση του εμπορικού ισοζυγίου της ΕΕ κατά 2,7 δισεκατομμύρια ευρώ. Ενώ αυτή η προσέγγιση θα είχε ελάχιστες συνολικές επιπτώσεις στην απασχόληση, οι περιβαλλοντικές πιέσεις εντός της ΕΕ θα μπορούσαν να ενταθούν. Μεταξύ άλλων, αυτό θα μπορούσε να οδηγήσει σε υψηλότερες εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου στη γεωργία (+0,5%) και αύξηση 1,4% στο πλεόνασμα αζώτου ανά εκτάριο.

Περιβάλλον και Κλίμα: Αυτό το σενάριο μετατοπίζει την υποστήριξη της ΚΑΠ προς παρεμβάσεις που επικεντρώνονται περισσότερο στο περιβάλλον και το κλίμα. Αυτό θα είχε ως αποτέλεσμα σημαντικά περιβαλλοντικά οφέλη για την ΕΕ: μείωση των



Το Scenar 2040

Απαιτείται ισορροπημένη πολιτική απέναντι στις σύθετες αντισταθμίσεις μεταξύ οικονομικής βιωσιμότητας, επισιτιστικής ασφάλειας και προστασίας του περιβάλλοντος

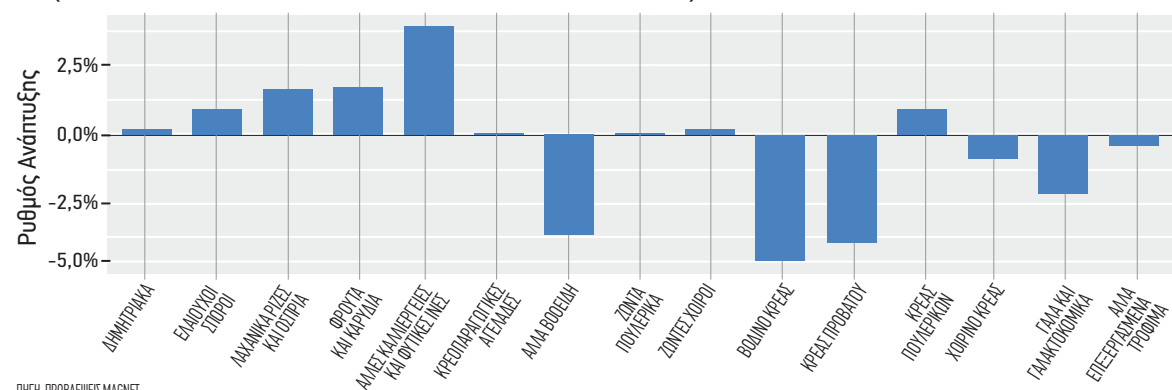
εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου κατά 1,7% και της ρύπανσης από άζωτο κατά 2% ανά εκτάριο, ενώ παράλληλα θα ενίσχυε την ποικιλομορφία των καλλιεργειών και θα δημιουργούσε 90.000 νέες θέσεις εργασίας. Αυτά τα οφέλη, ωστόσο, έχουν οικονομικές συνέπειες: η γεωργική παραγωγή θα μειωθεί κατά 4%, οι τιμές των τροφίμων θα αυξηθούν και οι εισαγωγές θα αυξηθούν, επιδει-

νώνοντας το εμπορικό ισοζύγιο της ΕΕ κατά 1,8 δισεκατομμύρια ευρώ.

Οι συμβιβασμοί: εντατικοποίηση έναντι εκτατικοποίησης, εγχώρια έναντι παγκόσμιας παραγωγής

Τα δύο σενάρια δείχνουν ότι, ενώ τα μέτρα πολιτικής μπορούν να επηρεάσουν την παραγωγή και τη δυναμική των τιμών, τα θεμελιώδη μεγέθη της αγοράς παραμένουν οι κύριοι παράγοντες που επηρεάζουν τα αποτελέσματα της παραγωγής. Ωστόσο, η έκθεση υπογραμμίζει τους βασικούς διαρθρωτικούς συμβιβασμούς μεταξύ εντατικοποίησης και εκτατικοποίησης. Οι στρατηγικές που εστιάζουν στην παραγωγικότητα ενισχύουν την αποδοτικότητα των πόρων, αυξάνουν την παραγωγή και την οικονομική α-

ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΜΕΤΑΒΟΛΗ ΤΗΣ ΖΗΤΗΣΗΣ ΑΝΑ ΠΡΟΪΟΝ ΣΤΗΝ ΕΕ (ΓΡΑΜΜΗ ΒΑΣΗΣ 2040 VS ΕΤΟΣ ΑΝΑΦΟΡΑΣ 2025)



ΠΗΓΗ: ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ MAGNET

ΥΠΟΘΕΤΙΚΕΣ ΕΞΩΓΕΝΕΙΣ ΔΙΑΤΑΡΑΧΕΣ ΠΑΡΑΓΩΓΙΚΟΤΗΤΑΣ (ΑΠΟΔΟΣΕΩΝ) ΑΝΑ ΣΕΝΑΡΙΟ ΣΕ ΜΟΝΤΕΛΟ CAPRI*

	ΣΕΝΑΡΙΟ ΧΩΡΙΣ ΚΑΠ	ΠΑΡΑΓΩΓΙΚΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ	ΚΛΙΜΑ ΚΑΙ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ
ΜΕΣΗ ΤΙΜΗ	-6%	5%	-5%
ΕΛΑΧΙΣΤΗ	-9%	0%	-10%
ΜΕΓΙΣΤΗ	-3%	10%	0%

ΕΚΤΙΜΗΣΕΙΣ JRC

Μοντέλο CAPRI (Σύστημα Μοντελοποίησης Επιπτώσεων Περιφερειακής Κοινής Γεωργικής Πολιτικής)



Αξιοσημείωτη η μείωση στο αγροτικό ΑΕΠ στην Ελλάδα

Οικονομικές, περιβαλλοντικές και κοινωνικές μεταμορφώσεις

Στο σενάριο Χωρίς ΚΑΠ, οι μειώσεις εισοδήματος ποικίλλουν σημαντικά ανάλογα με το μέγεθος της γεωργικής εκμετάλλευσης, με τις μικρότερες εκμεταλλεύσεις (τυπική παραγωγή κάτω των 50.000 ευρώ) να αντιμετωπίζουν ιδιαίτερα μεγάλες σχετικές μειώσεις εισοδήματος (κατά μέσο όρο περίπου -21%) σε σύγκριση με τις μεγαλύτερες γεωργικές επιχειρήσεις (-6%). Η μεγαλύτερη ευπάθεια των μικρής κλίμακας εκμεταλλεύσεων αυξάνει την πιθανότητα αρνητικών ακαθάριστων κερδών. Τέτοιες δυσανάλογες επιπτώσεις ενδέχεται να εγείρουν ανησυχίες σχετικά με τη μακροπρόθεσμη βιωσιμότητα και ανθεκτικότητα των μικρής κλίμακας γεωργικών δραστηριοτήτων ελλείψει πληρωμών της ΚΑΠ, επιταχύνοντας τις διαρθρωτικές αλλαγές στον γεωργικό τομέα, καθώς οι μικρότερες εκμεταλλεύσεις αγωνίζονται να μείνουν βιώσιμες.

Μετά από αυτές τις σημαντικές αλλαγές, η γεωργική παραγωγή της ΕΕ προβλέπεται να μειωθεί σημαντικά. Η παραγωγή καλλιεργειών (δημητριακά, ελαιούχοι σπόροι και φρούτα και λαχανικά) προβλέπεται να μειωθεί κατά περίπου 5%, κυρίως λόγω της απουσίας παρεμβάσεων ενίσχυσης της παραγωγικότητας. Η Χρησιμοποιούμενη Γεωργική Έκταση (ΧΓΕ) προβλέπεται να μειωθεί κατά 2,5% (περίπου 4 εκατ. εκτάρια), κυρίως λόγω μείωσης των εκτάσεων δημητριακών. Ο τομέας της κτηνοτροφίας θα υποστεί επίσης σημαντική μείωση, με την παραγωγή γάλακτος και γαλακτοκομικών στην ΕΕ να μειώνεται κατά 3% και την παραγωγή κρέατος κατά 7,1%, με σημαντικές διαφορές μεταξύ των τύπων κρέατος (βοδινό κρέας -13,2%, αιγοπρόβριο κρέας -13,4%, χοιρινό κρέας -7,4% και κρέας πουλερικών -3,9%). Οι εξαγωγές γεωργικών προϊόντων



Μείωση φυτικής παραγωγής
Οι δείκτες αυτάρκειας της ΕΕ μειώνονται για όλες τις ομάδες βασικών προϊόντων, πιο έντονες για τις καλλιέργειες και τα φυτικά προϊόντα

διατροφής της ΕΕ μειώνονται κατά 3,4 δισ. ευρώ (-1,8%) και οι εισαγωγές αυξάνονται κατά 4,7 δισ. ευρώ (+3,9%), οδηγώντας σε επιδείνωση του εμπορικού ισοζυγίου γεωργικών προϊόντων διατροφής της ΕΕ κατά περίπου 8,1 δισ. ευρώ (-12,4%). Οι δείκτες αυτάρκειας της ΕΕ μειώνονται για όλες τις ομάδες βασικών προϊόντων, πιο έντονες για τις καλλιέργειες και τα φυτικά προϊόντα. Οι τιμές καταναλωτή αυξάνονται σε όλες τις ομάδες βασικών προϊόντων (πιο έντονες σε φρούτα και λαχανικά, +4%), οδηγώντας σε αξιοσημείωτη αύξηση των μεριδίων των δαπανών των νοικοκυριών για τρόφιμα, επηρεάζοντας δυσανάλογα τα κράτη μέλη με υψηλότερες αυξήσεις τιμών ή ήδη υψηλότερα μερίδια δαπανών για τρόφιμα στο βασικό σε-

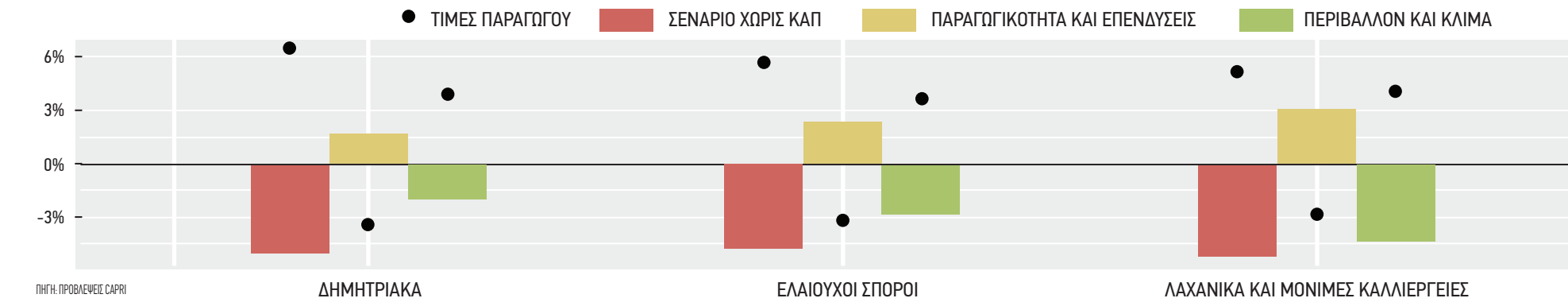
νάριο (π.χ., Βουλγαρία και Ελλάδα, όπου οι δαπάνες των νοικοκυριών για τρόφιμα αυξάνονται πάνω από 2%). Από κοινωνικοοικονομική άποψη, το σενάριο Χωρίς ΚΑΠ υπογραμμίζει τον αναδιανεμητικό ρόλο της ΚΑΠ, αποκαλύπτοντας τον αντίκτυπο της στην κατανομή του εισοδήματος μεταξύ κρατών και των εδαφών τους. Τα κράτη που λαμβάνουν μεγαλύτερες καθαρές μεταβιβάσεις ΚΑΠ σε σχέση με το ΑΕΠ τους επηρεάζονται αρνητικά περισσότερο. Αντίθετα, ορισμένα κράτη της Δυτικής ΕΕ με καθαρές συνεισφορές στην ΚΑΠ, ενδέχεται να δουν μικρές θετικές αλλαγές στο ΑΕΠ. Η συνολική επίδραση στο ΑΕΠ της ΕΕ, που προκύπτει από την ανακατανομή καθαρών μεταβιβάσεων στον προϋπολογισμό της ΚΑΠ σε συνδυασμό με τις επιπτώσεις στην αγορά αγροδιατροφικών προϊόντων, είναι ελάχιστη, αλλά υπάρχουν έντονες ανισότητες μεταξύ κρατών. Ειδικά τα ανατολικά κράτη μέλη θα αντιμετωπίσουν τις μεγαλύτερες μειώσεις στο ΑΕΠ (π.χ., η Βουλγαρία και η Λιθουανία, αλλά και η Ελλάδα παρουσιάζουν μειώσεις στο ΑΕΠ κατά περίπου 0,6%). Επιπλέον, σε Βουλγαρία, Ρουμανία και Ελλάδα, η προστιθέμενη αξία από την παραγωγή αγροδιατροφικών προϊόντων ως ποσοστό του ΑΕΠ θα σημειώσει αξιοσημείωτες μειώσεις, σηματοδοτώντας μια μετατόπιση στην οικονομική σημασία του τομέα και την ανάγκη για προσεκτική πολιτική εξέταση για τον μετριασμό των πιθανών αρνητικών συνεπειών. Όσον αφορά τις περιβαλλοντικές επιπτώσεις, το σενάριο Χωρίς ΚΑΠ προβλέπει μείωση κατά 3% (-12,4 MtCO₂e) στις εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου εκτός CO₂ από τη γεωργία στην ΕΕ, κυρίως λόγω των μειώσεων της παραγωγής.

Παγκόσμιες εκπομπές
Ενώ το περιβαλλοντικά εστιασμένο σενάριο μειώνει τις γεωργικές εκπομπές της ΕΕ, αυτό θα μπορούσε ακούσια να αυξήσει τις παγκόσμιες εκπομπές

Οι εμπορικές επιπτώσεις προσθέτουν ένα ακόμη επίπεδο πολυπλοκότητας. Ενώ το περιβαλλοντικά εστιασμένο σενάριο μειώνει με επιτυχία τις γεωργικές εκπομπές της ΕΕ, αυτό θα μπορούσε ακούσια να αυξήσει τις παγκόσμιες εκπομπές. Μειώνοντας τη δική της παραγωγή, η ΕΕ θα μπορούσε να μετατοπίσει τη ζήτηση σε περιοχές του κόσμου με λιγότερο αποδοτική από άποψη άνθρακα γεωργία - ένα φαινόμενο γνωστό ως διαρροή εκπομπών. Ωστόσο, το σενάριο που εστιάζει στην παραγωγικότητα, ενώ αυξάνει ελαφρώς τις εκπομπές της ΕΕ, θα μπορούσε να μειώσει τις συνολικές παγκόσμιες εκπομπές, καθώς οι παραγωγοί της ΕΕ που είναι αποδοτικοί από άποψη εκπομπών θα μπορούσαν να εκτοπίσουν λιγότερο βιώσιμους ανταγωνιστές στο εξωτερικό.

πόδοση και περιορίζουν την επέκταση των κοπαδιών και της γης. Αντίστροφα, η περιβαλλοντικά εστιασμένη εκτατικοποίηση μειώνει τις περιβαλλοντικές πιέσεις ανά εκτάριο ή ανά ζώο, αλλά συχνά απαιτεί περισσότερα ζώα και γη για τη διατήρηση των επιπέδων παραγωγής, μειώνοντας την αποδοτικότητα και αυξάνοντας τις πιέσεις ανά μονάδα παραγωγής.

■ **ΜΕΤΑΒΟΛΕΣ ΤΙΜΩΝ ΠΡΟΣΦΟΡΑΣ ΚΑΙ ΠΑΡΑΓΩΓΟΥ ΑΝΑ ΟΜΑΔΑ ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑΣ (ΣΕΝΑΡΙΑ VS ΓΡΑΜΜΗ ΒΑΣΗΣ, 2040)**



Επίσημη έκθεση των διαχειριστικών Προς τα βράχια η πίστωση 65 εκατ. ευρώ για Νιτρικά, διερευνάται η μεταφορά της για το νέο έτος

- Κρίσιμο να πληρώσει ο ΟΠΕΚΕΠΕ προκαταβολή έως τα τέλη του Νοεμβρίου λένε οι διαχειριστικές, θα «διερευνηθεί η δυνατότητα μεταφοράς» των χρωστούμενων αναφέρουν

ΤΟΥ ΓΙΩΡΓΟΥ ΚΟΝΤΟΝΗ
kontonis@agronews.gr

2ο έτος

Για το έτος εφαρμογής 2025 (2ο έτος εφαρμογής των δεσμεύσεων), θα χρειασθούν περίπου 65.000.000 ευρώ για την πληρωμή του 100% της ενίσχυσης, εφόσον το ΠΑΑ λήγει στις 31/12/2025.

Από 1/12

Ο Κοινοτικός Κανονισμός προβλέπει πως μπορεί το κάθε κράτος-μέλος να προχωρά στην εξόφληση του κάθε έτους των αγροπεριβαλλοντικών μέτρων από την 1η Δεκεμβρίου του κάθε έτους ενίσχυσης.

Έλεγχοι

Η πληρωμή του 100% της ετήσιας ενίσχυσης για το 2025 προϋποθέτει τη διενέργεια όλων των ελέγχων (διοικητικών και επιτόπιων) από τον ΟΠΕΚΕΠΕ και αποτελεί ερώτημα προς τον ΟΠΕΚΕΠΕ για τον προγραμματισμό του.

Ερώτημα προς τον ΟΠΕΚΕΠΕ αν θα μπορέσει να πληρώσει προκαταβολή τον Νοέμβριο για την Απονιτροποίηση 2025, θέτουν οι διαχειριστικές αρχές, καθώς θα πρέπει άμεσα να «διερευνήσουν τη δυνατότητα» μεταφοράς συνολικού υπολοίπου 65 εκατ. ευρώ για το 2026 και με χρηματοδότηση από το ΣΣ ΚΑΠ 2023-2027.

Όπως αναφέρουν σε σχετικό έγγραφο για την πορεία υλοποίησης του ΠΑΑ 2014-2022, «για το έτος εφαρμογής 2025 (2ο έτος εφαρμογής των δεσμεύσεων), θα χρειασθούν περίπου 65.000.000 ευρώ για την πληρωμή του 100% της ενίσχυσης, εφόσον το ΠΑΑ λήγει στις 31/12/2025. Η πληρωμή του 100% της ετήσιας ενίσχυσης για το 2025 προϋποθέτει τη διενέργεια όλων των ελέγχων (διοικητικών και επιτόπιων) από τον ΟΠΕΚΕΠΕ και αποτελεί ερώτημα προς τον ΟΠΕΚΕΠΕ για τον προγραμματισμό του. Αν τελικώς πληρωθεί μόνο η προκαταβολή δηλαδή το 70% ή 75% της ετήσιας ενίσχυσης, η αντιστοίχη πληρωμή στα τέλη Νοεμβρίου 2025 θα ανέρχεται περίπου σε 48.000.000 ευρώ με διερεύνηση δυνατότητας μεταφοράς υπολοίπου στο ΣΣ ΚΑΠ 2023-2027».

Η φράση «διερεύνηση δυνατότητας» προκαλεί προβληματισμό, καθώς φαίνεται πως η επιδότηση ουσιαστικά δεν είναι εξασφαλισμένη και μόνο αν δώσει το ΟΚ η Κομισιόν θα μπορεί να περάσει στο νέο έτος. Σημειώνεται πως ο Κοινοτικός Κανονισμός προβλέπει πως μπορεί το κάθε κράτος-μέλος να προχωρά στην εξόφληση του κάθε έτους των αγροπεριβαλλοντικών μέτρων από την 1η Δεκεμβρίου του κάθε έτους ενίσχυσης. Θεωρητικά λοιπόν, ο ΟΠΕΚΕΠΕ έχει

το δικαίωμα, αλλά προφανώς δεν μπορεί, να πληρώσει το πλήρες ποσό του έτους ενίσχυσης 2025 φέτος.

Παράλληλα, αποκαλύπτεται από το έγγραφο των διαχειριστικών, πως υπάρχουν και εκκρεμότητες της δεύτερης εκκαθάρισης σε άλλες προκηρύξεις της Απονιτροποίησης. Συγκεκριμένα αναφέρονται τα εξής:

● Στην 4η Πρόσκληση εντάχθηκαν 7.232 δικαιούχοι με συνολική έκταση 72.930,42 εκτάρια και συνολικό μέγιστο ποσό ενίσχυσης 43.758.456 ευρώ. Στα τέλη Ιουνίου 2025 έγινε η πληρωμή της 1ης εκκαθάρισης του έτους εφαρμογής 2024 (έτος παράτασης) με την Δημόσια Δαπάνη να ανέρχεται σε 33.104.174,05 ευρώ μέχρι σήμερα. Υπάρχει η δυνατότητα πληρωμής 2ης εκκαθάρισης του έτους εφαρμογής 2024, μετά από σχετική απόφαση του ΟΠΕΚΕΠΕ.

● Στην 6η Πρόσκληση εντάχθηκαν 11.903 δικαιούχοι με συνολική έκταση 127.133,08 εκτάρια και συνολικό μέγιστο ποσό ενίσχυσης 152.552.068 ευρώ. Στα τέλη Ιουνίου 2025 έγινε η πληρωμή της 1ης εκκαθάρισης του 1ου έτους εφαρμογής 2024 με τη Δημόσια Δαπάνη να ανέρχεται σε 55.858.380,12 ευρώ μέχρι σήμερα. Υπάρχει δυνατότητα πληρωμής 2ης εκκαθάρισης του έτους εφαρμογής 2024, μετά από σχετική απόφαση του ΟΠΕΚΕΠΕ.



6η πρόσκληση

Στην 6η Πρόσκληση εντάχθηκαν 11.903 δικαιούχοι με συνολική έκταση 127.133,08 εκτάρια και μέγιστο ποσό ενίσχυσης 152.552.068 ευρώ

Υπάρχουν και εκκρεμότητες της δεύτερης εκκαθάρισης σε άλλες προκηρύξεις της Απονιτροποίησης, σύμφωνα με τις διαχειριστικές αρχές.

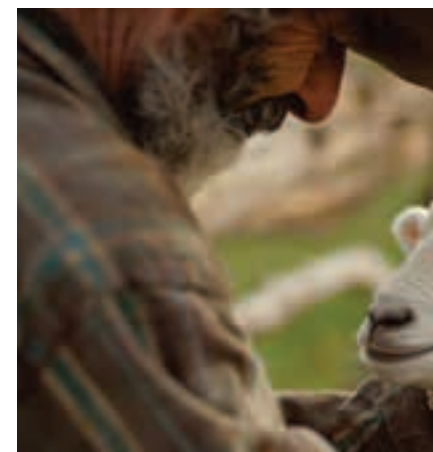
Ανακτήσεις Μέτρου 5.2 με

Ακόμη δεν ξεκίνησαν καλά-καλά να υλοποιούν το Μέτρο 5.2 οι κτηνοτρόφοι και οι μελισσοκόμοι για την ανασύσταση του παραγωγικού τους κεφαλαίου, έρχεται τώρα το ΥΠΑΑΤ να πει πως ενδέχεται να ανακτήσουν το καταβληθέν ποσό ως αχρεωστήτως. Συγκεκριμένα οι διαχειριστικές αρχές αναφέρουν πως υπάρχει συνεχιζόμενη συνεργασία με τον Οργανισμό Πληρωμών, όσον αφορά τον έλεγχο σώρευσης ενισχύσεων όπου, εάν διαπιστωθεί χορήγηση ενίσχυσης ή αποζημίωσης δυνάμει των λοιπών εθνικών μέσων στήριξης ή ασφάλισης για τις ίδιες επιλέξιμες δαπάνες, επιβάλλεται η ανάκτηση του αχρεωστήτως καταβληθέντος ποσού ενίσχυσης του Υπομέτρου 5.2 κατά το μέρος που υπερβαίνει το ποσοστό στήριξης του εν λόγω Υπομέτρου. Στο πλαίσιο αυτό, υπάρχει ανταλλαγή στοιχείων σχετικά με ποσά των αποζημιώσεων/ενισχύσεων που έχουν καταβληθεί κατά περίπτωση σε υποψήφιους δικαι-

ούχους από τον ΕΛ.Γ.Α.

Η συγκεκριμένη πρόβλεψη προφανώς θα αφορά και το νέο πρόγραμμα που ετοιμάζεται για την αγορά νέων ζώων για τους πληγέντες από την ευλογία.

Από την άλλη, το προκύπτον θέμα της υπεραντιστάθμισης του καθεστώτος με τις αποζημιώσεις ΕΛ.Γ.Α που καταβλήθηκαν μέσω ad hoc προγράμματος ενισχύσεων (ΚΥΑ 1494/341065/6-11-2023-Β' 6367) αντιμετωπίστηκε με νο-





το καλημέρα;

μοθετική ρύθμιση και συγκεκριμένα με το άρθρο 237 «Αποζημιώσεις Οργανισμού Ελληνικών Γεωργικών Ασφαλίσεων για απώλειες ζωικού κεφαλαίου και ενισχύσεις για την αντιστάθμιση ζημιών που προκαλούνται από θεομηνίες στον γεωργικό τομέα – Τροποποίηση παρ. 2 του άρθρου 115 του ν. 5162/2024» του ν. 5193/2025 (Α' 56). Σημειώνεται πως στο Μέτρο 5,2 έχουν ενταχθεί 121 δικαιούχοι για ποσά 3,3 εκατ. ευρώ.



Στους 69 οι πρώτοι δικαιούχοι του Μέτρου Σύστασης Ομάδων, στα σκαριά επιπλέον αποφάσεις ένταξης

Την έγκριση ένταξης στο Μέτρο «Σύσταση Ομάδων και Οργανώσεων Παραγωγών» του ΣΣ ΚΑΠ ενέκρινε το ΥΠΑΑΤ για 69 δικαιούχους, με πράξεις συνολικού προϋπολογισμού 16.180.897,19 ευρώ. Πρόκειται για τα αποτελέσματα μετά την αξιολόγηση και το διοικητικό έλεγχο ογδόντα τριών (83) αιτήσεων στήριξης από το σύνολο των διακοσίων σαράντα επτά (247) αιτήσεων που υποβλήθηκαν. Ως εκ τούτου αναμένεται να εκδοθούν επιπλέον προσωρινά αποτελέσματα, μόλις ολοκληρωθεί και για τους υπόλοιπους η αξιολόγηση. Σημειώνεται πως απορρίφθηκαν 14 αιτήσεις συνολικού ύψους 2.771.488 ευρώ. Οι υποψήφιοι έχουν δικαίωμα υποβολής ενδικοφανούς προσφυγής με την έννοια του άρθρου 25 του ν. 2690/1999, κατά του Πίνακα Αποτελεσμάτων εντός προθεσμίας δέκα (10) εργάσιμων ημερών.

■ ΜΙΚΡΟΔΑΝΕΙΑ

ΠΟΣΟ

3.000-25.000 ΕΥΡΩ

ΑΤΟΚΗ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ

75% ΤΟΥ ΔΑΝΕΙΟΥ

ΠΕΡΙΟΔΟΣ ΧΑΡΙΤΟΣ

6 ΜΗΝΩΝ

Ξεκίνησαν αιτήσεις για κατά 75% άτοκα δάνεια Θεσσαλών

Ξεκίνησαν οι αιτήσεις για μικροδάνεια 3.000 έως 25.000 ευρώ με το 75% του δανείου άτοκο, που απευθύνεται σε πολύ μικρές και μικρές επιχειρήσεις της Περιφέρειας Θεσσαλίας που επλήγησαν από την κακοκαιρία Daniel. Οι ενδιαφερόμενοι μπορούν να υποβάλουν τις αιτήσεις τους στην πλατφόρμα Know Your Customer (KYC) της Ελληνικής Αναπτυξιακής Τράπεζα (ΕΑΤ) για δανεισμό με τους εξής όρους:

- Άτοκη χρηματοδότηση για το 75% του δανείου.
- Διάρκεια αποπληρωμής από 1 έως 8 έτη.
- Περίοδος χάριτος έως 6 μήνες.
- Χωρίς εμπράγματα εξασφαλίσεις.
- Επιπρόσθετη επιχορήγηση 900 ευρώ ανά ΑΦΜ για υπηρεσίες επιχειρηματικής καθοδήγησης (Mentoring).

Ανεξάρτητα αν έχουν γίνει ή όχι υλικές ζημιές
Σημαντικό πλεονέκτημα του προγράμματος αποτελεί το γεγονός ότι η χρηματοδότηση πα-

ρέχεται ανεξάρτητα από την ύπαρξη ή μη υλικών ζημιών ή αιτήματος αρωγής. Το πρόγραμμα απευθύνεται σε πολύ μικρές και μικρές επιχειρήσεις (ΜμΕ), πολύ μικρές οντότητες και αυτοαπασχολούμενους της Περιφέρειας Θεσσαλίας. Οι επιχειρήσεις μπορούν να χρησιμοποιήσουν το δάνειο για την κάλυψη κυρίως κεφαλαίων κίνησης αλλά μερικώς και επενδυτικών δαπανών, εφόσον αυτές δεν ξεπερνούν το 40% του δανείου. Επιλέξιμες είναι δαπάνες που έχουν πραγματοποιηθεί έως και 6 μήνες πριν την υποβολή του αιτήματος χρηματοδότησης.

Στα 12 εκατ. ευρώ η συνολική χρηματοδότηση
Οι ενδιαφερόμενοι μπορούν να υποβάλουν την Αίτηση Χρηματοδότησής τους είτε με φυσική επίσκεψη, είτε ηλεκτρονικά στους συνεργαζόμενους Χρηματοδοτικούς Οργανισμούς (Πιστωτικά Ιδρύματα και Ιδρύματα Μικροχρηματοδοτήσεων). Με προϋπολογισμό 12 εκατ. Ευρώ, το πρόγραμμα χρηματοδοτείται από το Πρόγραμμα «Ανταγωνιστικότητα» με τη συγχρηματοδότηση του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου (ΕΚΤ+) και προσφέρει εξαιρετικά ευνοϊκούς όρους χρηματοδότησης για την ανάκαμψη της επιχειρηματικής δραστηριότητας.

Αίτημα αρωγής
Η χρηματοδότηση παρέχεται ανεξάρτητα από την ύπαρξη ή μη υλικών ζημιών ή αιτήματος αρωγής



Σπάνιες Φυλές
Στο πλαίσιο των διοικητικών και διασταυρωτικών ελέγχων για τον υπολογισμό πληρωμής της προκαταβολής του έτους 2025, οι ενταγμένοι δικαιούχοι με ιπποειδή οφείλουν να προβούν σε επικαιροποίηση των στοιχείων σήμανσης όλων των ενταγμένων ίππων τους. Η προθεσμία για την ολοκλήρωση των δηλώσεων ξεκινά την Πέμπτη 30 Οκτωβρίου 2025 και λήγει την Κυριακή 9 Νοεμβρίου 2025.

Θερμοκήπια
Στις 11 Νοεμβρίου 2025 λήγει η προθεσμία για αιτήσεις στο πρόγραμμα ενίσχυσης θερμοκηπιακών εγκαταστάσεων. Το σύστημα είναι ανοικτό για την συμπλήρωση της αίτησης, όχι για την υποβολή της.

Μελισσοκομία
Μέχρι τις 20 Νοεμβρίου οι ενεργοί μελισσοκόμοι καλούνται να υποβάλουν τη δήλωση κατεχόμενων κυψελών, σύμφωνα με τη νομοθεσία.



Στο Ανόβερο η Siptec

Η Siptec Παπαδόπουλος, θα συμμετάσχει για ακόμα μία χρονιά στην επερχόμενη έκδοση της Agritechnica 2025. Η εταιρεία θα εκθέσει μια επιλογή από όλη τη γκάμα εργαλείων κατεργασίας εδάφους της, όπως τους καλλιεργητές βαρέος τύπου και τις αναρτώμενες δισκοσβάρνες της.

7004, θα βρίσκονται και μοντέλα εφοδιασμένο με το προσαρμοζόμενο πλαίσιο «W» πλάτους 2,25 έως 3 μέτρων, το οποίο είναι ιδανικό για δημητριακά, καλαμπόκι και πατάτες. Το σύστημα DirectInject επιτρέπει την εφαρμογή δεύτερου φυτοπροστατευτικού προϊόντος.



Ανανέωση πλατφόρμας Grimme

Η Grimme προχώρησε σε ανανέωση της πλατφόρμας διεπαφής χρήστη myGrimme για να δείχνει σημαντικά στοιχεία για το μηχάνημα και το χωράφι. Πλέον στην πλατφόρμα θα εμφανίζονται δεδομένα που αφορούν τη μετακίνηση του μηχανήματος στο δρόμο. Σπορά και αλώνισμα μπορούν α ομαδοποιηθούν ή να εξεταστούν χωριστά.



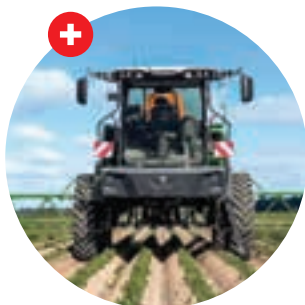
Επέκταση TAFE στο Μεξικό

Η TAFE εγκαινίασε τη νέα της μονάδα στο Μεξικό. Το νέο εργοστάσιο της TAFE σχεδιάστηκε για να παρέχει μηχανήματα που εστιάζουν στις ανάγκες της τοπικής αγοράς και αποτελεί μέρος επενδυτικού σχεδίου 13 εκατ. ευρώ που σκοπεύει να πραγματοποιήσει η εταιρεία στο Μεξικό.



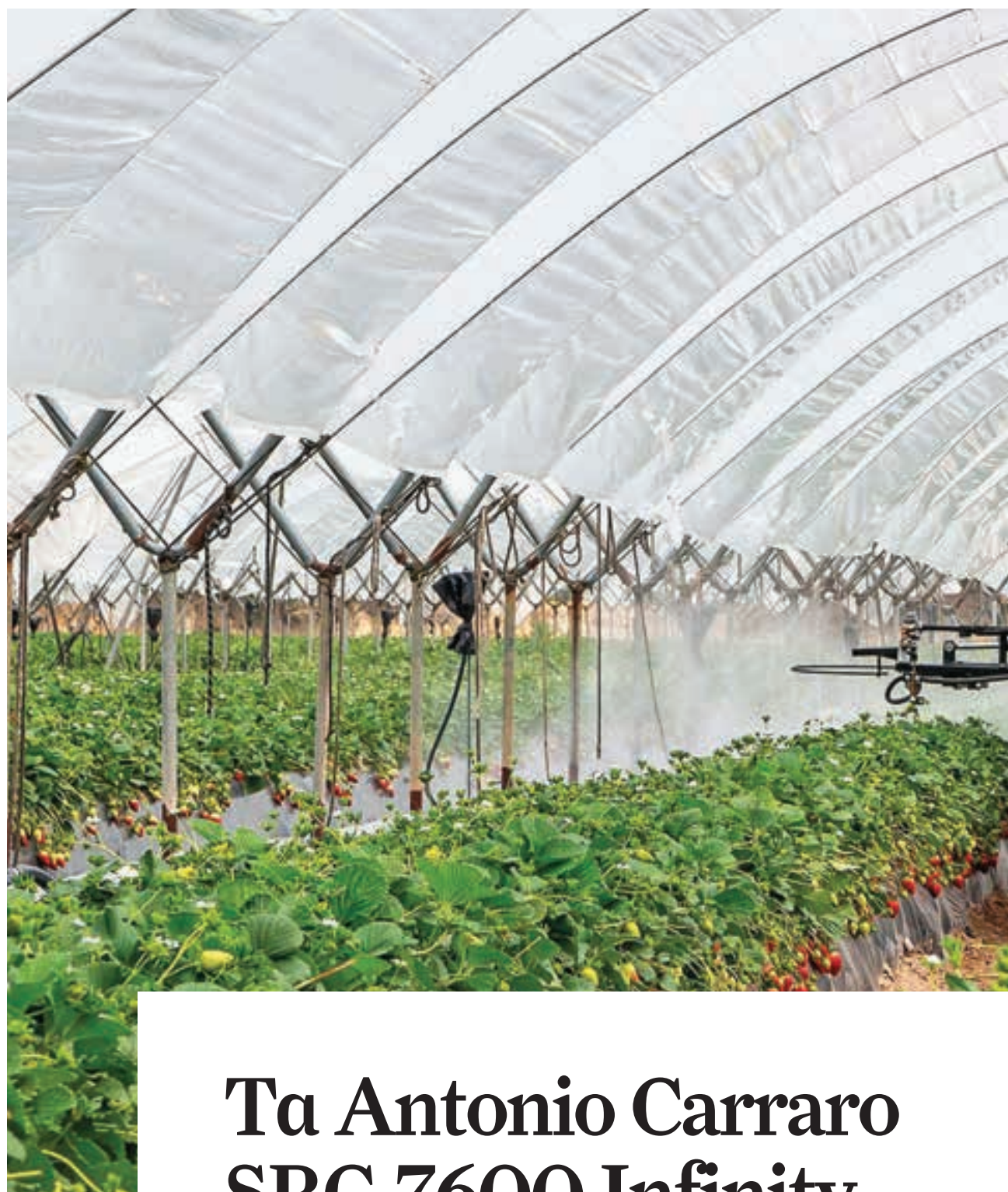
Γιγαντιαία ταϊστρα Siloking

Την ταϊστρα μεγάλων διαστάσεων SelfLine 4.0 System 2000+ θα φέρει μαζί της στην Agritechnica η Siloking. Παρότι δεν είναι ακόμα γνωστές όλες οι πληροφορίες για το αυτοκινούμενο μηχάνημα, φαίνεται να έχει κοάνη χωρητικότητας 45,3 και τρεις διαγώνιους κοχλίες. Προορίζεται για μεγάλες κτηνοτροφικές μονάδες με τουλάχιστον 2.000 αγελάδες και μπορεί να ταϊσει ως και 320 αγελάδες ταυτόχρονα.



Ξεχωρίζουν τα Pantera

Τα ανανεωμένα ψεκαστικά ακριβείας Amazone Pantera 7004 W είναι μεταξύ των μηχανημάτων που αναμένεται να ξεχωρίσουν στην Agritechnica. Δίπλα στις τυπικές ρυθμίσεις Pantera



Τα Antonio Carraro SRG 7600 Infinity ειδικά σε θερμοκήπια

Ο καινοτόμος ελκυστήρας είναι υποψήφιος για τρακτέρ της χρονιάς στην κατηγορία των μικρών ιπποδυνάμεων

ΤΟΥ **ΗΛΙΑ ΑΝΔΡΕΑΚΗ**
andreakis@agronews.gr

Η Antonio Carraro έχει σχεδιάσει τα τρακτέρ SRG 7600 Infinity ειδικά για χρήση σε θερμοκήπια με τα καινοτόμα χαρακτηριστικά τους να τα καθιστούν υποψήφια για τρακτέρ της χρονιάς στην κατηγορία των δενδροκομικών στην Agritechnica (9-15 Νοεμβρίου).

Μοναδικά χαρακτηριστικά

Τα SRG 7600 Infinity διαθέτουν χαμηλό κάθισμα οδηγού, απόσταση 60 εκατοστών

από το έδαφος και μέγιστη διάμετρο τροχών 32 ιντσών. Το χαμηλό κάθισμα του οδηγού επιτρέπει στον χειριστή να διαθέτει σωστή στάση σώματος κατά την εργασία, ενώ το μεταβλητό πλάτος 1,1 έως 1,5 μέτρων του τρακτέρ και η απόσταση του από το έδαφος του επιτρέπουν να προσαρμοστεί σε διαφορετικά είδη καλλιεργειών.

Κάτω από το καπό βρίσκεται ένας τετρακύλινδρος κινητήρας Kohler Stage V ο οποίος παρέχει ισχύ 75,3 ίππων (55,4 kW) στις 2.300 στροφές ανά λεπτό, ενώ η μέγιστη ροπή αγγίζει τα 310 Nm στις 1.500 στρο-

ΜΕ ΜΙΑ ΜΑΤΙΑ

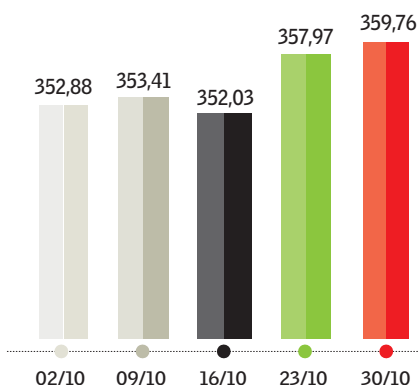
Ξανά πράξεις στο βαμβάκι

Στην εγχώρια αγορά βάμβακος, η άνοδος «ξύπνησε» λίγο τους αγοραστές, αλλά όχι σε σημείο που να κλείνονται μεγάλες δουλειές. Υπήρξαν και αρκετές περιπτώσεις σε ανοικτά συμβόλαια που οι αγοραστές ζητούσαν χαμηλότερο χρηματιστηριακό πριμ, καθώς το χρηματιστήριο ενισχύθηκε ελαφρά τις τελευταίες μέρες. Χρηματιστηριακά, το καλό κλίμα στη συνάντηση Τράμπ-Σι έδωσε αέρα ανόδου στις αγορές με το βαμβάκι να πιάνει τα 66 σεντς μετά από καιρό. Βέβαια μετά δεν προέκυψαν και τρελές ειδήσεις γι' αυτό και ακολούθησε γύρισμα τιμών.

Στην ελληνική αγορά σκληρού σίτου, μετά από κάποιες νέες πράξεις στα επίπεδα των 255 ευρώ ο τόνος FOB λιμάνι μας, η ζήτηση έχει κάπως ατονήσει. Οι αγοραστές κρατούν τις αποστάσεις τους, διότι προφανώς κάλυψαν τις ανάγκες τους, δεδομένου ότι τα σιτάρια φέτος είναι πάρα πολλά. Στη Φότζια, οι τιμές κράτησαν τη μικρή άνοδο της περασμένης εβδομάδας και παρέμειναν αμετάβλητες, με την πρώτη ποιότητα στα 287-292 ευρώ ο τόνος.

Μέτριας ποιότητας λόγω των καιρικών συνθηκών είναι φέτος η παραγωγή της κορινθιακής σταφίδας στην Πελοπόννησο, με την τιμή της αυξημένη κατά 30% από πέρυσι, στα 2,80 ευρώ το κιλό για την μακιναρισμένη κορινθιακή σταφίδα ΠΟΠ Βοστίτσα και στα 2,70 ευρώ για την μη μακιναρισμένη κορινθιακή σταφίδα ΠΟΠ Βοστίτσα, όπως ανακοίνωσε η ΠΕΣ. Το ιδιωτικό εμπόριο αν και ξεκίνησε από χαμηλά, αυτή την περίοδο δίνει 2,60 ευρώ το κιλό, ενώ οι βασικοί ανταγωνιστές μας οι Τούρκοι έχουν φέτος μια πολύ καλή παραγωγή σταφίδας και με τιμή εξαγωγής που είναι σε χαμηλά επίπεδα.

ΔΕΙΚΤΗΣ S&P GSCI AGRICULTURE



ΔΙΑΚΥΜΑΝΣΗ ΔΙΕΘΝΩΝ ΤΙΜΩΝ ΑΓΡΟΤΙΚΩΝ ΕΜΠΟΡΕΥΜΑΤΩΝ

	25/09	02/10	09/10	16/10	23/10	30/10
ΜΑΛΑΚΟ ΣΙΤΑΡΙ ευρώ/τόνος	180	187,8	189,8	190,5	189	192
ΒΑΜΒΑΚΙ σεντς/λίμπρα	66,15	65,34	65,05	63,80	63,94	65,20
ΣΚΛΗΡΟ ΣΙΤΑΡΙ (ΕΥΡΩ/ΤΟΝΟΣ)	282	285	285	290	292	292
ΚΑΛΑΜΠΟΚΙ (ΕΥΡΩ/ΤΟΝΟΣ)	243	241	236	232	230	230
ΚΡΙΘΑΡΙ (ΕΥΡΩ/ΤΟΝΟΣ)	185	181	183	185	185	188
ΕΛΑΙΟΛΑΔΟ (ΕΥΡΩ/ΚΙΛΟ)	4,21	4,21	4,24	4,16	4,37	4,33
ΖΑΧΑΡΗ ΛΟΝΔΙΝΟ (ΔΟΛ. /ΤΟΝΟΣ)	457,10	462,9	447,6	439,2	437,4	410,8
ΣΟΓΙΑ (ΣΕΝΤΣ ΑΝΑ ΜΠΟΥΣΕΛ)	1015,4	1010,2	1025,0	1034,0	1055,2	1105,2
ΓΑΛΑ ΑΓΕΛΑΔΙΝΟ (ΣΕΝΤΣ/ΛΙΜΠΡΑ)	17,14	17,49	16,91	16,36	17,25	17,83
ΧΟΙΡΙΝΟ (ΣΕΝΤΣ/ΛΙΜΠΡΑ)	88,05	86,80	86,13	83,15	82,38	80,80
ΒΟΟΕΙΔΗ (ΣΕΝΤΣ/ΛΙΜΠΡΑ)	237,05	234,60	239,0	247,9	240,0	231,1
ΚΟΤΟΠΟΥΛΑ (ΣΕΝΤΣ/ΛΙΜΠΡΑ)	116,93	113,66	112,3	109,41	107,9	107,35

Κρατάει στα 40 λεπτά το καρότο

- Αρέσει στα Βαλκάνια το ελληνικό καρότο, σε υψηλά επίπεδα η εξαγωγή
- Από 35 έως 45 λεπτά σταθερά οι τιμές παραγωγού την τελευταία τριετία

Κάτω από τα ραντάρ των περισσότερων καλλιεργητών περνάει το καρότο, το οποίο διατηρεί στη τριετία σχετικά σταθερές τιμές, με κάποιες εποχικές (θετικές συνήθως) διακυμάνσεις. Το προϊόν που μαζεύτηκε τον περασμένο χειμώνα στο νομό Βοιωτίας (Θήβα, Σχηματάρι, Οινόφυτα, Τανάγρα, Άγιο Θωμά, Καλλιθέα, κ.λπ.) είχε την τιμητική του φέτος στις εξαγωγές προς τη Βουλγαρία, τη Ρουμανία και την Πολωνία, σε τιμές καθαρές από 35 λεπτά. Να σημειωθεί ότι η εξαγωγή είναι εφι-

Τιμές παραγωγού καρότου

(Λεπτά το κιλό)

Εσωτερική αγορά	38-40
Προς εξαγωγή	33-37

ΠΗΓΗ: AGRENDΑ



κή από Ιανουάριο έως και τέλη Ιουλίου, ενώ στη συνέχεια η συνολική ζήτηση έρχεται αποκλειστικά από την εσωτερική αγορά. Εκεί εντοπίζονται κάποια διαχειρίσιμα προβλήματα την τελευταία διετία, με τα ανοιξιάτικα καρότα, κατά κανόνα από την Εύβοια, να κατοχυρώνουν τα επίπεδα των 40 λεπτών το κιλό, με κάποια ωστόσο μικρή δυσκολία απορρόφησης από τις υπεραγορές μέσα στο φθινόπωρο. Οι προοπτικές ενόψει της νέας σεζόν είναι σταθερές. ΓΙΑΝΝΗΣ ΡΟΥΠΑΣ

Νεπάλ

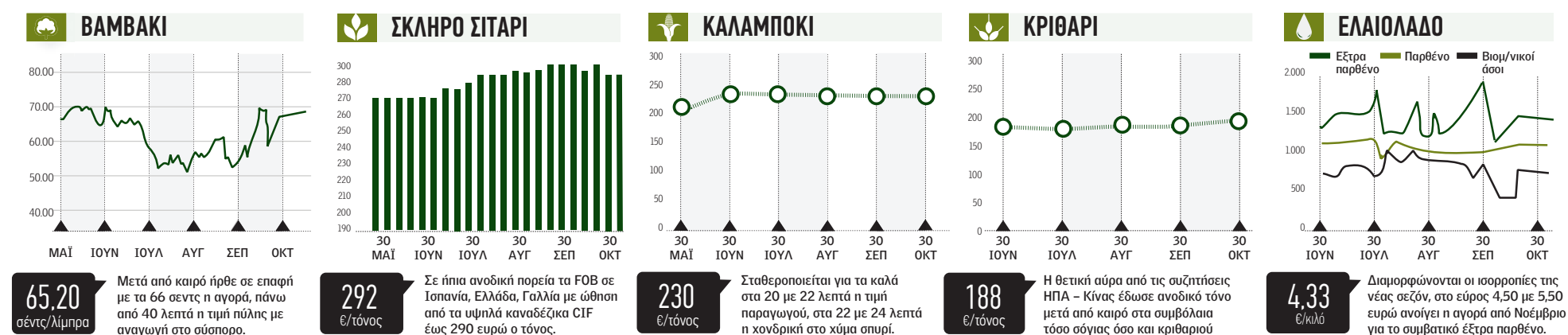
«Οι εργάτες από το Νεπάλ έφυγαν, αφού δεν είχαν χαρτιά, αυτούς που μας κλέβουν μετασχηματιστές, δεν τους αγγίζει κανείς» λέει αγρότης

Αγορές

Από τα μέσα του 2023 εντοπίζεται η μικρή αν και αισθητή μείωση της ζήτησης στην εσωτερική αγορά

Σταθερά

Με θρησκευτική ευλάβεια καλλιεργείται κάθε χρόνο το καρότο, ανεπαίσθητες οι αυξομειώσεις στα στρέμματα



Ίσως πάνω από 1,65 το πρόβειο γάλα

- Μάηλην το πρώτο δεκαήμερο Νοεμβρίου συμφωνίες με τυροκόμους στη Θεσσαλία
- Πάνω από 1,60 ευρώ οι τιμές, μπορεί να κάτσει η μπίλια μεταξύ 1,65 και 1,70 ευρώ

ΤΟΥ ΓΙΑΝΝΗ ΡΟΥΠΑ
roupas@agronews.gr

Στη τελική ευθεία φαίνεται πως εισέρχονται οι διαπραγματεύσεις δραστήριων συνεταιρισμών στη Θεσσαλία (Ελασσόνα, Λιβάδι) για τη νέα γαλακτοφόρο περίοδο, με κάποιους αγοραστές να μοιάζουν πρόθυμοι να πληρώσουν καλύτερα ακόμα και από το 2023 τη φετινή χαμηλή παραγωγή. Για την ιστορία, πέρυσι, η πρώτη συμφωνία («Φάρμες Λιβαδίου Ολύμπου») έκλεισε στις 17 Οκτωβρίου με τιμή παραγωγού στο 1,52 ευρώ το κιλό.

Κατά γενική ομολογία, όλοι εκφράζουν την αγωνία τους για την εξέλιξη της ευλογιάς. Βέβαια, ενώ όλοι αγχώνονται, οι μόνοι που έχουν άμεσα οικονομική ζημιά από την επέλαση της ζωονόσου είναι οι κτηνοτρόφοι. Με τον αστικό τύπο να έχει προκαταβάλει αυξήσεις στο ράφι τόσο για το γάλα, όσο και τη φέτα, ο παραγωγικός

κόσμος περιμένει να δει τα έσοδά του να αυξάνονται ώστε να καλύπτεται η δυσανάλογη επιβάρυνση λόγω εγκλεισμού και σταβλισμού των ζωντανών. Κάπως έτσι, ενώ η κουβέντα άρχισε τον Οκτώβριο από το 1,55 με 1,60 ευρώ, πλέον οι εν εξελίξει διαπραγματεύσεις ίσως αποφέρουν πάνω από 1,65 ευρώ το κιλό για το γάλα από τα μεγάλα κοπάδια της Θεσσαλίας.

Ωστόσο, ακόμα και με μία «καλή» τιμή, η κατάσταση ρόδινη δεν θα είναι. Εύκολα θα μπορούσε να πει κανείς πως η ελεύθερη βοσκή τείνει να εξαλειφθεί στην Κεντρική Ελλάδα, ενώ για να βγάλει κάποιος τα ζώα έξω, συνεννοείται πλέον... μέσω Viber με τους χωριανούς του ώστε να μην συναντώνται τα κοπάδια. Τα κοστολόγια επίσης έχουν αυξηθεί σημαντικά λόγω μεγαλύτερης ανάγκης για τροφή. Ουσιαστικά λοιπόν, ζήτηση για ζωοτροφές υπάρχει, ωστόσο μετουσιώνεται σε πράξεις μόνο όταν ο προμηθευ-



Αγοραστές δείχνουν πρόθυμοι να πληρώσουν πιο ψηλά επίπεδα.

ΠΕΡΥΣΙ

Πέρυσι, η πρώτη συμφωνία με τις «Φάρμες Λιβαδίου Ολύμπου» έκλεισε στις 17 Οκτωβρίου με τιμή παραγωγού στο 1,52 ευρώ το κιλό

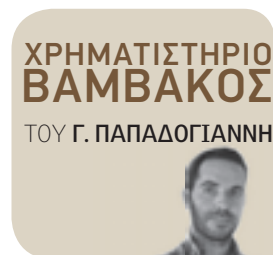
της ρίξει τις απαιτήσεις του 20% με 25% συγκριτικά με τη περσινή χρονιά (βλ. διπλανή σελίδα).

«Αν δεν πληρωθεί καλά το γάλα, οδηγούμαστε προς συγκυριακή κρεοπαραγωγή και μείωση αριθμού ζώων», θα εξηγήσει στην εφημερίδα Agrenda πολύπειρος κτηνοτρόφος. «Το πρόβειο κρέας για ένα δεκάκιλο σφάγιο έχει ήδη πιάσει τα 8 ευρώ. Αν είναι να δούμε ξανά τιμές στο γάλα κοντά στο 1,50 ευρώ, καλύτερα να γλιτώσουμε κανένα έξοδο και να σφάξουμε μερικά ζώα τώρα που οι τιμές τσίμπησαν», θα σημειώσει με νόημα.

ΕΝΑ 20% ΤΗΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΦΕΤΑΣ ΘΑ ΛΕΙΨΕΙ ΦΕΤΟΣ, ΠΡΟΕΙΔΟΠΟΙΗΣΗ ΚΟΥΡΕΤΑ

Καμπανάκι κρούει ο περιφερειάρχης Θεσσαλίας, Δημήτρης Κουρέτας για την απώλεια ζωικού κεφαλαίου, γάλακτος και φέτας. Όπως εξηγεί με σχετική ανάρτηση στο Facebook, «σύμφωνα με τα επίσημα στοιχεία έως σήμερα έχουν θανατωθεί 350.000 ζώα από την ευλογιά. Αυτό πρακτικά σημαίνει 115.000 τόνοι γάλακτος το χρόνο ή 27.000 τόνοι φέτας, ενώ η Ελλάδα παράγει κατά μέσο όρο 150.000 τόνους φέτας το χρόνο». Ο περιφερειάρχης κοινώς, γράφει επώνυμα αυτό που όλος ο κλάδος έχει καταλάβει ήδη από το καλοκαίρι. Οδεύουμε προς μία συρρίκνωση της γαλακτοπαραγωγής που ίσως ξεπεράσει το 15% σε ετήσια βάση. Θα πρέπει και το γάλα να πληρωθεί σε μία δίκαιη τιμή και η πολιτεία να βρει τρόπο να περιοριστούν οι θανατώσεις παραγωγικών ζώων.

Η αισιοδοξία για τη συνάντηση Τράμπ - Σι έδωσε δυναμική στις αγορές



ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟ
BAMBAKOS
ΤΟΥ Γ. ΠΑΠΑΔΟΓΙΑΝΝΗ

ΝΕΑ ΥΟΡΚΗ

Η συνάντηση των προέδρων ΗΠΑ-Κίνας έφερε μια αισιοδοξία στα χρηματιστήρια εμπορευμάτων, αλλά οι ανακοινώσεις δεν ήταν και τόσο υποσχόμενες, με αποτέλεσμα να δούμε ένα μικρό γύρισμα των τιμών. Η μείωση των δασμών από πλευράς ΗΠΑ βοηθάει το εμπόριο, δεν λύνει όμως το πρόβλημα. Χρειάζεται μια εμπορική συμφωνία για πακέτο αγροτικών εμπορευμάτων, που θα δώσει πραγματική δυναμική και στο βαμβάκι. Ωστόσο, οι αναλυτές συνιστούν πως θα πρέπει να τη δούμε ως ευκαιρία για πωλήσεις και φιξαρίσματα τιμών και όχι να περιμένουμε κάποιο ξέφρενο ράλι, λόγω της επάρκειας ίνας παγκοσμίως.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΑΓΟΡΑ

Σε περιβάλλον υποτονικής ζήτησης είναι δύσκολο να προχωρήσει η πώληση χαμηλών χρωματικά ποιοτήτων. Οι αγοραστές είναι συνθησιμένοι σε μεγάλες εκπτώσεις για υποδεέστερα χρώματα και οι εκκοκκιστές ακόμα δεν είναι διατεθειμένοι να μειώσουν σοβαρά τις τιμές τους. Επίσης η πρόσφατη άνοδος στο χρηματιστήριο να μην «ξήπνησε» ορισμένους παραδοσιακούς μας πελάτες, εντούτοις το χρηματιστηριακό πριμ που είναι διατεθειμένοι να πληρώσουν μειώνεται εξαιτίας της ανόδου του χρηματιστηρίου μετά τη συνάντηση Τράμπ-Σι, που έδωσε αέρα ανόδου στις αγορές και στο βαμβάκι τιμή στα 66 σεντς μετά από καιρό.



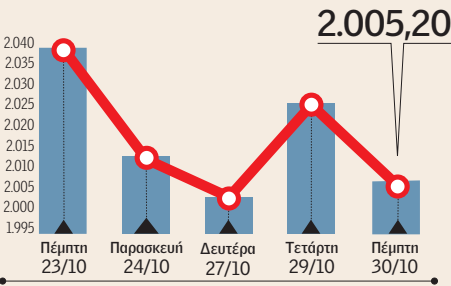
Συνεδρίαση 29/10/2025

Μήνας	Κλείσιμο	Μεταβολή
Δεκ '25	66,01	+0,96
Μάρτιος '26	67,51	-0,91



ΓΕΝΙΚΟΣ ΔΕΙΚΤΗΣ ΧΑ

Πέμπτη 30/10



Ασκήσεις ισορροπίας στο όριο των 2.000 μονάδων ο ΓΔ

Μετά από μία... ανάπαυλα η αγορά επέστρεψε στο μοτίβο των πτωτικών συνεδριάσεων με μειωμένο τζίρο, υποδηλώνοντας ότι οι επενδυτές παραμένουν επιφυλακτικοί. Σε κάθε περίπτωση, ο ΓΔ δέκοψε το εντυπωσιακό σερί 11 ανοδικών μηνών, καθώς η απόδοσή του στο σύνολο του Οκτωβρίου διαμορφώθηκε στο -1,43% και πλέον παίζει μεταξύ 2.000 και 2.050 μονάδων. Η οπισθοδρόμηση ήρθε εν μέσω γενικότερα πτωτικού κλίματος διεθνώς. Κατά τα λοιπά, ΕΚΤ διατήρησε αμετάβλητα τα επιτόκια της.

Top Movers

	Ευρώ	Μεταβολή %
MERMEREN KOMBINAT A.D. PRILEP	36,4	7,06%
ΓΕΝΙΚΗ ΕΜΠΟΡΙΟΥ & ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ	2,11	6,03%
UNIBIOS A.E. (ΒΙΟΣΚ)	3,2	4,58%
ΕΛΙΝΟΙΛ Α.Ε. (ΕΛΙΝ)	2,52	4,13%
ΙΝΤΕΡΓΟΥΝΤ-ΕΥΛ/ΡΙΑ Α.Τ.Ε.Ν.Ε. (ΕΥΛΟ)	0,474	3,95%
FRIGOGLASS A.B.E.E. (ΦΡΙΓΟ)	0,5	4,58%
CPI A.E. (ΣΠΙ)	1	3,51%
ΕΛ. Δ. ΜΟΥΖΑΚΗΣ Α.Ε.Β.Ε.Μ. & Ε. (ΜΟΥΖΚ)	0,57	3,39%
QUEST ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ Α.Ε. (ΚΟΥΕΣ)	7,15	2,99%
ΕΚΤΕΡ Α.Ε. (ΕΚΤΕΡ)	3,06	3,47%

Ξένα Χρηματιστήρια

	Δείκτης	Μονάδες	Μεταβολή
W. Street	DOW JONES-30	47.987,28	0,75%
	NASDAQ Comp	23.739,31	0,91%
Ζώνη Ευρώ	Euro STOXX-50	5.689,64	0,28%
Λονδίνο	FTSE 100	9.750,02	0,06%
Φρανκφούρτη	DAX-30	24.127,63	0,01%
Παρίσι	CAC-40	8.145,88	0,67%
Ζυρίχη	Swiss Market Index	12.288,58	0,21%
Τόκιο	NIKKEI-225	51.325,61	0,04%

Διεθνή Επιτόκια

Τράπεζα	Επιτόκιο	Τιμή	Τελευταία αλλαγή
FFED	Βασικό	4,50	18.12.2024
EKT	Βασικό	2,15	11.06.2025
	Καταθέσεων	2,00	11.06.2025
BPETANIA	REPO RATE	4,00	07.08.2025
ΙΑΠΩΝΙΑ	Overnight Call Rate	0,50	24.01.2025
ΕΛΒΕΤΙΑ	M Libor (εύρος)	0,00	19.06.2025
Ζώνη Ευρώ	EURIBOR -12M	2,448	02.01.2025
	EURIBOR -1M	2,148	01.09.2025

Ο σπαγκο...
...ραμμένος



ΤΡΑΠΕΖΑ ΠΕΙΡΑΙΩΣ: Η Πειραιώς Financial Holdings Α.Ε. ανακοινώνει ότι η θυγατρική της, Τράπεζα Πειραιώς Α.Ε., προέβη σε συμφωνία μεταβίβασης μη εξυπηρετούμενων απαιτήσεων μέσω τιτλοποίησης. Το Χαρτοφυλάκιο, το οποίο είχε ταξινομηθεί ως διακρατούμενο προς πώληση την 31η Δεκεμβρίου 2024, αποτελείται από επιχειρηματικά και καταναλωτικά δάνεια, συμπεριλαμβανομένων ομολογιακών δανείων και λοιπών απαιτήσεων συνολικής μεικτής λογιστικής αξίας 0,25 δισ. ευρώ.

SYNGENTA: Ο όμιλος Syngenta πέτυχε αύξηση των EBITDA της τάξεως του 28% στο τρίτο τρίμηνο του 2025 σε σχέση με πέρυσι. Σε επίπεδο 9μηνου η αύξηση αυτή ανέρχεται σε 25% στα περίπου 2,926 δισ. ευρώ. Ωστόσο, οι πωλήσεις του ομίλου μειώθηκαν κατά 6% σε περίπου 5,508 δισ. ευρώ στο γ' τρίμηνο (-2% σε περίπου 17,989 δισ. ευρώ στο 9μηνο). Η Syngenta αποδίδει την πτώση αυτή σε συντονισμένη μείωση του εμπορίου σπόρων της στην Κίνα. Για το υπόλοιπο του έτους η Syngenta αναμένει σταθερές πωλήσεις και συνεχείς βελτιώσεις κερδοφορίας.

IRIS: Παρατείνεται με διάταξη που προβλέπεται στο φορολογικό νομοσχέδιο που κατατέθηκε στη Βουλή ως την 1η Δεκεμβρίου η υποχρεωτική αποδοχή πληρωμών μέσω IRIS από τα νομικά πρόσωπα.

COCA COLA: Η Coca-Cola Τρία Έψιλον αναλαμβάνει ως Ανάδοχος την Αποκατάσταση & Αναγέννηση του φυσικού οικοσυστήματος στις πυρόπληκτες περιοχές της Πάτρας-Αχαΐας, σε συνέχεια της δωρεάς 1 εκατ. ευρώ από το Ίδρυμα Coca-Cola HBC.



Προσδεθείτε, έρχονται αναταράξεις σε αγορές

- Οι αβεβαιότητες δε συνάδουν με ευφορία
- Νέα πληθωριστική καταιγίδα ενόψει

Έπειτα από το μπαράζ προειδοποιήσεων που έστειλαν το τελευταίο διάστημα θεσμοί όπως το ΔΝΤ, η ΕΚΤ, η Fed και η Τράπεζα της Αγγλίας για την υπερβολική ευφορία στις αγορές, ειδικά στο μέτωπο της τεχνητής νοημοσύνης, η οποία έχει οδηγήσει στα ύψη τις αποτιμήσεις στις χρηματιστηριακές αγορές, οίκος αξιολόγησης Fitch στέλνει και αυτός ανάλογο «σήμα» για αυτή που παρουσιάζουν οι αγορές μετοχών.

Όπως επισημαίνει, οι πολλές αβεβαιότητες που υπάρχουν στην οικονομία, δεν «συνάδουν» με τις ολοένα αυξανόμενες αποτιμήσεις των risk assets, κάτι που γίνεται ακόμα πιο έντονο το 2026 όταν και ο πλήρης αντίκτυπος της εμπορικής πολιτικής θα «μεταφραστεί» στα οικονομικά δεδομένα. Ενδεικτική η σύσταση της γενικής διευθύντριας του ΔΝΤ, Κρισταλίνα Γκεοργκίεβα η οποία

συμβούλεψε τους επενδυτές να... προσδεθούν καθώς «η αβεβαιότητα είναι η νέα κανονικότητα και ήρθε για να μείνει», τονίζοντας ότι οι πλήρεις οικονομικές συνέπειες των αμερικανικών δασμών «δεν έχουν ακόμη αποτυπωθεί».

Στο μεταξύ, αυστηρή προειδοποίηση για εκτόξευση του πληθωρισμού απευθύνει η Phoenix Capital, τονίζοντας ότι ο δείκτης μελλοντικού πληθωρισμού «ουρλιάζει». Όπως επισημαίνεται στην ανάλυση της Phoenix Capital, το ότι έρχεται άλλη μια πληθωριστική καταιγίδα το 2026 το γνωρίζει το χρηματοπιστωτικό σύστημα, ενώ σημειώνει τα ανησυχητικά σημάδια που δείχνουν προς αυτή την κατεύθυνση ήτοι ο πληθωρισμός τροφίμων που ανεβαίνει ξανά απότομα, η εκτίναξη του χρυσού και η ραγδαία υποχώρηση του δολαρίου.

ΜΕΒΓΑΛ

Η ΜΕΒΓΑΛ ολοκλήρωσε την επένδυση «Επέκταση δυναμικότητας τυροκομείου» για να ανταποκριθεί στην ζήτηση για φέτα ΠΟΠ. Από τον προϋπολογισμό των 12,4 εκατ., τα 5,6 εκατ. καλύφθηκαν μέσω δημόσιας ενίσχυσης από το Ανάκαμψης στο πλαίσιο του «Ελλάδα 2.0». Εκτός των άλλων η επένδυση βελτιώνει τον διαχωρισμό ορού τυροπήγματος.

ΜΠΑΡΜΠΙΑ ΣΤΑΘΗΣ

Τις εκπαιδευτικές της πρωτοβουλίες για τη νέα γενιά παρουσίασε η ΜΠΑΡΜΠΙΑ ΣΤΑΘΗΣ σε εκδήλωση στις εγκαταστάσεις της στη Θεσσαλονίκη. Το πρόγραμμα δημιουργίας σχολικών λαχανόκηπων «Μικροί Καλλιεργητές», που βρέθηκε στο επίκεντρο της εκδήλωσης, έχει ξεκινήσει από τον Μάιο του 2025 σε σχολεία της Βόρειας Ελλάδας και πρόκειται να επεκταθεί σε σχολεία σε όλη την χώρα.

ΦΟΡΟΤΕΧΝΗΣ

& ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ ΑΓΡΟΤΩΝ

Μεγάλη προσοχή στις δαπάνες των εργοσίων

Επανερχομαι για πολλοστή φορά στο θέμα «ΕΡΓΟΣΗΜΟ». Μία πονεμένη ιστορία την οποία όλοι τη γνωρίζουν, αλλά οι περισσότεροι εξακολουθούν να λειτουργούν σκεπτόμενοι ότι «δεν θα τύχει σε μένα ο έλεγχος». Μεγάλο μέρος κάλυψης δαπανών γίνεται με τα εργόσημα. Στο όνομα των εργατών γης που απασχολήθηκαν κατά τη διάρκεια του έτους, αγοράζονται τα εργόσημα που τους ανα-

λογούν, αφενός γιατί αυτό πρέπει να γίνει, αφετέρου διότι χωρίς τα παραστατικά αγοράς δεν αναγνωρίζεται η δαπάνη στα βιβλία των αγροτών.

Το εργόσημο είναι ο τρόπος ασφάλισης του εργάτη γης και ταυτόχρονα η αμοιβή του. Κάτω συμφωνία να έρθει κάποιος στο χωράφι μου για 5 μεροκάματα x 40 ευρώ/ημέρα = 200 ευρώ. Πάω στα ΕΛΤΑ καταβάλλω τα 200 ευρώ και παραλαμβάνω δύο αποκόμματα. Εκ των οποίων το ένα αποτελεί το παραστατικό δαπάνης για τα βιβλία μου και το άλλο το δίνω στον εργάτη να πάει να πληρωθεί.

Αυτό θα έπρεπε να γίνεται. Συνήθως όμως ο εργάτης γης πληρώνεται σχεδόν κάθε μέρα τοις μετρητοίς. Με αποτέλεσμα να

συναντάμε αγορές εργοσίων στο σύνολο τους, τους τελευταίους δύο μήνες του έτους.

Η μαζική αυτή αγορά σε καμία περίπτωση δεν μπορεί να απορριφθεί από τον έλεγχο, δεν παύει όμως να είναι μία ένδειξη που τον οδηγεί σε αναζήτηση μεγαλύτερης πληροφoρίας. Ως επιβεβαίωση των ανωτέρω αναφέρω την απόφαση της ΔΕΔ (Α 1340/2020) η οποία δικαιώνει αγρότη που προσέφυγε σε αυτή, επειδή ο έλεγχος να προσπάθησε να ακυρώσει εργόσημα αξίας 65.000 ευρώ, μόνο και μόνο επειδή αγοράστηκαν όλα μαζί στις 30 Δεκεμβρίου.

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ: ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΘΩΜ. ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ

Φοροτεχνικός – Πρόεδρος Σ.Ε.Ε.Λ.Φ.Ο.Κ. (Σύλλογος Ελευθέρων Επαγγελματιών Λογιστών Φοροτεχνικών Οικονομολόγων Νομού Καρδίτσας)



Το πρόβλημα με το ιδιωτικό συμφωνητικό στη συμβολαιακή

Η συμφωνία προκαταβολικά με τον αγοραστή, από μόνη της δημιουργεί τεράστια προβλήματα. Έχει υπάρξει σύμβαση στο παρελθόν στην οποία «πάτησε» ο αγοραστής και δεν έδωσε στον παραγωγό, την επιπλέον τιμή που προέκυψε στην αγορά για τα προϊόντα του. Η Διοίκηση πρέπει να προχωρήσει στην κατάργηση της υποχρέωσης υπογραφής προκαταβολικά. Διαφορετικά υπάρχουν πολλοί λόγοι ένας παραγωγός να επιλέξει να μην υπογράψει συμβολαιακή, ρισκάροντας να πληρώσει παραπάνω φόρο, από το να την υπογράψει και να κινδυνεύσει να μην λάβει την επιπλέον τιμή για τα προϊόντα του.

Αυτό που μπορεί να κάνει ο κάθε αγρότης, είναι να γνωρίζει τις ώρες που αντιστοιχούν σε κάθε καλλιέργεια ανά στρέμμα. Το υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης έχει έναν πίνακα στον οποίο αναγράφονται οι ώρες που απασχόλησης για κάθε καλλιέργεια. Π.χ. για το βαμβάκι 18 ώρες/στρέμμα, για το σιτάρι 2 ώρες/στρέμμα, για την βιομηχανική τομάτα 77,4 ώρες/στρέμμα κλπ.

Τον πίνακα ο οποίος εμπεριέχεται στην αριθμ. 1415/80082/12-07-2016) απόφαση χρησιμοποιούν τα κατά τόπους ΚΕΠΠΕΥΛ ώστε να βρουν το χρόνο απασχόλησης ενός αγρότη, ώστε να εκδώσουν ή όχι τη βεβαίωση του επαγγελματία.

Ο πίνακας αυτός δεν αποτελεί απόφαση του υπουργείου Οικονομικών, όμως σε κάθε έλεγχο οι ελεγκτές τον χρησιμοποιούν ως ένδειξη, που σημαίνει ότι θα πρέπει να έχετε στο νου σας

τα μεγέθη αυτά και να μην προχωράτε ανεξέλεγκτα στην αγορά εργοσίων.

Θα πρέπει να γνωρίζετε επίσης ότι, σε οποιοδήποτε σημείο της χώρας από οποιαδήποτε Δ.Ο.Υ. και οποιονδήποτε ελεγκτή, σε κάθε έλεγχο ζητείται και λαμβάνουν γνώση του πίνακα προσδιορισμού ετήσιας απασχόλησης στην αγροτική εκμετάλλευση, ώστε να έχουν ένα μέτρο σύγκρισης με τα εργόσημα ου έχουν αγοραστεί.

■ Αν π.χ. έχει κάποιος 100 στρέμματα βαμβάκι x 18 ώρες = 1.800 ώρες / 8 = 225 εργόσημα x 40 ευρώ = 9.000 ευρώ τα εργόσημα τα οποία δεν σε αγγίζει κανείς έλεγχος, ανεξάρτητα από το αν τα αγόρασες ένα κάθε μέρα ή όλα μαζί στις 31 Δεκεμβρίου. (σσ. Έβαλα ενδεικτικά 40 ευρώ το μεροκάματο, μπορείτε να υπολογίζετε μόνοι σας, ανάλογα με την καλλιέργεια και την αμοιβή στην περιοχή σας).

Αν έχεις αγοράσει 10.000 ευρώ ή 11.000 ευρώ αντί για τις 9.000 ευρώ που προκύπτει ενδεικτικά, λες δε βαριέσαι. Το ίδιο θα πει και ο έλεγχος γιατί η διαφορά είναι μικρή.

Το να έχεις όμως για την καλλιέργεια του παραδείγματος 20.000 ευρώ, γιατί τόσο χρειάστηκες για να μην πληρώσεις φόρο, νομίζω ότι στην περίπτωση αυτή έβαλες τα κεράκια σου κι έβγαλες τα ματάκια σου. Δηλαδή και θα έχεις πληρώσει τα εργόσημα και θα πληρώσεις και φόρο, αφού είναι σχεδόν βέβαιο ότι θα τα αφαιρέσει ως μη παραδεκτά.

Μεγάλη προσοχή λοιπόν, όχι μόνο στα εργόσημα, παντού, γιατί σημασία δεν έχει τι έχετε πάρει με τιμολόγιο ή με τον όποιο προβλεπόμενο τρόπο. Σημασία έχει αν αυτό που προσκομίσате στον λογιστή σας, μπορείτε να τεκμηριώσετε στον έλεγχο ότι αποτελεί δαπάνη της επιχείρησής σας.

Εντατικοποίηση των ελέγχων

Οι έλεγχοι αυξάνονται και γίνονται πιο εντατικοί. Η ΑΑΔΕ έχει ενεργοποιήσει πολλαπλές διασταυρωτικές μεθόδους. Για το λόγο αυτό θα πρέπει να είστε προσεκτικοί και ακριβείς στις συναλλαγές σας. Και κυρίως να ζητάτε πάντα τιμολόγια για τα πάντα, ακόμα και για ασα μικροέξοδα. Αν κάποιος βαριέται να εκδώσει τιμολόγιο, να πάτε αλλού. Σκοπός σας πρέπει να είναι η διασφάλιση της συναλλαγής σας και όχι να μην στεναχωρήσετε τον προμηθευτή.





ΟΡΓΑΝΩΣΗ

Agrenda



ΑΓΡΟΤΗΣ ΤΗΣ ΧΡΟΝΙΑΣ

Συνεπής στο ετήσιο ραντεβού με τον κόσμο της αγροτικής παραγωγής,
η εκδήλωση - θεσμός Αγρότης της Χρονιάς προγραμματίζεται φέτος
την Παρασκευή 5 Δεκεμβρίου στα Τρίκαλα στο Ananti Resort & Spa

ANANTI RESORT & SPA
ΤΡΙΚΑΛΑ 05.12.2025
SAVE THE DATE

www.agrotistisxronias.gr

Μεγάλοι Χορηγοί



Χορηγοί



Υποστηρικτές





Η Ανατολική Πελοπόννησος αλλάζει πρόσωπο με το LEADER/CLLD

Τα έργα που δίνουν ζωή στον Πάρνωνα και τη γύρω περιοχή



Πάρνωνας α.ε.
Αναπτυξιακός οργανισμός Ο.Τ.Α.

Αναπτυξιακή Πάρνωνας Α.Ε. Α.Ο.Τ.Α.
Λεωνίδιο Αρκαδίας, 22300 | Τηλ.: 2757022807
email: info@pamonas.gr | web: www.pamonas.gr

Η εφαρμογή του Τοπικού Προγράμματος LEADER/CLLD για την προγραμματική περίοδο 2014–2020 απέφερε σημαντικά αποτελέσματα, ενισχύοντας την κοινωνική συνοχή, την επιχειρηματικότητα και την τοπική ανάπτυξη στις αγροτικές περιοχές της χώρας.

Για το σχεδιασμό της στρατηγικής του τοπικού προγράμματος, η τοπική κοινότητα και οι τοπικοί φορείς έλαβαν ενεργό ρόλο στον καθορισμό των αναγκών, μέσα από τη συμμετοχή τους στις διαβουλεύσεις. Οι συμμετέχοντες προέρχονταν από ένα ευρύ φάσμα πεδίων δραστηριοτήτων, σχετικών με την τοπική ανάπτυξη, όπως ο Δημόσιος τομέας, οι επιχειρήσεις, ο αγροτικός και αθλητικός τομέας, ο πολιτισμός κ.α., ενώ γεωγραφικά είναι ομοιόμορφα κατανεμημένοι.

Σε ό,τι αφορά το εταιρικό σχήμα του Τοπικού Προγράμματος, αυτό είναι δομημένο, ισορροπημένο και αντιπροσωπευτικό των τοπικών συμφερόντων και αναγκών της περιοχής. Περιλαμβάνει εταιρείες από το δημόσιο και των ιδιωτικό τομέα σε σωστή αναλογία. Σε επίπεδο λήψης αποφάσεων, καμία ομάδα συμφέροντος δεν αντιπροσωπεύει περισσότερο από το 49% των μελών του εταιρικού σχήματος.

Παρακάτω αποτυπώνονται συνοπτικά τα σημαντικότερα αποτελέσματα από την εφαρμογή του Τοπικού Προγράμματος LEADER/CLLD 2014–2020.

Συνολική εγκεκριμένη δημόσια δαπάνη:
21.452.143,57€

Πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης (ΠΑΑ): 18.652.143,57€
Πρόγραμμα Αλιείας: 2.800.000,00€

71 Πράξεις **Δημόσιου Χαρακτήρα:**
8.220.995,67€
54 Δημόσιες Επενδύσεις ΠΑΑ: **6.862.323,06 €**
17 Δημόσιες Επενδύσεις Αλιείας: **1.358.672,61 €**

169 Πράξεις **Ιδιωτικού Χαρακτήρα:**
17.508.004,47€
127 Ιδιωτικές Επενδύσεις ΠΑΑ: **15.389.774,06 €**
42 Ιδιωτικές Επενδύσεις Αλιείας: **2.118.230,41 €**

10 Σχέδια **Συνεργασίας:**
735.962,80€
8 Σχέδια ΠΑΑ: **651.000,00€**
2 Σχέδια Αλιείας: **84.962,80€**

Σταθερή στήριξη της μεταποίησης γεωργικών προϊόντων και παραγωγής τροφίμων με άμεση επίπτωση στην γεωργική παραγωγή.

Η σταθερή στήριξη της μεταποίησης γεωργικών προϊόντων και της παραγωγής τροφίμων αποτελεί στρατηγική επιλογή με άμεση και ουσιαστική επίδραση στην πρωτογενή παραγωγή. Υλοποιήθηκαν 26 επενδυτικά σχέδια στο πλαίσιο των οποίων ενισχύθηκαν κατά περίπτωση κτηριακές παρεμβάσεις, εγκατάσταση καινούριου σύγχρονου εξοπλισμού λειτουργίας, καινοτόμες γραμμές παραγωγής και συσκευασίας, χρήση ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, συστήματα πιστοποίησης διαδικασιών οργάνωσης και παραγωγής και ψηφιακά εργαλεία προβολής.

Σημαντική παρουσία νέων επιστημόνων στα επενδυτικά σχέδια με κοινωνικό και αναπτυξιακό αντίκτυπο

Το πρόγραμμα προσέληκε σημαντικό αριθμό νέων επιστημόνων, όπως γεωπόνους, γεωλόγους, λογιστές, εκπαιδευτικούς, γιατρούς και φαρμακοποιούς, κλπ. Υλοποιήθηκαν 13 επενδυτικά σχέδια στο πλαίσιο των οποίων ενισχύθηκαν κατά περίπτωση κτηριακές παρεμβάσεις, προμήθεια ειδικού εξοπλισμού, νέες τεχνολογίες, συστήματα πιστοποίησης διαδικασιών λειτουργίας και ψηφιακά εργαλεία προβολής.

Ενίσχυση δεξιοτήτων στελεχών της Εταιρείας και βελτίωση της αποτελεσματικότητας του επιστημονικού πυρήνα της, στοχεύοντας στην τοπική ανάπτυξη (ομάδα έργου LEADER).

Η Αναπτυξιακή Πάρνωνας Α.Ε., πέτυχε να διασφαλίσει την εύρυθμη και αποδοτική εφαρμογή του προγράμματος LEADER/CLLD, μέσω της συγκρότησης ενός ισχυρού επιστημονικού πυρήνα, αποτελούμενου από 22 εξειδικευμένα στελέχη. Από αυτά, 8 είναι κάτοχοι μεταπτυχιακού διπλώματος ενώ 13 άτομα ανήκουν στη νέα γενιά επιστημόνων, ηλικίας κάτω των 40 ετών.

Υλοποίηση για πρώτη φορά προγράμματος Αλιείας και Θάλασσα με σχετικά καλές επιδόσεις.

Η Αναπτυξιακή Πάρνωνας υλοποίησε για πρώτη φορά το πρόγραμμα «Αλιεία και Θάλασσα», επιτυγχάνοντας ικανοποιητικές επιδόσεις στην απορρόφηση πόρων και στην υλοποίηση δράσεων που ενισχύουν τη βιώσιμη ανάπτυξη των παράκτιων και αλιευτικών κοινοτήτων της Ανατολικής Πελοποννήσου. Η εμπειρία αυτή ενίσχυσε την τεχνογνωσία της εταιρείας στον τομέα της αλιείας και άνοιξε τον δρόμο για νέες συνεργασίες και επενδύσεις.

ΠΡΑΣΙΝΕΣ ΕΝΙΣΧΥΣΕΙΣ ΦΑΚΕΛΟΣ



Γίνεται βιολογικό πριμ με 250 ευρώ το στρέμμα;

Τέλος στις τυποποιημένες ενισχύσεις, θέλει επιχειρηματικό σχέδιο η πράσινη μετάβαση

ΤΟΥ ΓΙΩΡΓΟΥ ΚΟΝΤΟΝΗ
kontonis@agronews.gr

Πώς θα φαινόταν αν για την μετατροπή μίας έκτασης από συμβατική σε βιολογική, ο αγρότης αποζημιωνόταν με 250 ευρώ το στρέμμα, για να καλύψει όχι μόνο τα έξοδα μετάβασης αλλά και τυχόν νέα μηχανήματα και εξοπλισμό που θα χρειαζόταν; Ή ένας παραγωγός αροτραίων να πληρωθεί 145.000 ευρώ σε τρεις δόσεις, για πλάνο μετάβασης σε αναγεννητική γεωργία, ώστε να καλύψει μέχρι και φυτεύσεις δέντρων που χρειάζεται;

Πρόκειται για παραδείγματα που δημοσίευσε η Κομισιόν σε μία προσπάθειά της να δείξει στα κράτη-μέλη το πώς οραματίζεται το νέο καθεστώς πράσινων επιδοτήσεων της ΚΑΠ μετά το 2028, καθώς σε δύο χρό-

νια πρόκειται να καταργήσει τα οικολογικά σχήματα, τα απλά αγροπεριβαλλοντικά μέτρα αλλά και την λεγόμενη αιρεσιμότητα.

Το σχετικό ενημερωτικό δελτίο που δημοσίευσε η Κομισιόν στις 24 Οκτωβρίου, έρχεται σε συνέχεια των διαπραγματεύσεων που έχει εκκινήσει με τα κράτη-μέλη για το μέλλον των περιβαλλοντικών ενισχύσεων, όπου δέχεται εν τω μεταξύ πολλαπλά πυρά για το γεγονός της συγχρηματοδότησης 30% που απαιτείται. Από τα όσα αναφέρει στο έγγραφο η Κομισιόν γίνεται φανερό ότι δεν θα υπάρχουν μεμονωμένες προκηρύξεις, για παράδειγμα Κοινοφύζιο, Σπάνιες Φυλές, Μηχανική Ζιζανιοκτονία, ούτε θα υφίστανται πλέον οικολογικά σχήματα. Το παραπάνω μωσαϊκό αντικαθίσταται από τα λεγόμενα «Agri-Environmental and Climate Actions

(AECA)». Δηλαδή Αγρο-Περιβαλλοντικές και Κλιματικές Δράσεις οι οποίες θα προκηρύσσονται με γενικούς στόχους.... και όπως θέλει ο κάθε αγρότης θα τις υλοποιεί. Δηλαδή με στόχο την αναγεννητική γεωργία μπορεί να κατεβάσει σχέδιο να αγοράσει δύο μηχανήματα, να φυτεύσει δέντρα και να μειώσει τις εισροές. Αυτό το πλάνο θα το κοστολογεί, με το κράτος-μέλος να έρχεται μετά να τον αποζημιώνει με έως 200.000 ευρώ. Το ίδιο και για τα βιολογικά, την εκτατικοποίηση της κτηνοτροφίας κ.λπ.

Το σημαντικό είναι ότι οι πληρωμές δεν θα υπολογίζονται πια μόνο με βάση το κόστος ή την απώλεια εισοδήματος, αλλά με βάση την ποιότητα και τα αποτελέσματα των περιβαλλοντικών υπηρεσιών που παρέχει ο αγρότης.

“

Νέες προκηρύξεις

Στο έγγραφο της Κομισιόν γίνεται φανερό ότι δεν θα υπάρχουν μεμονωμένες προκηρύξεις, για παράδειγμα Κοινοφύζιο, Σπάνιες Φυλές, Μηχανική Ζιζανιοκτονία, ούτε θα υφίστανται πλέον οικολογικά σχήματα

Με business plan τα 200.000 ευρώ ανά εκμετάλλευση

Οι απλές, τυποποιημένες πληρωμές να δίνουν τη θέση τους σε στοχευμένα «σχέδια μετάβασης», λέει το πλάνο της Κομισιόν



ΤΟΥ ΓΙΩΡΓΟΥ ΚΟΝΤΟΝΗ
kontonis@agronews.gr

Από το 2028 και μετά, ο αγρότης θα χρειάζεται να έχει σχεδόν... επιχειρηματικό σχέδιο για να πάρει πράσινη επιδότηση καθώς αλλάζει ριζικά τον τρόπο που δίνονται οι ενισχύσεις, με τις απλές, τυποποιημένες πληρωμές να δίνουν τη θέση τους σε στοχευμένα «σχέδια μετάβασης» που πληρώνουν ως 200.000 ευρώ ανά αγρότη. Δηλαδή προγράμματα που θα αφορούν συγκεκριμένες αλλαγές στη γεωργία, με κόστος, χρονοδιάγραμμα, στόχους και δείκτες.

Η βασική ιδέα είναι ότι οι επιδοτήσεις παύουν να είναι «αντιστάθμιση απωλειών» και γίνονται κίνητρο για αλλαγή, ενώ όποιος αγρότης θέλει να ενταχθεί στη νέα εποχή, θα πρέπει να αποδείξει πως έχει ένα ρεαλιστικό σχέδιο για πράσινη και βιώσιμη παραγωγή. Για να βοηθήσει η Κομισιόν στην κατανόηση του νέου συστήματος, παρέθεσε τρία παραδείγματα (βλ. σελ. 29). Αυτά δείχνουν ότι κάθε αγρότης που θέλει να λάβει στήριξη για «πράσινη» δράση (π.χ. μετάβαση σε βιολογική ή αναγεννητική γεωργία, μείωση λιπασμάτων, προστασία νερού, ανα-

δασώσεις κ.λπ.) θα χρειαστεί να παρουσιάσει ένα mini-business plan. Το σχέδιο θα περιλαμβάνει:

- Τον στόχο της αλλαγής (π.χ. μετατροπή της εκμετάλλευσης σε βιολογική).
- Το πλάνο ενεργειών, βήμα προς βήμα.
- Το εκτιμώμενο κόστος (μηχανήματα, εκπαίδευση, απώλεια εισοδήματος).
- Τη χρονική διάρκεια της μετάβασης.
- Τους αναμενόμενους περιβαλλοντικούς δείκτες (π.χ. βελτίωση εδάφους, μείωση εκπομπών).

Μόνο τότε θα εγκρίνεται η ενίσχυση και μάλιστα με πληρωμές ανά στάδιο, όπως στα επενδυτικά προγράμματα, δηλαδή, προκαταβολή, ενδιάμεση δόση και τελική πληρωμή μετά την επιβεβαίωση των αποτελεσμάτων.

Το ποσό αυτό δεν θα δίνεται «μια κι έξω», καθώς όπως περιγράφει η Κομισιόν, ο παραγωγός θα πρέπει να καταθέσει σχέδιο, να περάσει έλεγχο και να προχωρήσει σταδιακά. Για τους οργανωμένους αγρότες, δηλαδή εκείνους που ήδη συνεργάζονται με συμβούλους, έχουν ψηφιακά αρχεία, παρακολουθούν κόστη και επιδόσεις, το νέο μοντέλο ανοίγει νέες ευκαιρίες. Για τους παραδοσιακούς-μικρούς, τα πράγματα φαντάζουν πολύ δύσκολα.

1 «Στήριξη εκτατικής κτηνοτροφίας»

Δύο κτηνοτρόφοι πέμπτης γενιάς, που εκτρέφουν ζώα σε μια ορεινή περιοχή μεγάλης υψομετρικής διαφοράς. Η εκτροφή 100 αγελάδων και 500 προβάτων απαιτεί πλήρη αφοσίωση.

Τα ζώα τους βόσκουν έξω τις περισσότερες μέρες του χρόνου, σε μια έκταση 30.000 στρεμμάτων, που είναι ένα οικοσύστημα εξαιρετικά πλούσιο σε βιοποικιλότητα, την οποία αυτά τα μηρυκαστικά βοηθούν να διατηρηθεί.

Η εκμετάλλευση έχει καλή θέση στην αγορά, καθώς τα προϊόντα τους είναι γνωστά στην περιοχή. Όμως, οι τιμές δεν επαρκούν για να εξασφαλίσουν δίκαιο εισόδημα, οπότε οι δύο κτηνοτρόφοι πρέπει να βασίζονται στη δημόσια στήριξη.

Η πολιτεία, έχοντας επίγνωση των προκλήσεων, έχει δημιουργήσει ένα «πακέτο εκτατικής κτηνοτροφίας», το οποίο περιλαμβάνει:

- Πληρωμές για τις υπηρεσίες οικοσυστήματος,
- Πληρωμές για να αντισταθμίσουν τα μειονεκτήματα της εκμετάλλευσης σε περιοχές με φυσικούς περιορισμούς (εξωτική αποζημίωση),
- Πληρωμές για να καλυφθούν απαιτήσεις που απορρέουν από το σχέδιο διαχείρισης Natura 2000.
- Πληρωμές ανά κεφάλι μέσω συνδεδεμένης στήριξης.

Συνολικά, οι δύο κτηνοτρόφοι είναι βέβαιοι ότι μπορούν να συνεχίσουν τη δραστηριότητά τους, να πραγματοποιήσουν τις αναγκαίες επενδύσεις για την επεξεργασία των προϊόντων τους, και να εξασφαλίσουν μια βιώσιμη δραστηριότητα που μπορεί να προσφέρει μέλλον και στην επόμενη γενιά.

**ΟΙ ΕΠΙΔΟΤΗΣΕΙΣ
ΠΑΥΟΥΝ ΝΑ ΕΙΝΑΙ
«ΑΝΤΙΣΤΑΘΜΙΣΗ
ΑΠΩΛΕΙΩΝ» ΚΑΙ
ΓΙΝΟΝΤΑΙ ΚΙΝΗΤΡΟ
ΓΙΑ ΑΛΛΑΓΗ**

2

“Στήριξη για Βιολογική παραγωγή”

Παραγωγοί διαθέτουν εκμετάλλευση 800 στρεμμάτων, με διάφορες καλλιέργειες, και θα ήθελαν να μεταβούν στη βιολογική γεωργία, συμπεριλαμβανομένης της μεταποίησης και της άμεσης εμπορίας εντός του αγροκτήματος.

Μαζί με τον σύμβουλό τους καταρτίζουν ένα σχέδιο για να δημιουργήσουν μόνιμες καλλιέργειες σε περιορισμένη έκταση (30 στρέμματα με κηπευτικά), να καλλιεργήσουν λαχανικά σε 50 στρέμματα και να έχουν έναν περιορισμένο αριθμό πουλερικών για άμεση πώληση στο αγρόκτημα. Προβλέπεται επίσης να βοσκούν κασίκες στα 250 στρέμματα χορτολιβαδικής γης που ανήκει στην εκμετάλλευση. Στα υπόλοιπα 470 στρέμματα αρόσιμης γης, θα καλλιεργούν δημητριακά για την τροφή των πουλερικών.

Επειδή η μετατροπή σε βιολογική παραγωγή είναι δαπανηρή, καθώς οι αποδόσεις τα πρώτα χρόνια είναι αβέβαιες και τα προϊόντα δεν μπορούν ακόμα να πωληθούν ως «βιολογικά» οι δύο παραγωγοί υποβάλλουν αίτηση για τη στήριξη μετάβασης που προσφέρει το κράτος-μέλος στο Εθνικό του Σχέδιο, για τα δύο πρώτα χρόνια της μετατροπής.

Αυτό θα τους επιτρέψει να καλύψουν πρόσθετη εκπαίδευση και συμβουλές, καθώς και επενδύσεις σε μηχανήματα. Ο στόχος τους είναι να παράγουν τυρί και άλλα γαλακτοκομικά προϊόντα στο αγρόκτημα, με βάση το κατισκίσιο γάλα.

Μαζί με τον σύμβουλο χρειάζονται στήριξη 194.000 ευρώ για τα δύο χρόνια, πριν μπορέσουν να πουλήσουν τα προϊόντα ως βιολογικά. Ιδιαίτερα δαπανηρός είναι ο εξοπλισμός για κηπευτικές καλλιέργειες και για τη μεταποίηση.

Μετά τα δύο χρόνια της μετάβασης, οι παραγωγοί μπορούν να διαθέτουν όλα τα προϊόντα τους ως βιολογικά, αλλά εξακολουθούν να χρειάζονται πρόσθετη στήριξη συντήρησης, η οποία καταβάλλεται ανά εκτάριο στο Εθνικό Σχέδιο, διαφοροποιημένη ανάλογα με την κατηγορία γη.

3

“Πληρωμές για πράσινη μετάβαση”

Παραγωγός διαθέτει μια αρόσιμη εκμετάλλευση 1.100 στρεμμάτων. Έχει αποφασίσει να αυξήσει την ανθεκτικότητα της εκμετάλλευσης απέναντι στην ξηρασία, συμμετέχοντας σε αναγεννητικά συστήματα (αναγεννητική γεωργία).

Οι λιανέμποροι και η βιομηχανία είναι επίσης θετικοί στο να υποστηρίξουν ένα τέτοιο σύστημα γεωργίας με πιο ευνοϊκές εμπορικές συμφωνίες. Με τη βοήθεια ενός συμβούλου, υπολόγισαν το κόστος και τον χρόνο που χρειάζονται για να ολοκληρώσουν μια τέτοια μετάβαση. Πρέπει να αγοράσουν συγκεκριμένα μηχανήματα, να φυτέψουν σειρές δέντρων για να αποτρέψουν τη διάβρωση, να πληρώσουν τα κόστη του συμβούλου, να καλύψουν τις πιθανές χαμηλότερες αποδόσεις κατά τη διάρκεια της μετάβασης, και να έχουν ένα αποθεματικό για λειτουργικά κόστη και κινδύνους.

Συνολικά, έχουν εκτιμήσει 145.000 ευρώ υποστήριξη σε μια περίοδο 3 ετών. Το κράτος-μέλος έχει ανοίξει μια πρόσκληση για τη στήριξη της μετάβασης προς 4 συγκεκριμένα συστήματα γεωργίας, τα οποία έχουν καθοριστεί με σαφήνεια στο αντίστοιχο Εθνικό Σχέδιο:

- Βιολογική γεωργία.
- Αναγεννητική γεωργία.
- Εκτατικοποίηση των συστημάτων κτηνοτροφίας (σε ορισμένες στοχευμένες περιοχές) και
- Γεωργία χαμηλών εισροών.

Προβλέπεται μια ετήσια πρόσκληση υποβολής προτάσεων, και ο παραγωγός μαζί με τον σύμβουλό του ετοιμάζουν το σχέδιο μετάβασης, το οποίο υποβάλλεται στην περιφερειακή διαχειριστική αρχή.

Το σχέδιο απλώς περιγράφει τον στόχο, το κόστος, τις ανάγκες στήριξης και τα κύρια ορόσημα της διαδικασίας (δηλαδή αγορά μηχανημάτων, αλλαγή πρακτικών και ολοκλήρωση). Οι αρχές εγκρίνουν τη στήριξη, που συνδέεται με 3 ορόσημα: μία προκαταβολή, μία ενδιάμεση πληρωμή και μία τελική πληρωμή με την ολοκλήρωση.

Ο παραγωγός γίνεται «αναγεννητικός» μέσα σε 3 χρόνια, αποκαθιστώντας την ποιότητα των εδαφών και βελτιώνοντας τη βιωσιμότητα της εκμετάλλευσης, με καλύτερη πρόσβαση στις αγορές.

ΠΑΡΟΝ

Οικολογικά σχήματα στον Πυλώνα 1
(25% των άμεσων ενισχύσεων)

Αγροπεριβαλλοντικά στον Πυλώνα 2
(35% του ΠΑΑ) (Εξισωτική, Επενδύσεις, Δασικά)

ΠΡΟΑΙΡΕΤΙΚΑ ΓΙΑ ΑΓΡΟΤΕΣ

Ενισχυμένη αιρεσιμότητα
(για το Κλίμα/Περιβάλλον, πρακτικές που βασίζονται στις ελάχιστες προϋποθέσεις της ΕΕ που ορίζονται στα ΚΓΠΚ (κλιματική αλλαγή, νερό, έδαφος, βιοποικιλότητα και τοπίο) και στις απαιτήσεις ΚΑΔ από τις οδηγίες για τα νιτρικά άλατα, το πλαίσιο για τα ύδατα και το δίκτυο Natura 2000 και τη νομοθεσία για τα προϊόντα φυτοπροστασίας/φυτοφάρμακα)

ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΓΙΑ ΑΓΡΟΤΕΣ

ΜΕΛΛΟΝ

Αγροπεριβαλλοντικές και κλιματικές δράσεις
(ΑΕCA), Πληρωμές για Natura 2000/πλαίσιο για νερά, Επενδύσεις

ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ ΓΙΑ ΕΕ

Προστατευτικές πρακτικές
(ευαίσθητες περιοχές, έδαφος και νερό)

Νομικές Απαιτήσεις
Διαχείρισης (SMR)

ΥΠΕΥΘΥΝΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΤΩΝ ΓΕΩΡΓΙΚΩΝ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΕΩΝ

Μεγάλο αγκάθι η απαίτηση 30% για κρατικό χρήμα

Τα κράτη μέλη αντιδρούν για τη συγχρηματοδότηση και τον αντίκτυπό της στα επίπεδα στήριξης αγροτών

ΤΟΥ ΓΙΩΡΓΟΥ ΚΟΝΤΟΝΗ
kontonis@agronews.gr

Η Κομισιόν υποστηρίζει πως προχωρά στην αντικατάσταση της σημερινής «αιρεσιμότητας», δηλαδή των πράσινων υποχρεώσεων για τη λήψη επιδοτήσεων (π.χ αμειψισπορά, αγρανά-
παυση, απαγόρευση οργώματος κ.λπ), με ένα νέο σύστημα, μέσω του οποίου μπορεί ο παραγωγός να πληρώνεται και έξτρα χρήματα. Αυτό το σύστημα το ονομάζει «Farm Stewardship», με την επίσημη μετάφραση στα ελληνικά να το αποδίδει ως «Υπεύθυνη διαχείριση των γεωργικών εκμεταλλεύσεων».

Με βάση αυτό το νέο σύστημα, κάθε αγρότης που λαμβάνει επιδοτήσεις για εκτάσεις ή ζώα θα πρέπει να τηρεί ένα βασικό σύνολο «προστατευτικών πρακτικών» που αφορούν: το έδαφος, το νερό, τη βιοποικιλότητα, το κλίμα, την υγεία και ευζωία των ζώων.

Το κράτος-μέλος θα έχει την δυνατότητα να υιοθετεί τις πρακτικές που θέλει και θα τις επιβάλλει προς τους αγρότες. Η «καινοτομία» αυτού του συστήματος, όπως λέει η Κομισιόν, είναι πως οι παραγωγοί θα μπορούν να λαμβάνουν και ένα έξτρα ποσό επιδότησης που θα καλύπτει το κόστος υπακοής στους νέους αυτούς κανόνες. Οι μικροκαλλιεργητές και οι βιοκαλλιεργητές απαλλάσσονται σχεδόν πλήρως από τις πρόσθετες απαιτήσεις, αναγνωρίζοντας ότι ήδη συμβάλλουν ενεργά στους στόχους της Πράσινης Συμφωνίας.

Το κύριο «αγκάθι» για τα κράτη-μέλη είναι η συγχρηματοδότηση

Αυτές τις ημέρες διεξάγεται η διαπραγμάτευση για επι μέρους θέματα της νέας ΚΑΠ, μεταξύ Κομισιόν και κρατών-μελών. Στα έγγραφα που δημοσιεύονται σχετικά με τις θέσεις κάθε κράτους-μέλους και τις ερωτήσεις για τη νέα πράσινη αρχιτεκτονική (σ.σ. η Ελλάδα δεν έχει κάνει τον «κόπο» να ασχοληθεί), υπάρχει ένα κοινό: Σχεδόν όλες οι χώρες μοιάζει να γκρινιάζουν για το γεγονός ότι θα πρέπει να βγάλουν ένα σημαντικό ποσό από τα κρατικά τους ταμεία για να χρηματοδοτήσουν όλες τις περιβαλλοντικές αγροτικές επιδοτήσεις (βλ. πίνακα). Συγκεκριμένα θα πρέπει να συγχρηματοδοτούν με ποσοστό 30% όλες τις περιβαλλοντικές δράσεις.

Η Γαλλία σχολιάζει σχετικά: «Οι γαλλικές αρχές σημειώνουν την υποχρέωση συγχρηματοδότησης όλων των περιβαλλοντικών μέτρων με ελάχιστο ποσοστό 30%, ενώ επί του παρόντος στα οικολογικά σχήματα δεν απαιτεί συγχρηματοδότηση και τα αγροπεριβαλλοντικά και κλιματικά μέτρα και οι ενισχύσεις για τη βιολογική γεωργία επωφελούνται από ευρωπαϊκά ποσοστά χρηματοδότησης έως και 80%. Όσον αφορά την εφαρμογή αυτής της παραμέτρου στην ΚΑΠ, εφιστούν την προσοχή στην ανάγκη αξιολόγησης του αντικτύπου της στους (i) προϋπολογισμούς των κρατών μελών· (ii) το επίπεδο στήριξης που προσφέρεται στους αγρότες».



■ ΣΥΓΚΡΙΣΗ ΠΡΑΣΙΝΩΝ ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΩΝ ΤΗΣ ΚΑΠ (2023–2027 vs 2028–2034)

	ΤΡΕΧΟΥΣΑ ΠΕΡΙΟΔΟΣ 2023–2027	ΜΕΛΛΟΝΤΙΚΗ ΠΡΟΤΑΣΗ 2028–2034
	Σχήματα για το κλίμα, το περιβάλλον και την καλή διαβίωση των ζώων (οικολογικά σχήματα) (Άρθρο 31 SPR)	Γεωργοπεριβαλλοντικές και κλιματικές δράσεις (AECA) (Άρθρο 10 COM(2025)560)
ΜΟΝΑΔΑ ΜΕΤΡΗΣΗΣ	Εκτάρια ή Μονάδες Ζώων (ζώα, κλίμα)	Εκτάρια, Μονάδες Ζώων, κυψέλες, ενέργειες ή εφάπαξ πληρωμή μετάβασης (έως 200.000 ευρώ ανά εκμετάλλευση)
ΤΥΠΟΣ ΠΛΗΡΩΜΗΣ	Αποζημίωση για πρόσθετο κόστος ή διαφυγόν εισόδημα· δυνατότητα συμπληρωματικής ενίσχυσης στο BISS (κίνητρα)	Κίνητρα – δυνατότητα ανταμοιβής για περιβαλλοντικές υπηρεσίες
ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΙ	Ενεργοί γεωργοί	Γεωργοί άλλοι διαχειριστές γης
ΔΙΑΡΚΕΙΑ	Ετήσια	Ετήσια ή πολυετής
ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ	ΕΓΤΕ χωρίς εθνική συγχρηματοδότηση	Πόροι της ΚΑΠ με εθνική συμμετοχή ≥ 30% και δυνατότητα πρόσθετης στήριξης από Εθνικά/Περιφερειακά Εταιρικά Σχέδια (NRPP) – 15%, 40%, 60% ανά περιοχή
	Περιβαλλοντικές, κλιματικές και άλλες δεσμεύσεις διαχείρισης (Άρθρο 70 SPR)	
ΜΟΝΑΔΑ ΜΕΤΡΗΣΗΣ	Εκτάρια ή Μονάδες Ζώων κατ' αποκοπή ποσό	
ΤΥΠΟΣ ΠΛΗΡΩΜΗΣ	Αποζημίωση για πρόσθετο κόστος ή διαφυγόν εισόδημα	
ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΙ	Γεωργοί, δασοκτήμονες, άλλοι διαχειριστές γης	
ΔΙΑΡΚΕΙΑ	Πολυετής (5–7 έτη)	
ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ	ΕΓΤΑΑ με εθνική συγχρηματοδότηση ≥ 20% (15% σε λιγότερο ανεπτυγμένες περιοχές)· 100% ΕΕ για κεφάλαια μεταφερόμενα από ΕΓΤΕ	
	Εξισωτική αποζημίωση	Εξισωτική αποζημίωση
ΤΥΠΟΣ ΠΛΗΡΩΜΗΣ	Αποζημίωση για πρόσθετο κόστος ή διαφυγόν εισόδημα	Αποζημίωση για πρόσθετο κόστος ή διαφυγόν εισόδημα
ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΙ	Γεωργοί, δασοκτήμονες, άλλοι διαχειριστές γης	Γεωργοί, δασοκτήμονες
ΔΙΑΡΚΕΙΑ	Ετήσια	Ετήσια
ΠΕΔΙΟ	Πεδίο: Natura 2000, Οδηγία Πλαίσιο για τα Ύδατα (WFD), άλλες προστατευόμενες περιοχές (μέγ. 5%)	Πεδίο: Natura 2000, WFD, άλλες προστατευόμενες περιοχές (μέγ. 5%)
ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ	ΕΓΤΑΑ με εθνική συγχρηματοδότηση ≥ 20% (15% σε λιγότερο ανεπτυγμένες περιοχές)· 100% ΕΕ για κεφάλαια από ΕΓΤΕ	Πόροι της ΚΑΠ με εθνική συμμετοχή ≥ 30% και πρόσθετη χρηματοδότηση από NRPP (15%, 40%, 60%)

■ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ (ΠΡΑΣΙΝΕΣ ΚΑΙ ΜΗ ΠΑΡΑΓΩΓΙΚΕΣ) ΣΤΗΝ ΚΑΠ

	ΤΡΕΧΟΥΣΑ ΠΕΡΙΟΔΟΣ 2023–2027	ΜΕΛΛΟΝΤΙΚΗ ΠΡΟΤΑΣΗ 2028–2034
	Επενδύσεις με έμφαση στις πράσινες και μη παραγωγικές (NPI) (Άρθρο 73 SPR)	Στήριξη επενδύσεων για γεωργούς και δασοκτήμονες (Άρθρο 13 COM(2025)560)
ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΙ	Γεωργοί, δασοκτήμονες, άλλοι δικαιούχοι	Δικαιούχοι: Γεωργοί και δασοκτήμονες (Άλλοι δικαιούχοι εκτός Άρθρου 13, υπό κανόνες κρατικών ενισχύσεων)
ΠΕΔΙΟ	Παραγωγικές και μη παραγωγικές επενδύσεις, με καθορισμό λίστας μη επιλέξιμων επενδύσεων	Παραγωγικές και μη παραγωγικές επενδύσεις, με λίστα μη επιλέξιμων και εφαρμογή της αρχής «Do No Significant Harm (DNSH)»
ΠΟΣΟΣΤΑ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ	– Έως 80% για «πράσινες» επενδύσεις – 65–100% για άρδευση – Έως 100% για μη παραγωγικές επενδύσεις (αναδάσωση, αγροδασοκομία, αποκατάσταση δασικού δυναμικού)	– Έως 75% γενικά – Έως 85% για νέους γεωργούς

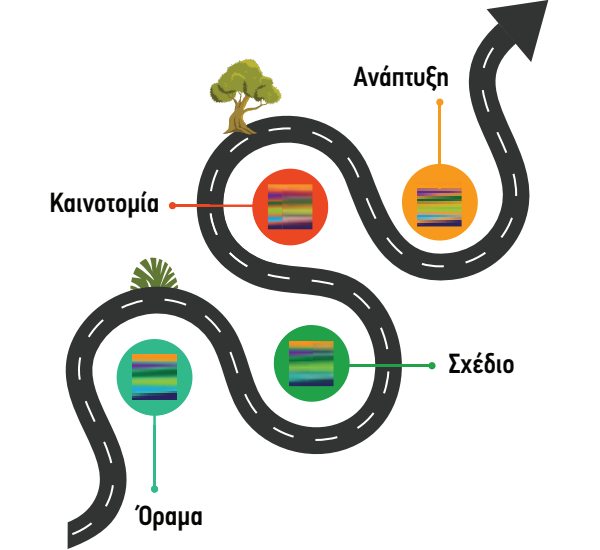
Σταθερή χρηματοδότηση έργων πολιτιστικής ανάπτυξης.

Η σταθερή χρηματοδότηση έργων πολιτιστικής ανάπτυξης, αποτελεί βασικό πυλώνα του Τοπικού Προγράμματος, με στόχο την ενίσχυση της πολιτιστικής ταυτότητας και της κοινωνικής συνοχής. Ειδικότερα στους στόχους που τέθηκαν κι επιτεύχθηκαν σε συνεργασία με τους τοπικούς φορείς του δημόσιου ή του ευρύτερου δηmosίου, ή συλλόγων / οργανισμών μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα, καθώς και φορέων του Υπουργείου Πολιτισμού και Αθλητισμού ήταν η υλοποίηση δράσεων για την αύξηση της ελκυστικότητας της περιοχής ως τόπου κατοίκησης και εργασίας, η ανάπτυξη της συνεργασίας τοπικών φορέων για την ανάδειξη της σύγχρονης ιστορίας κάθε περιοχής, η διασύνδεση των φορέων πολιτισμού με τους φορείς αναπτυξιακού σχεδιασμού, η ενίσχυση της λειτουργίας των πολιτιστικών υποδομών και η ενίσχυση της σύγχρονης πολιτιστικής δημιουργίας.

Υλοποίηση μεγάλου αριθμού Σχεδίων συνεργασίας (διατοπικά και διακρατικά) ως συντονιστές, με σημαντικό προϋπολογισμό και δημιουργία θεματικών δικτύων.

Η Εταιρεία υλοποίησε συνολικά 8 Σχέδια συνεργασίας, 5 διατοπικά και 3 διακρατικά, ενώ ολοκλήρωσε μόνο την προπαρασκευαστική φάση 2 διατοπικών σχεδίων που δεν προχώρησαν σε Σχέδιο Δράσης, με συνολικό προϋπολογισμό 735.962,80 ευρώ. Από τα εν λόγω έργα, τα 6 χρηματοδοτήθηκαν από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ) ενώ τα 2 από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας (ΕΤΘΑ), με τη συμμετοχή σημαντικού αριθμού Εταίρων ΟΤΔ. Ενδεικτικά, στο έργο «Γεύσεις Ελλήνων Εκλεκτές II: Ελληνικός γαστρονομικός πολιτισμός», συμμετείχαν 22 ΟΤΔ από όλη τη χώρα, γεγονός που καταδεικνύει την εμβέλεια και τη δυναμική του εγχειρήματος. Παράλληλα, η Εταιρεία είχε ενεργό ρόλο ως Συντονίστρια ΟΤΔ σε 4 Σχέδια συνεργασίας, 2 διατοπικά («Γεύσεις Ελλήνων Εκλεκτές II: Ελληνικός γαστρονομικός πολιτισμός», «Η αξία του Αποθέματος Βιόσφαιρας στην τοπική κοινότητα») και 2 διακρατικά («Μαθθαζίας Μύθος», «Say cheese! Balkan cheese»). Ως εταίρος συμμετείχε στην υλοποίηση 3 διατοπικών Σχεδίων συνεργασίας «Δρόμοι κρασιού Πελοποννήσου», «Ανάπτυξη Συνεργατισμού» και «Αθλιευτικός Τουρισμός» και 1 διακρατικού σχεδίου «Blue Growth Incubators Network».,

Η διατοπική και διακρατική συνεργασία ενίσχυσε την διαφοροποίηση της οικονομίας (μεταποίηση και αγροδιατροφή), τόνισε τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά των περιοχών, όπως η ιστορία, η πολιτιστική κληρονομιά, η φύση, ανέδειξε την γαστρονομική ταυτότητα των περιοχών και τον ειδικό θεματικό τουρισμό, συνέβαλε στην ενίσχυση επιχειρήσεων που βελτίωσαν την ελκυστικότητα της περιοχής, ανέπτυξε την ανταλλαγή τεχνογνωσίας και την καινοτομία, καλλιεργήσει την κουζίνα της εξωστρέφειας, της συνεργασίας και της δικτύωσης μεταξύ περιοχών και φορέων.



Μια δεκαετία ανάπτυξης στον Πάρνωνα

Μαρίνης Μπερέτσος,

Διευθύνων Σύμβουλος Αναπτυξιακού Οργανισμού Πάρνωνα

«**Ο Αναπτυξιακός Οργανισμός Πάρνωνα**, υλοποιώντας το Πρόγραμμα LEADER 2014-2020, κινήθηκε στο τρίπτυχο «Σχεδιασμός με όραμα, Υλοποίηση με εμπειρία, Αποτέλεσμα με υπεραξία». Ενίσχυσε την τοπική συνεργασία, μόχλευσε σημαντικούς κοινοτικούς και εθνικούς πόρους και ανέδειξε την παγκόσμια αξία του Πάρνωνα μέσω του Προγράμματος της UNESCO «Ανθρωπος και Βιόσφαιρα».»

Δημήτρης Πατπιάς,

Προϊστάμενος Ειδικής Υπηρεσίας Εφαρμογής Παρεμβάσεων Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΥΕ ΠΑΑ) του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων

«**Το Πρόγραμμα LEADER 2014-2020** στην ΝΑ Πελοπόννησο υπήρξε ιδιαίτερα επιτυχές, καθώς ο Αναπτυξιακός Οργανισμός Πάρνωνα ολοκλήρωσε ένα πολύ μεγάλο πρόγραμμα, με μεγάλο αριθμό έργων, επιτυγχάνοντας υπερδιπλασιασμό της αρχικής δημόσιας δαπάνης. Η συνολική εγκεκριμένη δημόσια δαπάνη έφτασε τα 22.000.000,00 ευρώ, εκ των οποίων για το Πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης (ΠΑΑ) 19.200.000,00 ευρώ και για το Πρόγραμμα Αλιείας 2.800.000,00 ευρώ. Υλοποιήθηκαν 71 Πράξεις Δημόσιου Χαρακτήρα και 169 Πράξεις Ιδιωτικού Χαρακτήρα, ενώ παράλληλα υλοποιήθηκαν 10 Σχέδια Συνεργασίας, διατοπικά και διακρατικά. Επιτεύχθηκε ο στόχος υλοποίησης καινοτόμων παρεμβάσεων σε ποσοστό άνω του 5% του τοπικού προγράμματος, ενώ πολύ υψηλές ήταν οι επιδόσεις στην απορρόφηση πόρων, κατατάσσοντας τον Αναπτυξιακό Οργανισμό Πάρνωνα στις πρώτες θέσεις πανελλαδικά.»

Μιχαήλ Σκούλλος,

Ομ. Καθηγητής ΕΚΠΑ, Πρόεδρος της Ελληνικής Εθνικής Επιτροπής MAB/UNESCO (Ανθρωπος και Βιόσφαιρα)

«**Το Απόθεμα Βιόσφαιρας Πάρνωνα-Μαλέα** εντάχθηκε στον διεθνή κατάλογο MAB/UNESCO, τοποθετώντας την περιοχή στον παγκόσμιο χάρτη και αναδεικνύοντας τη σημαντικότητά της (φύση, προστατευόμενα είδη, αξιόλογοι οικισμοί, μνημεία, παράδοση, τοπικά προϊόντα). Αυτό έγινε πράξη μέσα από τον συμμετοχικό σχεδιασμό και τις ενέργειες του τοπικού προγράμματος LEADER/CLLD του Αναπτυξιακού Οργανισμού Πάρνωνα, μετά από μια επίμονη προσπάθεια πολλών ετών όπου ανέδειξε την αξία του Αποθέματος Βιόσφαιρας για τις τοπικές κοινότητες.

Παύλος Σατολιάς,

Πρόεδρος Συν. Καλαβρύτων, Πρόεδρος Εθνικής Ένωσης Αγροτικών Συνεταιρισμών (ΕΘΕΑΣ)

«**Η φέτα, το παγκόσμιο τυρί μας**, αλλά και οι δρόμοι τυριού της Πελοποννήσου που υλοποιήθηκαν μέσα από το έργο Say cheese! Balkan cheese προσφέρουν μια τεράστια ώθηση στον τόπο, την παραγωγή, τον πολιτισμό και τον τουρισμό. Η διατήρηση της κτηνοτροφίας στις ορεινές περιοχές της χώρας είναι παραγωγική κοινωνική περιβαλλοντική πολιτιστική και, άρα, εθνική προτεραιότητα.

Ένα επιτυχημένο παράδειγμα συνεργασίας ήταν η εμφύκωση και η δικτύωση των αλιέων στην κατεύθυνση του αθλιευτικού τουρισμού, ως εναλλακτικό εισόδημα, με την παράλληλη ανάδειξη της αθλιευτικής παράδοσης της κάθε περιοχής.

Ιδιαίτερης σημασίας είναι η δημιουργία των άτυπων θεματικών δικτύων που προέκυψαν από την υλοποίηση των Σχεδίων συνεργασίας: Δρόμοι κρασιού Πελοποννήσου, Plato’s Plate, Malvasia Myth Network, Διαδρομές τυριού Πελοποννήσου. Τα δίκτυα αυτά ενισχύουν τη συνεργασία μεταξύ παραγωγών, αναδεικνύοντας τα τοπικά προϊόντα και την ιστορία που τα συνοδεύει, δημιουργώντας ένα πλούσιο πολιτισμικό και γαστρονομικό αφήγημα για κάθε περιοχή.

Επίτευξη των στόχων της καινοτομίας του τοπικού προγράμματος όπως ορίστηκε από το ΥΠΑΑΤ.

Επιτεύχθηκε ο στόχος υλοποίησης καινοτόμων παρεμβάσεων σε ποσοστό μεγαλύτερο του 5% του τοπικού προγράμματος. Σε αυτό συνέβαλαν ιδιωτικές και δημόσιες επενδύσεις οι οποίες εισήγαγαν νέες πρακτικές, τεχνολογίες ή μοντέλα οργανωτικής ή τεχνολογικής καινοτομίας για τη λειτουργία τους, αλλά και η υλοποίηση μεγάλου αριθμού σχεδίων διατοπικής και διακρατικής συνεργασίας.

Το πολύ μεγάλο πρόγραμμα (υπερδιπλασιασμός της αρχικής δημόσιας δαπάνης) και μεγάλος αριθμός έργων.

Το τοπικό πρόγραμμα LEADER/CLLD της Αναπτυξιακής Πάρνωνα αποτέλεσε ένα από τα πιο δυναμικά και επιτυχημένα παραδείγματα εφαρμογής της προσέγγισης «εκ των κάτω προς τα επάνω» στην αγροτική ανάπτυξη. Το πρόγραμμα σχεδόν διπλασίασε την αρχική κατανομή δημόσιας δαπάνης από 11.700.000,00 ευρώ σε 21.452.143,57 ευρώ. Η επιτυχία του προγράμματος επιβεβαιώνει τη δυναμική της Αναπτυξιακής Πάρνωνα ως Ομάδας Τοπικής Δράσης (ΟΤΔ) και την ικανότητά της να σχεδιάζει και να υλοποιεί ολοκληρωμένες στρατηγικές τοπικής ανάπτυξης.

Οι υψηλές επιδόσεις σε απορρόφηση πόρων (πρώτη έως την τρίτη θέση μέσα στην διάρκεια λόγω μετατροπής της Αναπτυξιακής Πάρνωνα σε Αναπτυξιακό Οργανισμό).

Η Εταιρεία σημείωσε εξαιρετικά υψηλές επιδόσεις στην απορρόφηση κοινοτικών πόρων, κατακτώντας σταθερά μία από τις πρώτες θέσεις πανελλαδικά, από την 1η έως την 3η, καθ’ όλη τη διάρκεια υλοποίησης του τοπικού προγράμματος LEADER/CLLD, παρά τις προκλήσεις της πανδημίας και τις μεταβατικές διαδικασίες της εταιρικής μετατροπής σε Αναπτυξιακό Οργανισμό. Η επίδοση αυτή επιβραβεύτηκε από το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων με επιπλέον κατανομή πόρων και υπερδεσμεύσεις, ενισχύοντας περαιτέρω την αναπτυξιακή δυναμική της περιοχής.

Η ένταξη του όρους Πάρνωνα- Ακρωτηρίου Μαλέα στα Αποθέματα Βιόσφαιρας MAB UNESCO

Μετά από 12 χρόνια από την αρχική ιδέα ένταξης της περιοχής στην UNESCO και με τη ενεργό συμμετοχή πολλών ανθρώπων, διαβουλεύσεων συζητήσεων και συναντήσεων με πολλούς φορείς, υποβλήθηκε με επιτυχία ο φάκελος της υποψηφιότητας για την ανακήρυξη της περιοχής του Όρους Πάρνωνα και του Ακρωτηρίου Μαλέα ως Απόθεμα Βιόσφαιρας. Η υποψηφιότητα έγινε αρχικά δεκτή από την Εθνική Επιτροπή mab UNESCO , την Επιτροπή της UNESCO στο Παρίσι και εγκρίθηκε στην Γενική Συνέλευση των MAB UNESCO τον Σεπτέμβριο του 2025 στην Κίνα.

Με την ένταξή της η περιοχή του Πάρνωνα Μαλέα, σε αυτό το δίκτυο φιλοδοξεί να συμβάλει στο νέο place brand της Περιφέρειας Πελοποννήσου, ενώ θα αποτελέσει την τέταρτη περιοχή της χώρας μας που θα έχει ανακηρυχθεί ως Απόθεμα Βιόσφαιρας, μετά το Φαράγγι της Σαμαριάς, τον Όλυμπο και την Οροσειρά Αστερουσίων.



Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Με μπάτζετ μαμούθ 14 δις εκκινεί συνεταιριστικός γίγαντας στο γάλα

- «Πράσινο» από Κομισιόν για συγχώνευση FrieslandCampina και Milcobel
- Η νέα οντότητα θα έχει a priori πρόσβαση σε 30 χώρες

ΤΟΥ ΗΛΙΑ ΑΝΔΡΕΑΚΗ
andreakis@agronews.gr

Σάρκα και οστά παίρνει το σχέδιο συγχώνευσης μεταξύ των FrieslandCampina και Milcobel με στόχο την δημιουργία ενός συνεταιριστικού «γίγαντα» στον κλάδο των γαλακτοκομικών.

Βάσει των οικονομικών επιδόσεων των δύο πλευρών το 2023 η νέα εταιρεία θα ξεκινήσει έχοντας πριν καν την ίδρυση της κεφάλαια που ξεπερνούν τα 14 δις. ευρώ, ενώ πέρα από τον εν λόγω εκκωφαντικό προϋπολογισμό, η νέα εταιρεία θα έχει a priori πρόσβαση στις αγορές 30 χωρών, περίπου 22 χιλιάδες υπαλλήλους παγκοσμίως, και θα επεξεργάζεται περίπου 10 δις. κιλά γάλακτος που προέρχεται από τις περίπου 11.000 φάρμες μέλη της.

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή έδωσε την Παρασκευή 24 Οκτωβρίου το πράσινο φως για τη συγχώνευση των δύο εταιρειών μετά από ενδελεχή ανάλυση των πιθανών επιπτώσεων στην αγορά. Η έρευνα της Ευρωπαϊκής Επιτροπής κατέληξε στο συμπέρασμα ότι η συγχώνευση δεν αποτελεί σημαντικό εμπόδιο στον ανταγωνισμό στις σχετικές αγορές, συμπεριλαμβανομένου του εμπορίου τυριών και των νωπών γαλακτοκομικών προϊόντων στην Ολλανδία, το Βέλγιο και τη Γαλλία. Τόσο η FrieslandCampina, με έδρα την Ολλανδία, όσο και η Milcobel, με έδρα το Βέλγιο, έχουν ισχυρή παρουσία στην ευρωπαϊκή αγορά γαλακτοκομικών προϊόντων.

Η νέα οντότητα θα επιδιώξει να αξιοποιήσει την κοινή εμπειρογνομosύνη και υποδομή των δύο εταιρειών, προσβλέποντας στην αύξηση της παραγωγικής ικανότητας και τη βελτίωση της διαχείρισης της εφοδιαστικής αλυσίδας. Η συγχώνευση αναμένεται επίσης να προωθήσει την καινοτομία μέσω της συγκέντρωσης των προσπάθειών έρευνας και ανάπτυξης, ιδίως στον τομέα των βιώσιμων πρακτικών παραγωγής γάλακτος.

Η έγκριση της ΕΕ αποτελεί σημαντικό ορόσημο για τον ευρωπαϊκό κλάδο των γα-



ΣΥΓΧΩΝΕΥΣΗ



λακτοκομικών, καθώς εγκρίνει τη δημιουργία μιας συνεταιριστικής επιχείρησης που θα μπορούσε να επηρεάσει την παραγωγή και τη διανομή γαλακτοκομικών σε όλη την περιοχή. Η παρούσα έγκριση είναι η τελική απαιτούμενη άδεια σε μια σειρά κοινοποιήσεων που υποβλήθηκαν στις αρχές ανταγωνισμού παγκοσμίως. Υποβλήθηκε επίσης κοινοποίηση στην ΕΕ βάσει του Κανονισμού για Ξένες Επιδοτήσεις, η οποία έχει ήδη λάβει θετική απόφαση.

Με την έγκριση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, η FrieslandCampina και η Milcobel μπορούν να προχωρήσουν στις προετοιμασίες για τη συγχώνευση. Την Τρίτη 16 Δεκεμβρίου 2025, το Συμβούλιο Μελών της FrieslandCampina και η Έκτακτη Γενική Συνέλευση της Milcobel θα λάβουν την τελική τους απόφαση. Τα συμβούλια εργαζομένων και τα συνδικάτα έχουν ενημερωθεί για την απόφαση της ΕΕ.

Όπως είχαν αναφέρει σε προηγούμενη σχετική τους ανακοίνωση, η συγχώνευση των δύο πλευρών θα οδηγήσει σ' ένα διεθνή οργανισμό, που θα έχει ως γνώμονα το μέλλον και που θα μπορεί να εκμεταλλευτεί ευκαιρίες και να αντιμετωπίσει αποτελεσματικά τις δυσκολίες της αγοράς γαλακτοκομικών. Παράλληλα, μέσω της συγχώνευσης δίνονται περαιτέρω περιθώρια ανάπτυξης σε τμήματα της αγοράς όπως η μοτσαρέλα, το γάλα και το γιαούρτι, ενώ ο συνδυασμός της εμπειρίας τους, επιτρέπει και την καλύτερη απόδοση στο χώρο της βιωσιμότητας.

Η συνεταιριστική φιλοσοφία βαθιά ριζωμένη στο DNA των δύο μερών

Η συνεταιριστική φιλοσοφία είναι βαθιά «ριζωμένη» τόσο στη FrieslandCampina όσο και στη Milcobel, είχε δηλώσει στα τέλη του περασμένου έτους αναφορικά με το σχέδιο συγχώνευσης η πρόεδρος του διοικητικού συμβουλίου της Milcobel, Betty Eeckhaut, υπογραμμίζοντας πως στόχος παραμένει η δημιουργία πρόσθετης αξίας για τους κτηνοτρόφους που αποτελούν μέλη τους. Μέσω της συγχώνευσης η νέα εταιρεία θα αποτελέσει το συνεταιριστικό συνεργάτη επιλογής τόσο των ήδη υπάρχοντων, όσο και πιθανών νέων μελών, παρέχοντας σημαντικές ποσότητες γάλακτος που εξασφαλίζουν ένα επιτυχημένο μέλλον. Επίσης, τόνισε ότι η νέα εταιρεία θα προσφέρει στους πελάτες «περισσότερη καινοτομία, εκτεταμένη γκάμα προϊόντων και περαιτέρω επαγγελματισμό στις υπηρεσίες μας».

Με τη σειρά του ο πρόεδρος του ΔΣ της FrieslandCampina, Sybren Attema, είχε τονίσει πως η συγχώνευση των δύο εταιρειών θα οδηγήσει σε έναν ανθεκτικό συνεταιρισμό ικανό να εκμεταλλευτεί τις ευκαιρίες που παρουσιάζονται στη διεθνή αγορά.



Παραγωγή
Η νέα οντότητα θα επιδιώξει να αξιοποιήσει την κοινή εμπειρογνομosύνη και υποδομή των δύο εταιρειών, με στόχο την αύξηση της παραγωγικής ικανότητας



Σε 17 αναδυόμενες αγορές εστιάζει η Heineken

ΤΗΣ ΜΑΡΙΑΣ ΓΙΟΥΡΟΥΚΕΛΗ
giouroukeli@agronews.gr

Ο Ολλανδικός γίγαντας μπίρας Heineken ανακοίνωσε ότι θα επικεντρωθεί στην ανάπτυξη των δραστηριοτήτων σε 17 αγορές - από το Μεξικό έως τη Μαλαισία, την Ισπανία και το Ηνωμένο Βασίλειο - με στόχο την επίτευξη μεσαίας μονοψήφιας αύξησης καθαρών εσόδων την πενταετία έως το 2030. Στο πλαίσιο του σχεδίου EverGreen 2030, η ζυθοποιία θα επικεντρωθεί σε στοχευμένες εξαγορές και θα επιδιώξει αποεπενδύσεις όπου είναι σκόπιμο.

Η δεύτερη μεγαλύτερη ζυθοποιία στον κόσμο, κοινοποίησε τις αλλαγές στο λει-

τουργικό της μοντέλο, σε ημερίδα κεφαλαιαγοράς στη Σεβίλλη της Ισπανίας, ενισχύοντας την αποδοτικότητα μέσα και από την ενσωμάτωση της τεχνητής νοημοσύνης.

Εξοικονόμηση

Στο οικονομικό πεδίο, η εταιρεία δήλωσε ότι στοχεύει σε επιπλέον ετήσια ακαθάριστη εξοικονόμηση 400-500 εκατ. δολαρίων, επιπλέον της εξοικονόμησης άνω των 3 δισ. δολαρίων που επιτεύχθηκε τα τελευταία πέντε χρόνια

Η HEINEKEN βλέπει σημαντικό περιθώριο ανάπτυξης στην κατηγορία της μπίρας, όπως ανακοίνωσε κατά την παρουσίαση της στρατηγικής της EverGreen 2030, παρά την τρέχουσα αργή ανάκαμψη από την COVID και τις πληθωριστικές επιπτώσεις. Η EverGreen είναι η αυστηρότερη πενταετής στρατηγική της HEINEKEN για την επιτάχυνση της ανάπτυξης σε έναν ταχέως μεταβαλλόμενο κόσμο. Μάλιστα, οι μεταβαλλόμενες καταναλωτικές τάσεις θέτουν τόσο προκλήσεις όσο και νέες ευκαιρίες. Σε αυτό το περιβάλλον, η μπίρα ηγείται της αγοράς ποτών, κατακτώντας το 42% των κατα-



ναλωτικών δαπανών για αλκοόλ και κατακτώντας το διπλάσιο ποσό από αυτό που ξοδεύουν οι καταναλωτές σε ανθρακούχα αναψυκτικά. Η κατηγορία μπίρας προσφέρει σημαντικό περιθώριο ανάπτυξης μέσω της καινοτομίας και της τεχνολογίας, αξιοποιώντας τις αναδυόμενες καταναλωτικές τάσεις και αγορές και επεκτείνοντας τις μάρκες σε νέες ευκαιρίες. Ως εκ τούτου, λέει η HEINEKEN, βρίσκεται σε μοναδική θέση να διαμορφώσει τη μακροπρόθεσμη ανάπτυξη, με ηγετικές θέσεις στην αγορά σε βασικές ταχέως αναπτυσσόμενες αναδυόμενες αγορές όπως Ινδία, Βιετνάμ, Αιθιοπία.

Στο πλαίσιο του σχεδίου EverGreen 2030, η ζυθοποιία θα επικεντρωθεί σε στοχευμένες εξαγορές και θα επιδιώξει αποεπενδύσεις όπου είναι σκόπιμο

Η στροφή έρχεται μετά από χρόνια δυσκολιών για την Heineken, που κυμαίνονται από τις επιπτώσεις της πανδημίας COVID-19 και τον επακόλουθο αυξανόμενο πληθωρισμό έως, πιο πρόσφατα, τις επιπτώσεις των εμπορικών πολέμων του προέδρου των ΗΠΑ.

«Η απόδοσή μας δεν είναι εκεί που θα θέλαμε. Είχαμε αξιοπρεπή χρόνια. Είχαμε πολύ δύσκολα χρόνια», δήλωσε ο Διευθύνων Σύμβουλος Dolf van den Brink. «Αυτό δεν είναι ικανοποιητικό... Πραγματικά διψάμε για περισσότερα και καλύτερα. Μετασχηματίζουμε ριζικά την επιχείρησή μας για να παραμείνουμε μπροστά σε ένα ολόένα και πιο ασταθές γεωπολιτικό και οικονομικό τοπίο», σημείωσε.

Εξετάζοντας τις ευκαιρίες ανάπτυξης, η εταιρεία ότι θα επικεντρωθεί στη Γενιά Z, την αστικοποίηση και την αυξανόμενη μεσαία τάξη στις αναδυόμενες αγορές, διαιτηρώντας παράλληλα την εστίασή της στις υπάρχουσες αγορές. Ταυτόχρονα, η ζυθοποιία δήλωσε ότι σχεδιάζει να διευρύνει τις δραστηριότητές της σε τμήματα της αγοράς που αφορούν την premium, την mainstream, την χαμηλού και μηδενικού αλκοόλ μπίρα (μπύρα 0.0).

Στο οικονομικό πεδίο, η εταιρεία δήλωσε ότι στοχεύει σε επιπλέον ετήσια ακαθάριστη εξοικονόμηση 400-500 εκατ. δολαρίων, επιπλέον της εξοικονόμησης άνω των 3 δισ. δολαρίων που επιτεύχθηκε τα τελευταία πέντε χρόνια. Παράλληλα, αναμένει ότι η οργανική αύξηση των κερδών θα ξεπεράσει τα έσοδα, ενώ τα κέρδη ανά μετοχή αναμένεται να αυξηθούν παράλληλα ή και νωρίτερα από αυτό.

NEA

**Εύθραστη
η αγορά
σιτηρών
της Αιγύπτου**

Η αγορά σιτηρών της Αιγύπτου αντιμετωπίζει συστημικές καθυστερήσεις πληρωμών λόγω αλλαγών στους μηχανισμούς κρατικών προμηθειών. Με τη νέα δομή αλληλεπίδρασης μεταξύ κυβερνητικών φορέων, τραπεζών και μεσαζόντων, κάθε διακοπή σταματά τη ροή κεφαλαίων, αναφέρει ο συνεργάτης της Interlegal, Artem Skorobogatov, στο Latifundist.com. Μάλιστα, οκτώ πλοία που μεταφέρουν ουκρανικό σιτάρι παραμένουν σε αιγυπτιακά λιμάνια λόγω καθυστερήσεων στο άνοιγμα πιστωτικών επιστολών για τον κρατικό αγοραστή Mostakbal και 200.000 τόνοι σιτηρών αναμένουν πληρωμή.

**Στην BIOS
Agrosystems
ο Γ. Κοντοσφύρης**

Στο πλαίσιο της στρατηγικής ενίσχυσης του Τμήματος Κηπευτικών της BIOS Agrosystems ανακοίνωσε την έναρξη της συνεργασίας της με τον Γιώργο Κοντοσφύρη, ο οποίος αναλαμβάνει τον ρόλο του Συμβούλου Διοίκησης. Το νέο στέλεχος, διαθέτει πολυετή εμπειρία στον χώρο του Agrobusiness, μέσα από ρόλους Εμπορικής Διεύθυνσης, Product Management και Marketing.

**Επιταχύνει σφαγές
χοίρων η Κίνα λόγω
χαμηλής ζήτησης**

Ο τεράστιος τομέας χοιροτροφίας της Κίνας, που φιλοξενεί το 50% της παραγωγής παγκοσμίως, αγωνίζεται με υπερπροσφορά εν μέσω χαμηλής ζήτησης, με τους κτηνοτρόφους να επιταχύνουν τις σφαγές για να αντιμετωπίσουν την πλεονάζουσα παραγωγική ικανότητα. Οι σφαγές ανήλθαν κατά 529,92 εκατ. χοίρους τους πρώτους εννέα μήνες του έτους, με αύξηση 1,8%. Την περίοδο Ιουνίου-Σεπτεμβρίου η παραγωγή αυξήθηκε σε 13,48 εκατ. μετρικούς τόνους, σύμφωνα με στοιχεία της κινεζικής στατιστικής υπηρεσίας.

**Η μπίρα ηγείται
στην αγορά
ποτών, με
μερίδιο 42%
καταναλωτικών
δαπανών**

Μείωση εξαγωγών εμφιαλωμένων οίνων το α' εξάμηνο

Σε χαμηλό δεκαετίας οι διεθνείς εξαγωγές οίνου, μεγάλες απώλειες 3,1% στην αξία εμφιαλωμένων

ΤΟΥ ΖΗΣΗ ΠΑΝΑΓΟΥ
zissispanagos@agronews.gr

Το πρώτο εξάμηνο του 2025 ήταν το τρίτο συνεχόμενο με μείωση αξίας στις διεθνείς συναλλαγές κρασιού, μετά το ιστορικό ρεκόρ του 2022 (17,8 δισ. ευρώ). Από πλευράς όγκου, ήταν το χαμηλότερο εξάμηνο της τελευταίας δεκαετίας, με μόνη εξαίρεση το 2010.

Σε ετήσια βάση (Ιούλιος 2024 – Ιούνιος 2025), το παγκόσμιο εμπόριο κρασιού ανήλθε σε 9,66 δισ. λίτρα (-2,3%) με συνολική αξία 35,6 δισ. ευρώ (+0,4%), ενώ η μέση τιμή αυξήθηκε κατά 3% στα 3,68 ευρώ ανά λίτρο.

Σύμφωνα με στοιχεία τελωνείων που ανέλυσε ο ισπανικός οργανισμός OIVE (Organización Interprofesional del Vino de España) από τον Ιανουάριο έως τον Ιούνιο, οι εξαγωγές κρασιού μειώθηκαν κατά 2,3% σε αξία και 3,7% σε όγκο σε σύγκριση με το ίδιο διάστημα του 2024, φτάνοντας τα 4,68 δισ. λίτρα και συνολική αξία 16,7 δισ. ευρώ. Παρά τη μείωση, η μέση τιμή ανά λίτρο σημείωσε μικρή αύξηση στα 3,57 ευρώ.

Όλες σχεδόν οι κατηγορίες κρασιών κατέγραψαν πτώση

σε αξία και όγκο, με μοναδική εξαίρεση τον γλεύκο σταφυλιών, που παρουσίασε άνοδο. Το εμφιαλωμένο κρασί, που αποτελεί τη ραχοκοκαλιά του διεθνούς εμπορίου, υπέστη τις μεγαλύτερες απώλειες: -3,1% σε αξία (11,3 δισ. ευρώ) και -4,8% σε όγκο (2,37 δισ. λίτρα), χάνοντας περίπου 367 εκατ. ευρώ σε σχέση με πέρυσι.

Τα αφρώδη ακολούθησαν πτωτικά, με μείωση 0,3% σε αξία και 0,4% σε όγκο, αγγίζοντας τα 3,73 δισ. ευρώ και 479 εκατ. λίτρα. Αντίστοιχα, οι εξαγωγές χύμα κρασιού περιορίστηκαν στα 1,27 δισ. ευρώ (-0,4%) και 1,62 δισ. λίτρα (-2,4%), ενώ τα bag-in-box παρουσίασαν πτώση 1% σε αξία και 5,3% σε όγκο.

Στους μεγάλους εξαγωγείς παραμένει η Γαλλία

Ανάμεσα στους μεγάλους εξαγωγείς, η Γαλλία διατήρησε την πρωτιά της σε αξία, σημειώνοντας ελαφρά άνοδο (+0,9%) και φτάνοντας τα 5,53 δισ. ευρώ. Σε όγκο, η Ιταλία παρέμεινε ο μεγαλύτερος προμηθευτής με λίγο πάνω από 1 δισ. λίτρα (-3%). Η Ισπανία, τρίτη σε αξία και δεύτερη σε όγκο, υ-



Όλες σχεδόν οι κατηγορίες κρασιών κατέγραψαν πτώση σε αξία και όγκο, με το εμφιαλωμένο κρασί, που αποτελεί τη ραχοκοκαλιά του διεθνούς εμπορίου, να έχει υποστεί τις μεγαλύτερες απώλειες.

Τιμές ανά λίτρο
Η παγκόσμια αγορά οίνου επηρεάζεται από τις εμπορικές πολιτικές και τις καταναλωτικές τάσεις, με μόνο σταθερό σημείο τις τιμές ανά λίτρο, που κινούνται σε ιστορικά υψηλά επίπεδα

ποχώρησε κατά 2,3% και 3,5% αντίστοιχα.

Η Νέα Ζηλανδία ήταν η μόνη χώρα που πέτυχε ταυτόχρονη αύξηση σε αξία (+3%) και όγκο (+17%), ενώ η Πορτογαλία παρουσίασε μικρή άνοδο σε όγκο και η Γαλλία σε αξία. Οι Ηνωμένες Πολιτείες βίωσαν ένα ιδιαίτερα δύσκολο εξάμηνο, με

απώλειες 178,4 εκατ. ευρώ, κυρίως λόγω της μείωσης των πωλήσεων στον Καναδά, συνέπεια της αμερικανικής δασμολογικής πολιτικής. Πτώση καταγράφηκε επίσης για τη Γερμανία, την Αυστραλία, τη Χιλή και τη Νότια Αφρική.

Οι δασμοί 10% ΗΠΑ επηρέασαν τις εμπορικές ροές

Να σημειωθεί ότι το εμφιαλωμένο κρασί αντιπροσωπεύει περίπου το 51% του συνολικού όγκου, αλλά σχεδόν τα δύο τρίτα (68%) της αξίας, χάρη στην υψηλότερη τιμή ανά λίτρο. Τα χύμα κρασιά καλύπτουν το 35% του όγκου και μόλις 8% της αξίας, ενώ τα αφρώδη το 10% του όγκου και 22% της αξίας.

Η Γαλλία εξακολουθεί να κα-

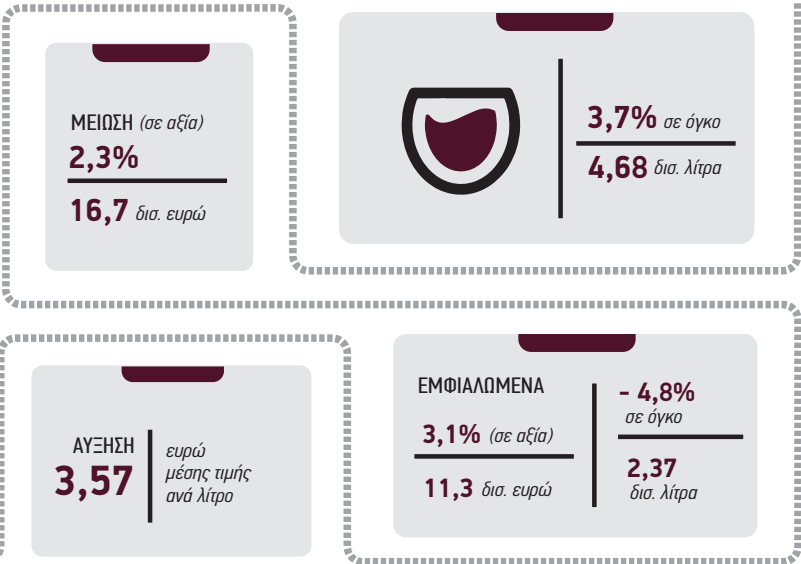
τέχει την κορυφή σε αξία εξαγωγών, με μέση τιμή 8,80 ευρώ/λίτρο (+2,7%). Οι ΗΠΑ, παρότι δεύτερες σε τιμή (4,02 ευρώ/λίτρο), κατέγραψαν πτώση 23%, λόγω μείωσης των εξαγωγών εμφιαλωμένου κρασιού προς τον Καναδά και στροφής σε φθηνότερες αποστολές χύμα κρασιού.

Εν συνεχεία, η επιβολή ενιαίου δασμού 10% από τις ΗΠΑ στα ευρωπαϊκά κρασιά τον Απρίλιο επηρέασε καθοριστικά τις ροές του εμπορίου. Τους μήνες πριν από την εφαρμογή του, οι εισαγωγές από τη Γαλλία, την Ιταλία και την Ισπανία αυξήθηκαν, καθώς οι Αμερικανοί εισαγωγείς έσπευσαν να αποθηκεύσουν προϊόντα πριν ανέβουν οι τιμές.



Πτωτικά και τα αφρώδη, με μείωση 0,3% σε αξία και 0,4% σε όγκο.

**ΠΑΓΚΟΣΜΙΕΣ
ΕΞΑΓΩΓΕΣ ΟΙΝΟΥ
Α' ΕΞΑΜΗΝΟ
2025**



Στα 26 λεπτά το σακιασμένο σπυρί τεράστιες οι αποκλίσεις στη μηδική

Πτωτικά σε σχέση με πέρυσι η τιμή στις χονδρειαίς ζωτροφές

ΤΟΥ ΓΙΑΝΝΗ ΡΟΥΠΑ
roupas@agronews.gr

Πέρασε και δεν ακούμπησε η ενίσχυση ζωοτροφών από την πραγματική αγορά, με το κατά μέσο όρο 1200ρικο που έλαβαν οι κτηνοτρόφοι να μην μετουσιώνεται προς το παρόν σε παραγγελίες για μηδική και καλαμπόκι, ενόψει έναρξης της εποχής σταβλισμού. Για την πλειονότητα των αιγοπροβατοτρόφων, τα χρήματα αυτά πήγαν προς κάλυψη παλιών χρεωστικών υπολοίπων, όχι τόσο σε νέες αγορές.

Με το τελευταίο (σκούρο) χέρι της μηδικής να μαζεύεται σε λίγες μέρες και την συγκομιδή καλαμποκιού να έχει ολοκληρωθεί, αρχίζει σταδιακά η αγορά να μετατοπίζεται προς τους «καταναλωτές», δηλαδή την καταπονημένη κτηνοτροφία. Εδώ, μπορεί η πτηνοτροφία και η αγελαδοτροφία να έχουν χαράξει την δική τους θετική πορεία, ωστόσο η πλειονότητα της ζήτησης καλύπτεται πάντα από την αιγοπροβατοτροφία.

Με 370.000 θανατωμένα παραγωγικά ζώα και τα κοστολόγια να είναι επιβαρυνμένα, μικραίνει ο κατάλογος των επαγγελματιών που βρίσκονται σε θέση να ανταποκριθούν στα κόστη ζωοτροφών άλλων ετών. Αυτός είναι και ο λόγος που οι τιμές για το σακιασμένο καλαμπόκι δείχνουν να υποχωρούν προς την ζώνη των 24 με 26 λεπτών το κιλό, αρκετά μακριά από τα περσινά 30 και 32 λεπτά τέτοιο μί-

■ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΓΙΑ ΧΟΝΔΡΙΚΗ ΑΓΟΡΑ ΖΩΟΤΡΟΦΩΝ



ΑΠΟΚΛΙΣΕΙΣ

Στη Θεσσαλία ακούγονται τιμές για μηδική από 10 λεπτά, ενώ στην Κρήτη έως και... 45 λεπτά

να – μείωση τιμών 20% με 25%. Στην περίπτωση του χύμα καλαμποκιού, η τιμή παραγωγού συνεχίζει να διαμορφώνεται στο εύρος 20 με 22 λεπτά το κιλό, ενώ η χονδρική ξεκινάει από 22 και φτάνει ως 24 λεπτά το κιλό. Πέρυσι, τόσο οι τιμές παραγωγού όσο και η χονδρική έπαιζαν μεσοσταθμικά 2 λεπτά πάνω. Στη μηδική, το ποιοτικό προϊόν από τα καλά χέρια, στη Βοιωτία παίζει στα 26 με 27 λεπτά το κιλό χονδρική. Βέβαια, φέτος λόγω συγκυρίας υπάρχουν πολύ μεγάλες διακυμάνσεις. Στη Θεσσαλία ακούγονται τιμές από 10

λεπτά, ενώ στην Κρήτη έως και ... 45 λεπτά.

Την σταθεροποίηση της εγχώριας αγοράς καλαμποκιού στα επίπεδα αυτά διευκολύνουν οι εξωτερικές συνθήκες. Είναι γνωστό πως η Βουλγαρία μάζεψε το προηγούμενο διάστημα την χαμηλότερη σοδειά των τελευταίων 16 ετών (2009-2024), με παραγωγή ίσως κάτω από 1.500.000 τόνους, μία ετήσια μείωση κοντά στους 130.000 τόνους (-8,5%). Τα παραπάνω στοιχεία τα έδωσε στη δημοσιότητα η αμερικανική FAS.

Με δασμό η εισαγωγή από Ουκρανία

Να σημειωθεί εδώ πως στον αντίποδα, βάσει της έκθεσης Σεπτεμβρίου της Ένωσης Εμπόρων Δημητριακών COCERAL, η Ελλάδα διαχειρίζεται φέτος μία σοδειά 1.300.000 εκατ. τόνων,

ΟΥΚΡΑΝΙΑ

Η καλή ζήτηση και η επαναφορά των δασμών (+153% σε σχέση με το 2021), κρατούν τις τιμές για ουκρανικό σπυρί στα 220 ευρώ CIF

αυξημένη κατά 25% συγκριτικά με πέρυσι (1.050.000 τόνους). Επιπλέον, οι Ουκρανοί μπορεί να έχουν μία ικανοποιητική σοδειά (15 με 17 εκατ. τόνους), ωστόσο η καλή περιφερειακή ζήτηση και η επαναφορά των ενδοκοινοτικών δασμών (+153% σε σχέση την προηγούμενη συμφωνία το 2021), φέρνουν το ουκρανικό σπυρί στα ελληνικά λιμάνια από τα 220 ευρώ ο τόνος CIF και πάνω, επιτρέποντας στην εγχώρια παραγωγή να συντηρήσει σε καλύτερα επίπεδα τις τιμές.

Τσιμπα μερικά δολάρια και το αμερικάνικο

Η χρηματιστηριακή ανάκαμψη των τιμών στις ΗΠΑ προσφέρει ελπίδα για κάτι καλύτερο μετά την πώση των συμβολαίων στο χαμηλότερο επίπεδο της τελευταίας 5ετίας. Τα συμβόλαια Δεκεμβρίου στο Σικάγο αυξήθηκαν κατά 2,9% μεσοβδόμαδα, φτάνοντας τα 170 δολάρια/μετρικό τόνο (είχαν προηγουμένως χάσει 5,1% σε δύο εβδομάδες), λόγω των προσδοκιών για πιθανή υπογραφή εμπορικής συμφωνίας μεταξύ ΗΠΑ – Κίνας.

ΔΗΜΗΤΡΙΑΚΑ

ΜΕ ΤΙΣ ΠΡΟΣΦΑΤΕΣ ΠΩΛΗΣΕΙΣ ΑΤΟΝΕΙ ΤΟ ΑΓΟΡΑΣΤΙΚΟ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝ ΣΤΟ ΣΚΛΗΡΟ ΣΙΤΑΡΙ

Στην ελληνική αγορά σκληρού σίτου μετά από αρκετές πωλήσεις στα επίπεδα περίξ των 255 ευρώ ο τόνος FOB λιμάνι μας, μπορούμε να πούμε πως η ζήτηση έχει κάπως ατονήσει. Οι αγοραστές δείχνουν να καλύφθηκαν για την ώρα και καθώς δεν υπάρχει παγκόσμιο πρόβλημα διαθεσιμότητας σίτου, δεν επιθυμούν να κυνηγήσουν ποσότητες.

Στα σκληρά σιτάρια, οι τιμές στη φότηζα κράτησαν τη μικρή άνοδο της περασμένης εβδομάδας και παρέμειναν αμετάβλητες. Για τα ποιοτικά σιτάρια με

ειδικό βάρος 79,5-80 kg/hl, υαλώδη 80% και πρωτεΐνη 12-12,5% η τιμή αποθήκης εμπορίου διαπραγματεύεται στα 287-292 ευρώ ο τόνος.

Για τη δεύτερη ποιότητα με ειδικό βάρος 78 kg/hl, υαλώδη 65% και πρωτεΐνη 11-11,5% η τιμή αποθήκης εμπορίου κυμαίνεται στα 272-277 ευρώ ο τόνος. Η Ιταλία αναμένει αρκετές φορτώσεις από Καναδά και ίσως αυτός είναι ο λόγος για τον οποίο από πλευράς ζήτησης κινούμαστε πιο υποτονικά.

Σημειωτέον, πλίγες λίγες ημέρες η Αλγερία αγόρασε περί τους 400.000 τόνους σκληρού σίτου, κυρίως από τον Καναδά σε τιμές από 322 - 334 δολάρια ο τόνος, που αντιστοιχούν σε 277-288 ευρώ ο τόνος, παραδοτέα σε λιμάνι της Αλγερίας ανάλογα μεγέθους πλοίου, σύμφωνα με πηγές της αγοράς, καθώς δεν υπάρχουν επίσημες ανακοινώσεις.

Στο χρηματιστήριο του Σικάγο, εν τω μεταξύ όλα τα δημητριακά σημείωσαν άνοδο με τον ενθουσιασμό πως η συνάντηση Τράμπ-Σι θα μπορέσει να αναφέρει μια καλή είδηση για το διεθνές εμπόριο. Και μπορεί να μην προέκυψε κάποια εμπορική συμφωνία, εντούτοις το καλό κλίμα και η μείωση των δασμών έδωσαν μια ανάσα στα μαλακά σιτάρια. Η παγκόσμια αισιοδοξία πέρασε και στις τιμές της Γαλλίας, που κυμαίνονται στα 192 ευρώ ο τόνος.

Βελτίωση σκληνικού σε σιτάρι, σόγια και βοοειδή, πτωτικά ο χυμός και το ρύζι

Σε θετικό έδαφος κινήθηκε η αγορά αγροτικών εμπορευμάτων τον Οκτώβριο, με μικρή ενίσχυση τους κλαδικού Δείκτη Τιμών (1,15%) σε σιτάρι, βαμβάκι, καλαμπόκι, σόγια και βοοειδή, σύμφωνα με τη μηνιαία έκθεση της Τράπεζας Πειραιώς. Σε μηνιαίο επίπεδο, τον Οκτώβριο 2025, ο δείκτης των αγροτικών προϊόντων κινήθηκε ανοδικά (1,16%), ενώ μικρό-

τερη ήταν η ενίσχυση του δείκτη εμπορευμάτων (0,82%).

Ως πιθανοί λόγοι της απόκλισης μπορεί να αναφερθούν η υπερβάλλουσα ζήτηση και η απουσία εντάσεων στις διεθνείς εμπορικές σχέσεις συμβάλλοντας θετικά στη διατήρηση της σταθερότητας στην αγορά, παρά την ανατίμηση του δολαρίου. Ωστόσο, η τεχνική εικόνα του δείκτη εμφα-

νίζεται συνολικά αρνητική.

Το γενικότερο θετικό κλίμα στις διεθνείς κεφαλαιαγορές επηρέασε και τον δείκτη των αγροτικών προϊόντων. Σε επιμέρους αγροτικά προϊόντα η εικόνα των τιμών ήταν μικτή. Συγκεκριμένα, οι τιμές σε σιτάρι, ζάχαρη, βαμβάκι, καλαμπόκι, σόγια και βοοειδή ενισχύθηκαν, ενώ οι τιμές σε χυμό πορτοκαλιού και ρύζι υποχώρησαν.



Έως 5,35 ευρώ για φρέσκο ελαιόλαδο

ΑΓΟΡΑ

Ανεβάζει ρυθμό η συγκομιδή ελαιοκάρπου και μαζί της και η αγορά ελαιολάδου, προς σταθεροποίηση των τιμών παραγωγού σε ένα εύρος από 4,50 έως 5,50 ευρώ το κιλό για την κατηγορία πάντα του έξτρα παρθένου.

Στις 27 Οκτωβρίου, ο ΑΕΣ Αγίων Αποστόλων ανακοίνωσε την πώληση 10 βυτιών εξαιρετικού παρθένου ελαιολάδου φετινής σοδειάς, στην τιμή των 5,35 ευρώ. Ο ίδιος συνεταιρισμός αρχές Οκτωβρίου πούλησε συνολικά 6 βυτία στα 7,85 ευρώ το κιλό, με τρεις διαδοχικές πράξεις.

Κοιτώντας κανείς τη μείωση αυτή θα αναρωτηθεί. Πέφτει η αγορά; Γιατί «χάθηκαν» 2,5 ευρώ; Η πραγματικότητα φυσικά διαφέρει. Τώρα, στις αρχές Νοεμβρίου, η μαζική παραγωγή ξεκινά και οι έμποροι αρχίζουν πλέον να τιμολογούν βάσει των δεδομένων του φετινού ισοζυγίου. Τα ποιοτικά έξτρα παρθένα θα βρίσκονται φέτος σε έλλειψη – η Ισπανία έχει πρόβλημα με προβληματικές συγκεντρώσεις αιθυλεστέρων

και μέτρια οργανοληπτικά.

Το ποιοτικό καθαρό έξτρα λοιπόν, σταδιακά μέσα στη χρονιά, αναμένεται να χτίσει μια κάπως σημαντική διαφορά τιμής σε σύγκριση με τα μεσαίας ποιότητας. Ωστόσο και πάλι, δεν γίνεται να διαφοροποιηθούν υπερβολικά. Το μισό με ένα ευρώ μοιάζει για αρχή εφικτό. Στην Ισπανία, οι τιμές για τα νέα λάδια δεν πέφτουν και παραμένουν κατά μέσο όρο τον Οκτώβριο στα 4,50 με 5,00 ευρώ το κιλό.

Στη Μεσσηνία υπάρχει επίσης κινητικότητα, με τους εμπόρους να αναπροσαρμόζουν 20 λεπτά χαμηλότερα τις «προσφορές» τους τις τελευταίες μέρες, έχοντας στα υπόψη πως είναι πολλοί εκείνοι που έχουν ανάγκη να πουλήσουν γρηγορότερα σε σχέση με άλλες σεζόν. Οι παραγωγοί θα πρέπει να έχουν και κείνοι με την σειρά τους στα υπόψη τους πως δε νοείται να πέσει τις επόμενες μέρες η τιμή για το φρέσκο ελαιόλαδο κάτω από τα μέσα επίπεδα της Ισπανίας, ήτοι τα 4,60 - 4,70 ευρώ.

ΕΛΛΑΔΑ



Πολλοί αυτοί που πρέπει να πουλήσουν, λίγοι το θέλουν μέσα στον Νοέμβριο

Η ελληνική αγορά λοιπόν εισέρχεται σε μία φάση εντατικής συγκομιδής, κατά τη διάρκεια της οποίας θα υπάρξουν κάποιες πιέσεις, κυρίως λόγω προσωρινής «αφθονίας». Μπορεί σε μέγεθος χώρας η συγκομιδή να αναμένεται απογοητευτική, ίσως και κάτω από 200.000 τόνους, ωστόσο σε όρους όγκου, τις επόμενες εβδομάδες αρκετοί είναι αυτοί που θα ενδιαφερθούν νωρίς στη σεζόν να προβούν σε πράξεις.

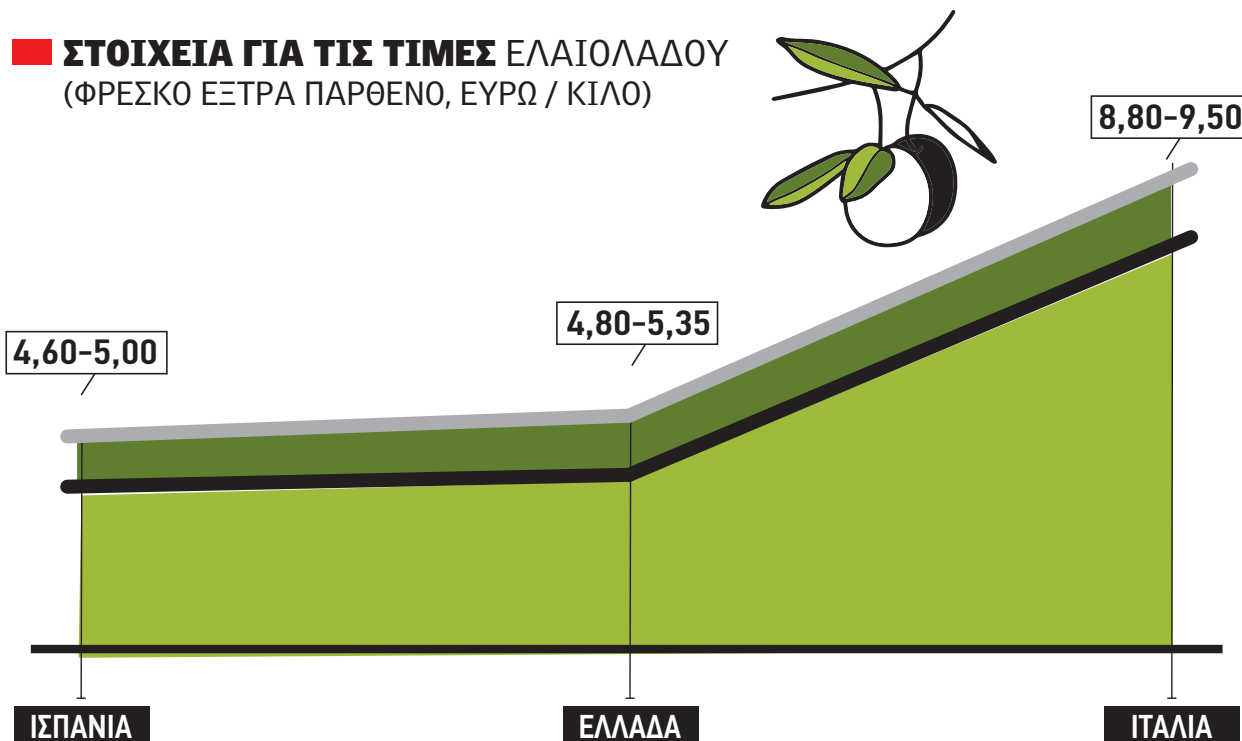
Αρκεί να θυμηθεί κανείς πως υπήρχε πέρυσι κόσμος που πούλησε έξτρα παρθένο με 3,30 και 3,50 ευρώ το κιλό, ενώ επίσης ακόμη δεν έχουν πληρωθεί ταμειακές εκκρεμότητες άνω του 1 δισ. ευρώ από τον ΟΠΕΚΕΠΕ και τα πραγματικά διαθέσιμα του πρωτογενή τομέα βρίσκονται ίσως σε ιστορικά χαμηλά. Η ανάγνωση της μέχρι τώρα κατάστασης, επιτρέπει στους «μετριοπαθείς» να περιμένουν μία αγορά μεταξύ 4,50 και 5,50 ευρώ στο έξτρα παρθένο, μέσα στο Νοέμβριο.

ΕΜΠΟΡΙΟ

Η περασμένη σεζόν 2024-2025 ολοκληρώθηκε με εμπορευματοποίηση 1.521.000 τόνων (εξαγωγές συν τις εγχώριες πωλήσεις) και καθαρή παραγωγή 1.419.300 τόνων

Χωρίς παχυλά αποθέματα η έναρξη

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΓΙΑ ΤΙΣ ΤΙΜΕΣ ΕΛΑΙΟΛΑΔΟΥ (ΦΡΕΣΚΟ ΕΞΤΡΑ ΠΑΡΘΕΝΟ, ΕΥΡΩ / ΚΙΛΟ)



Ακρως εντυπωσιακά είναι τα τελικά στοιχεία για την περσινή καμπάνια στη μεγαλύτερη παραγωγή χώρα του κόσμου. Ο λόγος φυσικά για την Ισπανία. Η περασμένη σεζόν 2024/25 ολοκληρώθηκε με εμπορευματοποίηση 1.521.000 τόνων (εξαγωγές συν τις εγχώριες πωλήσεις), καθαρή παραγωγή 1.419.300 τόνων, εισαγωγές 205.100 τόνων και τελικά αποθέματα (30 Σεπτεμβρίου) στους 290.500 τόνους. Τα παραπάνω στοιχεία ανήκουν στην Υπηρεσία Πληροφοριών και Ελέγχου (ΑΙΣΑ) του υπουργείου Γεωργίας της Ισπανίας.

Όσον αφορά τα αποθέματα (290.500 τόνοι), αυτά είναι ελαφρώς μειωμένα συγκριτικά με το μέσο όρο των τεσσάρων τελευταίων εκστρατειών (-12%) και ονομαστικά υψηλότερα από πέρυσι (+55%). Ομοίως, το επίπεδο των εισαγωγών το τελευταίο εξάμηνο της εκστρατείας είναι πτωτικό. Σε επίπεδο συνολικών πωλήσεων (εγχώριου και εισαγόμενου προϊόντος) η επίδοση βρίσκεται πάνω από τον μέσο όρο 5ετίας, με μηνιαία πώληση 126.800 τόνων, 10% περισσότερο από τον μέσο όρο των τεσσάρων προηγούμενων εκστρατειών και 31% υψηλότερο από την τελευταία.

ΓΙΑΝΝΗΣ ΡΟΥΠΑΣ



φές ανά λεπτό. Οι δυνατότητες ανύψωσης φτάνουν τα 2.300 κιλά.

Αυτόματη υδροστατική μετάδοση

Σημαντικότερο γνώρισμα των καινούργιων τρακτέρ της Antonio Carraro είναι το υδροστατικό κιβώτιο ταχυτήτων Infinity που επιτρέπει στα μηχανήματα να κινούνται στην επιθυμητή ταχύτητα ανεξαιρέτως των στροφών ανά λεπτό του κινητήρα.

Η αλλαγή σειρών ταχυτήτων πραγματοποιείται αυτόματα ανάλογα με τον φόρτο του τρακτέρ. Αν το τρακτέρ κουβαλά ελαφρύ φορτίο, τότε το κιβώτιο αλλάζει μόνο του σε μεγαλύτερη σειρά ταχυτήτων για να μειώσει τις σ.α.λ. του κινητήρα και να εξοικονομήσει καύσιμα. Ανάλογα, αν ο ελκυστήρας δουλεύει υπό μεγάλο φόρτο αλλάζει σε χαμηλότερη ταχύτητα για να αξιοποιή

ήσει την μέγιστη ισχύ του κινητήρα.

Η μετάδοση Infinity επιτρέπει την αμφίπλευρή μετακίνηση σε ίδιες ταχύτητες, χάρη σε 2 μηχανικές σειρές, με την πρώτη να επιτρέπει ταχύτητες 0-14 χλμ./ώρα και τη δεύτερη ταχύτητες από 0 έως 40 χλμ./ώρα. Η κάθε σειρά παρέχει 3 υδραυλικές ταχύτητες που εμπλέκονται είτε αυτόματα είτε χειροκίνητα.

Αναστρέψιμο σύστημα οδήγησης

Τα SRG Infinity 7600 διαθέτουν το αναστρέψιμο σύστημα οδήγησης – διπλής κατεύθυνσης – RGS (Rev-Guide System). Αυτό επιτρέπει την αναστροφή της κατεύθυνσης οδήγησης σε δευτερόλεπτα παρέχοντας μια πιο αποδοτική λειτουργία με πίσω ή μπροστινά αναρτημένο εξοπλισμό. Ο χειριστής περιστρέφει απλά το κάθισμα, το τιμόνι, το ταμπλό και τα πεντάλ 180 μοίρες για πανομοιότυπη, αλλά αντίστροφη κατεύθυνση οδήγησης. Όλα τα επιβλητικά εργαλεία και συστήματα, συμπεριλαμβανομένου του χειριστηρίου παραμένουν σε εργονομική θέση ανεξαιρέτως της κατεύθυνσης της οδήγησης.

Τα μηχανήματα Antonio Carraro διαθέτει στην ελληνική αγορά η Παναγιώτης Κατσάρος AETBE (τηλ. 231 072 3793).



Αλλαγή ταχυτήτων

Η αλλαγή σειρών ταχυτήτων πραγματοποιείται αυτόματα ανάλογα με τον φόρτο του τρακτέρ

Επιστρέφει στην Ελλάδα η απόλυτη γεωργική εμπειρία Massey Ferguson

Η Massey Ferguson και ο Όμιλος Επιχειρήσεων Σαρακάκη φέρνουν ξανά στην Ελλάδα την ευρωπαϊκή περιοδεία MF Experience Tour, η οποία επιτρέπει στους επαγγελματίες του χώρου της γεωργίας να δουν, να δοκιμάσουν και να γνωρίσουν από κοντά τα πλέον σύγχρονα γεωργικά μηχανήματα της κορυφαίας επωνυμίας της AGCO.

Φέτος, η περιοδεία θα περάσει από δύο νέες πόλεις της χώρας μας. Πιο συγκεκριμένα, το MF Experience Tour θα επισκεφθεί πρώτα το Σουφλί (18-20 Νοεμβρίου), πριν ταξιδέψει στην Κοζάνη (25-28 Νοεμβρίου).

Στα πλαίσια της εκδήλωσης θα πραγματοποιηθούν ζωντανές επιδείξεις και διαδραστικά εργαστήρια, τα οποία είναι σχεδιασμένα για να προσφέρουν στους συμμετέχοντες μια πρακτική εμπειρία και τη δυνατότητα να ανακαλύψουν πως οι καινοτόμες τεχνολογίες της Massey Ferguson μπορούν να τους βοηθήσουν να ενισχύσουν την παραγωγικότητα και τη βιωσιμότητα στις γεωργικές εκμεταλλεύσεις τους.

Πλούσιο πρόγραμμα

Το MF Experience Tour προσφέρει μια σειρά από δράσεις όπως:

● **Οδήγηση και δοκιμή νέων μοντέλων:** Οι επισκέπτες θα έχουν τη δυνατότητα να οδηγήσουν τους πιο πρόσφατους ελκυστήρες και γεωργικά μηχανήματα της Massey Ferguson που είναι σχεδιασμένα για μικρές και μεγάλες εκμεταλλεύσεις.

● **Συμβουλές από ειδικούς:** Στον χώρο της εκδήλωσης θα βρίσκονται στελέχη της Massey Ferguson που θα παρέχουν καθοδήγηση και τεχνική υποστήριξη, απαντώντας σε ερωτήσεις σχετικά με τις βέλτιστες πρακτικές χρήσης των μηχανημάτων και τις διαθέσιμες επιλογές εξοπλισμού.

● **Ζωντανές επιδείξεις μηχανημάτων:** Τα μηχανήματα θα παρουσιαστούν σε πραγματικές συνθήκες εργασίας, αναδεικνύοντας την ενεργειακή τους απόδοση και την προσαρμοστικότητα τους σε διαφορετικά περιβάλλοντα.

● **Τεχνολογίες ακριβείας και καινοτομία:** Συστήματα αυτόματης καθοδήγησης, τηλεμετρίας και ψηφιακής παρακολούθησης θα αναδείξουν πώς η τεχνολογία ακριβείας βελτιώνει την αποδοτικότητα, μειώνει το κόστος λειτουργίας και ενισχύει τη βιώσιμη διαχείριση των γεωργικών πόρων.

Η συμμετοχή είναι δωρεάν και ανοιχτή σε όλους. Οι ενδιαφερόμενοι μπορούν να επικοινωνήσουν με τον τοπικό αντιπρόσωπο της Massey Ferguson ή να στείλουν μήνυμα στη σελίδα της Σαρακάκης στο Facebook.





ΑΓΡΟΝΕΑ

Μοναδικότητα της στιγμής

■ **Διαχρονικό:** Μέσα στο γκρίζο της καθημερινότητας υπάρχουν και οι πεταλούδες, μικρές, πολύχρωμες που τολμούν να πετάξουν και ας ξέρουν ότι αυτό μπορεί να είναι το τελευταίο τους ταξίδι! Η ομορφιά της ζωής βρίσκεται στη μοναδικότητα της στιγμής! Α. Παπαδάκη

■ **Ιχθυοκαλλιέργεια:** Το Πανεπιστήμιο Πειραιώς για την ιχθυοκαλλιέργεια στην Ελλάδα καταγράφει: Μικρή συνεισφορά στο ΑΕΠ, μεγάλες επιδοτήσεις, σοβαρά κοινωνικά και περιβαλλοντικά ζητήματα. Παρά την εντυπωσιακή αύξηση παραγωγής (+31% την περίοδο 2015-2023), ο κλάδος συνεισφέρει ελάχιστα στην εθνική οικονομία, Δεν έχει δημιουργήσει καμία νέα θέση εργασίας τα



ΤΟΥ ΔΗΜΗΤΡΗ ΜΙΧΑΗΛΙΔΗ*

τελευταία 22 χρόνια, ενώ έχει λάβει πάνω από 250 εκατ. ευρώ σε επιδοτήσεις από το 2014, χωρίς βιώσιμη κερδοφορία. Aktaia, 16/10.

■ **Κτηνοτρόφοι:** Σε δραματική κατάσταση οι κτηνοτρόφοι Ροδόπης, καθώς η ευλογία πλήττει το ζωικό κεφάλαιο της περιοχής, αφήνοντας τεράστιες απώλειες. Στη Ροδόπη δραστηριοποιούνται περίπου 1.085 οικογένειες κτηνοτρόφων, με 46.000 αιγοπρόβατα. Από αυτά, τα 33.000 ζώα θανατώθηκαν λόγω του ιού ... «Τις προηγούμενες ημέρες είχαμε νέα κρούσματα στη Νέα Πέτρα, το Κόσμιο και το Λοφάριο. Οι συνάδελφοι αναγκάστηκαν να βγάλουν τα ζώα έξω γιατί δεν μπορούσαν να τα ταΐσουν μέσα - οι ζωοτροφές τελείωσαν». Δημήτρης Γρηγοριάδης, πρόεδρος Συλλόγου Κτηνοτρόφων Ροδόπης, 16/10.

■ **Δίκαιη μετάβαση:** Το Ταμείο Δίκαιης Μετάβασης δημιουργήθηκε (από τους φόρους μας) για να στηρίξει ανθρώπους, οικονομίες και το περιβάλλον των εδαφών, που αντιμετωπίζουν κοινωνικές και οικονομικές δυσκολίες λόγω της μετάβασης προς τους στόχους της ΕΕ. Για το 2030 στην ενέργεια και το κλίμα και για το 2050 σε μια κλιματικά ουδέτερη οικονομία.

*ΑΓΡΟΤΟΛΟΓΟΥ

Αυξάνουν μερίδια οι οίνοι χωρίς Γεωγραφική Ένδειξη, οινοπαραγωγή κατώτερη των εκτιμήσεων

Σε τεντωμένο σχοινί η αμπελοκαλλιέργεια στην Ελλάδα, «αγκάθια» τα αποθέματα και οι εγκαταλειμμένες εκτάσεις



ΤΟΥ ΖΗΣΗ ΠΑΝΑΓΟΥ
zissispanagos@agronews.gr

“
ΔΑΟΚ
Αυξημένη
6,01% φέτος
η οινοπαρα-
γωγή βάσει
της εκτίμησης
των ΔΑΟΚ

Αντιμέτωπος με μεγάλες προκλήσεις είναι ο αμπελοοινικός τομέας στη χώρα μας, με βασική συνθήκη εδώ και αρκετό καιρό τον περιορισμό της ζήτησης που αυξάνει τα αποθέματα και στέκεται βαρίδι στην όποια παραγωγική αύξηση. Σύμφωνα με τα στοιχεία που απέσπειλε το τμήμα Αμπέλου Οίνου και Αλκοολούχων Ποτών στην Κομισιόν με τις προβλέψεις για την περίοδο 1/8/2025 έως 31/7/2026, ελαφρώς αυξημένη κατά 6,01% εμφανίζεται η οινοπαραγωγή (1.430.666 hl/2024 – 1.516.639 hl/2025). Όμως το στοιχείο αυτό, όπως υπογραμμίζει η κλαδική συνεταιριστική αμπελουργική οργάνωση-ΚΕΟΣΟΕ βασίζεται σε εκτιμήσεις των ΔΑΟΚ και είναι αρκετά επισφαλές, δεδομένου ότι ο τρύγος συνεχίζεται σε ορισμένες περιοχές. «Συνήθως όμως ο τελικός όγκος είναι αρκετά κατώτερος των εκτιμήσεων των ΔΑΟΚ» σημειώνει η ΚΕΟΣΟΕ.

“
Χωρίς ΓΕ
Η παραγωγή
οίνων χωρίς
Γεωγραφική
Ένδειξη
προβλέπεται
να αυξηθεί
κατά 10,66%

Να επισημανθεί ότι η οινοπαραγωγή 2023-2024 κατέγραψε ιστορική πώληση από την προηγούμενη περίοδο κατά 35,27% και οι οινοπαραγωγές 2024-



2025 και 2025-2026 παρουσιάζουν ασήμαντη άνοδο. Αποτέλεσμα επίσης του χαμηλού όγκου οινοπαραγωγής είναι και η αύξηση στις εισαγωγές οίνων, κυρίως από Ιταλία, σε χαμηλές τιμές.

Αξιοσημείωτη μεταβολή παρουσιάζουν οι οίνοι χωρίς Γεωγραφική Ένδειξη, αφού προβλέπεται αύξηση παραγωγής κατά 10,66%, οι οποίοι αποτελούν το 51,45% του συνόλου των παραγόμενων οίνων, ενώ οι οίνοι ΠΟΠ και ΠΓΕ αποτελούν μόνο το 35,29%.

Την ίδια ώρα, σύμφωνα με την ΚΕΟΣΟΕ, από το 1990 μέχρι σήμερα καταγράφεται διαχρονική μείωση της παραγωγής οίνου στη χώρα, που όμως δεν οφείλεται στην κλιματική κρίση μόνο, αλλά και στην εγκατάλειψη ε-

κτάσεων. Οι εγκαταλειμμένες εκτάσεις, σύμφωνα με την ΚΕΟΣΟΕ, είναι πολύ μεγαλύτερες από τις επίσημα εμφανιζόμενες, δεδομένου ότι πολλοί αμπελουργοί έχουν αλλάξει ήδη καλλιέργεια, λόγω του ασύμφορου κόστους και δεν έχουν δηλώσει τις μεταβολές στο Αμπελουργικό Μητρώο.

Στο μεταξύ, στο ύψος των 1.705.581 hl καταγράφηκαν τα αποθέματα οίνων και γλευκών, αυξημένα κατά 12,23% από το 2024 (1.519.667 hl). Η αύξηση συναρτάται εν μέρει και από τον μειωμένο όγκο πωλήσεων των οινοποιείων το 2025. Τον μεγαλύτερο όγκο αποθεμάτων καταγράφουν οι λευκοί οίνοι χωρίς ΓΕ (469.273 hl) σε ποσοστό 27,90% του συνόλου (24,24% / 2024).

Εύθραυστη ανάκαμψη για το ευρωπαϊκό κρασί το 2025, παραμένει ασθενής η ζήτηση

Ο ευρωπαϊκός αμπελοοινικός τομέας αναφέρει 145,5 εκατ. εκατόλιτρα (Mhl) παραγωγής οίνου για το 2025, δηλαδή αύξηση 1% από πέρυσι. Αν και οι όγκοι ανακάμπτουν, παραμένουν 7,5% κάτω από τον πενταετή μέσο όρο. Οι αμπελώνες σε όλη την Ευρώπη συνεχίζουν να αντιμετωπίζουν έναν συνδυασμό προκλήσεων που εμποδίζουν την πλήρη ανάκαμψη του τομέα, αναφέρει το αγροτοσυνεταιριστικό λόμπι Cora-Cogeca. Οι τρεις μεγάλοι παραγωγοί οίνου στην ΕΕ, Ιταλία, Γαλλία, Ισπανία, έχουν μειώσει την παραγωγή τους κατά 1,5% από το 2024. Παρόλο που η προσφορά κρασιού παραμένει χαμηλή, οι πιέσεις από τη ζήτηση περιορίζουν κάθε αύξηση της παραγωγής. Η μεγαλύτερη αγορά ευρωπαϊκών κρασιών, οι ΗΠΑ, που έχουν επιβάλει δασμούς στο κρασί της ΕΕ, κρατούν τις εξαγωγές χαμηλά σε όγκους και τιμές. Γενικά, η ζήτηση παραμένει ασθενής.



Ο Luca Rigotti, πρόεδρος της ομάδας εργασίας της Cora-Cogeca για το κρασί.

“
Δασμοί
Η νέα αμερικανική πολιτική διατηρεί χαμηλά τους όγκους και τις τιμές

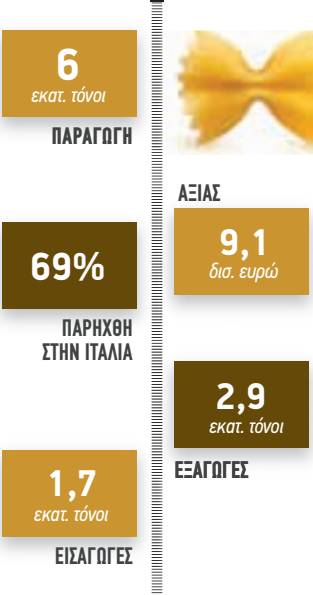


Υπεύθυνη κατανάλωση το μήνυμα της μινιατούρας μπίρας της Calsberg
Η Carlsberg σε συνεργασία με το ερευνητικό ινστιτούτο RISE, την εταιρεία Glaskomponent και μια καλλιτέχνη μινιατουρών παρουσίασε την μικρότερη μπίρα στον κόσμο ενθαρρύνοντας τους καταναλωτές να πίνουν με έναν πιο υπεύθυνο τρόπο. Η φιάλη μινιατούρα-που παρασκευάστηκε στο πειραματικό ζυθοποιείο της Carlsberg στη Σουηδία έχει ύψος 12 χιλιοστά όσο το μέγεθος ενός κόκκου ρυζιού και περιέχει 0,005 εκατοστόλιτρα μη αλκοολούχας μπίρας.

Πάνω σε αξία 3% κάτω σε όγκο 5% οι ευρωπαϊκές εξαγωγές ζυμαρικών

Η Ιταλία κυριάρχησε στην παραγωγή ζυμαρικών της Ευρωπαϊκής Ένωσης το 2024, την ώρα που η Γερμανία ήταν η χώρα που βρέθηκε στην πρώτη θέση των εισαγωγών. Σύμφωνα με τα τελευταία στοιχεία της Eurostat, η Ευρωπαϊκή Ένωση παράγαγε συνολικά το 2024 περίπου 6 εκατ. τόνους ζυμαρικών συνολικής αξίας 9,1 δισ. ευρώ. Σε σύγκριση με το 2023 παρατηρείται αύξηση της αξίας της παραγωγής κατά 3%, την ώρα που ο όγκος τους μειώθηκε κατά 5%. Από την ποσότητα αυτή, περισσότερα από τα δύο τρίτα (69%) παράχθηκαν στην Ιταλία, με τον όγκο των ζυμαρικών που παρασκευάστηκε στη γειτονική χώρα να ανέρχεται στους 4,1 εκατ. τόνους. Στη δεύτερη θέση με τεράστια διαφορά ακολούθησε η Ισπανία με μόλις 367.000 τόνους (6% του συνόλου), με την πρώτη τριάδα από άποψη παραγωγής να συμπληρώνει η Γερμανία με 290.000 τόνους (5% του συνόλου). Οι εξαγωγές ζυμαρικών των κρατών μελών της Ευρωπαϊκής

ΑΓΟΡΑ ΖΥΜΑΡΙΚΩΝ ΣΤΗΝ ΕΕ ΤΟ 2024



**Ενδοκοινοτικά
το 55%**
Το 55% των εξαγωγών έγινε ενδοκοινοτικά, ενώ το υπόλοιπο 45% σε προορισμούς εκτός της ΕΕ

Ένωσης ανήλθαν το 2024 σε 2,9 εκατ. τόνους, ενώ οι εισαγωγές άγγιξαν τους 1,7 εκατ. τόνους.

Κυρίαρχη η Ιταλία και στις εξαγωγές

Η Ιταλία παρουσιάζεται κυρίαρχη και στο κομμάτι των εξαγωγών. Πιο συγκεκριμένα, σε αυτήν οφείλονται παραπάνω από τα τρία τέταρτα του συνόλου των εξαγωγών της ΕΕ (77%) με 2,2 εκατ. τόνους, ενώ η Ισπανία είναι η δεύτερη σημαντικότερη εξαγωγέας με 131.000 τόνους (5% του συνόλου). Η πλειονότητα των εξαγωγών (55%) πραγματοποιήθηκε ενδοκοινοτικά, με το υπόλοιπο 45% να καταλήγει σε προορισμούς εκτός της ΕΕ. Οι κορυφαίοι προορισμοί εκτός των συνόρων της Ευρωπαϊκής Ένωσης ήταν το Ηνωμένο Βασίλειο (25% του συνόλου των εξαγωγών) και οι ΗΠΑ (23% του συνόλου). Από άποψη εισαγωγών, στην πρώτη θέση βρέθηκε το 2024 η Γερμανία, με 468.000 τόνους (28% του συνόλου) με τη Γαλλία να ακολουθεί με 372.000 τόνους (22% του συνόλου).

Στη Μάλαγα θα πουν πώς θα είναι η ντομάτα του 2030 σε γεύση και βιωσιμότητα

Όλες οι τρέχουσες εξελίξεις γύρω από την παραγωγή και εμπορία της ντομάτας θα βρεθούν στο επίκεντρο του διεθνούς συνεδρίου «Fruitnet Tomato» που θα πραγματοποιηθεί στη Μάλαγα στις 11-12 Νοεμβρίου, φέρνοντας κοντά τους βασικούς παίκτες και υπεύθυνους λήψης αποφάσεων γύρω από το προϊόν. Διακεκριμένοι αναλυτές όπως οι Lambert van Horen της Rabobank, Kacem Bennani Smires της Delassus, Pedro Ruiz της Granada La Palma, Alberto Cuadrado Salmerón της Rijk Zwaan, David Abeijon της Biobest, και Matias Carrizo και Alberto Parra του Ομίλου Carrefour, θα ασχοληθούν με το πώς ζητήματα όπως η κλιματική αλλαγή και οι υλικότεχνικές κρίσεις αναδιαμορφώνουν την παραγωγή, τις στρατηγικές προμήθειας και την έρευνα και ανάπτυξη στον κλάδο της ντομάτας.

Ο David Del Pino της Freshstrategy και ο Andriy Yarmak (FAO, EastFruit) θα εξηγήσουν τι σημαίνουν αυτές οι εξελίξεις για την Ευρώπη, καθώς και για τις βασικές περιοχές ανάπτυξης στη Βόρεια Αφρική, τη Μεσόγειο και την Κεντρική Ασία. Ο Jordi Ballester της Letitout Food Creativity, η Lena Maas της Hudson River, ο Jim Jefcoate της Hurdletree Associate και η Clara Romero της Food Experts θα εμβραθύνουν στο ερώτημα πώς θα μοιάζει η ντομάτα του 2030 όσον αφορά τη γεύση, τη θρεπτική αξία, τη βιωσιμότητα, την ανθεκτικότητα, τη συσκευασία και την επωνυμία. Παράλληλα, εταιρείες σπόρων, ό-



Ρομποτική και νέες τεχνολογίες επηρεάζουν το αύριο της επιχείρησης ντομάτας.

πως οι HM Clause, Hazera, Yuksel Seeds και BASF-Nunhems, θα βοηθήσουν να κατανοήσουμε πώς οι προσπάθειες για την ανάπτυξη υψηλότερης ανθεκτικότητας σε ιούς, παράσιτα και ακραία καιρικά φαινόμενα είναι επιτυχημένες. Αντίστοιχα, οι Max van den Hemel (Delphy), David Hicks (Altered Carbon), Ben Pieterse (TTA-ISO), Dr Antony Chapman (Phytoform Labs), Freddie Reed (Intelligent Growth Solutions) και Jan-Willem Snoeker (Merqato) θα εξηγήσουν στο πώς η ρομποτική, η τεχνητή νοημοσύνη και άλλες νέες τεχνολογίες αναμένεται να επηρεάσουν την επιχείρηση ντομάτας του αύριο.



Νέα εποχή στη Syngenta με πυρήνα τα βιολογικά προϊόντα

Αποκαλυπτήρια για τον νέο πυλώνα «Syngenta Biologicals» με καινοτόμα προϊόντα εμπνευσμένα από τη φύση



ΤΟΥ ΛΕΩΝΙΔΑ ΛΙΑΜΗ
liamis@agronews.gr

«Ή αλλάζουμε ή θα πεινάσουμε». Η δραματική προειδοποίηση, για την ανάγκη αποκατάστασης της ρευστότητας στον αγροτικό τομέα, πριν το πλήγμα στο συναλλακτικό κύκλωμα, που συνθέτει την αγροδιατροφική αλυσίδα, καταστεί ανεπανόρθωτο, ανήκει στον απερχόμενο πρόεδρο και διευθύνοντα σύμβουλο της Syngenta Hellas, Γιώργο Ποντίκα.

Σε μια αποχαιρετιστήρια ομιλία, από τη Θεσσαλονίκη, με αφορμή την... αποστράτευση του από τα νηία του ελληνικού βραχίονα της Syngenta, τη συμπλήρωση 25 ετών από την ίδρυση της εταιρείας και την παρουσίαση της σειράς προϊόντων «Syngenta Biologicals», ο πολύπειρος manager με εμφανή αγωνία ξεκαθάρισε ότι αν δεν δοθεί γρήγορη κι αξιόπιστη λύση που να ξεμπλοκάρει το κανάλι μεταφοράς χρημάτων στον παραγωγό, η χώρα κινδυνεύει να αντιμετωπίσει πρόβλημα επισιτιστικής ασφάλειας.

Αφήνοντας σαφείς αιχμές για τα όσα εξοργιστικά αποκαλύπτονται γύρω από τη λειτουργία

γία του ΟΠΕΚΕΠΕ, ο κ. Ποντίκας δεν μάζωσε τα λόγια του. «Σε αυτή τη γκρίζα Ελλάδα, διότι, δυστυχώς, γίναμε πρώτοι στα δελτία ειδήσεων και στα πρωτοσέλιδα για άσχημο κι όχι για καλό λόγο, κάποιοι άργησαν να καταλάβουν αυτό που τόσα χρόνια οι υπόλοιποι καταλαβαίνουμε. Ότι δηλαδή τα λεφτά που έρχονται κάθε χρόνο, αυτά τα 2 δισ. ευρώ, δεν διανέμονται σωστά. Δεν πάνε στις σωστές τσέπες. Πρέπει τα χρήματα να πάνε στον παραγωγό», είπε και πρόσθεσε πως λόγω των προβλημάτων που έχουν ανακύψει «βλέπουμε τη στενότητα χρήματος που υπάρχει. Κι όταν αυτά τα λεφτά λείπουν (από την αγορά) θα πρέπει να δούμε πως θα συνεχίσουμε να παράγουμε».

«Έρχονται δυσκολίες, τίποτε δεν θα είναι όπως πριν»

Εκτίμησε επίσης πως στο μέλλον τα πράγματα δεν θα είναι τόσο εύκολα όσο παλαιότερα. «Οι εταιρείες θα πρέπει να ανασυνταχθούν και να επενδύουν περισσότερα για έρευνα και ανάπτυξη, γιατί θα υπάρχει μικρή διαφοροποίηση στα προϊόντα. Θα υπάρχει

**Σε τροχιά ανάπτυξης
Η αγορά των βιολογικών
προϊόντων φυτοπροστασίας και
ενίσχυσης της θρέψης ήρθε για
να μείνει και σύμφωνα με τον
κ. Οικονομίδη προβλέπεται ότι
έως ο 2030 θα υπερβεί, σε αξία
τα 20 δισ. δολάρια, παγκοσμίως**

όμως μεγάλη δουλειά στο χωράφι και στον τρόπο που επικοινωνούμε τα μηνύματα και τα προϊόντα μας», είπε.

Απευθυνόμενος σε πολυπληθές ακροατήριο συνεργατών από το δίκτυο της Syngenta, σε όλη την Ελλάδα, προέβλεψε ότι προϊόντος του χρόνου, θα αναπτύσσεται το πολλαπλασιαστικό υλικό. «Είναι ένας τομέας στον οποίο οι επενδύσεις θα είναι πολύ μεγάλες γιατί το πολλαπλασιαστικό υλικό είναι το πρώτο που θα δώσει απάντηση απέναντι στην κλιματική κρίση» ανέφερε και πρόσθεσε πως «θα συγκεντρωθούν κεφά-

λαια γύρω από εταιρείες, που μπορούν να παράξουν νέα προϊόντα, που θα έχουν μοναδικότητα στη δράση και διαφοροποίηση».

**Άσχημα μαντάτα για τα χημικά
σκευάσματα, ανάγκη για αλλαγή**

Όσον αφορά στα χημικά σκευάσματα, υποστήριξε πως «τα νέα δεν είναι πάρα πολύ καλά, καθώς θα παράγονται πολύ λίγα». Θύμισε μάλιστα ότι το τελευταίο δραστικό σε επίπεδο ευρωπαϊκής ένωσης, από όλες τις εταιρείες βγήκε το 2019. «Για 6 χρόνια ζούμε με τα παλιά» τόνισε.

Υπογράμμισε ακόμη πως παράγοντες όπως συγκεντροποίηση, γνώση, χρήση ψηφιακών εργαλείων και ψηφιακών δεδομένων, οριζόντιες και κάθετες οργανώσεις, μπαίνουν στην καθημερινότητα του παραγωγού διεθνώς και οδηγούν τη γεωργία στην επόμενη ημέρα, με την Ελλάδα και εδώ να αργεί να ακολουθήσει. «Η συμβουλή μου είναι αλλάξτε όσο μπορείτε πιο γρήγορα. Χωρίς δεδομένα και κατεργασία των δεδομένων, πιθανώς δεν θα μπορείτε να λάβετε αποφάσεις στο μέλλον», επεσήμανε και



1. Διευθυντής Marketing και Τεχνικού της Syngenta Hellas, Κώστας Οικονομίδης.
2. Πρόεδρος και Διευθύνων Σύμβουλος της Syngenta Hellas, Γιώργος Ποντίκας.
3. Από αριστερά: Αφεντούλης Δημήτρης CP Demand Creator, Δελημπαλαδάκης Μανώλης Marketing Manager Vegetables, Καϊάφα Μαρία Regulatory Manager, Αβραμίδης Ιωάννης Technical Support & FVC Lead.
4. Από αριστερά: Χάρης Καρασαββίδης Biologicals Developer, Ανέστης Δαμιανίδης Technical Expert Field Crops, Specialties & Veggies North Greece, Ελένη Καραγιάννη Regulatory Specialist, Παναγιώτης Μπουδουρίδης Marketing Manager Field Crops and Seedcare.

σημείωσε ότι «ο καταναλωτής αλλάζει καθημερινά. Θα είναι πιο απαιτητικός, θα ζητά ξεχωριστά και διαφοροποιημένα προϊόντα και όλοι εμείς μαζί με τους παραγωγούς θα κληθούμε να τα παράγουμε».

Να παίζουμε στο μεγάλο γήπεδο, όχι στο κόρνερ με ντρίπλες
Εστιάζοντας στη μεγάλη σημασία του αγροτικού τομέα, ο οποίος μαζί με τον τουρισμό, όπως επισήμανε, «αντιπροσωπεύει το 25% του ΑΕΠ», ο κ. Ποντίκας υπογράμμισε την ανάγκη να βάλουν όλοι πλάτη να στηριχθεί ο κλάδος για να πατήσει ξανά στα πόδια του. «Με την επιχειρηματικότητα πρέπει να συμβαδίζουμε σε αυτό που προσδιόρισα ως καθαρό παιχνίδι. Να παίζουμε πάντα στο μεγάλο γήπεδο κι όχι στο κόρνερ να κάνουμε ντρίπλες. Να ξέρουμε ποια είναι η δουλειά μας, να σεβόμαστε τον αγροτικό χώρο και να τον αναπτύσσουμε».

«Αφήνω μια οικογένεια και επιστρέφω στη δική μου οικογένεια»
Συγκινησιακά φορτισμένο ήταν και το

Syngenta Biologicals
Το portfolio Syngenta Biologicals περιλαμβάνει βιο-φυτοπροστατευτικά προϊόντα, βιοδιεγέρτες και προϊόντα ειδικής θρέψης

κομμάτι της ομιλίας του Γιώργου Ποντίκα, με το οποίο, ουσιαστικά, αποχαιρέτισε τους συναδέλφους και τους συνεργάτες του, καθώς αποστρατεύεται από τη Syngenta.
«Η ζωή συνεχίζεται. Ένας κύκλος που ξεκίνησε από την Ορεστιάδα και συνεχίστηκε στην Αθήνα, κλείνει μετά από 36 χρόνια. Αφήνω πλέον μια οικογένεια και επιστρέφω στη δική μου οικογένεια. Πιστεύω ότι αυτό που κατάφερα να κάνω όλα αυτά τα χρόνια και μου δίνει δύναμη για την επόμενη ημέρα, είναι ότι αυτή η εταιρεία θα συνεχίσει να είναι πρώτη, να έχει τις μοναδικές λύσεις, τους καλύτερους ανθρώπους,

τους καλύτερους συνεργάτες, εσάς κι όλοι μαζί σαν μια γροθιά να αλλάξουμε τα πράγματα και να πάμε κόντρα σε κάποια δεδομένα που θέλουν να μας πάνε πίσω», είπε μεταξύ άλλων.

Σε τροχιά δυναμικής ανάπτυξης τα προϊόντα βιο-φυτοπροστασίας
Η αγορά των βιολογικών προϊόντων φυτοπροστασίας και ενίσχυσης της θρέψης ήρθε για να μείνει, ανέφερε από την πλευρά του ο διευθυντής marketing και τεχνικού της Syngenta Hellas, Κώστας Οικονομίδης, με την επισήμανση πως η συγκεκριμένη αγορά προβλέπεται ότι έως ο 2030 θα υπερβεί, σε αξία τα 20 δισ. δολάρια, παγκοσμίως.
«Χωρίς βιώσιμους παραγωγούς δεν θα έχουμε βιώσιμη γεωργία», επισήμανε, προσθέτοντας, ταυτόχρονα, πως ενόψει του 2050, όταν ο πληθυσμός της γης θα φτάσει τα 10 δισ., «οι προκλήσεις είναι μεγάλες. Τα όπλα για τη φυτοπροστασία μειώνονται, η αλυσίδα αξίας πιέζει για λιγότερη ή καθόλου υπολειμματικότητα, η κλι-

ματική αλλαγή μειώνει την παραγωγή και τις επιδόσεις και το αυξημένο κόστος κάνει πιο δύσκολη την κατάσταση για τους παραγωγούς».
Μέσα σε αυτό το περιβάλλον η στρατηγική της Syngenta, όπως εξήγησε, είναι να διατηρήσει ως πυρήνα της δουλειάς της ένα δυναμικό portfolio χημικών προϊόντων φυτοπροστασίας, που το ενδυναμώνει συνεχώς και το συνδυάζει με ψηφιακές υπηρεσίες κι εργαλεία τα οποία προάγουν τη βιωσιμότητα και πλέον και με έναν νέο πυλώνα τον Syngenta Biologicals, που διακρίνεται σε τρεις κατηγορίες προϊόντων, τα βιοπροστατευτικά, τους βιοδιεγέρτες και τα βελτιωτικά αξιοποίησης της θρέψης (NUE).
«Είναι καινοτόμα προϊόντα εμπνευσμένα από τη φύση και από πίσω τους έχουν πολλή επιστήμη και έρευνα, εσωτερική, αλλά κι από ισχυρές εξωτερικές συνεργασίες και αυτό είναι που μας διαφοροποιεί», τόνισε και υπογράμμισε πως ήδη υπάρχει ένα portfolio με βιολογικά προϊόντα, για διάφορες ανάγκες που θα εμπλουτιστεί περαιτέρω μεταξύ 2026-2030.

Εμπλουτίζεται το portfolio με νέα προϊόντα σε βάθος 5ετίας

Καινοτόμα προϊόντα, υψηλής αποτελεσματικότητας εφάμιλλης με τα χημικά σκευάσματα έχει στο πλάνο της έως το 2030 η Syngenta Biologicals

ΤΟΥ ΛΕΩΝΙΔΑ ΛΙΑΜΗ
liamis@agronews.gr

Ως το πιο σημαντικό εργαλείο τόσο για το παρόν, όσο και για το μέλλον της φυτοπροστασίας, χαρακτήρισε τα βιο-φυτοπροστατευτικά ο Γιάννης Αβραμίδης Technical Support & FVC Lead της Syngenta Hellas.

Απαριθμώντας τους λόγους για τους οποίους θεωρεί καίριας σημασίας τα συγκεκριμένα προϊόντα, ο κ. Αβραμίδης ανέφερε πως διευκολύνουν την πρόσβαση των τελικών προϊόντων σε πολλές και διάφορες αγορές, ακόμη και σε αλυσίδες που θέτουν αυστηρότερα κριτήρια (secondary standards) υπολειμματικότητας, συμβάλλουν στην κατεύθυνση μιας πιο βιώσιμης και αειφόρου γεωργίας, είναι απαραίτητα στοιχεία σε προγράμματα ολοκληρωμένης διαχείρισης, συμπληρώνουν τα κενά που προκύπτουν σε χαρτοφυλάκια φυτοπροστασίας, λόγω των αυστηρών κανονισμών της ΕΕ και μειώνουν το ρίσκο ανάπτυξης ανθεκτικότητας.

Εστιάζοντας στα μικροβιακά βιο-μυκητοκτόνα ο Δημήτρης Αφεντούλης CP Demand Creator, έκανε ιδιαίτερη αναφορά στο Taegro, που βασίζεται σε ένα συμβιωτικό βακτήριο που εμποδίζει την ανάπτυξη μυκήτων (σ. σ. βοτρυτή, ωίδιο, γλοιοσπόριο κλπ) κι εφαρμόζεται σε κηπευτικά, οπωροφόρα κι αμπέλι.

Ως προς τα βιο-εντομοκτόνα, αναφέρθηκε, μεταξύ άλλων, πως σε 2-3 χρόνια θα έρθουν στη χώρα μας το Betiflan, ένας βάκιλος με φάσμα δράσης στα λεπιδοπτερα και έγκριση σε δενδρώδεις καλλιέργειες και κηπευτικά και το Arbiogy, στην κατηγορία των μυκήτων, με ευρύ φάσμα δράσης, σε θρίπα, δίπτερα, ακάρεα, κλπ και έγκριση στη δενδροκομία, ενώ υπάρχουν και οι ιοί (NPV) που επιμολύνουν προνύμφες παρέχοντας συνολική προστασία του φυτού με δράση στα κυριότερα λεπιδοπτερα.

Στις φυσικές ουσίες, που αφορούν, μεταξύ άλλων φυτικά εκχυλίσματα, ή μεταβολίτες τους, αναφέρθηκε ο Μανώλης Δεληπαλαδάκης, Marketing Manager Vegetables. Εδώ και τρία

έτη, όπως είπε, έχει λανσαριστεί το Clavitus 13SL, ένα τριπλό μίγμα φυτικών ελαίων, αιθέριων ελαίων και λιπαρών αλάτων καλίου που δίνει πολύ υψηλή αποτελεσματικότητα και ευρύ φάσμα δράσης σε μυζητικά έντομα κι ακάρεα, με έγκριση για τα δενδρώδη, τα κηπευτικά και τη βιολογική γεωργία.

Αναφορικά με τα σημειοχημικά προϊόντα, η Μαρία Καϊάφα Regulatory Manager, διευκρίνισε ότι η εταιρεία έχει στο portfolio της τη σειρά Exploγο, με το Exploγο VIT που κυκλοφορεί ήδη στην ελληνική αγορά κι εφαρμόζεται στην καταπολέμηση της ευδεμίδας κι αναμένεται στα επόμενα δύο χρόνια το Exploγο Fruit CP και το Exploγο Fruit GM, που θα καταπολεμήσουν την καρπόκαψα στα μηλοειδή και στα πυρηνόκαρπα.

Αποκάλυψε δε, πως καθώς οι διαδικασίες στην αδειοδότηση βιο-φυτοπροστατευτικών προϊόντων είναι πρακτικά εξίσου χρονοβόρες με εκείνες των συμβατικών «η Syngenta ξεκίνησε μία πρωτοβουλία για την προώθηση σε επίπεδο Ευρωπαϊκής Ένωσης, της ανάγκης δημιουργίας ενός νέου ευρωπαϊκού κανονισμού που θα εξειδικεύεται σε βιοπροστατευτικά προϊόντα, για να παρέχονται πιο γρήγορα στους παραγωγούς».

Στην κατηγορία των βιο-φυτοπροστατευτικών η Syngenta σκοπεύει να φέρει νέα προϊόντα όπως το Aquicine για την αντιμετώπιση ωομυκήτων, την διεύρυνση της έγκρισης του Taegro σε επιπλέον χρήσεις σε Taegro LEX2 και Taegro LEX3, το Clavitus Neo, το Pyrevert, το Exploγο Fruit CP, το Nermady και άλλα. «Το παιχνίδι αλλάζει από το 2029 – 2030 όταν θα φέρουμε καινοτόμα προϊόντα, υψηλής αποτελεσματικότητας εφάμιλλης με τα χημικά σκευάσματα, όπως το Gaston, το Collaris και το Yquem», ανέφερε ο κ. Αβραμίδης.

Φύκι, το μαγικό φίλτρο της αναγεννητικής γεωργίας

Στη θεματική ενότητα «Από το φύορδ στο χωράφι, με την τεχνολογία GEA Power», τα στελέχη Κώστας Δημασίς Market Development Mngr MEDA Biostimulants & Special Nutrition και Αν-



δρoκλής Καρυπίδης Biologicals Developer, προανέγγειλαν νέα, καινοτόμα, προϊόντα, επιστημονικά τεκμηριωμένα -και όχι μαϊζούνια ή αλλιώς snake oils για... πάσαν νόσο- προερχόμενα από φύκια τα οποία συλλέγονται σε Νορβηγικά φύορδ. «Ως εταιρεία, αυτό που έχουμε κάνει είναι να εξηγήσουμε επιστημονικά πως δρουν τα συγκεκριμένα προϊόντα. Έτσι δημιουργήθηκε η GeaPower, μια τεχνολογική πλατφόρμα, η οποία μετατρέπει τα δυνητικά ενεργά συστατικά σε λύσεις για προβλήματα και ανάγκες των καλλιεργειών», αναφέρθηκε από τον Κώστα Δημασί, ο οποίος έσπευσε να σημειώσει πως «ο φύκι είναι ο πρωταγωνιστής της σημερινής μας ιστορίας. Πολλοί το χαρακτηρίζουν ως το μαγικό φίλτρο της αναγεννητικής γεωργίας». Για τα νέα επαναστατικά όπως ανέφεραν προϊόντα από εκχυλίσματα φυκιών, οι ομιλητές εξήγησαν πως θα χρησιμοποιούν το micro RNA και ότι σε τρία χρόνια θα είναι διαθέσιμα.

Διαχείριση των στρες στα φυτά με χειρουργική ακρίβεια

Τί συμβαίνει στα φυτά όταν επικρατούν δυσμενείς καιρικές συνθήκες, πως αποκωδικοποιείται η κυτταρική γλώσσα και πως μπορεί να γίνει διαχείριση των μηχανισμών στρες με χειρουργική ακρίβεια, αναλύθηκε στην ενότητα: «Βιοδιεγέρτες με τη σφραγίδα της επιστήμης».

Οι οικονομικές απώλειες από ακραία καιρικά και κλιματικά φαινόμενα στα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης, με πρωταρχικούς κινδύνους τη ξηρασία, την έντονη βροχή, τον παγετό και το χαλάζι, αυξήθηκαν 53% μεταξύ 2009 και 2023, η Ελένη Καραγιάννη, Regulatory Specialist στη Syngenta Hellas, προσθέτοντας πως το 2023 στην Ελλάδα οι ζημιές ήταν στα

26,8 εκατ. ευρώ με συνέπεια να χαρακτηριστεί ως η πιο ζημιογόνα χρονιά από το 1980 και μετά.

Επικεντρώνοντας στη ξηρασία, ο Ανέστης Δαμιανίδης, Technical Expert Field Crops, Specialties & Veggies North Greece της Syngenta Hellas, ανέλυσε τον τρόπο με τον οποίο καταπονούν τα φυτά το θερμικό και το υδατικό στρες, ενεργοποιώντας -περίπου με τον ίδιο τρόπο- μηχανισμούς άμυνας, που περιορίζουν τη φωτοσυνθετική τους ικανότητα και επηρεάζουν εν τέλει την ανθοφορία, την καρπώδηση και την παραγωγή, με μείωση αποδόσεων.

Έως 10 φορές αποτελεσματικότερη η προληπτική δράση

Σε σχέση με το ιδανικό παράθυρο επέμβασης, ο ομιλητής ανέφερε πως η βοήθεια προς το φυτό για να χτίσει τις μοριακές του άμυνες πρέπει να είναι προληπτική, 2 έως 4 ημέρες στην περίπτωση του θερμικού στρες και 3-4 ημέρες στο υδατικό στρες. «Τότε η αποτελεσματικότητα της εφαρμογής είναι επί 10, σε σύγκριση με το να δράσει κανείς μετά την εκδήλωση του στρες. Παρ' όλα αυτά αν για κάποιο λόγο πάμε στις 6, στις 12, ή στις 24 ώρες μετά το στρες, και πάλι μπορούμε να σώσουμε κάτι από την παραγωγή, αλλά ήδη γνωρίζουμε ότι δουλεύουμε με μειωμένα αποτελέσματα. Αν το αφήσουμε να περάσει το στρες και να δούμε τι έχει μείνει, τότε δεν υπάρχει κανένας λόγος πραγματικά για να επέμβουμε», είπε ο κ. Δαμιανίδης.

Καινοτόμες λύσεις για την ξηρασία που μειώνει έως 70% την παραγωγή

Η απώλεια παραγωγής, λόγω στρεσογόνων παραγόντων σε καλλιέργειες όπως το



σιτάρι, το καλαμπόκι, το κριθάρι και άλλες ε-κατατικές, μπορεί να φτάσει έως και το 70%, ανέφερε ο Χάρης Καρασαββίδης, Biologicals Developer στην Syngenta Hellas.

Παρουσιάζοντας τις λύσεις που έχει στο χαρτοφυλάκιό της η εταιρεία, τόνισε πως για τα θερμικά στρες, υπάρχουν τρία πολύ εξειδικευμένα εργαλεία, στην κατηγορία των βιοδιεγερτών, το Quantis, το Isabion και το Megafol. Αντίστοιχα για τον κορεσμό των εδαφών, στις προτάσεις της Syngenta περιλαμβάνονται το VIVA -βοηθά στη βελτίωση της δομής του εδάφους και αυξάνει το λειτουργικό όγκο της ρίζας- και το Kendal Root, που προάγει και ενδυναμώνει τη ρίζα.

«Τα δύο αυτά προϊόντα λειτουργούν άμεσα στο κομμάτι της ξηρασίας. Ωστόσο, έχουμε και το Yield On, ένα φυτικό εκχύλισμα, που σχετίζεται έμμεσα με τη ξηρασία και βοηθά να αυξήσουμε πολύ τις αποδόσεις στις αροτραίες καλλιέργειες, όπως το καλαμπόκι, τα σιτηρά, το ρύζι, το βამβάκι και τους ελαιώδους σπόρους, που υποφέρουν περισσότερο από τη ξηρασία» επισήμανε ο κ. Καρασαββίδης.

Οι βιοδιεγέρτες δεν είναι έξοδο, αλλά επένδυση στην κερδοφορία

Σε πραγματικά οικονομικά δεδομένα από ελληνικές εκμεταλλεύσεις που πιστοποιούν το όφελος από τη χρήση των βιοδιεγερτών της Syngenta, αναφέρθηκε ο Παναγιώτης Μπουδουρίδης Marketing Manager Field Crops and Seedcare.

Εκκινώντας από τη βασική αρχή ότι δεν αρκεί να κοιτάς μόνο τι ξοδεύεις αλλά και ποια θα είναι η απόδοση της επένδυσής σου, ο ομιλητής είπε ότι η χρήση του YieldOn στο βამβάκι, σημαίνει για τον παραγωγό ένα έξοδο της τάξης των 3,6 ευρώ το στρέμμα, καθώς το κόστος του είναι

9 ευρώ το λίτρο και η επέμβαση απαιτεί 200 κυβικά εκατοστά. «Με τις σημερινές, πολύ χαμηλές τιμές του προϊόντος, αντιστοιχεί σε περίπου 10 κιλά βამβάκι για να καλύψει αυτή τη δαπάνη, όταν η στρεμματική απόδοσή του θα είναι αυξημένη κατά 20 έως και 60 κιλά όπως συνέβη σε πείραμα που έγινε στη Θήβα, σε χωράφι μέτριας απόδοσης», τόνισε.

Αντίστοιχα το Quantis, πάλι στο βამβάκι, κοστίζει περίπου 10 ευρώ το λίτρο και με δύο εφαρμογές των 200 cm³ στα πρώτα λουλούδια και στα καρύδια, η δαπάνη του παραγωγού είναι περίπου 4 ευρώ το στρέμμα ή περίπου 10 κιλά βამβάκι με τη σημερινή τιμή του προϊόντος. «Και εδώ οι παραγωγές που έχουμε δει σε χαμηλής παραγωγικότητας χωράφια, αλλά και σε υψηλής παραγωγικότητας χωράφια, με 1 ή 2 εφαρμογές κυμαίνονται από περίπου 30 έως 60 κιλά παραπάνω στο στρέμμα. Ο παραγωγός θα δώσει 10 κιλά, έχοντας ένα ρίσκο τι θα αποδώσουν, αλλά το ρίσκο αυτό θα του αποδώσει 10 κιλά θα πω εγώ στη χειρότερη περίπτωση ή 20, 40 ή και 60 κιλά το στρέμμα παραπάνω. Άρα μπορεί να βγει πολλαπλά κερδισμένος», εξήγησε ο κ. Μπουδουρίδης.

Παρόμοια παραδείγματα έφερε για το επιτραπέζιο και το συμπύρνηνο ροδάκινο και το νεκταρίνι (με έξοδο 6 ευρώ το στρέμμα, οι αποδόσεις είναι αυξημένες από 50 έως 300 κιλά το στρέμμα), με την εφαρμογή των MC CREAM και MC EXTRA, αλλά και για την επιτραπέζια και τη βιομηχανική πατάτα με το Isabion και το Quantis (εκτός της αύξησης των αποδόσεων βελτιώνεται και το μέγεθος, με αποτέλεσμα να περιορίζεται η φύρα, ενισχύοντας το εισόδημα του παραγωγού), για να συνοψίσει πως «οι βιοδιεγέρτες δεν είναι πολυτέλεια. Είναι επένδυση στην κερδοφορία και στην ανθεκτικότητα των καλλιεργειών».

Με σύμμαχο τη φύση για αποδοτική λίπανση-άρδευση

Στις τεχνολογίες και τα προϊόντα που βοηθούν τα φυτά στην καλύτερη πρόσληψη των θρεπτικών στοιχείων και στη βελτιστη χρήση του νερού, έπεσε το βάρος της ενότητας «Με σύμμαχο τη φύση για πιο αποδοτική λίπανση και άρδευση».

«Οι βιοδιεγέρτες και τα βιο-φυτοπροστατευτικά θα είναι το κλειδί για τη βελτίωση της, αποτελεσματικότητας, της αποδοτικότητας και της ποιότητας των καλλιεργειών στο μέλλον και για τη Syngenta αυτός ο κλάδος αποτελεί στρατηγικό τομέα ανάπτυξης για τα επόμενα χρόνια», είπε ο Παναγιώτης Κωστίκας Marketing Manager Specialty για τη δενδροκομία και το αμπέλι. Στο πλαίσιο αυτό έκανε ιδιαίτερη αναφορά στο διαφυλλικό Vixeran, έναν μικροβιακό βιοδιεγέρτη που ενισχύει την ανάπτυξη των φυτών μέσω της αυξημένης πρόσληψης αζώτου, από τη ρίζα και από το φύλλωμα ακόμη και σε υψηλές θερμοκρασίες και με την παραγωγή μεταβολιτών που λειτουργούν ως βιοδιεγέρτες.

«Το προϊόν μπορεί επίσης να παίζει σημαντικό ρόλο στο μέλλον και για τη μείωση του αποτυπώματος άνθρακα, καθώς 50 γραμμάρια Vixeran από το εργοστάσιο παραγωγής του μέχρι και στο ψεκασμό λαμβάνοντας υπόψη και το τρακτέρ, θα μας επιβαρύνουν με 3,5 κιλά διοξείδιο του άνθρακα σε καλλιέργεια 10 στρεμμάτων. Την ίδια δουλειά με τα 50 γραμμάρια Vixeran μπορούν να κάνουν ανά εκτάριο 70 - 75 κιλά ουρίας, όμως το αποτύπωμα άνθρακα είναι 447 κιλά. Η διαφορά είναι τεράστια και θα μπορούσαν οι αγρότες να την αξιοποιήσουν για να αυξήσουν το εισόδημά τους, πουλώντας δικαιώματα άνθρακα», επισήμανε.

Διαχείριση αρδευτικού νερού

Ως προς το θέμα της διαχείρισης του αρδευτικού νερού, η λύση που προτείνει η Syngenta, σύμφωνα με τον Σωτήρη Σταμούλη, Technical Expert Specialties & Veggies Central & South Greece είναι το Talete, το οποίο «κάνει καλύτερη απορρόφηση και συγκράτηση του νερού και



Ανδροκλής Καρυνίδης Biologicals Developer, Κώστας Δημασίης Market Development Mngr MEDA Biostimulants & Special Nutrition

δευτερογενώς κάνει βελτιστοποίηση της χρήσης του ύδατος. Μπορεί να χρησιμοποιηθεί σε όλα τα συστήματα άρδευσης, ενώ κάτω από κατάλληλες συνθήκες, το καλλιεργητικό είδος, ακόμη και τον τύπο του εδάφους, δυννητικά μπορεί να μειώσει την ποσότητα της άρδευσης, να αυξήσει τα μεσοδιαστήματα μεταξύ των ποτισμάτων και εν τέλει να έχουμε μειωμένο αριθμό αρδευτικών εφαρμογών». Σε πειραματικό σε βιομηχανική τομάτα στην Ηλεία, δε, η προσθήκη Talete σε δύο δόσεις, έφερε αύξηση απόδοσης από 12,5% έως και 20%.

Τον τρόπο δράσης και τα πλεονεκτήματα του Actiwave, παρουσίασε ο CP Sales Representative Νίκος Εγγλεζάκης, σημειώνοντας ότι δουλειά του προϊόντος είναι να αυξάνει την απορροφησιμότητα των θρεπτικών στοιχείων -όπως ασβέστιο, κάλιο, φώσφορος κλπ- που υπάρχουν στο έδαφος και να βοηθά να ανταπεξέλθει το φυτό πολύ γρήγορα στις συνθήκες στρες, όπως και αυξάνει το μεταβολισμό του.



Από αριστερά: Νίκος Εγγλεζάκης CP Sales Representative, Παναγιώτης Κωστίκας Marketing Manager Specialty, Σωτήρης Σταμούλης Technical Expert Specialties & Veggies Central & South Greece



Έως 31 Δεκεμβρίου απογραφή κτηνοτροφικών εγκαταστάσεων

Έως τις 31 Δεκεμβρίου οφείλουν οι κτηνοτρόφοι υποχρεωτικά να προχωρήσουν στην απογραφή δραστηριοτήτων των κτηνοτροφικών εγκαταστάσεων, καθώς μετά το πέρας αυτής η διαδικασία θα γίνεται με καταβολή παραβόλου 200 ευρώ. Η απογραφή αφορά είτε κτηνοτροφικές εγκαταστάσεις που λειτουργούν με έγκριση λειτουργίας ή γνωστοποίηση λειτουργίας, είτε κτηνοτροφικές εγκαταστάσεις που λειτουργούν και έχουν

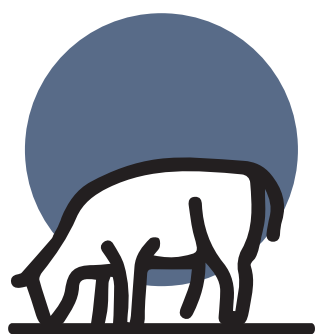
αδειοδοτηθεί με προγενέστερο θεσμικό πλαίσιο και διεκπεραιώνονται μέσω της «OpenBusiness».

Για την απογραφή αναρτάται στην ηλεκτρονική εφαρμογή «Open Business» μόνο το αποδεικτικό αδειοδότησης και όχι τα σχετικά δικαιολογητικά που είχαν υποβληθεί κατά την αδειοδότηση. Για τις κτηνοτροφικές εγκαταστάσεις, αποδεικτικά αδειοδότησης, μπορούν να είναι τα εξής: έγκριση λειτουργίας, γνωστοποίηση λειτουργίας,

άδεια εγκατάστασης, άδεια λειτουργίας.

Επισημαίνεται ότι δεν υποχρεούνται σε απογραφή όσες κτηνοτροφικές εγκαταστάσεις είχαν υποβάλει γνωστοποίηση λειτουργίας με χρήση της ηλεκτρονικής πλατφόρμας www.notifybusiness.gov (δηλαδή κατά το χρονικό διάστημα από 18/5/2022 έως και 2/2/2025), διότι έγινε αυτόματη μετάπτωση των στοιχείων από το «NotifyBusiness» στο «OpenBusiness».

■ ΟΖΩΔΗΣ ΔΕΡΜΑΤΙΤΙΔΑ-LSD



2015

Το πρώτο κρούσμα στην ΕΕ καταγράφηκε στην Ελλάδα το 2015

2015-2017

Η LSD εξαπλώθηκε ραγδαία σε όλη τη Νοτιοανατολική Ευρώπη, συμπεριλαμβανομένης της Αλβανίας, Βουλγαρίας, Κοσσυφοπεδίου, Μαυροβουνίου, Βόρειας Μακεδονίας, Σερβίας και Τουρκίας

2017

Ο στοχευμένος εμβολιασμός και η επιτήρηση έθεσαν την ασθένεια υπό έλεγχο

Επανεμφανίστηκε σε Γαλλία, Ιταλία, και μετέπειτα σε Ισπανία

2025

Δεν αφήνουν ήσυχη την κτηνοτροφία οι ζωνόσοι, νέα απειλή τα κρούσματα οζώδους δερματίτιδας σε χώρες της Ευρώπης. Καμπανάκι ΕΘΕΑΣ-Βους Ελλάς για προληπτικά μέτρα πριν είναι αργά

ΤΗΣ ΜΑΡΙΑΣ ΓΙΟΥΡΟΥΚΕΛΗ
gjiouroukeli@agronews.gr

Μετά την πανώλη, και τώρα την ευλογιά που επελαύνει στη χώρα μας αφανίζοντας εκατοντάδες χιλιάδες αιγοπρόβατα, νέα ανησυχία προκαλούν τα κρούσματα οζώδους δερματίτιδας σε βοοτροφικές εκμεταλλεύσεις σε χώρες της Ευρώπης, όπως η Γαλλία και η Ισπανία.

Η πρόσφατη εμπειρία με την ευλογιά και την πανώλη των μικρών μηρυκαστικών απέδειξε ότι η εξάπλωση των ζωνόσων μπορεί να έχει καταστροφικά αποτελέσματα για τους κτηνοτρόφους, οδηγώντας σε τεράστιες απώλειες ζωικού κεφαλαίου και σε «λουκέτα» μονάδων, ενώ επηρεάζει μια σειρά από κλάδους της αλυσίδας κρέατος και γάλακτος, προκαλώντας παράλληλα ανατιμήσεις στην αγορά εξαιτίας των ελλείψεων.

Μάλιστα, όπως τονίζει χαρακτηριστικά σε μια από τις τελευταίες του ανακοινώσεις το Γεωτεχνικό Επιμελητήριο Ελλάδας, «οι πρόσφατες επιζωοτίες δεν είναι απλώς ατυχία, αλλά νομοτελειώδες αποτέλεσμα χρόνιων παθογενειών και ελλείψεων στον κλάδο και στη Δημόσια Κτηνιατρική». Σύμφωνα με το ΓΕΩΤΕΕ στις βασικές χρόνιες αδυναμίες που οδήγησαν στη σημερινή κρίση περιλαμβάνουν:

- Παράνομο εμπόριο ζώων και αιμωρησία.
- Υποστελέχωση των δημόσιων δομών διαχείρισης αναπαραγωγικού κεφαλαίου.
- Κακή κατάσταση σταβλικών εγκαταστάσεων και ελλιπής τήρηση μέτρων βιοασφάλειας (π.χ., μονάδες χωρίς περίφραξη).
- Έλλειψη εκπαίδευσης των κτηνοτρόφων στην έγκαιρη δήλωση κρουσμάτων και στην τήρηση βιοασφάλειας.



Οι κλιματικές συνθήκες και η θερμή περίοδος που διανύουμε, ευνοούν τη γρήγορη εξάπλωση ζωνόσων.

Δεν είναι απλά ατυχία Απόρροια μίας σειράς παθογενειών οι επιζωοτίες νόσοι

- Καθυστερήσεις στις οικονομικές αποζημιώσεις για υποχρεωτικές θανατώσεις ζώων.

Καμπανάκι στη Γενική Διεύθυνση Κτηνιατρικής για την άμεση λήψη προληπτικών μέτρων για προστασία της ελληνικής βοοτροφίας από την οζώδη δερματίτιδα που έχει εμφανιστεί σε χώρες της ΕΕ χτυπούν η ΕΘΕΑΣ και ο Πανελλήνιος Αγροτικός Συνεταιρισμός, Βους Ελλάς. Με επιστολή τους ζητούν την ενίσχυση των ελέγχων και τη στελέχωση των κτηνιατρικών υπηρεσιών τονίζοντας πως η «πρόληψη αποτελεί το ισχυρότερο εργαλείο, τόσο για την προστασία του ζωικού

κεφαλαίου όσο και για τη διασφάλιση της ελληνικής παραγωγής κρέατος και γάλακτος».

Στην επιστολή υπογραμμίζουν πως «η προστασία της ελληνικής βοοτροφίας αποτελεί ζήτημα εθνικής επισιτιστικής ασφάλειας και δημόσιας υγείας. Κάθε απειλή, όπως η οζώδης δερματίτιδα, δεν αφορά μόνο τους κτηνοτρόφους, αλλά όλη την κοινωνία. Η βοοτροφία βρίσκεται σε κρίσιμο μεταίχμιο: παρά τις γνωστές παθογένειες του κλάδου, στέκεται όρθια και αγωνίζεται να επιβιώσει».

Ωστόσο, οι κλιματικές συνθήκες και η θερμή περίοδος που διανύουμε, ευνοούν τη γρήγορη εξάπλωση ζωνόσων, όπως η οζώδης



Μείωση εξαγωγών ουκρανικών γεωργικών προϊόντων προς ΕΕ

Από την 1η Οκτωβρίου 2025, η Ουκρανία εξήγαγε γεωργικά προϊόντα αξίας 15 δισ. ευρώ, ήτοι 1,57 δισ. ευρώ λιγότερα από ό,τι την ίδια περίοδο πέρυσι. Το 90% της μείωσης των ουκρανικών εξαγωγών τους πρώτους εννέα μήνες σχετίζεται με την ευρωπαϊκή αγορά. Αυτό ανέφερε στη σελίδα του στο Facebook ο Υφυπουργός Οικονομίας της Ουκρανίας - Εμπορικός Εκπρόσωπος της Ουκρανίας, Taras Kachka.

Σύμφωνα με τον ίδιο, η μείωση των εξαγωγικών ρυθμών επηρεάζεται από την έλλειψη σταθερότητας στο εμπόριο με την ΕΕ, η οποία συνδέεται με αλλαγές στο εμπορικό σύστημα, που θα επιλυθούν με την έναρξη της επικαιροποιημένης Συμφωνίας Σύνδεσης στις 29 Οκτωβρίου. Ταυτόχρονα, 3 κράτη μέλη της ΕΕ διατηρούν απαγορεύσεις στην εισαγωγή γεωργικών προϊόντων από την Ουκρανία. «Το υψηλό κόστος α-

σφάλισης και η έλλειψη εμπορευματοκιβωτίων και ψυγείων που φτάνουν στα λιμάνια της Μεγάλης Οδησσού συνεχίζουν να περιορίζουν την ικανότητα της Ουκρανίας να επιστρέψει στις παραδοσιακές εξαγωγικές αγορές της. Παρ' όλα αυτά, η Ουκρανία εξήγαγε 44 εκατ. τόνους μέσω των λιμένων της Οδησσού. Το 90% των γεωργικών εξαγωγών πραγματοποιείται μέσω θαλάσσιων λιμένων», σημείωσε ο Taras Kachka.



Αίσθηση αδικίας και εγκατάλειψης βγάζει τους αγρότες στους δρόμους

δερματίτιδα των βοοειδών, γεγονός που καθιστά επιτακτική την άμεση λήψη προληπτικών μέτρων». Για το λόγο αυτό προτείνουν:

- Την πλήρη απαγόρευση εισαγωγών ζώων ζώων από χώρες όπου έχουν εμφανιστεί κρούσματα (Γαλλία, Ισπανία, Ιταλία), καθώς και την απαγόρευση εισαγωγών από τρίτες χώρες εφόσον τα ζώα προέρχονται ή έχουν διακινηθεί μέσω των παραπάνω χωρών (με γαλλικό, ιταλικό ή ισπανικό διαβατήριο).
- Τη στελέχωση των Κτηνιατρικών Υπηρεσιών με επαρκές και εξειδικευμένο προσωπικό.
- Την επιβολή αυστηρών ποινών σε όσους παραβιάζουν κανονισμούς του ενδοκοινοτικού εμπορίου (καραντίνα, έλεγχοι, εξετάσεις).
- Την ενίσχυση της συνεργασίας μεταξύ υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης, Περιφερειών και συνεταιρισμών, για ενιαία και αποτελεσματική εφαρμογή προληπτικών μέτρων και με τη σύσταση επιστημονικής επιτροπής για τη διαχείριση της οξώδους δερματίτιδας βοοειδών με τη συμμετοχή επιστημόνων και βοοτρόφων.
- Την άμεση ενεργοποίηση προγραμμάτων ενημέρωσης των κτηνοτρόφων σχετικά με τα μέτρα βιοασφάλειας και την εντατικοποίηση των ελέγχων στα σύνορα και στις εκτροφές.

Ισχυρό εργαλείο η πρόληψη

Η πρόληψη αποτελεί το ισχυρότερο εργαλείο για την προστασία του ζωικού κεφαλαίου και για τη διασφάλιση της ελληνικής παραγωγής κρέατος και γάλακτος, τονίζουν ΕΘΕΑΣ και Βους Ελλάς σχετικά με τα κρούσματα οξώδους δερματίτιδας στην ΕΕ. «Απαιτούμε την άμεση λήψη ουσιαστικών μέτρων προστασίας και στήριξης του κλάδου. Αν επαναληφθεί η ιστορία, οι συνέπειες δεν θα περιοριστούν στους κτηνοτρόφους, αλλά θα επηρεάσουν το σύνολο της κοινωνίας και της οικονομίας.

“

Εκρηκτικό κοκτέιλ

Στο εκρηκτικό κοκτέιλ, προστίθενται τα ήδη οξυμένα και διαχρονικά προβλήματα όπως η απώλεια εισοδήματος, οι χαμηλές τιμές των αγροτικών προϊόντων, το κόστος παραγωγής, η ανυπαρξία μέτρων προστασίας της παραγωγής από καιρικά φαινόμενα κ.ά

Η οικονομική ασφυξία, η αίσθηση αδικίας και εγκατάλειψης του πρωτογενή τομέα ξεσηκώνουν τον αγροτικό κόσμο. Εκπρόσωποι Ομοσπονδιών, Αγροτικών Συλλόγων, Αγροτικών Συνεταιρισμών, συζητούν συλλογικά καθορίζοντας τα επόμενα βήματά τους για πανελλαδικές συντονισμένες κινητοποιήσεις το επόμενο διάστημα.

Ο Νοέμβριος προδιαγράφεται ιδιαίτερα «θερμός» καθώς η οργή και η αγανάκτηση των αγροτών και των κτηνοτρόφων της χώρας, ξεχειλίζει σε όλες τις περιοχές από τον Έβρο μέχρι και την Κρήτη, λόγω του μπλοκαρίσματος των πληρωμών των ενισχύσεων από τον ΟΠΕΚΕΠΕ (πάνω από 1 δισ. ευρώ για τα υπόλοιπα του 2024 και την προκαταβολή της βασικής ενίσχυσης 2025) και την εξάπλωση της ευλογιάς προβάτων, που αφανίζει κοπάδια και κτηνοτροφικές εκμεταλλεύσεις.

Σημειωτέον, μια πρόγευση έδωσαν προ ημερών με αποκλεισμό του Βόρειο Οδικού Άξονα Κρήτης (ΒΟΑΚ) τόσο στην περιφερειακή ενότητα Ηρακλείου, όσο και στην περιφερειακή ενότητα Χανίων, αγρότες και κτηνοτρόφοι στην Κρή-

τη. Σύμφωνα με τους εκπροσώπους των αγροτοκτηνοτρόφων, υπάρχει σε εκκρεμότητα μια «πρόσκληση» που περιμένουν από τον αντιπρόεδρο της κυβέρνησης Κωστή Χατζηδάκη και το οικονομικό επιτελείο, προκειμένου να μεταβούν στην Αθήνα για συζητήσεις.

Στο εκρηκτικό κοκτέιλ, προστίθενται τα ήδη οξυμένα και διαχρονικά προβλήματα όπως η απώλεια εισοδήματος, οι χαμηλές τιμές των αγροτικών προϊόντων, το κόστος παραγωγής, η ανυπαρξία μέτρων προστασίας της παραγωγής από καιρικά φαινόμενα κ.ά.. Μάλιστα, το νέο πλαίσιο της Κοινής Αγροτικής Πολιτικής, που επιβάλλει νέους όρους στο αγροτικό μοντέλο για την λήψη ενισχύσεων, θεωρείται μια εξίσου σημαντική αιτία αντιπαράθεσης.

Στο μεταξύ, στην οργάνωση πανελλαδικού συλλαλητηρίου στο πρώτο διάστημα του Νοεμβρίου – ενδεικτικά έως τις 11 Νοεμβρίου 2025 - προσανατολίζονται και οι αγροτικοί και κτηνοτροφικοί φορείς, που συμμετείχαν σε πρόσφατη σύσκεψη που κάλεσε η ΕΘΕΑΣ στην οποία κυριάρχησε η αίσθηση αδικίας, εγκατάλειψης και κόπωσης.

Σε ποιους τομείς δεν συμμορφώνεται η Ελλάδα

Η Ελλάδα σύμφωνα με τις παρατηρήσεις της Κομισιόν δεν ανταποκρίνεται σε μια σειρά από κριτήρια όπως για το Σύστημα Αναγνώρισης Αγροτεμαχίων (ΣΑΑ), το ΟΣΔΕ, τους ελέγχους γεωργικής δραστηριότητας και κατοχής της γης, τη συνδεδεμένη αιγοπροβάτων. Για το ΣΣΑ η Επιτροπή ζητά οι ορθοφωτογραφίες που χρησιμοποιούνται να είναι ηλικίας όχι πέραν των 3 ετών. Επίσης, η μεθοδολογία που χρησιμοποιεί η Ελλάδα για τον προσδιορισμό της Μέγιστης Επιλέξιμης Έκτασης (ΜΕΕ), ειδικά για αγροτεμάχια με διάσπαρτα μη επιλέξιμα χαρακτηριστικά, θεωρείται λανθασμένη και χρειάζεται αξιολόγηση ποιότητας βαθμονόμησης. Για το ΟΣΔΕ δεν υπάρχει πρόβλεψη για συγκεκριμένες δράσεις για το 2025 σε τομείς υψηλού κινδύνου ασφαλείας. Επίσης, δεν υπάρχει επαρκής πρόβλεψη για ελέγχους γεωργικής δραστηριότητας σε όλους τους τύπους γης. Για τη συνδεδεμένη στα αιγοπρόβατα διαπιστώθηκαν σοβαρές ελλείψεις όσον αφορά τον έλεγχο των όρων επιλεξιμότητας, ιδίως: οι διασταυρωτικοί έλεγχοι μεταξύ διαφορετικών βάσεων δεδομένων, η επιλογή δείγματος με κριτήριο κινδύνου, το χρονοδιάγραμμα των επιτόπιων ελέγχων. Η Επιτροπή ζητά πιο συγκεκριμένα μέτρα π.χ. καλύτερη ιχνηλασιμότητα των ζώων, αντικατάσταση του ηλεκτρονικού ενωτίου με βώλο, ατομική καταχώριση κάθε ζώου.



Εξομάλυνση πληρωμών τέλη του έτους δια απορροφήσεως

Το ΟΚ της Κομισιόν για τη νέα εποχή στον ΟΠΕΚΕΠΕ θα ξεκλειδώσει το τσεκ

ΤΗΣ ΜΑΡΙΑΣ ΓΙΟΥΡΟΥΚΕΛΗ
giouroukeli@agronews.gr

Το ορόσημο της 4ης Νοεμβρίου που έχει θέσει η Κομισιόν για το νέο Action Plan που αφορά στην μεταρρύθμιση του ΟΠΕΚΕΠΕ, δηλαδή για ένα αξιόπιστο σύστημα διαχείρισης και ελέγχου των επιδοτήσεων άνω των 2,3 δισ. ευρώ σε περισσότερους από 600.000 δικαιούχους, παλεύει να προλάβει το κυβερνητικό επιτελείο και να αποτραπεί ο κίνδυνος ενός εκτεταμένου shut down, στις αγροτικές πληρωμές. Αν μη τι άλλο, η έγκριση των ευρωπαϊκών είναι ιδιαίτερα κρίσιμη για να προχωρήσει ο ΟΠΕΚΕΠΕ στην προκαταβολή του τσεκ, εντός Νοεμβρίου και να αποφευχθεί μια «μετωπική σύγκρουση» με τον αγροτικό κόσμο που έχει κυριολεκτικά στεγνώσει από ρευστότητα και ετοιμάζεται για δυναμικές κινητοποιήσεις. Στο υπουργικό συμβούλιο μετά την αργία της 28ης Οκτωβρίου, ο πρωθυπουργός Κυριάκος Μητσοτάκης έδωσε τις κατευθυντήριες γραμμές για την μεταρρύθμιση του ΟΠΕΚΕΠΕ αναμένεται να βγει σε δημόσια διαβούλευση αρχές του επόμενου μήνα.

Η κυβέρνηση έχει ήδη σε αυτό το κομμάτι τρία κρίσιμα ορόσημα να υλοποιήσει:

- Να καταθέσει μέχρι τις 4 Νοεμβρίου την πρότασή της για ένα αξιόπιστο σύστημα διαχείρισης και ελέγχου των αγροτικών επιδοτήσεων.
- Να δοθεί όσο το δυνατόν πιο γρήγορα η προκαταβολή της βασικής ενίσχυσης του 2025.
- Να ψηφιστεί μέχρι τον Δεκέμβριο ο νόμος για την κατάργηση του ΟΠΕΚΕΠΕ και η μεταφορά των αρμοδιοτήτων του στην ΑΑΔΕ, αυ-

τός ο οποίος στις αρχές του Νοεμβρίου θα βγει σε δημόσια διαβούλευση.

Στο πλαίσιο της εισήγησής του, ο πρωθυπουργός είπε «Ξέρουμε ότι είναι μια εξαιρετικά δύσκολη άσκηση, ξέρουμε πια ότι από εδώ και στο εξής τα νέα δεδομένα επιβάλλουν πριν από κάθε επιδότηση να προηγείται ένας πολύ ενδελεχής έλεγχος.», σημειώνοντας παράλληλα πως «είναι ειλημμένη πολιτική απόφαση της κυβέρνησης να μπει ένα τέλος στην ανομία και να κάνουμε μία καινούργια αρχή σε αυτόν τον τόσο κρίσιμο τομέα της κατανομής των ευρωπαϊκών ενισχύσεων στους αγρότες και τους κτηνοτρόφους μας.[...] Ξέραμε καλά ότι μια τόσο μεγάλη μεταρρύθμιση, εν κινήσει μάλιστα, τη στιγμή που ταυτόχρονα έπρεπε να γίνονται πληρωμές, ταυτόχρονα με τις διαπραγματεύσεις τις οποίες κάνουμε με την Ευρωπαϊκή Ένωση, μια τέτοια μεταρρύθμιση θα προκαλούσε και αστοχίες και καθυστερήσεις. Προτεραιότητά μας πάντα παραμένει να επιτα-

χυνθεί η καταβολή των αποζημιώσεων σε όσους πραγματικά τις δικαιούνται.».

Ποιες αλλαγές δρομολογούνται

Το σχέδιο νόμου, όπου περιλαμβάνονται όλες οι λεπτομέρειες της μεταρρύθμισης για την ενσωμάτωση του ΟΠΕΚΕΠΕ στην ΑΑΔΕ παρουσιάστηκε από τον αντιπρόεδρο της Κυβέρνησης Κωστή Χατζηδάκη, τον υπουργό Εθνικής Οικονομίας Κυριάκο Πιερρακάκη και τον υπουργό Αγροτικής Ανάπτυξης Κώστα Τσιάρα, προβλέπει:

- Ο ΟΠΕΚΕΠΕ θα ενταχθεί στην ΑΑΔΕ ως Γενική Διεύθυνση της ανεξάρτητης αρχής, μεταφέροντας και όλα τα πληροφορικά συστήματα, τα δεδομένα του Οργανισμού (από φακέλους με πληρωμές και ελέγχους μέχρι προμήθειες και ανθρώπινο δυναμικό).

- Η ΑΑΔΕ καθίσταται πλέον ως μοναδικός μηχανισμός εποπτείας και ελέγχου των αγροτικών επιδοτήσεων, αξιοποιώντας τα ψηφιακά της εργαλεία και τις διασταυρώσεις στοιχείων που ήδη εφαρμόζει στον φορολογικό τομέα.

- Αλλαγές τόσο στον τρόπο υποβολής των αιτήσεων, όσο και στις προϋποθέσεις για την καταβολή των ενισχύσεων, ενώ οι έλεγχοι θα γίνουν αυστηρότεροι και θα εντατικοποιηθούν.

- Για τους αγρότες, στο παρόν στάδιο, οι πληρωμές θα γίνονται χωρίς αλλαγές στις διαδικασίες.

- Ένα νέο μοντέλο εποπτείας, όπου κάθε ενίσχυση θα συνδέεται άμεσα με τα δηλωμένα στοιχεία εισοδήματος και παραγωγής. Για παράδειγμα στην περίπτωση των κτηνοτρόφων δρομολογείται ο έλεγχος και των τιμολογίων για το γάλα και το κρέας.



Μόνος μηχανισμός εποπτείας

Η ΑΑΔΕ καθίσταται πλέον μοναδικός μηχανισμός εποπτείας και ελέγχου των αγροτικών επιδοτήσεων, οι πληρωμές των οποίων στο παρόν στάδιο θα γίνονται χωρίς αλλαγές στις διαδικασίες

Πρόσω ολοταχώς η ΕΕ για υπογραφές με Mercosur Δεκέμβρη

ΤΗΣ ΜΑΡΙΑΣ ΓΙΟΥΡΟΥΚΕΛΗ
giouroukeli@agronews.gr

Υπέρ-κατά

Οι υποστηρικτές της συμφωνίας ΕΕ-Mercosur πιστεύουν ότι θα τονώσει την ανάπτυξη και θα ενισχύσει τις οικονομικές σχέσεις μεταξύ Ευρώπης και Νότιας Αμερικής, ενώ οι επικριτές της εκφράζουν φόβους για επιπτώσεις στο περιβάλλον και την αγροτική παραγωγή.

Γαλλία

Η Γαλλία, σφοδρή αντίπαλος της συμφωνίας, ενθαρρύνθηκε από μια προτεινόμενη ρήτρα διασφάλισης και καλύτερο έλεγχο των τροφίμων που εισέρχονται στην Ευρώπη.

Έγκριση

Η συμφωνία, που αναμένει την έγκριση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, θα οδηγήσει στη δημιουργία της μεγαλύτερης παγκοσμίως ζώνης ελεύθερου εμπορίου, καλύπτοντας πάνω από 700 εκατ. ανθρώπους.

Μετά από περισσότερα από είκοσι χρόνια διαπραγματεύσεων, η συμφωνία ΕΕ-Mercosur μοιάζει πλέον πιο κοντά από ποτέ. Οι υποστηρικτές της πιστεύουν ότι θα τονώσει την ανάπτυξη και θα ενισχύσει τις οικονομικές σχέσεις μεταξύ Ευρώπης και Νότιας Αμερικής, ενώ οι επικριτές της εκφράζουν φόβους για επιπτώσεις στο περιβάλλον και την αγροτική παραγωγή. Η τελική απόφαση ανήκει πλέον στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο, τα οποία θα πρέπει να εγκρίνουν το κείμενο πριν τεθεί σε ισχύ.

Ο Επίτροπος Γεωργίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης, Κριστόφ Χάνσεν, κάλεσε κατά τη διάρκεια επίσκεψής του στο Σάο Πάολο της Βραζιλίας την περασμένη εβδομάδα για επίτευξη των διαδικασιών, τονίζοντας πως είναι καιρός οι διαπραγματεύσεις να φτάσουν στο τέλος τους, ώστε η συμφωνία να υπογραφεί το συντομότερο δυνατόν. Πιο συγκεκριμένα, ο Χάνσεν δήλωσε πως η ολοκλήρωση της συμφωνίας μέχρι τον Δεκέμβριο είναι εφικτή, εφόσον κινηθούν ταχύτερα οι ευρωπαϊκοί θεσμοί. Υπογράμμισε τη σημασία νέων εμπορικών ευκαιριών, ειδικά μετά την αύξηση των δασμών των Ηνωμένων Πολιτειών στις ευρωπαϊκές εξαγωγές, γεγονός που πιέζει σημαντικά πολλούς ευρωπαίους παραγωγούς.

Η συμφωνία, η οποία εξακολουθεί να αναμένει την έγκριση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, θα οδηγήσει στη δημιουργία της μεγαλύτερης

Υπεραμύνεται ο
Επίτροπος Γεωργίας
της επισφράγισης
του ντηλ,
υποστηρίζοντας
ότι θα αποτελέσει
αντίβαρο στους
δασμούς ΗΠΑ και
θα ανοίξει δρόμο
για την μεγαλύτερη
ζώνη ελεύθερου
εμπορίου στον κόσμο

παγκοσμίως ζώνης ελεύθερου εμπορίου, καλύπτοντας περισσότερους από 700 εκατομμύρια ανθρώπους. Μόνο το προηγούμενο έτος, οι εμπορικές συναλλαγές ανάμεσα στις δύο πλευρές ανήλθαν σε περίπου 111 δισ. ευρώ, δηλαδή 129 δισ. δολάρια.

Ο τομέας οίνους της ΕΕ από τους μεγάλους κερδισμένους

Παράλληλα, ο τομέας του ευρωπαϊκού κρασιού αναμένεται να είναι ανάμεσα στους μεγάλους κερδισμένους, καθώς η συμφωνία θα εξασφαλίσει ευκολότερη πρόσβαση στις αγορές της Mercosur, δηλαδή της Βραζιλίας, της Αργεντινής, της Παραγουάης, της Ου-



ρουγουάης και σύντομα της Βολιβίας. Η νέα αυτή δυνατότητα θα μπορούσε να αντισταθμίσει τις απώλειες από τον περιορισμό της παρουσίας των ευρωπαϊκών κρασιών στην αγορά των ΗΠΑ.

Απαντώντας στις ανησυχίες των ευρωπαίων αγροτών για πιθανό αθέμιτο ανταγωνισμό, ο Χάνσεν υπερασπίστηκε τον μηχανισμό προστασίας που έχει προτείνει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Ο μηχανισμός αυτός θα δίνει τη δυνατότητα στην Ε.Ε. να περιορίζει τις εισαγωγές από τη Mercosur σε περιπτώσεις απότομης πτώσης των τιμών στα ευρωπαϊκά προϊόντα. Αν και η κυβέρνηση της Βραζιλίας διαφωνεί με τη ρήτρα αυτή, ο

Επίτροπος υπογράμμισε πως αποτελεί απαραίτητη προϋπόθεση για να προστατευθούν οι ευρωπαίοι παραγωγοί.

Στο επίκεντρο των συνομιλιών βρέθηκε επίσης ο νέος ευρωπαϊκός κανονισμός που απαγορεύει τις εισαγωγές προϊόντων προερχόμενων από αποψιλωμένες εκτάσεις μετά το 2021. Ο Χάνσεν εμφανίστηκε αισιόδοξος ότι η Βραζιλία θα προσαρμοστεί στις απαιτήσεις έως τον Δεκέμβριο, σημειώνοντας πως η χώρα έχει την τεχνογνωσία να διαχωρίζει τα προϊόντα που πληρούν τα ευρωπαϊκά πρότυπα από εκείνα που προορίζονται για αγορές με χαμηλότερες προδιαγραφές.

«Γλυκαίνει» ο Μακρόν
βλέπει να υιοθετούνται
οι ρήτρες προστασίας
των παραγωγών τροφίμων

Ο Γάλλος πρόεδρος Εμανουέλ Μακρόν δήλωσε προ ημερών ότι είναι πολύ νωρίς για να εκφράσει μια σταθερή άποψη σχετικά με τη συμφωνία ΕΕ-Mercosur, υποστηρίζοντας ωστόσο ότι γίνονται βήματα προς τη σωστή κατεύθυνση. Η Γαλλία, σφοδρή αντίπαλος της συμφωνίας, ενθαρρύνθηκε από μια προτεινόμενη ρήτρα διασφάλισης και καλύτερο έλεγχο των τροφίμων που εισέρχονται στην ΕΕ, αλλά περιμένει την ολοκλήρωση των εργασιών, μετέδωσε το Reuters. «Σήμερα, η γαλλική κυβέρνηση, όπως και οι άλλες, περιμένει

τις απαντήσεις. Αλλά όλα αυτά κινούνται προς τη σωστή κατεύθυνση για την προστασία των πιο εκτεθειμένων τομέων και των Ευρωπαίων καταναλωτών», δήλωσε ο Μακρόν. Στο μεταξύ, η επικεφαλής εξωτερικής πολιτικής της ΕΕ, Κάθια Κάλλας, απέσυρε τον ισχυρισμό ότι οι Ευρωπαίοι ηγέτες αποφάσισαν στη σύνοδο κορυφής της ΕΕ να υπογράψουν τη συμφωνία Mercosur. «Δεν δόθηκε εντολή αυτή καθαυτή, αλλά... ο πρόεδρος Κόστα ζήτησε από τα κράτη να προχωρήσει η διαδικασία», ανέφερε εκπρόσωπος της Κάλλας.



...ΤΗΣ ΠΙΑΤΣΑΣ

Ευτυχώς που όλες οι αγροτικές πληρωμές της περασμένης εβδομάδας πήγαν καλά, λένε ειρωνικά οι παραγωγοί. Από καθυστέρηση σε καθυστέρηση και από απλήρωτους σε απλήρωτους. Όχι ότι δηλαδή ο αγροτικός κόσμος περίμενε και τίποτα καλύτερο. Ευτυχώς που ο υφυπουργός Κέλλας παραδέχεται ότι «υπάρχουν καθυστερήσεις στις πληρωμές των ευρωπαϊκών επιδοτήσεων», αλλά διαβεβαιώνει με έμφαση ότι «τα χρήματα υπάρχουν».

Το πρόβλημα, σου λέει, είναι ότι «η Ε.Ε. ζητεί εξονυχιστικούς ελέγχους και σ' αυτό αποδίδονται οι καθυστερήσεις. Ωστόσο, δεν θα θέσουμε σε διακινδύνευση τις ευρωπαϊκές επιδοτήσεις και δεν θα κάνουμε βήμα πίσω στην εξυγίανση του ΟΠΕΚΕΠΕ» τονίζει ο υφυπουργός Κέλλας. Οι γνωστές ατάκες με τους ελέγχους. Κουράστηκαν πια οι αγρότες.

Πάντως, σου λέει, πιστεύει ότι «είναι εφικτή η καταβολή της προκαταβολής βασικής ενίσχυσης του 2025 στους αγρότες έως τις 20 Νοεμβρίου περίπου. Και πιστεύει – όχι με σιγουριά εννοείται – και περίπου στις 20 του μήνα – χωρίς να υπάρχει επίσημη δέσμευση. Για καλό τα λέει αυτά; Οι αρμόδιοι εκτίθενται και οι αγρότες έχουν μείνει εκτεθειμένοι.

Και δεν σταμάτησε εκεί. Ο ίδιος ο υφυπουργός της πλατείας βρέθηκε και σε άλλη τηλεοπτική εκπομπή, ήταν και οι αργίες της 28ης Οκτωβρίου, είχε χρόνο ως φαίνεται. Εξήγησε, λοιπόν, ότι «το νομοσχέδιο για τη μεταφορά του ΟΠΕΚΕΠΕ στην ΑΑΔΕ είναι υποχρεωμένη η κυβέρνηση να το ψηφίσει έως τις 31 Δεκεμβρίου, αφού αποτελεί ένα από τα τρία ορόσημα που έχει θέσει η Κομισιόν». Άντε να το δούμε κι αυτό!

Είναι και η 4η Νοεμβρίου, άλλη ημερομηνία ορόσημο για τη χώρα μας, αφού η Ελλάδα οφείλει να παρουσιάσει στην Επιτροπή το νέο σχέδιο δηλώσεων ΟΣΔΕ και τους κανόνες χαρτογράφησης. Εργαζόμαστε, είπε ο Κέλλας, εντατικά ώστε να περάσουμε τον σκόπελο και να μη χαθεί ούτε ένα ευρώ από τα 2,5 δισ. ευρώ ετησίως που λαμβάνει ο αγροτικός κόσμος». Και εδώ γελάμε ή ίσως και να κλαίμε!

Γλαφυρή η επιστολή του αγροτοκτηνοτροφικού κόμματος προς τον πρωθυπουργό, με αίτημα τη θεσμική αποκατάσταση των 2.000 οικογενειών που επλήγησαν από θανάτωση ζώων λόγω πανώλης και ευλογιάς. Όπως αναφέρεται «πριν από 14 μήνες, με κρατική εντολή, θανατώθηκαν χιλιάδες ζώα λόγω πανώλης και ευλογιάς. Περίπου 2.000 οικογένειες κτηνοτρόφων έχασαν το μοναδικό τους εισόδημα. Στάβλοι άδεια. Ψυγεία άδεια. Πιάτα άδεια. Βλέμματα άδεια. Και το κράτος... σιωπά. Δεν έχει δοθεί ούτε ένα ευρώ αποζημίωσης για τα διαφυγόντα κέρδη. Ούτε ένα πρόγραμμα στήριξης. Ούτε ουσιαστική παρέμβαση. Οι υποσχέσεις έγιναν σκόνη». Καλά θα πάει κι αυτό!

Ο ΜΠΛΟΚΑΤΖΗΣ

ΕΙΠΑΝ ΕΙΠΑΝ



ΝΤΟΝΑΛΝΤ ΤΡΑΜΠ ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΗΠΑ

«Τηλεφώνησα στον πρωθυπουργό Μόντι και του είπα ότι δεν μπορούμε να κάνουμε συμφωνία μαζί σας. Ξεκινάτε πόλεμο με το Πακιστάν. [...] Θα σας πω κάτι, ο Μόντι είναι ο πιο ωραίος τύπος μοιάζει με κάποιον που θα θέλατε να έχετε ως πατέρα σας [...] αλλά είναι δολοφόνος».



ΓΚΙΝΤΕΟΝ ΡΑΧΜΑΝ ΑΡΘΡΟΓΡΑΦΟΣ FT

«Η Αμερική και η Κίνα ανταλάσσουν ύβρεις. Ο Σκοτ Μπέσεντ, ο υπουργός Οικονομικών των ΗΠΑ, είπε πως «η Κίνα είναι εναντίον του κόσμου». Αν το Πεκίνο δεν ανακαλέσει την απειλή για περιορισμό εξαγωγής σπάνιων γαιών, ο κόσμος θα πρέπει να αποσυνδεθεί από αυτή».



ΤΖΕΝΙΦΕΡ ΛΟΡΕΝΣ ΗΘΟΠΟΙΟΣ

«Είναι κάτι σκληρό αλλά και υπέροχο [σ.σ για τη μητρότητα]. Δεν ήξερα ότι μπορώ να νιώθω τόσο πολλά.[...] Τα παιδιά μου έχουν αλλάξει τη ζωή μου προς το καλύτερο και με έχουν αλλάξει δημιουργικά. Αν θέλεις να γίνεις ηθοποιός, το προτείνω ανεπιφύλακτα, κάνε παιδιά».



Γ. ΑΝΤΕΤΟΚΟΥΝΜΠΟ ΜΠΑΣΚΕΤΜΠΟΛΙΣΤΑΣ

«Τώρα είμαι εδώ εκπροσωπώντας την ομάδα μου [σ.σ για τις φήμες μεταγραφής]. Νικήσαμε τους Νικς. Οπότε, δεν έχει σημασία. Δεν είχα διαβάσει αυτό το άρθρο. Προσπαθώ να μένω μακριά από όλες τις φήμες. Θα προσπαθήσω να βοηθήσω την ομάδα μου να πάρει νίκες».

ΕΡΩΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΒΔΟΜΑΔΑΣ

ΜΗΠΩΣ ΣΤΗΝ ΕΞΕΤΑΣΤΙΚΗ ΒΙΑΖΟΝΤΑΙ ΝΑ ΠΡΟΛΑΒΟΥΝ ΤΟ ΔΕΥΤΕΡΟ ΚΥΜΑ;

Υβρίδια

■ Στο αφήγημα Κομισιόν για τη νέα ΚΑΠ μετά το 2027 οι αγρότες που λαμβάνουν ενισχύσεις θα πρέπει να συμμορφώνονται με πρότυπα για την προστασία του περιβάλλοντος, την ευζωία των ζώων και τα κοινωνικά δικαιώματα. Οι μικρότερες και βιολογικές εκμεταλλεύσεις θα απολαμβάνουν ελαφρύτερο κανονιστικό φορτίο.

■ Ένα σημαντικό τμήμα της πρότασης αφορά τις αγροπεριβαλλοντικές και κλιματικές δράσεις, που ενοποιούν τα υφιστάμενα καθεστώτα σε ένα ενιαίο και πιο συνεκτικό πλαίσιο. ■ Σκοπός να ανταμείβονται οι αγρότες για μετρήσιμες προσπάθειες στους κλιματικούς και περιβαλλοντικούς στόχους. Όλα αυτά καλά, για το ακριβές μπάζει θα δώσει στοιχεία;

Αδειάσματα

Η φράση του πρωθυπουργό στο κυριακάτικο μήνυμα ότι «δεν θα λογαριάσουμε το πολιτικό κόστος στην υπόθεση ΟΠΕΚΕΠΕ» είναι ενδεικτική των προθέσεων του τώρα που τα πράγματα ζορίζουν, αφού έρχεται το νέο πόρισμα της Ευρωπαϊκής Εισαγγελίας. Ως εκ τούτου, ζορίζουν όλα και για τους εμπλεκόμενους πάλαι ποτέ πρωτοκλασάτους.



Κοντά στο στόχο, όπως ο Τσιάρας με τον ΟΠΕΚΕΠΕ!

Το action plan και οι Ρανταπλάν

Εδώ και ένα τετράμηνο από τις πρωθυπουργικές εξαγγελίες και τις τελευταίες δηλώσεις στο υπουργικό τα αποκαλυπτήρια για το αναθεωρημένο σχέδιο δράσης (action plan 2) για τη γεωχωρική αποτύπωση των δεδομένων του ΟΣΔΕ, που θα... διασφαλίζει τη διαφάνεια και την εγκυρότητα των ενισχύσεων και την μετάβαση του στην ΑΑΔΕ, θα έρθουν αρχές Νοέμβρη. Τότε εξάλλου λήγει και η προθεσμία που έχει δοθεί από την Κομισιόν. Κατά τα λοιπά ο αγροτικό κόσμος σε πλήρη ένδεια, με τις ζυμώσεις στα αγροτικά καφενεία για κινητοποιήσεις να μην αποτελούν αυτή τη φορά... εθιμοτυπική διαδικασία.

Με θέση

Το νέο πόρισμα της Ευρωπαϊκής Εισαγγελίας ανεβάζει τον αριθμό των εμπλεκόμενων βουλευτών στην υπόθεση ΟΠΕΚΕΠΕ, με την πλειοψηφία να λέγεται πως ανήκει στην κυβερνώσα παράταξη. Ακούγεται κάτι για ένα πρώην υπουργό (πέραν εκ τούτου, ζορίζουν όλα και για τους εμπλεκόμενους πάλαι ποτέ πρωτοκλασάτους).

Ορεινό Ηπείρου

Έρευνα του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων έδειξε ότι το πρόβριο κρέας φυλής Ορεινό Ηπείρου έκλεψε τις εντυπώσεις των καταναλωτών, που δείχνουν προτίμηση στο επώνυμο κρέας (92,85%) και είναι διατεθειμένοι να πληρώσουν περισσότερο (92,86%), εάν το βρουν στην αγορά! Με την κτηνοτροφία όμως στο απόσπασμα;

ΜΕΡΑ ΝΥΧΤΑ

Για μια «νέα αρχή» στη λειτουργία του ΟΠΕΚΕΠΕ, μέσα από την ενσωμάτωσή του στην ΑΑΔΕ, μίλησε ο πρωθυπουργός, τονίζοντας πως το θέμα πληρωμών θα έχει εξομαλυνθεί έως το τέλος του έτους!

Αν δεν περάσει από την Κομισιόν το action plan για την επόμενη μέρα της μετάβασης του οργανισμού της Δομοκού στην ΑΑΔΕ, και παγώσουν οι αγροτικές πληρωμές, τι μέλλει γενέσθαι; Μαζική χρεοκοπία στην αγροτική οικονομία της χώρας.

Τρίμματα

ΤΟΥ ΓΙΑΝΝΗ ΠΑΝΑΓΟΥ



Ο Νοέμβριος θα κρίνει πολλά σε ό,τι αφορά τον αγροτικό χώρο, ωστόσο, λαμβανομένου υπόψη πώς πήγε ο Οκτώβριος, οι προσδοκίες... ψαλιδίζονται. Ποιος θα περίμενε άλλωστε ότι τέσσερις μήνες μετά τις 30 Ιουνίου, καταληκτική ημερομηνία για τις εκκαθαρίσεις ενισχύσεων του 2024, οι απλήρωτες υποχρεώσεις θα παρέμειναν άνω των 350 εκατ. ευρώ.

■ Πρωτοπορία

ΠΟΙΟΣ ΠΕΡΙΜΕΝΕ ότι για πρώτη φορά στην ιστορία των άμεσων ενισχύσεων θα έφευγε ο Οκτώβριος χωρίς να έχει πληρωθεί η προκαταβολή του τσεκ. Στο θέμα του ΟΠΕΚΕΠΕ εν τω μεταξύ η κυβέρνηση δεν θα μπορούσε να τα έχει πάει χειρότερα. Το φοβήθηκε, όπως αποδεικνύεται στην αρχή της διακυβέρνησης, το φοβάται ακόμα και σήμερα.

■ Χαμένη ευκαιρία

ΤΟΤΕ, από το 2019 και μετά, είχε τη μοναδική ευκαιρία να αναλάβει δράση για το ξεκαθάρισμα της κατάστασης. Γνώριζε για την κόπρη του Αυγείου, καταλάβαινε τη ζημιά που γίνονταν σε βάρος των ανθρώπων της πρωτογενούς παραγωγής, κλήθηκε από τον τότε πρόεδρο του ΟΠΕΚΕΠΕ, Γρηγόρη Βάρρα, έστω και κάπως άγαρμπα, να λάβει μέτρα.

■ Θα 'ταν αλλιώς

ΠΟΣΟ ΔΙΑΦΟΡΕΤΙΚΟΣ θα ήταν ο κόσμος των αγροτών, αν η κυβέρνηση Μητσοτάκη, τον πρώτο χρόνο ανάληψης της εξουσίας, είχε απομακρύνει από τον ΟΠΕΚΕΠΕ όλους εκείνους τους αχρείους που εκμεταλλεύονταν θέσεις κλειδιά για να καρπώνονται με τους συνδαιτυμόνες τους, ένα σημαντικό μέρος των κοινοτικών ενισχύσεων,



Η κυβέρνηση δεν δείχνει αποφασισμένη να βγάλει τα κάστανα από τη φωτιά. Στην απόδοση ευθυνών για ό,τι έγινε το πάει φοβισμένα, ενώ στην αναζήτηση λύσεων για την επόμενη μέρα το πάει αργά. Τόσο αργά που υπονομεύει την οικονομική βιωσιμότητα των αγροτικών εκμεταλλεύσεων και μαζί τη λειτουργία μιας ολόκληρης αγοράς

ένα πάγιο «επιμήσιο» δημόσιας δαπάνης και μια πρωτοφανή εξουσία που δεν τους αναλογούσε.

■ Πισώπλατα

Η ΔΕΥΤΕΡΗ ΕΥΚΑΙΡΙΑ για την κυβέρνηση να ξεκαθαρίσει τα πράγματα, ήταν την περίοδο Γεωργαντά. Ο Κιλκισιώτης υπουργός ήταν ο μόνος που πήρε σοβαρά αυτό το ζήτημα και προσπάθησε πραγματικά να βρει λύση. Ίσως όχι με τον καλύτερο δυνατό σχεδιασμό. Άλλωστε, δεν ήταν πολλοί αυτοί που έβαλαν πλάτη για λύση και τότε. Οι περισσότεροι, ακόμα και μέσα στην κυβέρνηση, του τραβούσαν το χαλί. Η αντικατάστασή του, μετά τις εκλογές του 2023, έφερε το πισωγύρισμα... στην αθλιότητα.

■ Φτιάξε καφέ

Η ΤΕΛΕΥΤΑΙΑ ΕΥΚΑΙΡΙΑ χάθηκε τις πρώτες μέρες ανάληψης της ευθύνης του υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης από τον Κώστα Τσιάρα. Οι μέρες ήταν πονηρές, όμως εκείνος, αντί να κινηθεί θαρραλέα, επέλεξε να λειτουργήσει νωχελικά. Με τη γνωστή συνταγή, άστο και θα δούμε. Και είδαμε!

■ Φοβικά και αργά

ΑΚΟΜΑ ΚΑΙ ΣΗΜΕΡΑ, η κυβέρνηση δεν δείχνει αποφασισμένη να βγάλει τα κάστανα από τη φωτιά. Στην απόδοση ευθυνών για ό,τι έγινε το πάει φοβισμένα, ενώ στην αναζήτηση λύσεων για την επόμενη μέρα το πάει αργά. Τόσο αργά που υπονομεύει την οικονομική βιωσιμότητα των αγροτικών εκμεταλλεύσεων και μαζί τη λειτουργία μιας ολόκληρης αγοράς. Μετά τα μύρια όσα λάθη στο θέμα του ΟΠΕΚΕΠΕ, η κυβέρνηση οφείλει να κινηθεί καλύτερα και ταχύτερα. Ήδη είναι πολύ αργά!



Η ΕΕ με κρίση ταυτότητας

Ο συντηρητικός εθνικισμός συγκεντρώνει δυνάμεις σε όλη την Ευρώπη. Κόμματα που υπόσχονται να υπερασπιστούν τα εθνικά συμφέροντα — συχνά εις βάρος των φιλελεύθερων αξιών — κερδίζουν έδαφος. Από το Βέλγιο έως τη Βρετανία, από τη Γερμανία έως τη Γαλλία, βρίσκονται στην κορυφή των δημοσκοπήσεων. Σε Ιταλία, Ουγγαρία και Σλοβακία κυβερνούν. Μέρος της επιτυχίας αυτών των κινημάτων έγκειται στη συναισθηματική διαίσθηση. Όπως το θέτει ο κορυφαίος συντηρητικός στοχαστής Γιοράμ Χάζονι, τα ανθρώπινα όντα δεν επιθυμούν απλώς να ανήκουν, χρειάζονται να ανήκουν. [...] Το ευρωπαϊκό εγχείρημα φαίνεται όχι μόνο αφηρημένο, αλλά ανθρωπολογικά μη βιώσιμο. Αν η ΕΕ δεν μπορεί να προσφέρει μια γνήσια αίσθηση του να ανήκεις, δεν μπορεί να γίνει μια σταθερή πολιτική κοινότητα. [...] Η σημαία της ΕΕ, ο ύμνος, το Erasmus ή το ευρώ δεν μπορούν μόνο τους να δημιουργήσουν ταυτότητα. Μια πολιτική κοινότητα δεν μπορεί να ευδοκιμήσει με σύμβολα που δεν καλούν το συναίσθημα, τη μνήμη ή την καθαρότητα. [...]

Εν τω μεταξύ, οι λαϊκιστικές και εθνοεθνικιστικές δυνάμεις προσφέρουν ταυτότητα που συντίθεται με φόβο, περηφάνια και θυμό. Αντίθετα,



ΤΟΥ ΤΙΒΟΡ ΔΕΣΣΕΒΦΥ*

η ΕΕ συχνά εμφανίζεται ως μια μακρινή γραφειοκρατία που ρυθμίζει, χρηματοδοτεί, λειτουργεί, αλλά αποτυγχάνει να γίνει μια ιστορία της οποίας οι άνθρωποι νιώθουν μέρος. [...]

Η ενιαία αγορά δεν μπορούν να δημιουργήσουν ταυτότητα αν οι κάτοικοι μιας μικρής ισπανικής πόλης δεν νιώθουν καμία σύνδεση με έναν Σουηδό σιδηροδρομικό ή μια τσεχική οικογένεια που παλεύει να πληρώσει τους λογαριασμούς της. [...] Και όμως, η Ευρώπη αντιμετωπίζει τώρα μια ιστορική ευκαιρία. [...] Ο Πούτιν και η απρόβλεπτη διοίκηση Τραμπ με την ανοιχτή της περιφρόνηση για καθιερωμένους φιλελεύθερους κανόνες, προσφέρουν στην Ευρώπη ένα πολύτιμο δώρο. Καθώς η εποχή του παγκόσμιου φιλελευθερισμού υποχωρεί, οι πράξεις των Πούτιν και Τραμπ προσφέρουν σπάνια ιστορική ευκαιρία να επαναπροσδιοριστεί η εσωμάδα. Όπως λέει και η παλιά ρήση, «ο εχθρός του εχθρού μου είναι φίλος μου». [...]

Σε μια εποχή ανόδου της γεωπολιτικής ανταγωνιστικότητας και εντατικοποίησης των παγκόσμιων κρίσεων, μια τέτοια δομή μπορεί να προσφέρει το συναισθηματικό βάθος και την πολιτική ευελιξία που απαιτείται όχι μόνο για να επιβιώσει, αλλά και να παραμείνει σημαντική.

*ΔΙΕΥΘΥΝΤΗ ΤΟΥ ΚΕΝΤΡΟΥ ΕΡΕΥΝΑΣ ΨΗΦΙΑΚΗΣ ΚΟΙΝΩΝΙΟΛΟΓΙΑΣ ΣΤΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΕΩΤΝΟΣ LORÁND ΣΤΗ ΒΟΥΔΑΠΕΣΤΗ



ΤΟΥ ΓΕΩΡΓΙΟΥ Ι. ΑΡΣΕΝΟΥ,
DRVETMED, PH.D, DIP ECSRHM*



Ευλογία των προβάτων και ερωτήματα για τα εμβόλια

Σχετικά με τις πρόσφατες αντιπαραθέσεις για τα εμβόλια ευλογιάς, κανείς από την επιστημονική κοινότητα της κτηνιατρικής είπε ότι δεν υπάρχουν εμβόλια. Αυτό που λέμε είναι ότι δεν υπάρχουν εγκεκριμένα εμβόλια και ότι αυτά που διατηρούνται στην Τράπεζα Εμβολίων της Ε.Ε. είναι για περιπτώσεις επείγουσας επιζωοτίας ως έσχατη λύση ανάσχεσης του νοσήματος κάτω από ορισμένες προϋποθέσεις και σχετικά ρίσκα. Υπάρχει ξεκάθαρο νομικό πλαίσιο (σε ευρωπαϊκό επίπεδο, κανονισμός 2023/361) για εφαρμογή εμβολιασμού σε έκτακτες καταστάσεις που όμως αποφασίζονται από τις χώρες. Πότε και κάτω από ποιες προϋποθέσεις μια κατάσταση θα χαρακτηριστεί έκτακτη και ο εμβολιασμός θα αποφασιστεί ως «αναγκαία επιλογή» αποτελούν θέματα απόφασης κάθε χώρας ξεχωριστά και δεν μπορεί η ΕΕ να το επιβάλλει.

Πάμε να δούμε πως εξηγείται το γεγονός ότι όλοι όσοι μιλούν θεωρούν ότι έχουν δίκιο διότι βλέπουν ο καθένας ξεχωριστά μόνο τη μια πλευρά του νομίσματος. Η ευλογία είναι μια νόσος που έχει υψηλή μεταδοτικότητα και θνησιμότητα η οποία ποικίλει και μπορεί να είναι μέτρια ως πολύ υψηλή ανάλογα με το στέλεχος του ιού, τη φυλή των ζώων, τις συνθήκες εκτροφής τους κτλ. Όπως και σε άλλα δερματικά νοσήματα των προβάτων, όσα μολυνθούν, αλλά καταφέρουν να επιβιώσουν αποκτούν δια βίου ανοσία στο συγκεκριμένο στέλεχος του ιού! Ερώτημα πρώτο και σημαντικό, γιατί δεν αφήνουμε τα ζώα να αποκτήσουν φυσική ανοσία αλλά τα σκοτώνουμε;

Η άμεση απάντηση είναι ότι ο βασικός λόγος θανάτωσης του συνόλου των ζώων μιας εκτροφής (έστω και αν βρεθεί μόνο ένα θετικό στη νόσο) είναι για να σταματήσει η διάδοσή της στον υπόλοιπο πληθυσμό. Εδώ ο αντίλογος κάποιων μπορεί να είναι ένα δεύτερο ερώτημα: αφού ανάλογα με τη μορφή της νόσου (οξεία, ήπια, υποκλινική) ένα ποσοστό 60-80% θα επιβιώσει, γιατί δεν αφήνουμε τη νόσο να εξελιχθεί και όσα επιβιώσουν να αποκτήσουν δια βίου ανοσία; Είναι γεγονός ότι όσα πρόβατα επιζήσουν δεν αποτελούν άμεσο παράγοντα κινδύνου, εντούτοις όμως η θανάτωση επιβάλλεται για: α) να εξασφαλιστεί η άμεση διακοπή της αλυσίδας μετάδοσης, β) να αποφευχθεί παρατεταμένη επιβίωση του ιού στο περιβάλλον και γ) να μπορεί η χώρα να διατηρήσει το επίπεδο «χώρα απαλλαγμένη από ευλογιά». Επομένως, η θανάτωση των ζώων γίνεται με βάση τρία κριτήρια: 1) πολιτικά (κανονισμός ΕΕ), 2) οικονομικά (υψηλό ποσοστό θανάτων, εμπορικότητα

προϊόντων) και 3) επιδημιολογικά κριτήρια (κίνδυνος ευρείας διασποράς και μετάδοσης σε καθαρές εκτροφές).

Ερώτημα τρίτο: Αφού υπάρχουν εμβόλια έστω και για περίπτωση έκτακτης ανάγκης γιατί δεν προχωρά η χώρα σε εμβολιασμό αφού όλοι μιλούν ήδη για μεγάλες απώλειες ζωικού κεφαλαίου και κατάσταση που δεν είναι απλά κρίση αλλά ζήτημα βιωσιμότητας της προβατοτροφίας

Όπως επανειλημμένα έχει ειπωθεί, όλα τα εμβόλια που υπάρχουν δεν υποστηρίζονται με αξιόπιστα επιστημονικά δεδομένα σχετικά με το επίπεδο ανοσίας που προκαλούν, τη δοσολογία που πρέπει να χρησιμοποιηθεί και πόσο συχνά πρέπει να γίνονται σε ετήσια βάση. Ο εμβολιασμός επιτρέπεται μόνο υπό πολύ αυστηρούς όρους και κάτω από κρατική επιτήρηση, επειδή μπορεί να «θολώσει» την επιδημιολογική εικόνα (να δυσκολέψει τη διάκριση εμβολιασμένων από μολυσμένα ζώα).

Για παράδειγμα το τούρκικο εμβόλιο PoxDoll (που οι φήμες λένε ότι έχει χρησιμοποιηθεί παράνομα σε εκτροφές στην Ελλάδα) η «επιστημονική του τεκμηρίωση» βασίζεται σε μία (1) μόνο δημοσιευμένη εργασία www.researchgate.net/publication/379340393_Evaluation_of_an_Inactivated_Lumpy_Skin_Disease_Vaccine_for_Cattle.

Θα πρέπει να τονιστεί ιδιαίτερα το γεγονός ότι στην εργασία που βασίζεται το εμβόλιο Poxdoll (που ακούγεται ότι χιλιάδες δόσεις έγιναν παράνομα στην Ελλάδα) μόνο 8 μοσχάρια (όχι πρόβατα! δεν έγινε καμία μελέτη σε πρόβατα) χρησιμοποιήθηκαν τελικά στο πιλοτικό αυτό πειραματισμό (3 για το εμβόλιο Poxdoll, 3 για το εμβόλιο LSD-Ndoll και 2 ως μάρτυρες-control). Το δείγμα των 8 ζώων, έστω και κάτω από ελεγχόμενες πειραματικές συνθήκες είναι πολύ μικρό για να γίνει τεκμηρίωση των συμπερασμάτων με ισχυρή στατιστική αξιοπιστία. Το PoxDoll επομένως βασίζεται σε ένα πιλοτικό σχεδιασμό και όχι μεγάλης κλίμακας μελέτη πεδίου. Βέβαια αν αποδειχθεί η ευρεία χρήση του στην Ελλάδα παράνομα τότε αυτή θα είναι μια πολύ καλή μελέτη πεδίου (!!!) για την αποτελεσματικότητα και ασφάλεια του συγκεκριμένου εμβολίου.

Σήμερα, δεν γνωρίζουμε λεπτομέρειες για τον αριθμό και το χρόνο που έγιναν (αν όντως έγιναν) οι παράνομοι εμβολιασμοί και με ποιο συγκεκριμένο εμβόλιο. Σε κάθε περίπτωση διαπιστώνουμε ότι σταδιακά αυξάνεται ο αριθμός και η ένταση, σε ένα μεγάλο ποσοστό των κτηνοτρόφων, που απαιτούν εφαρμογή εμβολιασμού. Από την πλευρά των τυροκόμων δεν υπάρχουν αντίστοιχες ενδείξεις. Εντούτοις, το θέμα της εφαρμογής εμβολιασμού τίθεται και από θεσμικούς παράγοντες και μέλη της ε-

πιστημονικής κοινότητας, δημιουργώντας μια κατάσταση σύγχυσης και κρίσης εμπιστοσύνης για το τι τελικά είναι σωστό να γίνει. Η επικρατούσα άποψη στον κτηνοτροφικό κόσμο είναι ότι αν εφαρμοστεί ο εμβολιασμός (σε ζώνες ή καθολικός στο σύνολο της ηπειρωτικής χώρας) θα λυθεί το πρόβλημα. Δυστυχώς αυτό δεν είναι αντικειμενική προσέγγιση. Είναι αποτέλεσμα του γεγονότος ότι δεν υπήρξε καμία ουσιαστική και ευρεία ενημέρωση στον κτηνοτροφικό κόσμο για τις θετικές και αρνητικές συνέπειες του εμβολιασμού κι αυτός είναι ο κύριος λόγος που πιθανόν να έγινε ευρεία χρήση παράνομων εμβολίων (εφόσον οι φήμες επαληθευθούν). Ο εμβολιασμός εφόσον εφαρμοστεί μπορεί να περιορίσει τον αριθμό των θανατώσεων, αλλά θα έχει ως άμεση συνέπεια μια σειρά από περισσότερα εξειδικευμένα μέτρα και περιορισμούς. Το κυριότερο, θα έχει πολλές μακροχρόνιες επιπτώσεις στην προβατοτροφία της χώρας και στην εμπορικότητα των προϊόντων της.

Στόχος μας δεν είναι να διαφωνήσουμε με κανέναν, αφού η αρχική μας παραδοχή είναι ότι όλοι έχουν δίκιο από την πλευρά που βλέπουν το πρόβλημα. Αυτό που χρειάζεται τώρα να γίνει με πολιτική ψυχραιμία και ειλικρινή συζήτηση μεταξύ όλων των άμεσα εμπλεκόμενων (κτηνοτρόφων, τυροκόμων και κυβέρνησης) είναι μια ολοκληρωμένη προσέγγιση και επισκόπηση των δύο όψεων του νομίσματος (νοσήματος), διότι η θανάτωση των ζώων γίνεται με βάση τρία κριτήρια. Επειδή πολύς λόγος γίνεται για την επιστημονική κοινότητα και τις απόψεις της να επισημάνω ότι ο επιστήμονας κρίνει αποκλειστικά με ερευνητικά δεδομένα και έγκυρες βιβλιογραφικές πηγές εφόσον δεν έχει σχετική άμεση εμπειρία με τη διαχείριση επιζωοτιών. Ειδικότερα, στην περίπτωση της ευλογιάς η επιστημονική κοινότητα εξετάζει μόνο το τρίτο κριτήριο, την επιδημιολογική εικόνα της επιζωοτίας. Η βαρύτητα στη λήψη αποφάσεων έγκειται στα κριτήρια 1 και 2 που αφορούν αποκλειστικά την ΕΕ και τη κυβέρνηση καθώς και στο κριτήριο 2 που αφορά τους κτηνοτρόφους (ύψος και ταχύτητα καταβολής των αποζημιώσεων) και τους τυροκόμους (εμπορικότητα γαλακτοκομικών προϊόντων σε ΕΕ και τρίτες χώρες). Επομένως, θα πρέπει να σταματήσει το γνώριμο «γαϊτανάκι ευθυνών» ανάμεσα στο ΥΠΑΑΤ, τις περιφερειακές υπηρεσίες, τους κτηνοτρόφους και την Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Η επιζωοτία κινείται πιο γρήγορα από τις αποφάσεις και δυστυχώς το μεγαλύτερο κόστος (οικονομικό, κοινωνικό, ψυχολογικό) το πληρώνει τελικά ο ευσυνείδητος κτηνοτρόφος.

*Καθηγητή Ζωικής παραγωγής, ηθολογίας και ευζωίας των ζώων, Διευθυντή εργαστηρίου Ζωοτεχνίας, κτηνιατρική ΑΠΘ



Τα οινοποιεία των Δρόμων του Κρασιού της Ελλάδας συμμετέχουν στον εορτασμό της Παγκόσμιας Ημέρας Οινοτουρισμού την Κυριακή 9 Νοεμβρίου, δίνοντας στους επισκέπτες τους την ευκαιρία να περιηγηθούν στις αμπελοοινικές περιοχές της χώρας, να ξεναγηθούν στους χώρους παραγωγής και να δοκιμάσουν κρασιά παλαιών και νέων σοδειών. Η Ημέρα Οινοτουρισμού θεσμοθετήθηκε το 2009 ως Ευρωπαϊκή Ημέρα Οινοτουρισμού και από το 2019 εορτάζεται τη δεύτερη Κυριακή του Νοεμβρίου. Η Παγκόσμια Ημέρα Οινοτουρισμού είναι μια μοναδική ευκαιρία να μυηθεί κάποιος στον μαγευτικό κόσμο του κρασιού, να γνωρίσει την οινοπαραγωγή και να απολαύσει εξαιρετικά επώνυμα ελληνικά κρασιά.

Η καρδιά του
φυσικού κρασιού
στο ΦΥΣΙΚΑ
FYSIKA 2025

Την Κυριακή 2 Νοεμβρίου, το Ωδείο Αθηνών ανοίγει τις πόρτες του στο ΦΥΣΙΚΑ FYSIKA, τη μεγαλύτερη γιορτή φυσικού κρασιού. Εκεί πάνω από 50 παραγωγοί από την Ελλάδα και το εξωτερικό με πάνω από 300 κρασιά από τη Θράκη ως την Κρήτη και από την Ικαρία ως την Πελοπόννησο, αποκαλύπτουν τη δυναμική και τη μοναδικότητα του ελληνικού φυσικού κρασιού και τα ποικιλόμορφα terroirs της χώρας. Ανάμεσά τους θα παρευρεθούν καλεσμένοι οινοποιοί από τη Σερβία, Γαλλία και Ουγγαρία.



Ευρύ φάσμα οίνων στον Χάρτη Γεύσεων

Ο «Χάρτης των Γεύσεων», από τις σημαντικότερες οινικές εκδηλώσεις της Βορείου Ελλάδας, ανανεώνει το ραντεβού της με τους λάτρεις του κρασιού το Σαββατοκύριακο 29 και 30 Νοεμβρίου στο Συνεδριακό Κέντρο Ιωάννης Βελλίδης στην Ηλιούπολη. Στην εκδήλωση συμμετέχουν τόσο γνωστά οινοποιεία της χώρας, αλλά και



πολλά πρωτοεμφανιζόμενα. Ο 22ος Χάρτης των Γεύσεων αποσκοπεί να προσφέρει για ακόμα μια χρονιά μια ολοκληρωμένη εικόνα των καλύτερων ελληνικών κρασιών και αποσταγμάτων, καθώς εκπροσωπούνται σχεδόν όλες οι αμπελουργικές περιοχές της χώρας και οι οινοποιοί είναι διαθέσιμοι για συζητήσεις. Το επίκεντρο θα είναι οι πρώτες εντυπώσεις από τη νέα σοδειά του 2025 και η ανταλλαγή απόψεων σχετικά με τις προκλήσεις της προηγούμενης καλλιεργητικής περιόδου. Στον χώρο παρουσιάζονται επίσης και διεθνείς επιλογές, κρασιά παλαιωμένα, από σπάνιες ποικιλίες αμπέλου ή αυτά που εκφράζουν πρωτοποριακές οινολογικές προσεγγίσεις.

Η γαστρονομία συναντά τη φιλοξενία

Η ΔΕΘ-HELEXPO εγκαινιάζει μια νέα εκθεσιακή προσέγγιση, με τη στρατηγική διασύνδεση δύο βασικών πυλώνων της τουριστικής εμπειρίας: τη φιλοξενία και τη γαστρονομία. Από τις 14 έως τις 16 Νοεμβρίου, στο Διεθνές Εκθεσιακό Κέντρο Θεσσαλονίκης, οι κλαδικές εκθέσεις Food & Drinks by Detrop και Philoxenia – Hotelia θα γίνουν μαζί, σε έναν εκθεσιακό χώρο συνάντησης της τουριστικής, ξενοδοχειακής και γαστρονομικής αγοράς. Το κοινό θα έχει την ευκαιρία να ανακαλύψει τις συνέργειες ενός δυναμικού, ενιαίου επιχειρηματικού περιβάλλοντος, όπου η φιλοξενία συναντά τη γαστρονομία με στόχο την τουριστική ανάπτυξη.



31η ΔΙΕΘΝΗΣ ΕΚΘΕΣΗ ΓΕΩΡΓΙΚΩΝ ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΩΝ, ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΥ & ΕΦΟΔΙΩΝ

29.1 | **2026**
1.2 | **ΔΙΕΘΝΕΣ**
ΕΚΘΕΣΙΑ
& ΣΥΝΕΔΡΙΑΚΟ Κ
ΘΕΣΣΑΛΟΝ

Keep Growing



agrotica-expo.gr

OPT AND/OR

HELEXPO

ΖΩΙΚΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ

ΠΡΟΣΦΟΡΑ

Πωλούνται 116 πρόβατα φυλής Λακόν: 35 ετοιμόγεννα, 40 αρμεγόμενα, 5 αρνάδες 10 μηνών, 20 αρνάδες 5 μηνών και 6 κριάρια. Περιοχή Καρδίτσα. Τηλ. 6907/218165.

Πωλούνται 40 γίδια μαζί με τα κατσίκια τους. Περιοχή: Αχαΐα. Τηλ. 6972/847648.

Πωλούνται 10 γίδες γκαστρωμένες και ένας τράγος. Περιοχή: Αταλάντη Φθιώτιδος. Τηλ. 6907/016078.

Πωλούνται 150 πρόβατα λακόν. Περιοχή: Τρίκαλα Θεσσαλίας. Τηλ. 6973/673305.

Πωλούνται γουρουνάκια για θρέψιμο από 20 έως 120 κιλά. Τα φέρνουμε στο χώρο σας κατόπιν συνεννόησης. Περιοχή: Χαλκίδα. Τηλ. 6984/480055.

Πωλούνται 250 γίδια ημιβελτιωμένα είτε όλα μαζί είτε μεμονωμένα. Περιοχή: Φλώρινα. Τηλ. 6906/458403.

Πωλούνται κατσικάδες βελτιωμένες. Περιοχή Αρκαδίας. Τηλ. 6985/773315.

Πωλούνται γουρουνάκια αυτόχθονης φυλής μαύρος χοίρος. Περιοχή Γρεβενά Τηλ. 6936/496890.

ΖΗΤΗΣΗ

Ζητούνται δικαιώματα βοσκότοπου (αγελάδων, αιγοπροβάτων κτλ.) πανελλαδικά. Τηλ. 6978/023728.

Ζητείται βοσκότοπος για ενοικίαση μεγάλης έκτασης, πανελλαδικά. Τηλ. 6978/023728.

ΦΥΤΙΚΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ

ΠΡΟΣΦΟΡΑ

Πωλούνται ψυχανθή, βίκος-μπιζέλια-κουκιά, από παραγωγό για παραγωγή ζωτροφής και χλωρή λίπανση σε δενδρώδη (ελιές-αμπέλι). Τηλ.: 6948/423151, 6981/088747

Πωλούνται 200 κυπαρίσσια 10 μέτρων, 25 ετών υγιέστατα κατάλληλα για ξυλεία. Τηλ. 6942/228503.

Πωλούνται 40 φοίνικες με ύψος πάνω από 2 μέτρα και φυτά σπάρτα σε μεγάλες ποσότητες, σε πολύ καλή τιμή ή ανταλλάσσονται με τρακτέρ. Περιοχή Αττικής. Τηλ. 6942/228503.

Πωλείται τριφύλλι τρίτο χέρι, εσοδείας 2025 σε μικρή τετράγωνη μπάλα 28 κιλών. Περιοχή Αλμυρός Βόλου. Τηλ. 6974/431615.

Πωλούνται 800 μπάλες μικρές σκέτο τριφύλλι για αρνάκια, 35-40 κιλά η μπάλα. Περιοχή Λιβαδειά Σερρών. Τηλ. 6985/978192.

Πωλούνται ενσιρώματα καλαμποκιού μίγματος βίκου βρώμης σε μεγάλη στρόγγυλη μπάλα με ενσιρωτικό και ενσίρωμα τριφυλλίου σε μεγάλη τετράγωνη μπάλα. Τηλ. 6977/440923, E-mail: paparg100@gmail.com

Πωλείται τριφύλλι σε μικρή τετράγωνη μπάλα προς 0,22€ το κιλό. Περιοχή Γιαννιτσών. Τηλ. 6945/805371.

Διατίθεται σίκαλη από βιολογική καλλιέργεια γύρω στους 4 τόνους. Περιοχή Νέο Γυναικόκαστρο Κιλκίς. 6973/208323.

Πωλούνται υποπροϊόντα οσπρίων και σιτηρών για ζωτοτροφή. Περιοχή Θήβα. Τηλ. 6938/347469

Πωλούνται άχυρα, κριθαριές, βίκος και τετράγωνη μπάλα με 4 σχοινιά. Περιοχή Λάρισας. Τηλ. 6947/509187.

Πωλείται βίκος για σπόρο. Τηλ. 6932/372270.

Πωλείται φακή καθαρισμένη κατάλληλη για βρώση και για σπόρο. Τηλ. 6932/372270.

Πωλείται βιολογικό τριφύλλι, 2ης και 3ης κοπής, άριστης ποιότητας. Περιοχή Ατάλαντης Τηλ. 6985/556637.

Πωλείται σπόρος μπιζέλι τριορισμένο. Τηλ. 6970/278185.

Πωλείται μπιζέλι λευκό και μαύρο σε σακιά των 40 κιλών και big bag των 1.100 κιλών. Χρησιμότητα για μείγματα ζωτοτροφών και για σπορά. Για ποσότητα άνω των 70 τόνων παρέχεται πιστοποίηση bio αν επιθυμεί ο καταναλωτής. Τηλ. 6974/770005.

Πωλούνται μονοετείς ελιές κορωνέικες Περιοχή Λακωνία Τηλ. 6946/395102.

Πωλείται βίκος για σπόρο R2 σε πολύ καλή τιμή. Περιοχή Φάρσαλα Τηλ. 6934/405572.

Πωλείται βίκος για σπόρο Περιοχή Φάρσαλα τηλ. 6937/479638.

Πωλείται σπόρος μπιζελιού όλυμπος, ποσότητα άνω των 60 τόνων. Περιοχή Δράμα Τηλ. 6974/770005.

Πωλείται βίκος καθαρισμένος για οποιαδήποτε χρήση. Περιοχή Φάρσαλα Τηλ. 6944/985675.

Πωλούνται 200 κιλά φουντούκια φετινής παραγωγής. Περιοχή Σέρρες Τηλ.6937/253885.

Πωλούνται μπιζέλι, βρόμη και κριθάρι. 6977/830247.

ΟΙΚΟΠΕΔΑ ΑΓΡΟΤΕΜΑΧΙΑ

ΠΡΟΣΦΟΡΑ

Ενοικιάζεται κτήμα 60 στρεμμάτων περιφραγμένο, κατάλληλο για αρωματικά φυτά. Διατίθεται και μηχανολογικός εξοπλισμός. Τηλ. 6942/228503.

Πωλείται 15 στρέμματα καλλιεργημένο χωράφι, με λαδοελιές 5 ετών. Περιοχή Μεσολόγγι, δημοτικό διαμέρισμα Μάστρου. Τηλ. 6985/858698.

Προσφέρεται έκταση 150 στρεμμάτων για πώληση ή ενοικίαση με καρυδιές, περιφραγμένο σε άριστη κατάσταση. Περιοχή Αιτωλοακαρνανίας. Τηλ. 6942/228503.

Ενοικιάζεται αμπέλι 5 στρεμμάτων περιφραγμένο με νερό στην περιοχή Σπάτων -Λούτσας. Διατίθεται ακόμα και για φάρμα.Τηλ.6942/228503.

Διατίθεται δωρεάν, προς εκμετάλλευση, κτήμα 160 στρεμμάτων με προϋποθεσί να συντηρείται. Είναι περιφραγμένο, έχει νερό και καρποφόρα δέντρα (καρυδιές). Συνιστάται και για φάρμα. Περιοχή Αιτωλοακαρνανία. Τηλ. 6942/228503.

Ενοικιάζεται κτήμα 5,5 στρεμμάτων, περιοχή Σπάτα Αττικής, θέση Βελανιδιά με ελιές και αμπέλι. Τηλ. 6942/228503.

Ενοικιάζεται κτήμα 8 στρεμμάτων: 4 στρέμματα αμπέλι και 4 στρέμματα ελιές, μαζί με σκαπτικό μηχανήμα – 10 ίππους, Diesel. Περιοχή Σπάτα, Αττικής. Τηλ. 6942/228503.

Πωλείται 45 στρέμματα χωράφι, μονοκόμματο, αρδευόμενο και εύπορο. Περιοχή Μεσολόγγι, δημοτικό διαμέρισμα Κατοχής. Τηλ. 6985/858698.

Πωλούνται κτήματα 30 στρέμματα στην Κορώνα, Κιλκίς. Τιμή: 30.000€ Τηλ. 2310/711133.

Πωλείται αγροτεμάχιο μαζί με στάβλο. Περιοχή Ριτσώνα Ευβοίας. Τηλ. 6934/287105.

Πωλούνται 2 κτήματα 12 και 12 στρέμματα. 2.00€/στρέμμα. Περιοχή Πρόχωμα Θεσσαλονίκης. Τηλ. 2310/711755.

ΖΗΤΗΣΗ

Ζητούνται καλλιεργήσιμα και εύπορα αγροτεμάχια 50-150 στρέμματα για αγορά ή μακροχρόνια μίσθωση. Περιοχή Μεσολογγίου – Αγρινίου. Τηλ. 6985/858698, 2632/091500.

Ζητούνται από 4 έως 10 στρέμματα χωράφι και 30 έως 40 καλλιεργήσιμα – εύπορα στρέμματα για αγορά στο νομό Αττικής. Περιοχές Βάρκιζα έως και Λαγονήσι. Τηλ. 6985/858698, 2632/091500.

ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΑ -ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ

ΠΡΟΣΦΟΡΑ

Πωλείται σβωλοκόπτης ιταλικός 2 μέτρων και ένας καταστροφέας 1,8 m. Τηλ. 6980/001606.

Πωλείται ένα νύχι εφτάρι με ιταλικά σταβάρια 2 μέτρων. Περιοχή Πιερίας. Τηλ. 6980/001606.

Πωλείται ένα κλαδευτικό συρόμενο 1000αρι και ένα φρεζάκι Husqvarna. Περιοχή Πιερίας. Τηλ. 6980/001606.

Πωλούνται 2 θερμοκήπια βαρέου τύπου (15 μ.πλάτος Χ 68 μ. μήκος το καθένα). Με υδροροή, υδρονέφωση, σταγόνες, τρεις πόρτες και δύο παράθυρα. Τηλ. 6980/001606.

Πωλούνται πλαστικά μπουκάλια για κρασί, μέλι κ.α. Τηλ. 2310/684438, 6981/533172.

Πωλείται τρακτέρ Claas Nexus 101 ίππων δεντροκομικό, 2900 ώρες. Περιοχή Πιερίας. Τηλ. 6980/001606.

Πωλείται ψεκαστικό θερμοκηπίου και θειαφιστήρας.Τηλ. 6980/001606.

Πωλείται σοποροδιαλογέας (τριορι) μάρκας PETCUS K531 Giga (Αδούλευτο). Τηλ. 6937/313613, 6972/838591.

Πωλείται δισκοσβάρνα μάρκας BE-KAM 32 δίσκων και ένα αλέτρι ΩΜΕ-ΓΑ 14αρι 4υνο. Περιοχή Λαγκάδα, Θεσσαλονίκης. Τηλ. 6937/313613.

Πωλείται φρέζα με κύλινδρο 8 μαχαίρια σχεδόν αδούλευτη. Περιοχή Θεσσαλονίκης. Τηλ. 6937/313613.

Χαρίζονται δυο αναπηρικά αμαξίδια σε αγρότες και μια ραπτομηχανή Zuki. Τηλ. 6942/228503.

Πωλείται μηχανή γουρούνα τετράτροχη Kymco 300 κυβικά, λίγα χιλιόμετρα. Τηλ. 6976/516447.

Πωλείται δισκοσβάρνα μάρκας ZOP-MPA 32αρι. Περιοχή Γιαννιτσών. Τηλ. 6970/435644.

Πωλείται χορτοσυλλέκτης ιταλικός 9αρης. Περιοχή: Γιαννιτσών. Τηλ. 6970/435644.

Πωλείται τετράυνο μάρκας ΤΣΑΝΙΟ επισκευασμένο. Περιοχή: Γιαννιτσών. Τηλ. 6970/435644.

Πωλείται πρέσα Welger 530με σκoinί. Περιοχή: Γιαννιτσών. Τηλ. 6970/435644.

Πωλείται χαρμανιέρα ζωτοτροφών 1000 κιλών, οριζόντια, τριφασική. Τηλ. 6976/516447.

Πωλείται πρέσα Welger 730 με σύρμα. Περιοχή Θεσσαλονίκη. Τηλ. 6936/988485.

Πωλείται κορδέλα 80αρι. Περιοχή Θεσσαλονίκη. Τηλ. 6936/988485.

Πωλείται άμβυκας απόσταξης 130 κιλών με άδεια. Περιοχή Πλαγιάρι Θεσσαλονίκης. Τηλ. 6974/105636 (απογευματινές ώρες).

Πωλείται χορτοκοπτικό μάρκας Chrono με πλάτος κοπής 2,8. Τηλ. 6970/435644.

Πωλείται χορτοσυλλέκτης ελικόπτερο. Τηλ. 6970/435644.

Πωλείται χορτοδετική πρέσα Welger 63. Περιοχή: Κέρκυρας. Τηλ. 6939/694498.

Πωλούνται 4.000 πλαστικές κλούβες των 25 κιλών προς 1€ η μία. Περιοχή Θήβα Τηλ. 6944/391637.

Πωλείται φρέζα 2 μέτρων βαρέου τύπου Rotavator Περιοχή Θήβα Τηλ. 6944/391637.

Πωλείται σιλό 1113 mercedes. Περιοχή Θεσσαλονίκη, Τηλ. 6936/988485.

Πωλούνται τσιμεντοπάσσαλοι κατάλληλοι για περίφραξη και για αμπελώνες. Τιμή 2€ έκαστος. Περιοχή Γρεβενά. Τηλ. 6978/776570.

Πωλείται πρέσα για μπάλες μοντέλο 71. Τιμή 5.000€. Τηλ. 6932/021824.

Πωλούνται 2 αερολέβητες θερμοκηπίου και ένας καταστροφέας βαρέως τύπου 1,8 μέτρα. Τηλ. 6980/001606.

Κατασκευάζονται υπερσύγχρονοι κτηνοτροφικοί στάβλοι με κολώνες της ΔΕΗ και προκατασκευασμένα ξύλινα σπίτια. Περιοχή Λάρισα, Τηλ. 6947/509187.

Πωλείται 1 καλλιεργητής για βαμβάκια και σκαλιστήρι ribber ιταλικό για όργωμα. Τιμή ευκαιρία. Τηλ. 6974/410304.

Πωλούνται σωλήνες ποτίσματος: 30 τριάρες power, 20 σωλήνες 25άρες power, 150μ. τριάρι λάστιχο ανά 25μ. με τα κλειδιά, 20 σωλήνες 6άρες, 2 ντεκ ποτίσματος μεγάλα, 2 τετράποδες (στηρίγματα). Περιοχή: Σουφλί Έβρου. Τηλ. 6932/381512.

Πωλείται στίφτης (σπαστήρας) για σταφύλια, υδραυλικός, 125 λίτρων Τηλ. 6974/362841.

Πωλείται σιτοσπαρτική 16 μάρκας BE-KAM σε άριστη κατάσταση. Τιμή περίπου 4.000€ Τηλ. 2233/071208 και 6983/738450.

Πωλείται τρακτέρ Fendt 55hp, σε καλή κατάσταση. Τηλ. 6978/316477.

Πωλείται αυτοκίνητο fiat punto, 1300 κυβικά, μόντελο του 1996. Τιμή 600 ευρώ. Τηλ. 6974/463920.

Πωλείται τριόρι petkus που καθαρίζει ρεβύθια, φασόλια και σιτάρια. Τιμή 2000 ευρώ. Τηλ. 6977/761510.

Πωλούνται θερμοκήπια μεταλλικά έκτασης ενός στρέμματος Περιοχή Λακωνία Τηλ. 6946/395102.

Πωλείται πλήρης μονάδα παραγωγής πέλετ λόγω συνταξιοδότησης σε τιμή ευκαιρίας. Τηλέφωνα: 6972/834346, 6937/595909, 2299/067382.

Πωλούνται 300 κολώνες τσιμεντένιες των 4,5 μέτρων, 300 κολώνες των 2,5 μέτρων, 1 στελεχοκόπτης με διπλά πτερύγια και 32 κολώνες ξύλου ΔΕΗ των 6 μέτρων. Τηλ. 6942/444077.

Πωλούνται αγροτικό φορτηγάκι μερσεντές 208 πολύ καλά συντηρημένο, άροτρο 14ρι τετράυνο, ένας καλλιεργητής, ραντιστικό 100 λίτρων, λιπασματοδιανομέας 750 κιλών σκαλιστήρι λιπάσματος για ηλιάνθο και καλαμπόκι. Περιοχή Ορεστιάδα Τηλ. 6934/163424.

Πωλείται εξοπλισμός άμβυκα μαζί με την άδεια, χωρητικότητα 130 κιλά με νέου τύπου ψυγείο, καυστήρα πετρελαίου και πορτέλο για τα στέμφυλα. Τηλ. 6940/950606.

Πωλείται χωνί 500 κιλών καινούριο Τηλ. 6974/394542.

Πωλείται μαντρί 580 τ.μ., 1 σπιτάκι 40 τ.μ. και 5 στρέμματα οικόπεδο που έχει ρέμα με νερό. Τηλ. 6983/717473.

Πωλούνται στέγες από στάβλους σε άριστη κατάσταση, 2 ηλεκτρικά μοτέρ 30 ίππων το καθένα και το ένα με κεντρόφυγκα ποτίσματος και ένας φουρόμυλος-σπαστήρας με μοτέρ 40 ίππων. Περιοχή Ημαθία, Τηλ. 6947/728582.

Πωλείται γυάλινο θερμοκήπιο 2.050 τ.μ. Ιταλικό βαρέος τύπου, τετραπλό, αμφικλινές, με άνοιγμα 9.50 μέτρα, παράθυρα οροφής, μηχανισμός θερμοκουρτινών, μηχανισμός cooling, πίνιακες αυτοματισμού. ΔΩΡΟ κεφαλή υδρόλυπανσης NETAFIM (επισκευάσιμη). ΤΙΜΗ ΕΥΚΑΙΡΙΑ. Τηλ. 6949/551959.

Πωλείται λεβητοστάσιο που αποτελείται από 1 λέβητα στερεών καυσίμων 750000 kcal με κοχλία τροφοδοσίας και 1 λέβητα 600000kcal με καυστήρα μαζούτ Lamborghini 75N με όλη την συνδεσμολογία (τριοδός, κυκλοφορητές, βάνες, πίνιακες θέρμανσης, δεξαμενή μαζούτ 11 κυβικά μέτρα). ΤΙΜΗ ΕΥΚΑΙΡΙΑ. Τηλ. 6949/551959.

Πωλείται τρακτέρ John Deere 6900, έτος κατασκευής 1997, μεταχειρισμένο, 130 ίππων, τετρακίνητο, μπρος-πίσω υδραυλικά, τα λάστιχα είναι σε πολύ καλή κατάσταση. Περιοχή Καρδίτσα. Τηλ. 6940/202747.

Πωλούνται ένας σφυρόμυλος για γιαρμάδες, ένα τρακτερ STEYR 8080, ένα άροτρο, μια σπαρτική μηχανή και ένα ραντιστικό 1000 λίτρων. 6977/830247.

Πωλείται σιτοσπαρτική BEKAM 16αρα. 6970/435644.

Πωλείται σπαρτική μηχανή για σιτάρια 17 δίσκων, 600 κιλά αμπάρι. Περιοχή: Θεσσαλονίκη. Τηλ: 6976655377.

Πωλείται τρακτέρ Fendt 103 S, 58 ίππων. Περιοχή: Μαυρούδα, Θεσσαλονίκης. Τηλ: 6978/316477, Νικόλαος Μουρατίδης

ΖΗΤΗΣΗ

Ζητείται μηχανήμα αποφλοίωσης δημητριακών (σιτάρι, κριθάρι), μεταχειρισμένο ή καινούριο. Τηλ. 6947/560683.

ΕΡΓΑΣΙΑ

ΠΡΟΣΦΟΡΑ

Αναλαμβάνουμε το μάζεμα ελιών, εσπεριδοειδών και τη συντήρηση κτημάτων. Δύο άτομα. Περιοχή Αττική. Τηλ. 6942/228503.

ΖΗΤΗΣΗ

Ζητείται ενδιαφερόμενος που θέλει και μπορεί να μπει στο πρόγραμμα νέων αγροτών - κτηνοτρόφων, και του παραχωρούνται δωρεάν ζώα και σταβλικές εγκαταστάσεις. Περιοχή: Θεσπρωτίας. Τηλ.6939/663591.

Ζητείται βοηθός άντρας ή γυναίκα με αγάπη για τα ζώα, για εργασία σε καινούριο ποιμνιοστάσιο στην περιοχή της Φαρκαδόνας Τρικάλων. Πλήρης απασχόληση, ελκυστικό πακέτο παροχών. Τηλ. 6979/209399.



ΤΟΥ **ΖΗΣΗ ΠΑΝΑΓΟΥ**
zissispanagos@agronews.gr

Ο πολυδιάστατος συναρπαστικός χαρακτήρας της ποικιλίας Ξινόμαυρο οι διαφορετικές της εκφράσεις, ο αρωματικός της πλούτος και η εκρηκτική επίγευση που προσφέρει, έχουν βρει λάτρεις στην Ελλάδα και το εξωτερικό.

Διακρίνοντας τη σπουδαιότητα και τη μοναδικότητα της ποικιλίας Ξινόμαυρο, μίας από τις κορυφαίες ποικιλίες του ελληνικού αμπελώνα, καθώς και τις τάσεις που δημιουργούνται παγκόσμια, η ένωση Οινοποιοί Βορείου Ελλάδος αποφάσισε το 2019 να προχωρήσει σε μια κίνηση που συμβάλλει στην προβολή και προώθηση της συγκεκριμένης ποικιλίας: τη θέσπιση και την καθιέρωση της Παγκόσμιας Ημέρας Ξινόμαυρου (International Xinomavro Day). Ως ημερομηνία εορτασμού ορίστηκε η 1η Νοεμβρίου, που θεωρητικά συμπίπτει με την ολοκλήρωση του τρύγου της ποικιλίας υπογραμμίζοντας παράλληλα ότι είναι και Νο 1 ποικιλία της Βόρειας Ελλάδας.

Οι «Οινοποιοί Βορείου Ελλάδος» διοργανώνουν την εκδήλωση «Στην Υγεία Του Ξινόμαυρου», το Σάββατο 1η Νοεμβρίου, στο «The Wine Hub» με ωράριο 17:00-21:00. Πάνω από 40 ετικέτες των Οινοποιών Βορείου Ελλά-

Γιορτή του Ξινόμαυρου διεθνώς 1η Νοεμβρίου

«Στην υγεία του Ξινόμαυρου» λένε οι Οινοποιοί Βορείου Ελλάδας και όχι μόνο για την ποικιλία κρασιού πρεσβευτή της χώρας μας



Το Ξινόμαυρο, ποικιλία πρεσβευτής της χώρας μας, ήδη αναγνωρίζεται, εκτιμάται, επαναπροσδιορίζεται, εξελίσσεται και κυρίως αγαπιέται, με δεινούς οπαδούς τόσο στην Ελλάδα όσο και στο εξωτερικό.

Τέσσερις ζώνες ΠΟΠ Τέσσερις είναι οι ζώνες παραγωγής οίνων ΠΟΠ της ποικιλίας Ξινόμαυρο: Στη Νάουσα και στο Αμύνταιο, στη Γουμένισσα και στη Ραφήνη

δος, με όλες τις εκφράσεις του Ξινόμαυρου, θα είναι στη διάθεση των επισκεπτών για ανοικτή-ελεύθερη γευστική δοκιμή (walk around tasting).

Το Ξινόμαυρο, η «ντίβα» του ελληνικού αμπελώνα, όπως αποκαλείται, είναι η πιο ευγενής ερυθρή γηγενής ποικιλία της Βόρειας Ελλάδας. Η ονομασία του προέρχεται από τη σύνθεση των λέξεων όξινο και μαύρο. Καλλιεργείται κυρίως σε ορεινές περιοχές, στη Μακεδονία, στη βόρεια-κεντρική Ελλάδα, αλλά και στη βόρεια

Θεσσαλία. Το Ξινόμαυρο αποτελεί μία από τις τέσσερις ποικιλίες - πρεσβευτές της Ελλάδας, μαζί με το Ασύρτικο, το Μοσχοφίλερο και το Αγιωργίτικο.

Ως πολυδυναμική ποικιλία, το Ξινόμαυρο μπορεί να δώσει κρασιά εξαιρετικά δομημένα, με σιλ και χαρακτήρα και με τη δυνατότητα μακρόχρονης παλαίωσης. Επίσης, προσφέρει ένα πλήρες εύρος κρασιών: ερυθρούς, ροζέ και λευκούς, ξηρούς, ημίξηρους, φρέσκους και παλαιωμένους, ημιαφρώδεις, αφρώδεις και γλυκείς.



Απολογιστική συνέλευση ΕΟΑΣΝΛ στις 4 Νοεμβρίου

Την Τρίτη 4 Νοεμβρίου και ώρα 6 μμ στην αίθουσα συνεδριάσεων του Εργατικού Κέντρου Λάρισας θα λάβει χώρα η Εκλογοαπολογιστική Γενική Συνέλευση της Ενωτικής Ομοσπονδίας Αγροτικών Συλλόγων Νομού Λάρισας όπου θα γίνει απολογισμός δράσης της ΕΟΑΣΝΛ και προγραμματισμός ενόψει και κινητοποιήσεων. Θα ακολουθήσει η εκλογική διαδικασία για ανάδειξη νέου ΔΣ και της Εξελεγκτικής Επιτροπής της Ομοσπονδίας.



Με πιστοποιητικό HALAL οι ελληνικές εξαγωγές

Την Τρίτη 21 Οκτωβρίου στο Ριάντ της Σαουδικής Αραβίας έκλεισε συνεργασία μεταξύ της Εταιρείας Halal Devco, η οποία ανήκει στον Σαουδαραβικό Οικονομικό κολοσσό Public Investment Fund- P.I.F. και της ΕΘΕΑΣ, για αντιπροσώπευση του πιστοποιητικού HALAL στην ελληνική αγορά τροφίμων. Από την πλευρά του υπουργείου συμμετείχε ο υφυπουργός Χρήστος Κέλλας και από την ΕΘΕΑΣ ο αντιπρόεδρος Χρήστος Γιαννακάκης.



«Ναι» Ευρωβουλής στο νόμο για υγεία εδάφους

Οι ευρωβουλευτές ενέκριναν με 341 ψήφους υπέρ και 220 κατά τον πρώτο νόμο της ΕΕ για την υγεία του εδάφους, παρά τις πιέσεις της Γερμανίας να το μπλοκάρει. Την οδηγία για την αποκατάσταση της υγείας του εδάφους πρότεινε η ΕΕ το 2023, έπειτα από διαπιστώσεις ότι περίπου το 60% των εδαφών στην Ευρώπη βρίσκεται σε κακή κατάσταση. Η νέα νομοθεσία δεν επιβάλλει νέες υποχρεώσεις στους γεωργούς ή τους δασοκόμους.



Με 500 δένδρα ανάσες ζωής από την ΟΛΥΜΠΟΣ

Η ΟΛΥΜΠΟΣ, παραμένοντας πιστή στις αξίες της βιωσιμότητας και του σεβασμού προς το περιβάλλον, πραγματοποίησε στις 17 Οκτωβρίου δενδροφύτευση 500 δενδρυλλίων σε δήμους και σχολεία της Αττικής, μαζί με τον περιβαλλοντικό οργανισμό we4all. Η δράση στην οποία συμμετείχε όλο το ανθρωπινό δυναμικό της είναι συνέχεια του προγράμματος δενδροφύτευσης που υλοποιεί ως Εταιρική Κοινωνική Ευθύνη.

ΤΑ ΣΠΟΡ ΣΤΗΝ TV

ΑΘΛΗΜΑ

ΩΡΑ



Σάββατο 1 Νοεμβρίου

Ποδόσφαιρο (Αγγλία)		
Νότιχαμ Φόρεστ-Μαν. Γιουνάιτεντ	17:00	Novasports Premier League
Ποδόσφαιρο (Ισπανία)		
Ατλέτικο Μαδρίτης-Σεβίλλη	17:15	Novasports 1 HD
Ποδόσφαιρο (Ελλάδα)		
Βόλος ΝΠΣ-Παναθηναϊκός	18:00	Cosmote Sport 2 HD
Μπάσκετ (Ελλάδα)		
Άρης Betsson-ΠΑΟΚ	18:15	EPT2 Σπορ
Ποδόσφαιρο (Αγγλία)		
Τότεναμ-Τσέλσι	19:30	Novasports Premier League
Ποδόσφαιρο (Ελλάδα)		
Ολυμπιακός-Άρης	20:00	Cosmote Sport 1 HD
Μπάσκετ (NBA)		
Μιλγουόκι Μπακς-Σακραμέντο Κινγκς	23:00	Cosmote Sport 4 HD

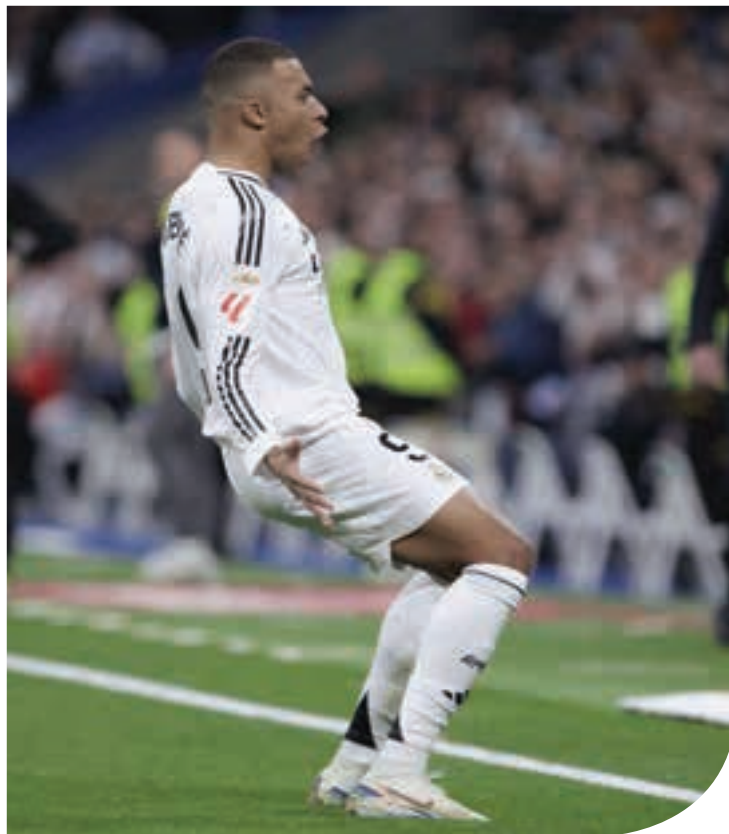
Κυριακή 2 Νοεμβρίου

Τένις (ATP)		
ATP Masters 1000 Παρίσι	13:30	Cosmote Sport 1 HD
Ποδόσφαιρο (Αγγλία)		
Γουέστ Χαμ-Νιούκαστλ	16:00	Novasports Premier League
Ποδόσφαιρο (Σκωτία)		
Σέλτικ-Ρέιντζερς	16:00	Cosmote Sport 3 HD
Ποδόσφαιρο (Ελλάδα)		
ΑΕΛ Novibet-Λεβαδειακός	17:30	Cosmote Sport 1 HD
Ποδόσφαιρο (Ελλάδα)		
Πανσερραϊκός-ΠΑΟΚ	19:30	Novasports Prime
Ποδόσφαιρο (Ελλάδα)		
ΑΕΚ-Παναθηναϊκός	21:00	Cosmote Sport 1 HD



Αλλαγή σκυτάλης στην Formula 1

Ο Λάντο Νόρις προσπέρασε τον Όσκαρ Πιάστρι στην κορυφή της βαθμολογίας της Formula 1. Ο Βρετανός εμφανίστηκε αλάνθαστος στο Γκραν Πρι του Μεξικό και τερμάτισε 1ος φτάνοντας τους 357 βαθμούς, ενώ ο Πιάστρι για ακόμα μια φορά έμεινε εκτός βάθρου και βρίσκεται έναν βαθμό πίσω στους 356. Στο καλεντάρι ακολουθεί ο αγώνας της Βραζιλίας.



Η Βασίλισσα πάει στο Άνφιλντ

Τιτανομαχία στο Champions League

ΤΟΥ ΗΛΙΑ ΑΝΔΡΕΑΚΗ
andreakis@agronews.gr

Η Λίβερπουλ υποδέχεται τη Ρεάλ Μαδρίτης στο Άνφιλντ για την τέταρτη αγωνιστική της League Phase του Champions League (Τρίτη 4 Νοεμβρίου). Το ζευγάρι έχει αρκετή προϋστορία και τελευταία φορά συναντήθηκε στην 5η αγωνιστική της περσινής διοργάνωσης σε έναν αγώνα όπου οι «κόκκινοι» του Μέρσεϊσαιντ είχαν επικρατήσει με 2-0.

Ωστόσο, φέτος η κατάσταση είναι διαφορετική, με τη Λίβερπουλ να παρουσιάζει ένα απογοητευτικό πρόσωπο εδώ και αρκετό διάστημα, και την Ρεάλ Μαδρίτης να βρίσκεται τα πατήματα της στην εποχή Τσά-

μπι Αλόνσο επικρατώντας μάλιστα την προηγούμενη εβδομάδα με 2-1 επί της Μπαρτσελόνα στο Ελ Κλάσικο του ισπανικού πρωταθλήματος.

Ενόψει του αγώνα, μένει να φανεί αν ο Αλόνσο θα τιμωρήσει τον Βινίσσιους για το ξέσπασμα του κατά την αλλαγή του στο ματς με τη Μπαρτσελόνα ή αν ο Βραζιλιάνος θα αγωνιστεί κανονικά στο βασικό σχήμα της «Βασίλισσας».

Η Ρεάλ παραμένει αήττητη μέχρι στιγμής στο Champions League και αν καταφέρει να αποδράσει με νίκη από την Αγγλία τότε θα φτάσει το «μαξιλαράκι» των 12 βαθμών, το οποίο κατά πάσα πιθανότητα θα διασφαλίσει την παρουσία της τουλάχιστον στη knock-out phase.

ΣΤΟ ΠΑΡΑ 5'

Στα ευρωπαϊκά φώτα

Δύσκολο έργο περιμένει τις ελληνικές ομάδες στην Ευρώπη. Πρώτος στην «αρένα» μπαίνει ο Ολυμπιακός που υποδέχεται την Αϊντχόφεν (4/11) για το Champions League. Την Πέμπτη (6/11), ο Παναθηναϊκός ταξιδεύει στο Μάλμε, ενώ ο ΠΑΟΚ αντιμετωπίζει στην Τούμπα την Γιανγκ Μπόις για το Eurora League. Τέλος, η ΑΕΚ υποδέχεται τη Σάμροκ Ρόβερς στη Φιλαδέλφεια.



Μπασκετικό Ελ Κλάσικο

Με Ελ Κλάσικο έρχεται η 9η αγωνιστική της Euroleague. Πιο συγκεκριμένα, η Μπαρτσελόνα υποδέχεται τη Ρεάλ Μαδρίτης στο Παλάου Μπλαουγκράνα την Παρασκευή 7 Νοεμβρίου με τις δύο κορυφαίες ισπανικές ομάδες να βρίσκονται μέχρι στιγμής μακριά από τον καλό τους εαυτό. Στα υπόλοιπα ματς αμφίροπη φαντάζει η αναμέτρηση του Παναθηναϊκού με τον Ερυθρό Αστέρα στη Σερβία.



Κολοσσαίο το Μιλάνο

Στο Σαν Σίρο στρέφονται οι προβολείς του ιταλικού ποδοσφαίρου την Κυριακή (2/11). Εκεί η Μίλαν υποδέχεται τη Ρόμα για τη 10η αγωνιστική του πρωταθλήματος ευελπιστώντας να επιστρέψει στις νίκες έπειτα από δύο διαδοχικές ισοπαλίες με Πίζα και Αταλάντα που την είδαν να νέφτει από την κορυφή της βαθμολογίας, όπου πλέον βρίσκονται μαζί Νάπολι και Ρόμα.

Agrenda

Διαβάστε στο επόμενο φύλλο

Με το πρώτο κύμα κλείνουν μαγαζιά, με το δεύτερο κλείνουν εταιρείες



Πείτε μου το deal της 4ης Νοεμβρίου να σας πω πότε θα πληρωθούν οι αγρότες

Αφού ο Τσιάρας λέει Νοέμβριο δεν μπορεί παρά να είναι Νοέμβριος

THE Top 50

ΚΟΡΥΦΑΙΕΣ ΕΠΙΛΟΓΕΣ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΤΥΡΙΩΝ



ΚΥΚΛΟΦΟΡΕΙ **8 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ**
ΜΕ ΤΗΝ AGRENDA



Δορυφόρος «Ρόζα» σε καινούργια πρόζα

Σάββατο 1 & Κυριακή 2 Νοεμβρίου 2025

Η Λίβερπουλ υποδέχεται τη Ρεάλ στο Τσάμπιονς Λιγκ **σελ. 54** • Με Ελ Κλάσικο έρχεται η 9η αγωνιστική της Euroleague **σελ. 54**

Η Ρεάλ Ζητά «γν και ύδωρ» από την UEFA

Έτοιμη να προσφύγει στη δικαιοσύνη κατά της UEFA διεκδικώντας αποζημίωση ύψους 4,5 δισ. ευρώ εμφανίζεται η Ρεάλ Μαδρίτης σύμφωνα με δημοσιεύματα από την Ισπανία. Η απόφαση αυτή έρχεται μετά από απόφαση του Δικαστηρίου της Μαδρίτης, βάσει της οποίας η UEFA καταχράστηκε τη θέση της για να εμποδίσει τη δημιουργία της European Super League, της οποίας η «Βασίλισσα» ήταν από τους βασικούς εισηγητές. Το δικαστήριο έκρινε ότι η UEFA παραβίασε τους κανονισμούς ελεύθερου ανταγωνισμού της ΕΕ, επιβεβαιώνοντας προηγούμενη απόφαση του ευρώδικαστηρίου. Το υπέρογκο ποσό που φαίνεται να διεκδικεί η Ρεάλ είναι για να καλύψει τα χαμένα κέρδη που θα είχε από την διοργάνωση, αλλά και για «αποκατάσταση της φήμης του ιστορικού συλλόγου που επλήγη από την καταχρηστική συμπεριφορά της ομοσπονδίας».



Έφτασε η ώρα της επιστροφής

Την Κυριακή 2 Νοεμβρίου η περιοδεία του ATP περνά και πάλι από την Ελλάδα για πρώτη φορά έπειτα από 31 χρόνια. Για χάρη της διοργάνωσης το Telecom Center Athens θα διαμορφωθεί σε κορτ του τένις. Τα βλέμματα θα είναι στραμμένα Νόβακ Τζόκοβιτς, ενώ την διοργάνωση θα συμμετέχει και ο Σταν Βαβρίνκα των 3 Grand Slam.

Η ΤΡΥΠΙΑ ΒΑΡΚΑ

●●● Σε αναβρασμό εξαιτίας των τεκταινόμενων στο μέτωπο των πληρωμών και της ευλογιάς βρίσκεται ο αγροτοκτηνοτροφικός κόσμος με φόντο σε πρώτη φάση το μεγάλο πανελλαδικό στις 11 Νοεμβρίου στην Αθήνα. Οι Κρητικοί, έδωσαν εσχάτως το στίγμα με αποκλεισμούς Βόρειου Οδικού Άξονα Κρήτης (ΒΟΑΚ), δηλώνοντας αποφασισμένοι για πιο θερμές εκδηλώσεις διαμαρτυρίας. ●●● Η νέα ΚΑΠ, λέει σε πρόσφατη ανακοίνωσή της η Κομισιόν, θα εξακολουθήσει να αποτελεί μία από τις βασικές δημοσιονομικές προτεραιότητες της ΕΕ, φιλοδοξεί να συνδυάσει τη στήριξη του αγροτικού εισοδήματος με την ενίσχυση των κλιματικών και περιβαλλοντικών επιδόσεων του ευρωπαϊκού αγροδιατροφικού τομέα. Στο επίκεντρο βρίσκεται ένα νέο σύστημα «διαχείρισης της γεωργικής εκμετάλλευσης», το οποίο αντικαθιστά την υφιστάμενη «αιρεσιμότητα» (conditionality) και θεσπίζει μια κοινή βάση περιβαλλοντικών κανόνων για όλους τους παραγωγούς της Ένωσης. Για να δούμε γιατί στα των πληρωμών επικρέμαται ο κίνδυνος της εθνικοποίησης. ●●● Πάτως, οι τέσσερις κεντρικές ομάδες του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου πρόκειται να απαιτήσουν από την πρόεδρο της Επιτροπής, Ούρ-

σουλα φον ντερ Λάιεν να κάνει σημαντικές αλλαγές στα πλάνα της για τον επόμενο επταετή προϋπολογισμό της ΕΕ, σύμφωνα με το προσχέδιο επιστολής που είδε το POLITICO. Οι ομάδες απειλούν να απορρίψουν ένα βασικό μέρος του προϋπολογισμού 2028-2034, εκτός εάν τηρηθούν οι όροι τους, συμπεριλαμβανομένης της ΚΑΠ και διατήρησης των δύο πυλώνων της. Σημειωτέον, αυτή η τετράδα σχηματίζει πλειοψηφία στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το οποίο πρέπει να εγκρίνει τον προϋπολογισμό. ●●● Καλά... φυσάνε εκεί στο υπουργείο της πλατείας. Σε ένα 18μηνο λέει θα γίνει η μετάβαση σε ένα ενιαίο και σύγχρονο σύστημα επίσημων ελέγχων βάσει ανάλυσης κινδύνου στην ασφάλεια τροφίμων, όπως ειπώθηκε κατά την εναρκτήρια σύσκεψη για το έργο TSI «Supporting the Implementation of the Risk-Based Food Control System Reform in Greece» με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και τον ΟΟΣΑ. Στη σύσκεψη συμφωνήθηκαν τα άμεσα επόμενα βήματα: ο οδικός χάρτης υλοποίησης με σαφή ορόσημα, η συγκρότηση των ομάδων εργασίας, το χρονοδιάγραμμα εκπαίδευσεων στελεχών και ο σχεδιασμός των πιλοτικών δράσεων σε επιλεγμένες Περιφέρειες. Θυμηθείτε να δούμε τα...αποτελέσματα. Ο ΓΥΛΟΣ



Φρέσκο-φρέσκο

Στις υποψηφιότητες των Τρακτέρ της Χρονιάς 2026, συναντάμε την ολοκαίνουργια σειρά Case IH Optum (360, 390, 440) με νέο προφίλ που επεκτάθηκε με τρία πανίσχυρα μοντέλα. Διαβάστε περισσότερα στο profi Νοεμβρίου που κυκλοφορεί με ένα πλήρες ρεπορτάζ για τα μοντέλα της Agritechnica 2025.



LA RACCOLTA DELLE OLIVE ΤΟΥ ADOLFO TOMMASI

Λίγο πριν τη δύση του ηλίου, που αναγνωρίζονται καλά από τα μακριά ροζ σύννεφα που διασχίζουν τον ουρανό, 5 αγρότισσες με ταπεινά ρούχα, ξυπόλτες και με τα πόδια λερωμένα από χώμα σκύβουν ή γονατίζουν για να μαζέψουν τις ελιές που έχουν πέσει στο χώμα.